

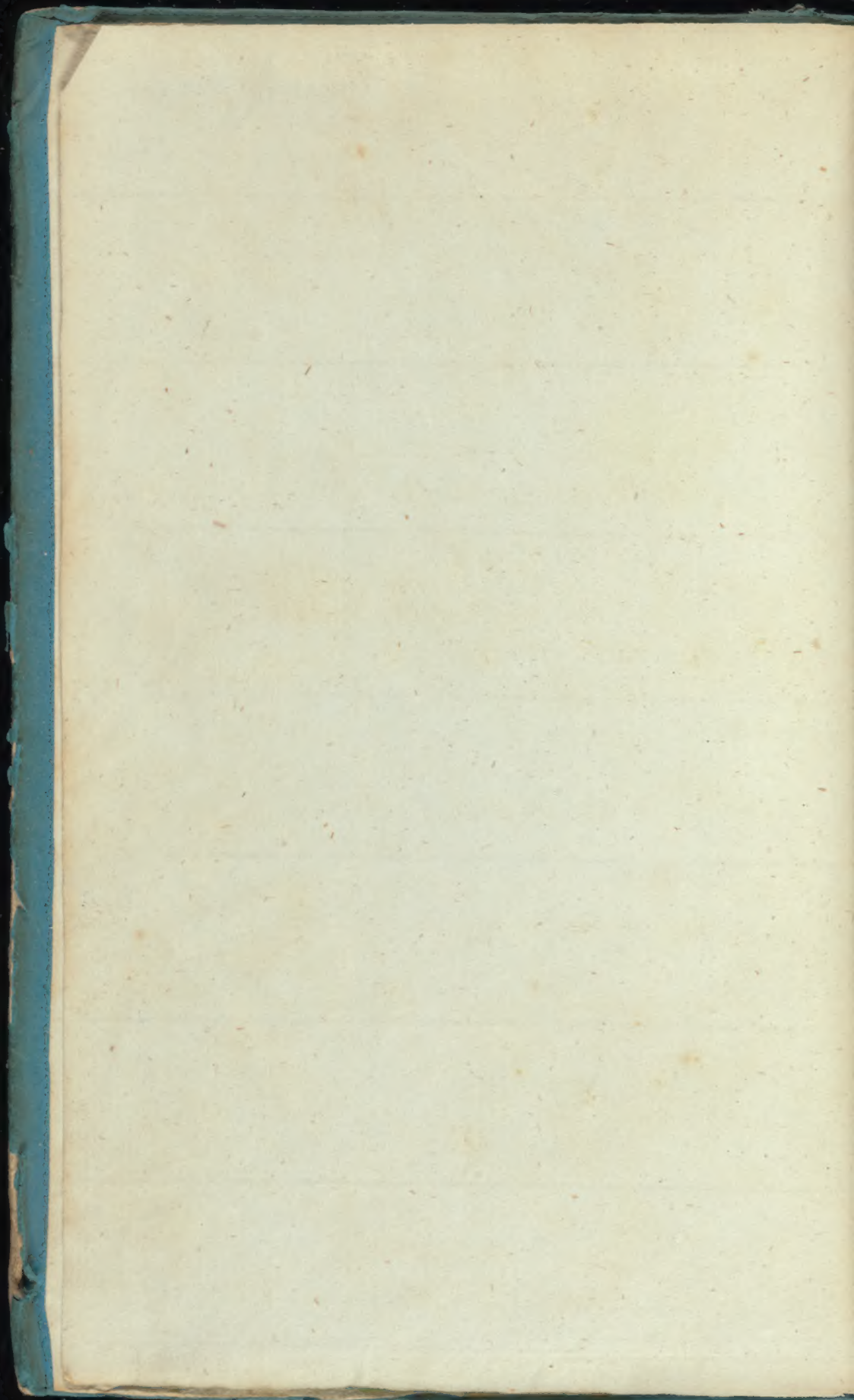
1
f95

2

Knud Voss

11277

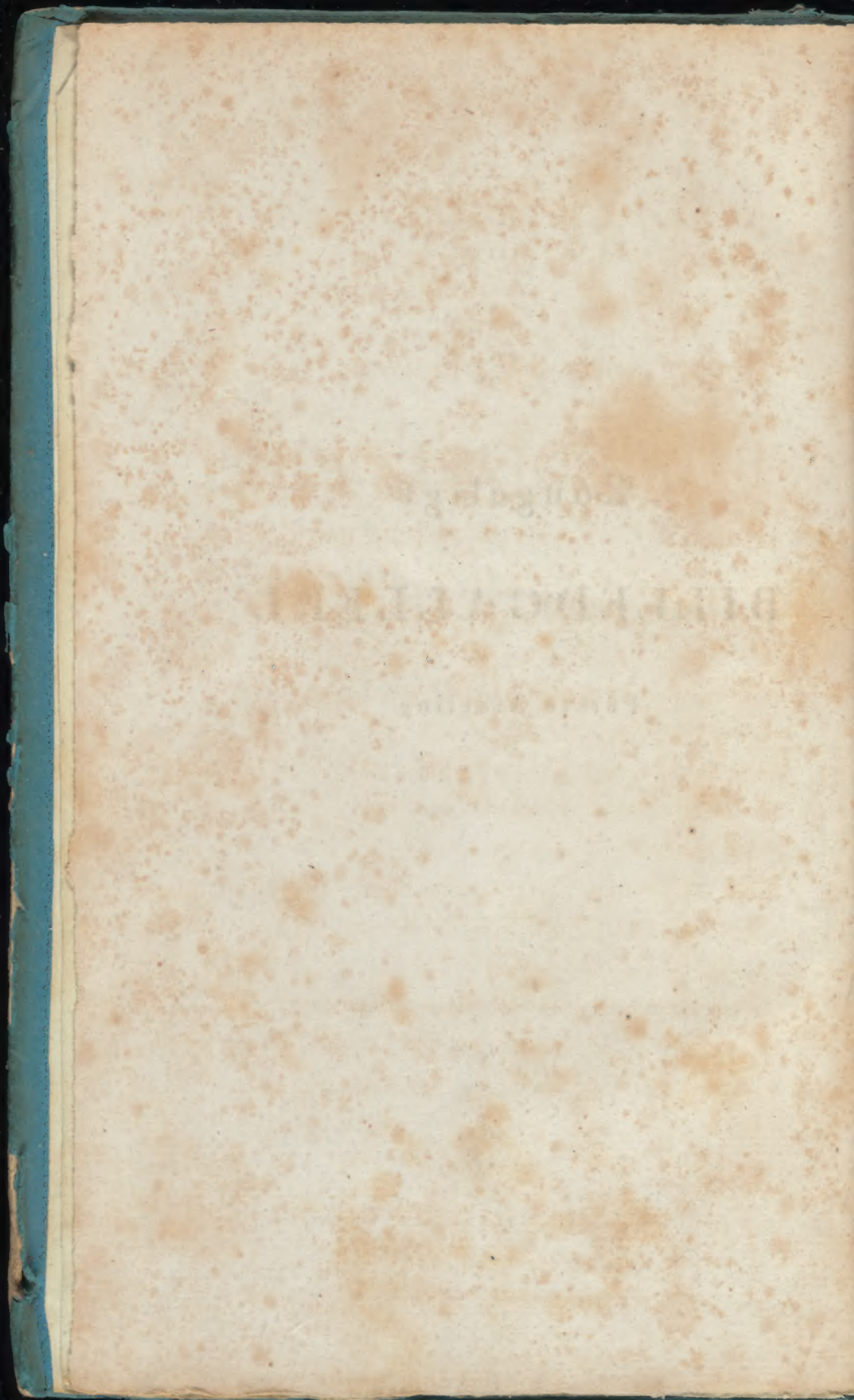
Knud Voss

Kongeligt

BILLEDGALLERI.

Förste Afdeling.

C A T A L O G
OVER
DET KONGELIGE
BILLEDGALLERI

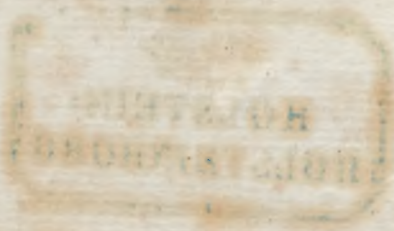
P A A
CHRISTIANSBORG.

VED
JOHAN CONRAD SPENGLER.

KIÖBENHAVN.
TRYKT I THIELES BOGTRYKKERI.

1827.

F o r e r i n d r i n g.

Ved Kongelig allernaadigst Resolution af 3die Febr. 1821 blev det befaleet, at en scientifisk Fortegnelse eller catalogue raisonné over de Kongelige Kunstsamlinger skulde forfattes; Beskrivelsen over Malerierne blev mig i Særdeleshed overdraget. Ifølge dette mig allernaadigst betroede Hverv giennemgik jeg samtlige i de Kongelige Samlinger og paa de Kongelige Slotte værende Malerier med Undtagelse af den historiske Portraitsamling paa Frederiksborg, til hvis Beskrivelse en egen Kommission har været nedsat. Af de övrige Malerier bleve de mærkeligere, omtrent 1300, beskrevne; 900 af disse udgiöre det nuværende Kongelige Galleri. De fölgende Blade skulle korteligen fremstille dettes Historie, samt angive de Grundsætninger, efter hvilke Beskrivelsen er forfattet.

Grundvolden til denne Samling lagde Kong Christian den Fierde, thi hvad fra de ældre Kongers Tid haves, er ubetydeligt. Hiin store Konge lod derimod en Deel Malerier forfærdige hos de bedste samtidige

IV

italienske og nederlandske Malere, f. Ex. Salvator Rosa, Michel Angelo, Caravaggio, Gerhard Honthorst, Nicolaus Knupfer, Jacob Jordaens o. a. fl. De udmærkede Kunstnere Frants Cleyn og Carl van Mandern tog han i sin Tieneste.

Færre vare de Malerier, Kong Frederik den Tredie lod udføre. Imidlertid var denne lærde Konge ogsaa Kunsternes Ven. Han har selv sysselsat sig med Oliemaleriet, og man finder optegnet, at han har ladet kostbare Malerier kiøbe af udenlandske Kunstnere, f. Ex. af Luca Giordano og Ciro Ferri. Foruden Carl van Mandern levede de duelige Kunstnere Wolfgang Heimbach, Henrich Ditmar og Abraham Wugters under denne Konge.

I Christian den Femtes Regieringstid blev Kunstammeret færdigt, hvis Indretning Kong Frederik den Tredie havde befalet, og overdraget til Benedix Grottschilling at udføre. Af dets Værelser var en lang Sal bestemt til Malerier. Det var et vigtigt Fremskridt, at Malernes Arbejder, hvilke forhen blot havde været betragtede som Zirater for de Kongelige Værelser, nu kom til at udgiøre en særegen Samling, omendskiönt denne i sin Begyndelse hverken var talrig eller indeholdt udmærkede Stykker. Ikke meget sy-

nes at være bleven kjøbt under denne Konges Regiering; nogle Stykker af T. Gelton og J. Owens ville siden blive omtalte.

Mere bleve de Kongelige Samlinger forøgede under Kong Frederik den Fierde, der elskede de skønne Kunster, og paa sin Reise til Italien kjøbte og erholdt adskillige skønne Malerier, af hvilke de Vigtigste siden blive nævnte. De foregaaende Konger havde for det meste bestilt Arbeide hos samtidige Kunstnere; under denne Konge bleve ogsaa ældre Maleres Værker anskaffede.

Kong Christian den Siette lod meget male saavel af indenlandske som franske Kunstnere til Prydelse for sine Slotte. Det meste heraf brændte med Christiansborg. Af de under denne Konge levende Kunstnere ere nogle Stykker af Wahl, Krock og Tuscher optagne i denne Samling.

En langt vigtigere Forøgelse erholdt de kongelige Malerier under den kunstelskende Kong Frederik den Femte. En meget kyndig Malerichandler, Morell, der siden blev Kunstkammerforvalter, kjøbte for kongelig Regning i Holland og Nederlandene flere hundrede Stykker. Han var desuden saa heldig paa Auctionen over Kardinal Valentis Galleri 1763 at

VI

erholde mange herlige Stykker af de italienske Skoler. Denne *Silvio Valenti Gonzaga*, født 1690, der var pavelig Statssecretair under *Benedict* den 14de, og berømt som Kunsternes daværende største Beskytter i Rom, havde efterladt sig en stor Samling af de kostbareste Stykker, hvilke Arvingerne troede at udbringe til det Høieste, naar de sendte denne til Holland. Men den Gang havde man der ikke Smag for italienske Stykker, og den vigtigste Deel af Samlingen blev kjøbt for en meget maadelig Priis. Af disse Tid efter anden anskaffede Malerier, vare enkelte komne til Kunstkammeret; de fleste vare blevene ophængte i Gemakkerne paa *Christiansborg*, *Fredriksborg* og *Fredensborg*, Kunstkammerets egen Samling betragtedes meest som et Slags Magazin, af hvilket Stykker bleve udtagne naar de til Slottene maatte behöves. Men 1762 indrettedes paa *Christiansborg* Slot et pragtfuldt Gallerie; siden bleve der endnu trende Gemakker behængte med Malerier.

Vel truedes disse under *Christiansborgs* Slotsbrand 1794 med aldeles Ödelæggelse, da Ilden saa uventet hastigt greb om sig, og de fleste Malerier vare af betydelig Størrelse og for en stor Deel med Skruer stærkt fæstede i Panelet. Imidlertid indskræn-

kedes dog Tabet til et Par Stykker, og det lykkedes mine Anstrængelser at redde alle de Övrige. Nogle af disse bleve siden anvendte til at pryde en Sal i det Kongelige Palais paa Amalienborg; de fleste, som vare meget store, maatte hensættes af Mangel paa Plads.

Under Kong Christian den Syvende blev Kunst-kammerets Samling ikke ved Kiøb af nye Stykker betydeligen forøget; men Tilladelse blev mig meddeelt at udsøge Enkelte af de bedste Stykker paa de Kongelige Slotte Frederiksborg, Hirsholm, Rosenborg og Frederiksberg, og at forene disse med Kunstkammeret, som nu mere hensigtsmæssigen blev ordnet.

Derimod er Antallet af de Kongelige Malerier under vor nu regierende allernaadigste Konge, hvis utrettelige Omsorg for Statens Vel ikke mindre omfatter Kunsternes Tarv end Videnskabernes Fremme, saare betydeligen tiltaget saavel ved enkelte Stykkers Anskaffelse, som ved at kiøbe tvende store Samlinger, Etatsraad West's og Etatsraad Bodendick's.

Det Kongelige Kunstkammers Locale var saa indskrænket, at kun en Fierdepart af de kongelige Malerier der kunde sættes til Skue; en Hovedreparation forestod den Deel af Bygningen, som gjorde det nødvendigt at rømme alle Værelserne, og det

VIII

Kongelige Bibliothek behövede höiligen hele Pladsen. Dette bevægede Hs. Excellence Overhofmarskalk Hauch, der er Kunsternes lige saa ivrige Ven, som han er Videnskabernes udmærkede Dyrker, til at andrage for Hs. Majestæt, om at indrette et midlertidigt Locale for de Kongelige Malerier paa det gienopbygte Christiansborg Slot. Det behagede Hs. Majestæt under 11te Juni 1824 allernaadigst at bifalde dette, og tillige at bestemme, at i det nye Gallerie skulde optages nogle af de fortrinligere paa de Kongelige Slotte værende Malerier. Ifølge denne Kongelige Befaling bleve Galleristykkerne samlede, og efterat de fornødne Foranstaltninger vare giorte til hurtigen at istandsætte de Værelser, der midlertidigen vare indrømmede, bleve de ophængte, ordnede efter de forskiellige Skoler. Begyndelsen skete i Efteraaaret 1825 med italienske Mestere. De spanske Mestere, Spagnoletto, Murillos og Collantes, ere formedelst deres ringe Antal blevne anførte under den neapolitanske Skole, med hvilken deres Stil har meest Lighed. De danske Maleres Arbeider danne vel ikke nogen egentlig Skole, men de burde dog her udgiøre en særegen Afdeling. Nu levende Mesteres Arbeider ere ikke blevne optagne i selve Galleriet. En Deel af disse bevares

i et til Galleriet stødende Værelse. En Deel pryder det kongelige Palais paa Amalienborg, og afgiver et öiensynligt Beviis paa, hvor kraftigen vor allernaadigste Konge har opmuntret Kunstnerne under sin Regiering.

Foruden dette Gallerie findes endnu en Mængde Malerier paa de kongelige Slotte. Paa Frederiksborg Slot sees endnu foruden den store Portraitsamling en Deel ret gode Malerier. Samlingen paa Fredensborg udgør over 500 Stykker. Baade paa Frederiksberg Slot og paa Dronningens Palais paa Amalienborg ere Gemakkerne behængte med skönnne Malerier.

Til at forfatte Beskrivelsen over Galleriet gaves adskillige Hielpemidler, hvilke dog for den större Deel af Samlingen vare af liden Betydning. Kunstkammerets Inventarier ere alle meget korte, de betegne kun Stykkets Gienstand med et Par Ord, angive ofte ingen Mester, og feile ikke sielden i deres Angivelse. End mindre Hielp give Slottenes ældre Inventarier, der ikke er forfattede af kunstforstandige Mænd. Over Samlingen paa Fredensborg haves et af vor beröimte Historiemaler, Professor Abildgaard, forfattet Catalog, der indeholder adskillige skarpsindige Bemærkninger, men er meget kort og ikke uden Feil i Bestemmel-

serne, saavel af Mesternes Navne som af de historiske Stykkers Indhold. Over den *West'ske Samling* har dets forrige Eier udgivet i Trykken et med ligesaa megen Smag som Belæsenhed skrevet *Catalog*, hvilket her, i hvad der angaaer de dertil forenede Stykker, er bleven fulgt. Dog ere *Beskrivelserne* blevene forkortede, og sammes *Tone* læmpet efter den, som i övrigt er bleven valgt. Enkelte Steder har jeg tilladt mig at yttre afvigende Mening, hvor jeg fandt det klart, at hin *Forfatter* havde feilet; flere Steder har jeg tvivlet, uden dog at tillade mig nogen *Afvigelse* fra det, som ved det trykte *Catalog* var bleven bekiendt og anlaget. En *Fortegnelse* over den *Bodendickske Malerisamling* er udkommet efter at allerede dette *Catalog* var skrevet.

Omtrent af 450 Malere findes Arbeider i dette Galleri. Enhver der har noget *Bekiendtskab* til *Malerkunstens Historie* veed, hvor vanskeligt det ofte er at gienkiende den samme Mesters forskellige Manerer, eller at adskille alle dem, der höre til samme Skole. Imidlertid smigrer jeg mig med, at have været heldig nok til i de fleste Tilfælde at finde det Rigtige. I det mindste har jeg efter Evne bestræbt mig derefter. Fortrolig med den Kongelige Samling

og veiledet ved min Faders Iagttagelser, der selv havde en stor Malerisamling og var en sielden Kunstkiender, var jeg paa en i Aarene 1787 til 1790 i Italien og flere Lande foretaget Kunstreise især opmærksom paa alt, hvad der kunde bidrage til at berigtige og forøge Kundskaben om Malerierne i de kongelige Samlinger; ligesom jeg og til dette Öiemeed benyttede tvende, 1800 og 1803 til Frankrig og Tydskland foretagne Reiser, samt Bekiendtskab med kunstforstandige Mænd.

Beskrivelsens Form har jeg troet at være bestemt ved Begrebet om en scientifick Fortegnelse over en stor offentlig Malerisamling. Skulde nemlig Beskrivelsen være scientifick, maatte Samlingens Orden ikke bero paa noget Tilfældigt, men paa noget, der var videnskabeligen bestemt. Derfor ere Malerne blevene ordnede efter Skolerne, og enhver Skole efter Tidsfølgen. Ved Stykkernes Ophængning kunde ikke denne Nöiagtighed følges. Vel ere Skolerne blevene adskilte, men i at bestemme de enkelte Stykkers Plads maatte tages Hensyn til deres Størrelse, den Belysning de krævede, og det Indtryk som Synet af den hele med Malerier beklædte Væg vilde gjøre. Et denne Beskrivelse vedföiet Grundris over Galle-

riets midlertidige Lokale giver en Oversigt over den Plads, som enhver Skole indtager i samme.

De mindre betydelige Stykker ere i Almindelighed kortere beskrevne; dog kunde ikke altid Beskrivelsens Udførlighed rette sig efter Stykkets Værd, efterdi det ene Æmne kan fordre vidtløftigere Forklaring end det andet. Da nemlig Cataloget er bestemt til deres Brug som besøge Galleriet, har jeg troet det vilde være disse kierkomment, om en kort historisk Fremstilling blev tilføiet af de Æmner, Kunstneren havde behandlet, hvor disse ei maatte forudsættes at være alle bekiendte, hvilket ogsaa pleier at finde Sted i de fleste nyere i Særdeleshed franske Beskrivelser af offentlige Samlinger. Behövede Æmnet ingen Forklaring, maatte dog Beskrivelsen selv blive saa udførlig, at den udhævede noget af Stykkets Eiendommelighed, saa at det Anførte ikke letteligen blev anvendeligt uden paa dette ene Stykke. Derved blev Fortegnelsen tillige at ansee som et paalideligt Inventarium, og for Kunstelskeren vil det uden Tvivl være kierkomment, efter at have giennemvandet Galleriets Sale, at kunne ved Beskrivelsen tydeligen gienkalde sig de Stykker, der skienkede ham den største Nydelse. Derimod at indlade sig i Undersøgelser over

Mesternes forskellige Manerer, eller sammenligne de her værende Stykker med deres andre Arbeider, vilde medføre en uhensigtsmæssig Vidtløftighed. Dog henhører det uden Tvivl til Begrebet om et raisonneeret Catalog, at antyde Stykkernes Kunstværd, deres meest fremtrædende Fortrin eller Mangler. Dette er og korteligen skeet, og naar undertiden intet findes anført, er Aarsagen enten, at Stykket hører til en Mesters mindre betydelige Arbeider, eller og, at hvad der kunde siges derom, allerede i det Foregaaende var bleven anført. I adskillige nyere Cataloger over offentlige Samlinger har man tillige optaget Malernes Levnetsbeskrivelser, men derved er Cataloget bleven betydeligen forstørret, og dog ikkun det Bekiendte atter afstrykt. For imidlertid at tilføie, hvad der kunde være mangen Kunstelsker velkomment, uden synderligen at forøge Beskrivelsens Omfang, har jeg ved hver Maler anført korte Notitser om hans Levetid, Opholdsted og Lærer. Nogle den danske Kunsthistorie oplysende Tillæg har jeg et Par Steder tilføiet. Endnu maa jeg bemærke, at i Henseende til Beskrivelsens Form og Æmnernes historiske Forklaring har en kunstelskende Videnskabsmand velvilligen ydet mig Hielp.

J. C. Spengler.

Indhold.

Første Afdeling.

Den romerske Skole	3
Den florentinske Skole	30
Den neapolitanske Skole	43
Den lombardiske Skole	57
Den venetianske Skole	97
Den flamske Skole	116

Anden Afdeling.

Den hollandske Skole	217
----------------------------	-----

Tredie Afdeling.

Den franske Skole	429
Den tyske Skole	445
Danske Mestere	492

Kongeligt
BILLEDGALLERI.

Förste Afdeling.

THE END OF THE

DEN
ROMERSKE SKOLE.

PIETRO VANNUCCI
kaldet
PIETRO PERUGINO.

Født i Citta della Pieve 1446, død i Perugia 1524. Han var en Skolar af *Bonfigli* samt *Pietro della Francesca*, og blev *Raphaels* Lærer.

1. En hellig Familie.

Hele Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ, rund, 43 T. i Diameter.

I Forgrunden til venstre Side ligger Jesusbarnet paa Jorden med Ryggen mod en Sæk; foran ham knæler tilbedende den hellige Jomfru og bag hende den lille Johannes. Længere henne sees Joseph sovende, med Albuen støttet paa en Sattel. I Baggrunden til venstre Side komme de hellige tre Konger ridende; til høire Side aabenbarer Engelen sig for Hyrderne.

Uagtet en vis Tørhed i Formerne, der hører til hñn Tidsalders Aand, har dette Billede baade Ynde og ædle Stillinger. Farvegivningen er god. Stykket er fra Cardinal Valentis Samling.

En Ubekendt af den Romerske Skole.

2. Den hellige Familie.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 33 T. h., 32 $\frac{3}{4}$ T. br.

I en Ruin, paa et Gulv af broget Marmor, staaer Foden af en Marmorkiste; paa den er lagt noget Halm, og derover Lagen og Pude; her ligger Jesusbarnet nøgent. Til venstre Side knæler Joseph med Hænderne over Kors. Maria, der nedknæler paa den anden Side i en mørk Kiole, holder med begge Hænder i et Slør, hvormed Barnet har været bedækket. Bag ved sees tvende Hyrder, længere hen aabner Udsigten sig til et Landskab. I Forgrunden til höire Side kommer en lille Engel løbende for at tilbede.

Hovederne paa dette skiønne Stykke ere fulde af Character, Tegningen af Börmene er yderst correct. Marias Stilling, om den end synes tvungen, frembringer dog en heldig Slagskygge. Localfarverne ere beundringsværdige og Udførelsen omhyggelig. Dette Stykke har Kong Frederik den Fierde kjøbt for en betydelig Sum under sit Ophold i Rom, hvor det blev udgivet for en Raphael.

RAFFAELLO SANZIO,

kaldet

RAFFAELLO d'URBINO.

Født i Perugia paa en Langfredag 1483, død samme Dag i Rom 1520. Hans Fader lærte ham Kunstens Begyndelsesgrunde, og sendte ham derpaa i Skole hos *Pietro Perugino*.

3. De hellige tre Kongers Tilbedelse.

Paa Træ. $11\frac{1}{2}$ T. h., $18\frac{3}{4}$ T. br.

De Vise fra Österland, som ved Messiae Stierne bragtes til at reise til Jerusalem, ere blevne holdte for at have været Konger, fordi Psalmistens Ord (Ps. 72, 10) "Konger af Tharsis skulle føre Skienk tilbage, Konger af Scheba og Seba skulle fremføre Gaver" anvendtes paa dem, og oplæstes paa deres Festdag. Man antog, de havde været tre i Tallet, fordi Evangelisten nævner tre Slags Foræringer, som de fremførte; og da Seba meentes at ligge i Afrika, ansaae de Fleste den ene af disse Konger for at have været sort. Forfatteren til den gyldne Legende, Jacobus de Voragine, veed endog at angive deres Navne paa tre Sprog, hvoraf de latinske, Caspar, Balthasar og Melchior, ere blevne almindelig bekiendte.

Disse trede Konger, hvoraf dog paa dette Stykke ingen er sort, nærme sig her Barnet Jesus, som sidder paa den hellige Moders Skiöd ved en Ruin. Den Ene af dem har lagt sin Krone paa Jorden, og tilbyder knælende den kostelige Rögelse. De tvende Andre sees staaende, ved Siden af dem deres Følge til Hest og til Fods, blandt hvilket man synes at gienkiende Raphaels eget Billede. Joseph yttre sin Forundring over Kongernes Ankomst. Bag ved Maria til höire Side bemærkes trede Hyrder, hvoraf den ene holder et Lam, de tvende tilkiendegive deres Ærefrygt.

Stillingerne i dette Stykke ere mangfoldige og sindrige. Hovederne ere behandlede med Finess. Det Hele, zirligen udført, minder om Pietro Peruginos Stil. Stykket er fra Cardinal Valentis Samling. Et lignende Arbeide af Raphael, men udført Graat i Graat, findes i Sala Borgia i Vaticanen. (See Rumohrs Bemærkninger i Kunstblatt 1825 S. 345.)

4. Hyrdernes Tilbedelse.

Paa Papir klinet paa Træ. 14 $\frac{1}{2}$ T. h., 15 $\frac{1}{2}$ T. br.

Midt i en Stald knæler den hellige Moder og tager det straalende Jesusbarn op fra Vuggeklæderne, for at vise det frem til Hyrderne, hvoraf een knælende tilbyder en Kurv med Æg, en anden ytrer sin Ærbødighed ved at folde sine Hænder, den tredie ved at løfte til Hatten, medens den fjerde blæser, fuld af Glæde, paa sin Sækkepibe. Bag ved Maria staaer Joseph, og peger hen til Barnet. Paa venstre Side komme et Par andre Hyrder gaaende til, hvoraf den ene holder en Hund, den anden bærer et Lam. Stykkets Belysning kommer, deels fra Barnet, deels fra den giennem Tagets Aabning skinnende Stjerne og frembringer et Klardunkelt af beundringsværdig Virkning. Rimeligviis er dette Stykke Originalen, hvorefter Raphaels Skolarer udførte Kartonen til det bekendte hertil svarende Billede, som findes paa Vaticanens Tapeter (arazzi). Det er et af de ældste Stykker i den kongelige Samling, og er flere Gange stukket

i Kobber. (See Rumohr i Kunstblatt 1825 S. 345-346.)

5. Portrait af Raphaels Apoteker.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Træ. $16\frac{3}{4}$ T. h., $13\frac{1}{4}$ T. br.

Han er malet lige for, har et kort Skiæg, en graae Hue og en Kiole af samme Farve. Det er et Hoved af stor Sandhed, hvor Farverne mesterligen ere paasatte. Det har hørt til Cardinal Valentis Samling og paa Bagsiden læses skreven med en gammel Haand: Speciale, che serviva Rafaelle di Urbino. Rafaello di Urbino fecit.

Af Raphaels Skole.

6. En hellig Familie.

Halve Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 43 T. h., 34 T. br.

Den hellige Jomfru i en rød Kiole og et grönt Drapperi, løfter med begge Hænder et Flor i Veiret, hvormed Jesusbarnet synes at have været bedækket; det udstrækker sine Arme imod hende. Til højre Side staaer Joseph, lænende sig paa sin Stok.

Dette gamle kostelige Billede er en Gientagelse af det berømte Stykke Hieronimus Lotterius forærede til Skatten i Loretto, og som i Begyndelsen af dette Aar-

hundrede bragtes til Paris, hvor man dog tvivlede om at det var malet af Raphael selv. Ovenauførte Stykke er ustridigen malet af en af Raphaels Skolarer.

LUCA PENNI.

En Broder til *il Fattore* og hans Meddiscipel hos *Raphael*. Han arbejdede med sin Svoger, *Perrin del Vaga*, i Genua, Lucca og Rom, gik derpaa til Engelland, tilsidst til Fontainebleau. Hans Fødsels- og Dødsaar ere ubekiendte.

7. Den hellige Margarethe.

Heel Figur, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 71 T. h., 46 T. br., afrundet for oven;

Petrus de Natalibus fortæller, at den hellige Margarethe var en from femtenaars Pige i Antiochien, i hvem Præfecten Olybrius blev forelsket. Da hun ei vilde forsværge den christelige Tro, lod den samme Mand hende grueligen pine, og derpaa kaste i Fængsel. Hun bad til Gud at maatte skue Fienden, med hvem hun havde at stride. See da kom en gruelig Drage med opspilet Svælg imod hende, men hun korsede sig, og Dragen brast. Atter viste Diævelen sig som et Mandfolk, der tog hendes Haand; men hun greb ham i Haaret, kastede ham til Jorden, og traadte paa hans Hoved. Nogle Dage efter leed hun Martyrdøden med stor Standhaftighed.

Den fromme Martyrinde er her iført en blaae Kiole med et rødt Gevandt, hun seer op til Himlen,

fuld af Andagt, folder sine Hænder, og sætter rolig den lille Fod paa Hovedet af den store brune Dæmon, der spræller nedkastet paa Jorden. Ved Siden udaander en frygtelig Drage det sidste Pust. I en Frastand seer man hendes Martyrdöd, i Baggrunden et Landskab. Neden under staaer malet paa en Seddel MDXXXIII. Den höie Aand i dette skiönne Billede er en Raphaels Discipel værdig.

Da den hellige Margaretha troedes at kunne hielpe Barselkoner, naar hun blev paakaldt, synes baade Stykkets ovale Form for oven, Aarstallets Angivelse, og Afbildningen af et vist Landhuus i Baggrunden, at give tilkiende: at det er en Votivtavle, foræret til en Kirke, efter en heldig Barselseng. Stykket har hørt til Cardinal Valentis Samling.

GIULIO PIPPI,

kaldet

GIULIO ROMANO.

Födt i Rom 1492, död sammesteds 1546, den förste af *Raphael Urbinos* Disciple og siden hans Arving.

8. Den hellige Moder, Barnet Jesús og tvende Hellige.

Paa Træ. 51 T. h., 40½ T. br.

Den hellige Moder sidder med Jesusbarnet paa en ophöiet Stol. Ved dens Fod knæler til venstre Side

en Mand i en hvid Munkekappe, uden Tvivl den hellige Abbed Bernhard af Clairvaux, med udrakte Arme og en Bispestav hvilende paa hans Skulder. Gudsmoderen böier sig hen imod ham, og presser sit ene Bryst, for at lade Melken spröite i hans Mund. BARNET Jesus paa hendes Skiöd tager den venstre Haand af en ung Qvinde, som i Nonnedragt, holdende en hvid Lilie i höire Arm, nedknæler paa Stolens Fodtrin, og sætter hende en Ring paa Fingeren. Ved Helgenens Födder bemærkes tvende Böger og Hovedet af en Diævel.

Stykket er malet i en stor Stil fuld af Kraft og Varme. Det har tilhört Cardinal Valenti. (See Rumohr i Kunstblatt 1825, S. 346.)

9. Bacchus og Ariadne.

Paa Lærred sat paa Træ. 10 T. h., 8 T. br.

Begge Figurer ere siddende og aldeles blotte. Bacchus har slynget sin venstre Arm om Ariadnes Hals, og holder med sin höire Haand et rödt Gevandt, der flagrer om begges Hoved. Ariadne sætter sin höit oplöftede höire Fod paa den mellem Bacchi Födder liggende Tigers Hoved. (West's Catalog over hans Samling af Malerier S. 212-213.)

10. Vertumnus og Pomona.

Sidestykke til det Foregaaende.

Paa Lærred sat paa Træ. 10 T. h., 8 T. br.

Vertumnus, der har et hörödt Gevandt over den höire Arm, sidder med Ryggen mod en Bygning. Han hæver sin Haand, for at modtage et Granatæble, som den foran ham knælende, aldeles blottede, Pomona, rækker ham. Foran begge staaer en Herme. Baade i dette og Sidestykket ere Stillingerne lidet anstændige. (West's Catalog S. 214-215.)

PIETRO BUONACORSI,

med Tilnavn

PERINO DEL VAGA.

Födt i Toscana 1500, död i Rom 1547. En Skolar af *Raphael*; hans Maneer er en Blanding af hans Lærers og den florentinske Skoles.

11. Den hellige Matthæus.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 64 T. h., 35½ T. br., trekantet for oven.

Evangelisten sidder; han er iklædt en brun Kior-tel med röde Ærmer, derover en gul Kappe. En Bog ligger paa hans Knæ. I den höire Haand holder han en Pen, i den venstre et Blækhorn. Hans mandige Ansigt med stærkt Haar og Skiæg ligner Büsterne

af Keiser Lucius Verus. Bag ved ham staaer en lille Engel, hvilken med den ene Haand peger ned til Bogen, med den anden op til Gud, der som Olding med Verdenskuglen i Haanden viser sig høit oppe.

Dette skønne Stykke, der bærer kiendeligt Præg af, at Raphael var del Vagas sidste Lærer, har uden Tvivl været et *ex voto* af den Mand, hvis Hoved og foldede Hænder sees nederst paa höire Side. At den Evangelist her forestilles, er Matthæus, sees af den hosstaaende menneskelige Figur. Man overførte nemlig de fire Dyr, hvilke Johannes saae foran Guds Throne (Aabenbaringen 4 Cap. 7 V.), paa de fire Evangelister, og Mennesket blev, ifølge den hellige Gregors Vidnesbyrd, Sindbilledet paa Matthæus, fordi hans Evangelium begynder med Jesu menneskelige Slægtregister. Den menneskelige Figur have siden adskillige Malere gjort til en Engels.

Stykket har hørt til Cardinal Valentis Samling.

GIROLAMO MUZIANO.

Født i Egnen af Brescia 1528, død i Rom 1590 eller 1592. Efter at have studeret *Tintoretto* og andre store Mestere i Venedig, gik han meget ung til Rom, hvor han uddannede sig.

12. Den hellige Nadvere.

Paa Kobber. 9 T. h., 11½ T. br.

I et Værelse af antik Architectur sidder Christus i Midten for Bordet, omgivet med en Glorie under et

optrukket Gardin. Op til hans Bryst ligger hans elskede Discipel. Af de andre tale to og to med hverandre. Judas med Pungen i sin Haand böier sig frem mod Herren, idet denne rækker ham Brödet. Foran Bordet staaer en Steenvase med Flasker. Stillingerne ere afveklede med megen Flid, Foldekastningen er god, Coloriten lidt broget. (West's Catalog S. 218.)

FEDERICO BAROCCIO.

Födt i Urbino 1528, död sammesteds 1612. En Skolar af *Baptista Franca*. Siden studerede han især *Raphael* og *Correggio*.

13. Mariæ Bebudelse.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 73 T. h., 56 $\frac{3}{4}$ T. br.

Den hellige Jomfru har en rød Kiole og derover et blaat Gevandt med en broderet Bremme. Bag ved hende staaer et Bord, paa dette et Blækhorn. Hun knæler ned paa en Skammel, idet hun med venstre Haand lægger sin Bönnebog fra sig paa Bordet. Foran hende knæler Engelen Gabriel med spraglede Vinger og en Liliestengel i venstre Haand. Giennem det aabne Vindue seer man en Deel af et Landskab.

Farverne ere endnu glimrende, uagtet Coloriten meget har tabt sig, dels fordi Kunstneren anvendte for megen Ultramarin til sin Carnation, dels fordi han brugte for meget Olie.

Stykket, som har hørt til Cardinal Valentis Samling, er af Mesteren selv stukket i Kobber.

DOMINICO FETI,

kaldet

MANTUANO.

Født i Rom 1589, død i Venedig 1624. Skolar af *Cigoli*.

14. En sovende Munk.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 19 T. h., 15 T. br., oval.

De lukte Öjne og det Afspændte i Ansigtets Muskler vise, at Oldingen sover. Trækkene ved Munden og under Öimene antyde, at Sövnens er blid og uforstyrret af slemme Drömme. En sort Kappe skiuler Armen, saa at intet tiltrækker Öiet, uden det Væsentlige, hvilket er udtrykt med megen Sandhed. (West's Catalog S. 219.)

PIETRO BERRETINO,

kaldet

PIETRO DA CORTONA.

Født i Cortona 1596, død i Rom 1669. Discipel af *Comodi*, og i Rom, hvor han opholdt sig fra sit 14 Aar, af *Ciarpi*.

15. Circe og Ulysses.

Paa Lærred. 19 T. h., 25 T. br.

Odysseen fortæller, at Ulysses landede ved en Öe, hvor Circe, Solens Datter, boede. Ulysses

satte nogle Folk i Land for at speide, disse bleve først godt modtagne af hende, men siden forvandlede til Dyr. Da Ulysses erfoer dette, vilde han selv begive sig til Circes Pallads; paa Veien mødte han Merkur, der advarede ham, og gav ham Urten Moly til Sikkerhed mod Tryllet. Vi see her Ulysses med en rød Kappe om Skulderen og Spyd i Haanden at træde op til Circe, som sidder paa en Throne, og rækker ham Trylledrikken i en Skaal; men idet han modtager Skaalen, lægger den over hans Hoved svævende Merkur Urten Moly deri. Paa hver Side seer man een af Ulysses's Folk, hvis Hoved er ved Circes Göglrier forvandlet til et Svinehoved. I Baggrunden bemærkes nogle Soldater og giennem en Colonnade Træer og Bygninger. Det er en rig Composition udført i en god Stil med friske Farver.

16. Ulysses og Circe.

Sidestykke til Foregaaende.

Paa Lærred. 19 T. h., 25 T. br.

Ved et Bord, paa hvis Dug ligge tvende Krandse, sidde to Personer paa prægtige Stole; Mandfolket, i romersk Dragt, holder et gyldent Bæger omkranset med Blomster i Veiret. Fruentimmeret reiser sig, holder paa Mandens Haand, og betyder ham noget. Paa højre Side ere mandlige og qvindelige Tyende, hvis Adfærd tilkiendegiver Forundring. Scenen foregaaer

i en Porticus, prydet med Billedstötter, uden for en stor Bygning. Det synes, som at Kunstneren har villet her fremstille, som et Sidestykke til det Foregaaende, Ulysses's Afsked fra Circe. I det Ulysses hæver Skaalen for at drikke til Afsked, standser Circe ham pegende paa Brudekrandsene, hvilke ligge paa Bordet. Stykket staaer i Composition og Udlørelse ved Siden af det Foregaaende.

ANDREA SACCHI,

kaldet

ANDREUCCIO.

Født i Rom 1599, død sammesteds 1661. Den første Undervisning i Kunsten erholdt han af sin Fader og blev siden *Albanos* fortrinligste Skolar.

17. Jesu Daab.

Paa Papir sat paa Træ. 18½ T. h., 14¾ T. br.

Johannes gyder af en Skaal Vand paa Frelseren. Den Helligaand svæver oven over i en Dues Skikkelse. Paa höire og venstre Side ere Tilskuere.

Denne Skizze er godt sammensat, og det Klar-dunkles Virkning i Samme er af megen Kraft.

MICHEL ANGELO CERQUOZZI,
kaldet
DELLE BATAGLIE.

Födt 1602, död i Rom 1660. Skolar af *Jacob von Haase*, *Pietro Paolo Gobbi* og *Antoni Scalvatti*; tilsidst søgte han at efterligne *Peter de Laars* Maneer.

18. Bataillestykke.

Paa Lærred. 20 T. h., 26 T. br.

Ved Ruinerne af en Triumphbue kæmpe Christne og tyrkisk Cavalleri. Tyrkerne ere i Begreb med at flygte. Den christne Feltherre rider paa en hvid Hest foran sine Folk.

Saavel dette som det følgende Stykke have kraftige Farver men begge have lidt ved Forvaskning.

19. Bataillestykke.

Paa Lærred. 20 T. h., 26 T. br.

Sidestykke til det Foregaaende.

Man er i Begreb med at storme en Festning. Beleirerne vade over Gravene, sætte Stiger til den ydre Muur, og klavre op paa den. De Beleirede staae paa Muren, og stöde de Klavrende ned. Bag ved ere endnu höiere Volde. Foran holde Anförerne til Hest, og opmuntre deres Folk. Til venstre Side indhyller Krudtdampen i det Fierne en Deel Stridende. Det er en rig Composition, rask udfört.

GIAMBATISTA SALVI,
kaldet
SASSOFERRATO.

Født 1605 i Sassoferrato, død i Rom 1685. Efter at have faaet den første Underviisning af sin Fader *Tarquinio*, uddannede han sig videre i Rom under *Dominichino*, *Guido* og *Albano*.

20. En bedende Maria.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 17 T. h., 14 T. br.

Et tyrkeblaat Slør, omgivet af en Glorie, indhyller den Andægtiges Hoved, og kaster en Skygge over Panden, Öinene og en Deel af den venstre Kind, hvilket altsaa sees blot i halvt Lys; medens det Övrige af Ansigtet, en Deel af Halsen og de sammenfoldede, til Bön oprakte Hænder ere fuldt belyste. Det Hele har noget Tiltrækkende, men Localfarverne falde lidt i det Haarde. (West's Catalog S. 224-225.)

GASPARO DUGHET,
i Almindelighed:
CASPAR POUSSIN.

Født i Rom 1613, død sammesteds 1675. Han var Discipel og siden Svoger af *Nicolas Poussin*, hvorved han kom til at bære hans Navn.

21. Arcadisk Landskab.

Paa Lærred. 25 T. h., 29 T. br.

Forgrunden forestiller en Dal, i hvis Midte sees en antik Fontaine. Til Venstre ligge under høie Træer paa en Brink et Fruentimmer og en Vandringsmand, kun over Lenderne bedækket med et rødt Klædebon; en lignende Figur ligger lige over for dem. Ved Kilden ere tvende Fruentimmer sysselsatte med at hente Vand, en Tredie gaaer bort med en fyldt Krukke. Herfra hæver Landet sig gradviis, afvexlet ved Höider, Affald og Kløfter. Til Höire reiser sig paa anden Plan en Række antike Bygninger. I Baggrunden Bjerger. Luftperspectivet er her ligesaa udmærket som Linieperspectivet, og fremstiller en skiön Egn med megen Harmonie. (West's Catalog S. 227-228.)

22. Landskab.

Paa Lærred. 27 T. h., 32½ T. br.

I Forgrunden gaaer en Vei, paa begge Sider af denne sees Hyrder og enkelte Træer. Veien løber ned til en Söe, hvor tvende Personer roe i en Baad. Hiinsides Söen sees Skov, længere henne en By og bag ved denne hæve Biergene sig. Dette er ligesom det følgende Landskab tænkt i en stor Stil og aandrigen udført.

23. Landskab.

Paa Lærred. 27 T. h., 32½ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

I Forgrunden ligge nogle Hyrder mellem Buske nede i en Dal, i Nærheden af et Vandfald; høiere oppe er nok et Vandfald, der nedstyrter giennem Ruiner fra et Bierg, paa hvis Skraaning sees Bygninger og Skov. Ved dets Fod græsser en Faarehiord mellem Træer; i Baggrunden Bierge.

Dette og det foregaaende Stykke høre til de Malerier, som Kong Frederik den Tredie lod komme fra Italien.

GIOVANNI FRANCESCO ROMANELLI.

Födt i Viterbo 1617, död sammesteds 1662. Discipel af *Pietro da Cortona*.

24. Dronning Christina bekrandset af Viisdommen.

Hele Figurer, $\frac{2}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 46 T. h., 37 T. br.

Det er bekiendt af Historien, at Dronning Christina af Sverrig, keed af Regieringens Byrder, afstod sin Trone 1654, antog den catholske Lære, og valgte

sit Ophold i Rom, hvor hun døde. Man seer her Christina, knælende ved Foden af en antik Throne, paa hvilken Viisdommen sidder, holdende en Landse i den ene Haand, medens hun med den anden vil sætte Viisdomskrandsen paa Hovedet af den Dronning, der havde Styrke nok til at nedlægge Krone og Scepter, hvilke tvende Genier siddende paa Trinet nys have modtaget. Bag Christina staaer en Opvarterske og en Neger. Drapperierne ere maadelige og Tegnningen ikke uden Feil, men en glimrende Colorit og en let Pensel anbefale Stykket. (West's Catalog S. 230-234.)

FILIPPO LAURI.

Født i Rom 1623, død sammesteds 1694, Skolar af hans Broder *Francesco* og *A. Caroselli*.

25. Bacchus og Ariadne.

Paa Kobber. $11\frac{1}{2}$ T. h., $12\frac{1}{2}$ T. br.

Bacchus blev som Viinstokkens Giver af Grækerne anseet for tilligemed Ceres at være det ordnede Borgerlivs Stifter, og dyrkedes i hemmelige Fester, hvilke man höitideligholdt med vild Begeistring. Den græske Mythe lader ham finde og forelskes i den skiønne Ariadne, Cretenserkongen Minos's Datter, som med Theseus var flygtet til Naxos og der bleven forladt. Saavel de bacchiske Skarer som Ariadnes Möde med

Bacchus have afgivet Æmner, hvilke baade gamle og nyere Kunstnere hyppigen have behandlet.

Fra höire Side kommer her en bacchisk Skare, et Satyrbarn trækker et Dyrehorn i et Reeb efter sig, en af Faunerne er omvundet med Slinger, en Anden holder en Bukkefod i Haanden; Bacchantinderne slaaderes Cymbler sammen, og i Baggrunden sees mellem Træerne den ridende Silen. Foran denne Skare kiører Bacchus paa en med Leoparder forspændt Vogn; han er i Begreb med at springe af den, da han har faaet Öie paa Ariadne, som forskrækkes ved Gudens Komme. Sammensætningen er vel ordnet; Figurerenes Farver ere varme og kraftige; men Luften harmonerer ei med Farverne.

26. Den bodefærdige Magdalena.

Heel Figur, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $20\frac{1}{2}$ T. h., $34\frac{1}{2}$ T. br.

I Forgrunden af et eensomt Landskab ligger den angergivne Magdalena nøgen, udstrakt paa en Matte, med et rødt Gevandt om Livet. Hendes gule Lokker hænge ned paa hendes Bryst; hun hviler sit Hoved paa den höire Arm stirrende mod Himlen. Ved Siden af hende sees Korset, et Dödningshoved og Salvekrukken. Længere henne skummer en Bæk forbi et höit Træ igjennem Dalen. Figurens Tegning er behagelig, men Gevandtet er alt for tungt. Landskabet er haardt og udført i en mørk Tone. (West's Catalog S. 231-232.)

CARLO MARATTA.

Født i Camerano nær ved Ancona 1625, død blind i Rom 1713. Han arbejdede 19 Aar i *Andrea Sacchi's* Skole.

27. Hvilen i Ægypten.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $24\frac{3}{4}$ T. h., $18\frac{1}{2}$ T. br.

Den hellige Families Reise til Ægypten kort efter Jesu Fødsel har været et af Malernes Yndlingsæmner. Man kalder disse Stykker enten Flugten til Ægypten, naar den hellige Moder tilligemed Barnet sidder paa Æslet, hvilket Joseph sædvanligen leder; eller Hvilen i Ægypten, naar Moderen med Barnet er nedstegget af Dyret og hviler sig i en landlig Egn.

Ved et Træ, giennem hvis Grene Cherubiner titte frem, og hvis Stamme smaae Engle omgive, sidder den hellige Moder, som med höire Haand paa Brystet böier sig, fuld af Ömhed, hen over Jesusbarnet paa sit Skiöd. Dette holder i den höire Haand et lidet Kors, og har med den venstre smilende grebet en Nagle, hvilken med andre Lidelsens Redskaber holdes frem i en Kurv af tvende knælende Engle. Bag ved staaer den gamle Joseph og stötter sig paa sin Stav, hensiunken i Beundring over Barnet. I Baggrunden til Höire seer man en Engel at vande det Æsel, paa hvilket Moderen og Barnet have siddet. Fra Skyerne komme tvende Engle nedsvævende, den Ene vender sig

tilbage, idet han peger ned paa hvad der foregaaer paa Jorden.

Den saare heldige pyramidalske Composition og det liflige Farvespil forene sig her med det Ædle i Stillingerne og det skønne Udtryk i Ansigterne til at danne et indtagende Heelt.

28. Hyrdernes Tilbedelse.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $24\frac{3}{4}$ T. h., $18\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Maria udstrækker sine Arme om det Halmleie, hvori Jesusbarnet ligger. Fra det udgaaer en Glands, som de tilbedende Hyrder neppe kunne taale. Bag ved staaer Joseph; og fra Himlen nedsvæver en Skare af Smaaengle, som holde en Seddel, hvorpaa staaer skrevet: *gloria in excelsis Deo*.

Stykket er en heldig Efterligning af Correggios Nat i Dresden, og udmærker sig ved god Sammensætning, et yndigt Udtryk, friske og behagelige Farver.

29. Madonna med det sovende Barn.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 43 T. h., 33 T. br.

Siddende holder den hellige Moder med begge Hænder et Slør, hvormed hun vil bedække den so-

vende Jesus, der, liggende i en Seng, hviler op til hende. Giennemtrængt af moderlig Følelse böier hun sit yndige Hoved ned over den Slumrende. Et graat Slør, heftet i hendes Haar, slynger sig til begge Sider ned om hendes Hals, over en lyserød Tröie, bag hvilken hænger en blaa Kappe, kastet over hendes Skiöd. Jesus sover med den ene Haand under Kinden, den anden hvilende paa Pudren, og synes at have tabt en Rose. Contourerne ere mesterligen afrundede uden mærkelige Skygger. Paa en Pude under Barnets Arm læses paa et Baand: *Carolus Maratta pinx.* 1697. (West's Catalog S. 236-238.)

Af Carlo Marattas Skole.

30. Hyrdernes Tilbedelse.

Paa Lærred. 16 T. h., 43 T. br.

Barnet Jesus ligger paa Straa i Krybben; Maria, klædt i et blaadt Gevandt, blotter det med himmelsk Glands omgivne Barn, og viser det til de tilbedende Hyrder. Ved höire Side sees Joseph, en Oxe og et Æsel. Stykket mangler ikke Effect, som frembringes ved den underfulde Belysning.

CIRO FERRI.

Födt i Rom 1634, död sammesteds 1689. Discipel af *Pietro Berettini*.

31. Saul og David.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 112 T. h., 115 T. br.

Saul sidder paa en Forhöining, omringet af sine Krigere; David har tilbudet sig at møde Goliath, og træder frem for ham. Kongen lader sin Rustning tage frem, og vil overlade ham denne; men den unge Hyrde viser Slingen i den ene Haand, og peger mod Himlen med den anden. I Baggrunden sees Krigere.

Dette er et af denne Kunstners skiønneste Billeder, som i Tækkelighed og skiön Behandling endog overgaaer hans Læremesters Værker. Höist rimeligen er dette Malerie bestilt af Kong Frederik den Tredie hos Kunstneren til Prydelse for Frederiksborg Slotskirke, hvor det har siddet.

ANDREA LUCATELLI.

Alt hvad der vides om denne Kunstner med Vished, er at han opholdt sig i Rom.

32. Landskab.

Paa Lærred. 32 T. h., 42 T. br.

Midt i en stor Tykning af frodige Træer, som udbrede til begge Sider deres stærke Toppe, falder en Cascade; neden for denne ere nogle Folk sysselsatte med at samle Siv i Floden. Paa Brinken til Venstre holder en Hyrde Samtale med en siddende Hyrdinde,

ved hvis Side staaer en Hund og fire Faar. Paa den anden Plan skimter man i det Mørke af Skoven en Straachytte, hvor en Mand med sin Hund kommer til. Paa hiin Side af Skoven seer man henover Cascaden en By oplyst af Solen, hvis Straaler forgylde den endnu fiernere Horizont.

Den glimrende Colorit og Fremstillingen af Solens Virkninger ere denne Mester særegne. (West's Catalog S. 241-242.)

33. Et arcadisk Landskab.

Paa Lærred. 30 T. h., 36 T. br.

Forbi nogle Træer gaaer Veien til en Flod; ved Veien sees nogle Hyrder, lidt derfra ligger en Mand ved et antændt Rögelsekar, höiere oppe fremtræder en gammel Sarcophag, bag ved hvilken en Klippe hæver sig i Veiret; ved den höire Flodbred ere Træer, i Baggrunden Bierge.

I dette Landskab herske livlige Farver; det er udført med en kiek Pensel.

34. Bondelystighed.

Paa Lærred. 9 T. h., 12 T. br.

Et Par italienske Bönder dandse efter en Mando-line. En Dreng sidder i bare Skiorte paa et Æsel, og seer paa dem; andre Bönder staae hos, et Par ligge paa Jorden.

Det er et lidet Billede fuldt af Character med behagelige Farver.

AGOSTINO MASSUCCI.

Födt 1691, död i Rom 1758. En af de fortrinligste Skolärer af *Carlo Maratta*.

35. Mariæ Bebudelse.

Hele Figurer i naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 94 T. h., 66½ T. br.

Den hellige Jomfru, i en karmosinrød Kiortel med blaa Kappe og guult Slör, knæler foran en Bedestol; hun har vendt sig lidet til Siden, for at höre paa Engelen, som, ifört et blaat Klædebon med röde Ærmer og et derover kastet guult Gevandt, træder ind i Værelset med en Liliestengel i den venstre Haand. Med den höire Haand viser han op til den Helligaand, som i en Dues Skikkelse sees i en Glorie, omringet af Engle, hvoraf især tvende træde med Overkroppen frem af Skyerne, og nedpege paa Maria. En Arbeidskurv staaer foran paa en grøn Stol, og i Baggrunden sees en Seng af samme Farve.

Neden under er skrevet med store Bogstaver:

A. MASSUCCI, 1748.

Stykket er godt tegnet. Hovederne have ædle og meget yndige Træk; Farveblandingen er skön og har et blændende Anströg. Det har hört til Cardinal Valentis Samling.

GIOVANNI PAOLO PANNINI.

Födt i Piacenza 1691, död i Rom 1764. Efter Nogle var han Discipel af *Lucatelli*, efter Andre af *Benedetto Lutti*.

36. Architectur.

Paa Lærred. 27 T. h., 23 T. br.

Foran bære nogle Colonner en halv nedfalden Hvælving, begroet med krybende Vexter. Giennem denne sees et Tempel med tilhørende Colonnade, som indslutter en Plads, hvorpaa staaer en smal Obelisk med et Relief paa Soklen og en colossal Steenvase. I Forgrunden sees adskillige Figurer i romersk Dragt, blandt hvilke en qvindelig, med en Bog under Armen, viser tvende Mænd, klædte som Philosopher, hen til Pyramiden. Stykket er udført med en let Pensel, og de smaa Figurer vel tegnede. (West's Catalog S. 259-260.)

DEN
FLORENTINSKE SKOLE.

LEONARDO DA VINCI.

Födt i Fläkken Vinci i Toscana 1452, död i Fontainebleau 1519 i Kong Franz den Förstes Arme. Discipel af *Andrea Verrochio*.

37. Den hellige Catharina af Alexandrien.

Næsten halv Figur, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 20 $\frac{3}{4}$ T. h., 17 $\frac{1}{4}$ T. br.

Den hellige Catharina var efter Legenden en Kongedatter, der levede i Alexandrien, vel erfaren i al verdslig Viisdom. Efterat hun af Kierlighed til Christum, hvem hun i et Syn havde seet, var bleven Christinde; vovede hun at irettesætte Tyrannen Maxentius for hans Grusomhed mod Christi Tienere, og bragte halvtredsindstyve Versligvise, der vare blevne opfordrede til at tviste med hende, til Taushed. Da Keiseren ei kunde faae hende til at offre til Afguderne, lod han giøre fire store jernbeslagne Hiul, for at sönderslide hende, men Englene slog dem i Stykker. Tilsidst blev hun halshugget.

Man seer hende her ligefor, Hovedet lidet böiet til Siden, med Seierens Palmegreen i den höire Haand og en Bog i den venstre. Hun bærer en neppe synlig Krone paa det let krusede Haar, hvoraf nogle tynde Lokker naae ned indtil Halsen. Bag ved bemærkes et Stykke af de sönderslagne Hjul.

Dette Billede indtager desmere, jo længere det beskues. Det fiint tegnede Ansigt, der bærer Sagtmodighedens Præg, er fuldt af Aand og Udtryk, og har en uefterlignelig Ynde. Halvtinterne ere saaledes sammensmeltede, at det synes, som det var saare lidet, der frembragte den herlige Virkning. Ogsaa Hænderne ere saare skiönne. Dette höist sieldne Stykke var fordem en Prydelse for Cardinal Valentis Galleri i Rom. (See Rumohr i Kunstblatt 1825 S. 346.)

Efter Leonardo da Vinci.

38. Christus og Maria.

Brystbilleder paa Elfenbeen. 2 T. 9 L. h., 2 T. br.

Christushovedet er omgivet med en gylden Straale, hans lysebrune Haar falder glat ned bag Öret, og hænger i Kröller paa Halsen. Viisdom og Höihed ere prægede i Ansigtets ædle Træk. Et kröllet Skiæg omfatter Hagen. Med den ene Haand holder han paa Jordkuglen, den anden oplöfter han som for at undervise. Marias Hoved, hvis övre Deel er bedækket med et blaat Slör, som hænger ned om Skuldrene, udtryk-

32 DEN FLORENTINSKE SKOLE.

ker andægtig Hengivenhed. Begge Stykker ere udførte med en Kraft og en Føinhed, saare sieldne i Olie paa saa lidet et Rum.

Disse tvende Stykker synes at være malede enten af Francesco Melzo, der var Leonardos elskede Discipel og hans Arving, eller af Olivetaner-Munken Francesco Maria Callerati fra Mayland, der meget smukt copierte Leonardo i det Smaa. (West's Catalog S. 243-245.)

Efter Leonardo da Vinci.

39. En hellig Familie.

Hele Figurer, lidt under naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 55 T. h., 46 T. br.

Den hellige Jomfru sees siddende ligefor; med sin høire Haand holder hun paa den lille Johannes, der knæler med sammenlagte Hænder. Den venstre Haand løfter hun mod Barnet Jesus, der sidder paa Jorden, og synes at ville velsigne. En Engel ved hans Side peger hen til Johannes. I Baggrunden sees Klipper. Stykket er en gammel Copi efter et af Leonardo da Vincis berømteste Stykker, den af de Franske saakaldte *la vierge aux rochers*, udført af en af Mesterens fortrinligste Skolarer.

FILIPPO LIPPI,

kaldet

FILIPPINO.

Födt i Florenz 1460, död sammesteds 1505. Lärte hos sin Fader og *Sandro Botticelli*.

40. Laban tager Afskeed med Rachel.

Hele Figurer, halv naturlig Størrelse.

Paa Træ. 42 T. h., 47 T. br.

Den gamle Laban i en blaa Kiole med en rød Kappe over og en rød Turban paa Hovedet velsigner Rachel, der, indhyllet i et blaat Gevandt, nærmer sig ham med nedslagne Öine og korsviis lagte Hænder; tvende Piger komme bag efter hende. Bag ved den Gamle staaer Jacob, som en Vandringsmand, med Faareskind over Kroppen og om Benene. Han holder sin Vandringsstav i Hænderne, hvortil et lidet Bimpel er bundet. Paa venstre Side sees foran Architectur, i Baggrunden en By; til höire Side öines i Baggrunden en Hiord. Paa en Piedestal staaer skrevet:

PHILIPPUS DE FLORENTIA.

MCCCCLXXXVII.

Dette gamle höist sieldne Stykke er udført med Omhyggelighed og godt bevaret. Det er kommet fra Cardinal Valentis Samling.

MICHEL ANGELO BUONARROTI.

Født paa Slottet Caprese i Toscana 1474, død i Rom 1564.
Discipel af *Dominico Ghirlandajo*.

41. Leda og Svanen.

Hele Figurer, overnaturlig Størrelse.

Paa Lærred. 60½ T. h., 81½ T. br.

Den græske Mythe fortæller, at da Leda, en Gemalinde af den spartauske Kong Tyndarus, engang badede sig i Floden Eurotas, blev Jupiter forelsket i hende. For at kunne uden Mistanke nærme sig hende, lod han Venus forvandles til en Ör. Selv blev han en Svane, der for Örnen flygtede i Ledas Arme, og hvilede i hendes Favn.

Leda ligger her nogen paa sit Leie, med den venstre Arm om Pudén, og modtager Svanens fyrige Kiærtegn med Velbehag. I Cardinal Valentis berømte Samling, hvorfra dette Stykke nedstammer, tillagdes det Michel Angelo selv. Men vilde man drage Rigtigheden af denne Bestemmelse i Tvivl, kom man i Forlegenhed med at bestemme, hvilken af Mesterens Skolarer kunde have forfærdiget det. Det er bekjendt af Historien om dette ilde berygtede Stykke, at Michel Angelo malte det for Hertugen af Ferrara, men siden skiænkede det til sin Skolar Minio, der tog det med sig til Frankerig, og solgte det til Kong Franz den Første, som lod det hænge op i Fontainebleau. Stats-

secretair Des Noyers under Ludvig den Trettende fandt Stillingen for fri, og befalede, at Stykket skulde brændes. Nogle Forfattere ville paastaae, at Befalingen ikke troligen er bleven efterkommet. For Frankerig var imidlertid Stykket tabt.

ANDREA VANNUCHI,
kaldet
ANDREA DEL SARTO.

Født i Florenz 1488, død sammesteds 1530 af Pesten. Skolar af *Cosimo Roselli*. Han bekom Tilnavnet *del Sarto* fordi hans Fader var Skrædder.

42. Mandsportrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Silke sat paa Lærred. 22 T. h., 16½ T. br.

Man seer en ung Mand i sort Dragt, som har en sort Barret paa det brune Haar; Halsen er bar; han dreier Hovedet, og seer ud over den venstre Skulder. Dette fortrinlige Stykke, fuldt af Sandhed og Kraft, er malt paa krideret Silke, der var klistret paa Træ, men som, da det blev restaureret, overførtes paa Lærred.

43. Abraham og Isak.

Paa Lærred. 17 T. h., 13¼ T. br.

Isak ligger paa Knæ med bagbundne Hænder og nedböiet Hoved, beredt til at modtage Stødet. Fade-

36 DEN FLORENTINSKE SKOLE.

ren har i den høieste Spænding grebet med den ene Haand i Drengens Haar, og med den anden løftet Dolken, da den himmelske Stemme henriver hans Opmærksomhed. Bag ved brænder allerede Veddet paa Alteret imellem Klippestykker. Saavel det kraftige Udtryk, som Penselens Føinhed gjøre Stykket ikke uværdigt at bære den berømte Mesters Navn, hvem det er bleven tillagt; men det har lidt meget. (West's Catalog S. 247-248.)

ANGELO BRONZINO.

Født 1502, død 1571. Han var en Discipel af *Jacob da Pontormo*.

44. En ung Dames Portrait.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $45\frac{1}{2}$ T. h., $31\frac{1}{2}$ T. br.

Hun staaer og lægger Hænderne over Kors. Om Halsen har hun en stor Fraise med brede Folder, paa Brystet en Guldkiøde. Kiølen, der gaaer tæt op til Halsen, er af Sølvmoer med Guldbroderi og lila Foer. Dette Portrait, der er godt tegnet og fortræffeligen malt, forestiller sandsynligen en Prinsesse af det Mediceiske Huus. Valentin Daniel Preisler har stukket det i den sorte Kunst, og tillagt det Tizian.

FRANCESCO VANNI,
med Tilnavn
DÁ SIENA.

Födt i Siena 1565, död sammesteds 1610. Den förste Underviisning i Kunsten erholdt han af *Arcangelo Salimbeni*, men fulgte omsider *Federico Barocci's* Maneer.

45. Simon Magus's Fald.

Paa Kobber. 18 $\frac{1}{4}$ T. h., 14 $\frac{1}{4}$ T. br.

Efter Sagnet skal Simon Magus, der i Rom spottede over den hellige Peders Mirakler, have foregivet for Keiser Nero, at han paa en vis Dag vilde fare til Himmels. Ved Dæmonernes Hielp skal han have svunget sig op i Luften, indtil han pludseligen igien faldt ned og brak sit Been. Man bemærker överst paa venstre Side Keiser Nero paa en Altan, neden for sidde fire Senatorer paa en Tribune, hvilke tilligemed de ved deres Födder forsamlede Folk stirre op i Luften med Forbauselse, idet den hellige Peder, slaaende med oplöftet Arm, og omringet af bedende Disciple, anraaber Gud om at give et Tegn. I Luften sees den onde Aand at flygte bort, og Simon at nedstyre hovedkulds.

Denne godt sammensatte Skizze er udfört med blendende Farver, der tillige saaledes ere smeltede i hverandre, at det Hele ligner en Emaillé. Billedet, udfört i det Store hænger i Peders Kirken i Rom og er Kunstnerens fortrinligste Arbeide.

38 DEN FLORENTINSKE SKOLE.

EUXENIUS CAXESI.

Födt i Madrid 1577, hvor han døde 1642. Discipel af hans Fader *P. Caxes* fra Florenz.

46. De onde Engles Fald.

Paa Lærred. $28\frac{1}{2}$ T. h., $15\frac{1}{2}$ T. br.

En Deel af Diævlene ere nedstyrtede i Helvedes Ild, andre ere endnu ved at falde. Erkeengelen Michael staaer ovenfor i Skyerne; han har Sværdet i sin Haand, og viser Englene tilbage baade paa den høire og venstre Side. Det er en giennemtænkt Composition, rigtig tegnet, med en behagelig Kolorit. Mesterens Navn og 1605 staaer derpaa.

CESAR DANDINI.

Födt i Florenz omtrent 1595, död 1658, lærte hos *F. Curadi*, *Passignano* og *Allori*.

47. Et Fruentimmerportrait.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 37 T. h., $31\frac{1}{2}$ T. br.

Dette Hoved, hvis Udtryk er sørgmodigt, synes at være et Portrait malt i en phantastisk Dragt. Den halve Barm er blottet tilligemed Skuldrene; paa Hovedet sees en hvid Turban, prydet med en sort Sultan. Hendes Gevandt er Leopardskind; i den venstre Haand

holder hun en Bue. I Baggrunden er udbredt et rødt Teppe. Billedet er betegnet med Aarstallet 1639.

CARLO DOLCI.

Født i Florenz 1616, død sammesteds 1686. Discipel af *Giacopo Vignali*.

48. Christus i Gethsemane.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 18 T. h., 14½ T. br.

Frelserens Aasyn viser en lidende Stemning, Bloddraaber komme frem paa den høie Pande, hvorfra de lyse Lokker adskilte bølge ned paa Siderne. Hans himmelsendte Blik røber Sindets Hengivenhed; den aabnede Mund fremfører Bønner til Gud. Ved Halsen seer man det Överste af hans røde Kiortel, over hvilket bemærkes et blaåt Gevandt. Den berönte Kunstner har anvendt sin Pensels hele Tryllekraft paa at frembringe dette Ideal, hvor Höihed og Lidelse paa saa skiön en Maade ere forenede.

49. Madonna.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 18 T. h., 14½ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Et blaåt Gevandt indhyller den hellige Moder, det gaaer ud over Panden, bedækker Barmen og skiu-

40 DEN FLORENTINSKE SKOLE.

ler Hænderne, hvilke synes at være sammenfoldede under Gevandtet som til Bön. Den Hellige slaaer Öinene ned; from Ydmyghed og vemodsfuld Bekymring ere prægede i de ædle Træk. Dette herlige Stykke vidner om, at Kunstneren fortiente at være berömt for sin Pensels Ynde.

ONORIO MARINARI.

Födt i Florenz 1697, död 1715. Discipel af *Carlo Dolci* og *Balthasar Franceschini*.

50. Den hellige Cæcilia.

Halv Figur, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 28 T. h., 21½ T. br.

Under Keiser Marcus Aurelius skal der have levet i Rom en fornemme Jomfru ved Navn Cecilia, der fra Barndommen af troede paa Christum. Hendes Forældre vilde, hun skulde ægte en Yngling, der hedte Valerian. Da Bryllupsdagen kom, iförte hun sig en Haardugs Særk under de gyldne Klæder, og medens Brudehuset gienlöd af Orgeler, sang hun i sit Hierte til Herren alene. I Brudekammeret betroede hun Valerian, at hun ei kunde have Omgang med nogen Mand, thi en Engel ledsagede hende stedse: ham kunde Valerian faae at see, naar han lod sig döbe. Denne adlöd, og da aabenbaredes Engelen for begge med tvende Blomsterkrandse i sin Haand, der vare

plukkede i Paradiset, den ene af røde Roser gav han til Cæcilia, den anden af hvide Lilier til Valerian. Begge lede kort efter Martyrdöden. Fordi Legenden sagde, at Cæcilia havde sunget til Herren paa sin Bryllupsdag, blev hun Skytshelgen for den aandelige Musik, og hendes Navnedag, den 22 November, blev Musikkens Festdag.

Den hellige Martyrinde ledsager sit Orgelspil med Sang, idet hun vender Öinene mod Himlen. Om Hovedet har hun Krandsen af de røde Roser. Under den grønne guldbroderede Kaabe sees en lila Kiole med blaae Ærmer. Det skiønne Ansigt er fuldt af from Begeistring. Bag Stykket findes Kunstnerens Monogram og Aarstallet 1686. Det er udført med en fortræffelig Pensel, og kunde gierne gielde for et af de fortrinligste Arbejder af Carlo Dolci, Kunstnerens Lærer. Valget af de takkelige, om end ikke over Menneskeligheden ophöiede Former, give især dette indtagende Stykke sit Værd.

ANTONI FRANCHI.

Födt i Lucca 1634, död i Florenz 1709. Han var en Skolar af *Ferrucci*, *Bosselli* og *Paulini* og tilsidst af *Franceschini*.

51. Samson og Dalila.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 61 T. h., 64 T. br.

Samson er indsovet paa Dalilas Skiöd, som med den ene Haand griber en af hans Haarlokker, med den

42 DEN FLORENTINSKE SKOLE.

anden modtager Saxen, hvilken en Philister giver hende. En anden Bevæbnet peger hen til et Fad med Penge, som staaer paa et Bord. Stykket har Fortieneste fra Tegningens og Farvens Side, Foldningsmaaden er god, men Dalilas Figur har liden Interesse. Dette Stykke er et af de Malerier, hvilke Kong Frederik den Fierde lod male under sit Ophold i Florenz.

DEN
NEAPOLITANSKE SKOLE.

GIUSEPPE RIBERA,
med Tilnavn:
IL SPAGNOLETTA.

Födt i Gallipoli 1593, efter Andre i Xativa i Kongeriget Valenza 1589, död i Neapel 1656. Discipel af *Francesco Ribalta*, fulgte omsider *Caravaggio's* Maneer.

52. Kong Manasse, der gör Poenitentse.

Halv Figur, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 34 T. h., 26 T. br.

Da Manasse, Israels Konge, længe havde regieret ugudeligen, blev han fanget af Assyrerne, hvorpaa han omvendte sig og bad ydmygeligen til Gud. De graae Haar vise, at Manasse her er fremstillet i sine ældre Dage, hans himmelvendte Blik og sammenlagte Hænder tilkiendegive hans Andagt, og hans nøgne, kun om Lænderne med nogle Blade bedækkede, Legems Magerhed röber, hvorledes han har gjort streng Poenitentse. En overordentlig Kraft og fortræffelig

44 DEN NEAPOLITANSKE SKOLE.

Carnation udmærke dette Stykke. Nedenunder læses: *Josefa Ribera Español F. 1630.*

53. Den hellige Hieronymus.

Knæstykke, lidt over naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $44\frac{1}{2}$ T. h., $35\frac{1}{2}$ T. br.

Den hellige Mand har et rødt Gevandt kastet om sig, dog seer man en Deel af den udtærede Krop. Den venstre lange magre Arm hviler paa en aaben Bog af det nye Testament, med den høire holder han en Pen. Et Dödningshoved og en Bog staae paa Bordet foran ham. Dette fortræffelige Stykke er meget brunet efter.

FRANCESCO COLLANTES.

Födt i Madrid 1599, död sammesteds 1656.

54. Den hellige Hieronymus.

Halv Figur, Legemsstørrelse.

Paa Lærred. 41 T. h., $35\frac{1}{2}$ T. br.

Kirkefaderen Hieronymus, der levede i det fjerde Aarhundrede, og hvis mange Skrifter vi endnu have tilbage, var saavel ved Formaninger som ved Exempel Munkevæsnets ivrige Befordrer. Legendeskriverne fortælle meget om hans strenge Faste, og hvorledes han spegede sit Kiöd; derfor afbilde Malerne ham

yderst mager, og give ham stundom en Steen i Haanden, hvormed han slaaer sig for Brystet. En Löve skal efter Legenden være kommen til ham haltende, formedelst en Torn i Foden. Hieronymus tog Tornen ud, hvorover Löven siden fulgte ham, spiste Græs, og lod sig bruge som Lastdyr.

Kirkefaderen sees her med et rødt Gevandt kastet over den halve Krop. I den ene Haand holder han fast paa et Crucifix, i den anden knuger han en Steen. Legemet bærer Præg af hans strenge Levemaade. Med glad Overraskelse vender han Hovedet mod en himmelsk Basune, hvis yderste Kant man seer. Ved den höire Side fremtræder Hovedet af Löven. Paa Bordet ligge Briller, fordi han skriver selv, at hans Syn var svækket af Ælde, en indbunden Bog, fordi han havde forfattet saa mange Skrifter, og et Dödningehoved, fordi han stedse tænkte paa det Jordiskes For-gængelighed. Dette sieldne Maleri er udført i en kraftig Sül; det er betegnet med Mesterens Navn.

BARTHOLOME STEPHAN MURILLO.

Födt i Pílas nær Sevilla 1613, död i Sevilla 1685. Han var Discipel af hans Onkel *Johan de Castillo* og af *Velasquez*.

55. Spansk Kiærligheds-Erklæring.

Knæstykke, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 34½ T. h., 29 T. br.

En Hyrde med blottet Overkrop böier sig for at drikke af et Vandrör, anbragt i en Klippe; Hyrdinden,

46 DEN NEAPOLITANSKE SKOLE.

lige törstig, kommer til, og støttende sig paa sin Hyrdestav holder hun sin Skaal under Röret. Et spansk Udtryk har uden Tvivl foranlediget denne Composition. En kraftig Natur, skiön Colorit og forstandig Lysfordeling udmærke Stykket. (West's Catalog S. 346.)

56. Jesus lærer at læse.

Paa Lærred. 20 T. h., 16 T. br.

Maria sidder paa en Stol, Barnet Jesus staaer foran hende; de holde en Bog imellem sig. Den lille Jesus er opmærksom paa hvad Moderen lærer ham, pegende sig frem i Bogen. Ved Siden læner Joseph sig med begge Hænder paa sin Stok, ligesom i Forundring over Barnets Fatteevne. I Skyerne komme tre Engle, henrykte af Glæde over denne Scene; ogsaa to Cherubshoveder lade sig tilsyne. Stykket har megen Natur, det Klardunkles Behandling viser Styrke i Coloriten. (West's Catalog S. 347.)

SALVATOR ROSA.

Födt i Renella tæt ved Neapel 1615, död i Rom 1673. Skolar af *Paolo Greco* og *Francazone*, saavelsom af *Joseph Ribera* og *Aniello Falcone*.

57. Jonas, der prædiker for Niniviterne.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 111 T. h., 81 T. br.

Propheten Jonas var sendt af Herren at prædike Omvendelse for Indbyggerne af den store Stad Ninive.

Han staaer her foran et Tempel; hans Arme ere udstrakte mod Folket; hans udtryksfulde Aasyn vidner om, at Talen angaaer Bod og Bedring. Dens Kraft spores paa dem, der omgive ham. Nogle i Baggrunden synes blot at beundre den begeistrede Taler: en ung hvidklædt Qvinde i Forgrunden udstrækker sine Arme, ligesom angstfuld for at forfeile sin Frelse. Bag ved staaer en Mand, hvis opløftede Hænder vise, at han er i Færd med at nedkaste sig paa Jorden, tvende Qvinder have alt ydmyget sig. Den gamle Konge ligger med Hovedet dybt nedböiet i Stövet, Scepteret har han kastet fra sig, og foldet Hænderne. Foran ham knæler en grönklædt Olding, hvis Stilling viser ængstlig Bön. En hosstaaende Mand i hvidt Gevandt synes især at tage Deel i Kongens Fölelser.

Stykket er betegnet med Kunstnerens Navn, og sikkerligen hans fortrinligste Værk; det hævder ham Rang som en stor Historiemaler. Ligesom Udtrykket er herligt, ere og Anordningen og det Klardunkle mesterlige. Omendskiöndt Farverne ere lagte stærkt paa, har Billedet dog lidt ved Fugtigheden af det Sted, hvor det forhen havde Plads. Det er af Kong Christian den Fierde blevet bestilt i Rom hos Kunstneren selv til Prydelse for Slotskirken i Frederiksborg, og er blevet oversendt med de tvende efterfølgende Stykker, for hvilke samtlige Kunstneren erholdt 8000 Rigsdaler, som hans Qvittering udviser, der bevares i Geheime-

48 DEN NEAPOLITANSKE SKOLE.

archivet. Johan Martin Preisler har stukket det i Kobber.

58. Cadmus, Dragens Overvinder.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $35\frac{1}{4}$ T. h., 68 T. br.

Efter at Cadmus, Europas Broder, havde fældet en uhyre Drage, der havde opslugt hans Staldrødre, raadte Minerva ham at saae Dragens Tænder. Han gjorde det, og en Skare staalklædte Mænd steg frem af Jorden, hvilke strax angreb hinanden med Forbittrelse, indtil fem bleve tilovers, som hyldede Cadmus. Man seer her den fældede Drage. Sæden er udstrøet, Krigerne spire frem af Jorden; af Nogle sees blot Hovedet, Andre ere næsten oppe. Deres vilde Sind viser sig allerede i deres Aasyn, og de, som have Armene frie, hugge paa hinanden. Cadmus seer fra Siden udstrækkende sine Hænder mod Minerva, der fra Skyen nedpeger paa det, der gaar for sig, og synes at forklare ham dets Betydning, idet hun med den venstre Haand henpeger til en øde Egn, hvor Theben skulde blive anlagt. Til venstre sees Kunstnerens Underskrift.

Stykket er heldigen grupperet i denne Mesters kraftige Stil, og har den Sölytone, som man saa meget agter i hans Arbejder.

59. En italiensk Söhavn.

Paa Lærred. 41 T. h., 91 T. br.

Paa venstre Side sees en Brygge, hvorpaa en Skildvagt uden for et Taarn og adskillige Mennesker med Varer. Tæt ved ligger et Krigsskib. Længere mod Höire sees Galeier og mindre Fartöier ved en Klippe, hvor en Aabning i Midten danner over Vandet en naturlig Hvælving, igiennem hvilken Kysten sees. En gammel Aquaduct forbinder denne Klippe med en anden. Paa trende Klippespidsen sees Bygninger. I Baggrunden paa den ene Side Havet med Skibe, paa den anden en lang Kyststrækning. Dette herlige Landskab er mesterligen belyst af Solen, hvis Straaler fra Midten af giennembryde de lette Skyer.

60. Et Landskab.

Paa Lærred. 18 T. h., 24 T. br.

Man seer Indløbet af en italiensk Havn ved Siden af en Fæstning. Tvende Fartöier ligge for Anker. I Forgrunden staae nogle Fiskere paa den udgaaende Strandbred, i Baggrunden ere Bierge. Omendskiönt Tonen er lidt kold, erkiender man dog her Mesterens kiekke Pensel.

61. Cadmus i Kamp med Dragen.

Paa Lærred. 17 T. h., 14 T. br.,

Cadmus med Hielm paa Hovedet, i Harnisk og med et rödt Gevandt, stytter Knæet paa et Klippe-

50 DEN NEAPOLITANSKE SKOLE.

stykke, og helder Gift ned paa Hovedet af Dragen, der kryber frem af sin Hule; i höire Haand holder han sit Sværd. I Baggrunden ere Klipper.

62. Cadmus og den fældede Drage.

Paa Lærred. 17 T. h., 14 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Dragen ligger dræbt paa Jorden; Minerva taler fra Skyerne til Cadmus, som viser sin Bestyrtelse over det han hørte. Til venstre Side bemærkes nogle af hans dræbte Staldrödre.

Disse tvende Stykker ere udförte i en behagelig Colorit, og med en for denne Mester usædvanlig feed Pensel.

LUCA GIORDANO,

almindeligen:

LUCA FA PRESTO.

Födt i Neapel 1632, död sammesteds 1705. Skolar af *Joseph Ribera* og *Pietro da Cortona*.

63. Cain og Abel.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 77½ T. h., 57 T. br.

Abel er alt segnet til Jorden af et Hug i Issen. Dödens Bleghed er udbredt over hans Aasyn. Han

opløfter sin Stemme til Broderen og idet han med höire Haand stötter sig mod Jorden, søger han med den venstre Haand forgiæves at afværge det Hug, hvormed Cains oplöftede Arm endnu truer ham. I dennes Aasyn viser sig mere Sorg end Vrede; det er, som om han maatte hugge igien, for at ende Synet af Abels Lidelser. I Baggrunden er Skov,

64. Adam og Eva begrædende Abels Död.

Hcle Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. $77\frac{1}{2}$ T. h., 57 T. br.

Sidestykke til det Foregaaende.

Abels Lüg ligger paa Jorden, ved Siden det blodige Kiæbebeen, hvormed han blev myrdet. Eva sidder og vrider sine Hænder over ham, Adam træder til, udstrækker den höire Haand, og förer den venstre til Öiet, for at aftörre en Taare. Scenen foregaaer i en Skov, giennem hvis Aabning man seer langt borte den flygtende Cain.

Disse tvende Stykker höre til denne Mesters fortrinligste Arbeider. De ere godt tegnede, have baade herlig Holdning og Effekt, og ere malede med en behagelig Pensel i Guido Reni's Maneer. De ere begge komne fra Cardinal Valentis Samling.

65. Paris's Dom.

Hele Figurer i naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 72 T. h., 88 T. br.

Ifølge en græsk Digtermythe havde Tvistens Gudinde ved det Bilager, Peleus holdt med Thetis, kastet et Æble i Forsamlingen med Paaskrift: for den Skiønneste. De tre Gudinder, Juno, Minerva og Venus, vilde tilegne sig det, og valgte til Dommer den for sin Skiönhed bekiendte Hyrde paa Idæ Bierg, Paris, Priami Søn. De gamle Digtere lode Gudinderne lokke ham, ved hver at love ham sine Gaver. De gamle Kunstnere forestilte Gudinderne at nærme sig ham beklædte; de senere lade dem oftest vise sig blottede. Her har Kunstneren gaaet en Middelvei. Til höire Side sidder Paris paa en Steenforhöining i Hyrdedragt; foran ham sees de trede Gudinder i Begreb med at afklæde sig. Juno, der staaer ham nærmest, böier sig ned for at begynde. Venus er næsten færdig og Amor er just i Begreb med at tage Gevandtet bort, der endnu bedækker den nederste Deel af hendes Legeme. Minerva sidder i Forgrunden ved venstre Side, og er ved at løfte en Deel af sit Klædebon over Hovedet, idet hun fæster Öinene paa Paris. Stillingerne ere yndige og Hovederne smukke, omendskiöndt det fattes dem paa Udtryk.

66. Sabinerindernes Rov.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 72 T. h., 88 T. br.

Sidestykke til det Foregaaende.

Efter et gammelt romersk Sagn skal Romulus, da han mærkede at Indbyggerne af hans nye Stat manglede Qvinder, og Nabofolkene ei vilde indgaae Ægteskaber med dem, have indbudet de nærmeste Stammer til at bivaane höitidelige Lege, og paa Festens Dag ladet sit unge Mandskab overfalde Tilskuerne for at röve de attraaede Qvinder. Fordi det sabinske Folk var det vigtigste af dem, hvis Qvinder bleve rövede, pleier man at kalde det Hele Sabinerindernes Rov. Luca Giordano, der ofte behandlede dette Æmne, har her blot valgt en enkelt Scene; man overskuer ikke Tummelen paa den hele Plads, men en Kamp imellem sex Par. I Forgrunden ligger en Sabinerinde paa Jorden, hun er i Begreb med at reise sig, men en Romer böier sig over hende, og griber hende med begge Armene. Lidt tilbage er en anden faldet, og seer med Skræk Forfølgeren tæt ved sig. Til höire Side har en Soldat alt löftet sin Pige op paa Armene, og bærer hende bort, trods hendes Modstand. Midt paa Stykket sees den brede Ryg af en Romer, der bortbærer et skrigende Fruentimmer; et andet vil forgiæves hiælpe, hun bliver selv i Öieblikket grebet

54 DEN NEAPOLITANSKE SKOLE.

af en Mand. Bag ved dem ligger endnu en Pige, i rødt Gevandt, og hendes Forfølger böier sig over hende. Stillingerne ere i dette med megen Indsigt groupperede Stykke fulde af Liv.

FRANCESCO SOLIMENA, kaldet L'ABATE CICCIO.

Født i Nocera dei Pagani 1657, død i Neapel 1747. Han studerede efter *Luca Giordano* og *il Cav. Calabrese*, tilsidst efter *Pietro da Cortona*.

67. Allegorie.

Paa Lærred. 23 T. h., 31 T. br.

I Midten af Stykket ligger en Gruppe af Mennesker paa en flad Steen. En Mand ligger død udstrakt, en anden synes at have Krampetrækninger. Et Barn dier sin Moder, som sørgende seer hen til en stor Verdenskugle, der staaer tæt ved hende. Paa denne snoer en Slange sig op. En Cybele læner sig paa den, og skuer op til en ved Verdenskuglen svævende qvindelig, nogen Figur, maaskee en Venus, der af sine Bryster lader Melk springe paa Kuglen; over hende vise sig Zephirer i Skyerne. Överst sidder Apol, en Ring med Dyrekredsens Billeder er anbragt over hans Isse. Paa höire Side nedslagte fra Skyerne en Mængde Genier, de bringe

Blomster og Frugter; Flora samler disse i sit Skiød. Ved hendes Side sidder Ceres med modne Ax i Haanden, Bacchus træder frem med Kande og Fad i Hænderne, ved hans Födder drikke, spise og spille glade Smaabörn. I Baggrunden et Landskab. Det Hele er maaskee en Allegori paa Menneskelivets Elendighed midt under Naturens Velsignelser. Stykket er udført med en kraftig Colorit, en blød og aandfuld Pensel.

SEBASTIANO CONCA.

Födt i Gaeta 1676, död i Neapel 1754. Discipel af Solimena.

68. Den hellige Sebastian.

Halv Figur, Legemsstørrelse.

Paa Lærred. 57 T. h., 26½ T. br.

Sebastian levede under Keiserne Diocletians og Maximinians Regiering, og var en anseelig Krigsmand. Han opmuntrede de forfulgte Kristne til frimodigen at gaae Martyrdöden imöde. Da Keiser Maximinian erfarede dette, lod han Sebastian binde ved en Pæl, og Soldaterne skyde til Maals efter ham, indtil hans hele Legeme blev besat med Pile. Legenden tilføier, at den hellige Mand dog ikke deraf döde, men at han, efter at være helbredet, bebreidede Keiseren sin Grusomhed, hvorpaa han

blev pryglet ihjel paa Hippodromen. Man har anseet ham som en Skytselgen imod Pesten.

Den Hellige er forestilt som en ung kraftfuld Mand, hvis tvende Hænder ere fastbundne til et Træ. En Pii giennemborer hans venstre Skulder, han böier Hovedet ned til den samme Side, men i det Öienbrynene antyde Smerte, synes Mundens Smil at vidne om, at Öret lytter til hvad Englene forkynde, hvis tvende Hoveder vise sig ved Træet. Tégningen er kraftig, og Coloriten harmonisk.

DEN
LOMBARDISKE SKOLE.

ANDREA MANTEGNA.

Født i Padua 1431, død i Mantua 1506. Fra en Hyrdedreng blev han Skolar af *Francesco Squarcione* der optog ham i Barns Sted, og indsatte ham til sin Arving. Var han end ikke, som Mange paastaae, Opfinder af Kobberstikkerkunsten, saa var han dog dens Forbedrer.

69. Christus nys opstanden.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 30 T. h., $18\frac{1}{2}$ T. br.

Den af Graven nys Opstandne sees siddende paa en Kiste af Porfyr; han fremviser sine Hænder, og Ansigtet röber Smerte. Liigklædet indhyller endnu den nedre Halvdeel af Legemet; tvende grædende Engle ere ifærd med at borttage det fra Overkroppen. I Baggrunden er et Landskab, hvor man seer Golgatha, et Marmorbrud og Byen Verona. Paa Sarcophagens Fod staaer med gyldne Bøgstaver: *Andreas Mantinia*.

Stykket er udført med en beundringsværdig Flid, og Kiendere ville indrømme, at det er et af de fortrin-

58 DEN LOMBARDISKE SKOLE.

ligste Oliemalerier af denue gamle og beröimte Mester. Det udgiorde forhen en af Prydelserne i Cardinal Valentis Samling.

BENVENUTO TISIO, kaldet GAROFALO.

Födt i Ferrara 1481, död sammesteds 1559, efter at have været blind i otte Aar. Han var först en Skolar af *Domenico Panetti*, *Boccacino Boccacci* og *Lorenzo Costa*, hvorpaa han studerede i to Aar i Rom under *Raphael*, der bar stor Ven-skab for ham.

70. De hellige tre Kongers Tilbedelse.

Paa Træ. 13 $\frac{3}{4}$ T. h., 9 $\frac{3}{4}$ T. br., rund for oven.

Den hellige Jomfru sidder med Jesusbarnet paa sit Skiöd ved Indgangen af en Kirke, i hvis Dör sees tvende Personer. Joseph staaer ved hendes Side. Foran knæler den ene Konge med Hænderne korsviis over hinanden, hans Turban ligger paa Jorden; bag ved ere de tvende Andre og et Par Ledsagere. I Baggrunden öines en Stad liggende paa et Bierg. Det Hele er meget omhyggeligen udfört og Drapperiernes Lokal-Farver ere meget friske.

ANTONIO ALLEGRI, kaldet ANTONIO DA CORREGGIO.

Födt i Correggio 1494, död sammesteds 1534. Discipel af *Frari* og *Andrea Mantegna*.

71. En bodfærdig Magdalena.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 23 T. h., 18 T. br.

Legenden har gjort Maria Magdalena, af hvem Jesus havde uddrevet 7 onde Aander (Luc. 8, 2), og som nævnes ved hans Opstandelse (Matth. 27, 56, 61. 28, 1), til een Person med Maria, Lazari Søster, og den Synderinde, der vædede Herrens Fødder med sine Taarer og tørrede dem med sit Haar (Luc. 7, 38). Den fortæller end videre, at hun har været en bemidlet Frue, men saa hengiven til sandselige Lyster, at hun havde faaet Tilnavnet Synderinden. Fordi hun viste det første Exempel efter Christi Komme paa Pœnitentse, erholdt hun Syndsforladelse af Herren. Jøderne satte hende tilligemed Broderen paa et Skib, som drev for Bölgerne, hvilke førte det til Marseille, hvor hun ved Prædiken og Mirakler skal have omvendt Stadtholderen. Derpaa begav hun sig ud i den vildeste Örken paa et Sted, Englene havde beredt hende, hvor hun henlevede 30 Aar uden legemlig Føde, medens Englene dagligen löftede hende mod Skyerne i de syv canoniske Timer, for at höre paa Himmelboernes Sang.

Under en Grotte, som kaster sit grønne Skiær ned paa den klare Pande, sidder her den Angerfulde med sine Öine vendte mod Himlen. Hendes Aasyn er intet Ideal, men udtrykker Elskværdighed midt i

hendes Sorg. Örenringene og Perlerne om Armene vidne om, at hun endnu ikke har aflagt alle sine Smykker. Det hele Lys falder alene paa en Deel af Ansigtet, det höire Haandled og det Fremstaaende af den venstre Skulder og Arm; det övrige sees i halvt Lys. Den harmoniske Overgang fra store Masser af Lys til store Masser af Skygge og Kiödfarvernes Sammensmeltning, der saa meget udmærke denne store Kunstner, frembringe her den skiönmeste Effect. Paa venstre Side af Halsen har Stykket lidt, og er bleven restaureret. (West's Catalog S. 278.)

72. Den hellige Catharinas Trolovelse.

Halve Figurer, Legemsstørrelse.

Paa Træ. 40 T. h., 38 T. br.

Legenden fortæller om Catharina, en deilig Kongedatter i Alexandrien, at hun ei vilde have nogen til Brudgom, der ei i Skiönhed, Visdom og Herkomst lignede hende selv. En Eremit lovede hende en langt herligere Brudgom, viste hans Afbildning i et Billede, der forestillede Jesusbarnet paa den hellige Moders Skiöd, og lovede, at hun, hvis hun bad, skulde faae ham at see. Da Catharina var efter holden Bön sovet ind om Natten, see, da aabenbares Christus i udsigelig Skiönhed tilligemed Gudsmoderen, der lovede hende denne Brudgom, og da Catharina havde ladet sig döbe, da aabenbares Christus atter, og

trolovede sig hende med en himmelsk Ring. Siden skal hun have lidt Martyrdöden under Maxentius.

Her sidder den hellige Moder i et rødt Gevandt med Jesusbarnet nøgent paa sit Skiød, foran dem staaer den hellige Catharina, hvis Haand Maria holder, idet den lille Jesus stikker Ringen paa hendes Finger. Bag ved til höire Side sees den hellige Sebastian, hvis Martyrdöd antydes i Baggrunden paa den venstre Side.

Dette ypperlige Stykke fremstiller ganske de samme Gienstande, som et af Correggio, der findes i den kongelige Samling i Paris, men det er ikke saa godt conserveret. Efter nogle Kienderes Mening er det malt af Correggios Discipel Girolamo Grassi, kaldet Girolamo da Carpi, eller ogsaa blot Girolomino.

FRANCESCO MAZZUOLI, kaldet IL PARMEGIANINO.

Födt i Parma 1503, död i Cassal maggiore 1540. Han dannede sig efter *Correggio* og *Raphael*.

73. Portrait af Laurentius Cybo.

Knæstykke, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 47 T. h., 39 T. br.

Cybo, der var Anförer for den pavelige Garde, og anseet for en af sin Tids skiönreste Mænd, er afbildet staaende, med Knebelsbart og et kort Skieg.

Hans Kiøle er karmosinrød. Paa Hovedet har han en rød Hat med hvide Fiedre. Den høire Haand lægger han paa Kaarden han har paa Siden, den venstre paa et Slagsværd, som en ung Page holder foran ham. Neden under staaer skrevet: *Laurentius Cybo Marchioness atque comes Ferentillian.*

Det er i Anledning af dette Portrait at Vasari skriver, Part. 3. Vol 4. Pag. 239, at Mazzuoli lavede ikke afbildet Lorenzo Cibo, men dannet ham af Kiød, som om han levede. Det har tilhørt Cardinal Valentis Samling.

74. Madonna med Citronen.

Halv Figur, stor Legemsstørrelse.

Paa Træ. 45 T. h., 34½ T. br.

Foran et rødt Gardin sidder Madonna med Barnet liggende paa sit Skiød. I den høire Haand holder hun en Citron, som den lille Jesus rækker efter; med den Venstre spiller hun med hans Fod, bøiende sit Hoved ned over ham. Hendes Bryst er bedækket med en graa Kiortel, over hvilken er kastet en blaa Kappe. Drapperiet er frit og stort. Jesus, der holder en Frugt i den høire Haand, ligger udstrakt hvilende paa en Pude. I det Heles Tegning og Udtryk hersker en stor Stil, og Coloriten bærer kiendelig Præg af Correggios Tone. (West's Catalog S. 284-286.)

75. Den hellige Familie.

Hele Figurer, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 28 T. h., $21\frac{3}{4}$ T. br.

I et Landskab sidder den hellige Jomfru. Barnet Jesus staaer foran hende, og vil til at kysse den lille Johannes, som folder sine Hænder. Moderen holder Jesus med sin høire Haand, den knælende Elisabeth griber ham under Armene. Man gienkiender i dette Stykke Mesteren, der var bleven besælet af Raphaels Aand, og som af Correggio havde lært at sammen-smelte sine Farver.

GIROLAMO MAZZUOLI.

Han var enten Broder eller Fætter og Skolar af *Francesco Mazzuoli*.

76. Madonna med Jesus og Johannes.

Knæstykke, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 16 T. h., 12 T. br.

Den hellige Moder sees siddende fra Siden, hun holder med begge Hænder Jesusbarnet op, som modtager en Lilie, der rækkes ham af Johannes. Inderligheden i Moderens Aasyn, det blide Barnlige hos Jesus, den glade Hengivenhed hos Johannes ere her saare skiönt udtrykte i en Maneer, som ligner Parmegianinos. (West's Catalog S. 287-289.)

SOFONISBA ANGUSCIOLA,

med Tilnavn:

LOMELLINA.

Födt i Cremona 1530, död i Genua 1620, efter flere Aars Blindhed. Hun modtog den förste Underviisning i Kunsten af *Bernardo Campi*, studerede siden under *Gatti*.

77. Madonna med Barnet.

Halv Figur, $\frac{3}{4}$ naturlig Störrelse.

Paa Lærred. $21\frac{1}{2}$ T. h., 19 T. br.

Madonna, her ikke nogen idealsk Skiönhed, men et Portrait, seer ned med rolig Hengivenhed paa Barnet, der sover trygt paa hendes Skiöd, idet hun med begge Hænder holder Slöret op, som skal bedække dets Legeme. Stykket er udfört med en blöd Pensel og en livlig Colorit. (West's Catalog S. 290-291.)

GIULIO CESARE PROCACCINI.

Födt i Bologna 1548, död i Milano 1626. De förste Grunde i Kunsten erholdt han af sin Fader *Ercole*; han lagde sig först efter Billedhuggerkunsten, men forlod samme og studerede de fornemste italienske Malere, men i Særdeleshed *Correggio*.

78. Madonna med Barnet.

Halv Figur, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 34 T. h., $29\frac{1}{2}$ T. br.

Den hellige Moder holder Jesusbarnet paa sit Skiöd, og giver det at die. Barnet tager med den ene

Haand Gevandt bort, der bedækker Brystet, og holder et Æble i den anden. Med moderlig Ömhed skuer Madonna ned paa Barnet. Hun har over Hovedet et guult Slör og et blaat Gevandt over den röde Kiole. En correct Tegning, varm Colorit og höi Stil udmærke dette Stykke, der er udfört med en övet og marvfuld Pensel.

LODOVICO CARRACCI.

Födt i Bologna 1555, död sammesteds 1619. Skolar af *Prosper Fontana*. Han var Hovedet for den *Carracciske* Skole.

79. St. Hieronymus's Henrykkelse.

Paa Lærred. 23 T. h., 19 T. br.

Den fromme Olding med et rödt Gevandt over Lenderne ligger i en Klippehule, og har været fordybet i Læsning. Idet han med venstre Arm hviler paa den opslagne Bog, vender han sig mod Basunengelen, som ledsaget af tvende andre nedsvæver imod ham. Klarheden, der udgaaer fra disse, bestraaler hans graae Haar. I Baggrunden bemærkes hans Löve. Helgenens Hoved er mesterligen behandlet, og den hele Tone er saare harmonisk. (West's Catalog S. 292-295.)

AGOSTINO CARRACCI.

Födt i Bologna 1558, död i Parma 1601. Discipel af *Prosper Fontana* og *Bartholomeo Passerotti*.

80. Christus paa Korset.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 33 T. h., $26\frac{1}{2}$ T. br.

Frelseren er naglet paa Korset; Tornekronen har frembragt Bloddraaber paa hans Pande, men Ansigtets Træk vidne om Sindets Fred; Blikket er vendt mod Himlen, og Munden synes at fremføre de sidste Ord. Ved den venstre Side af Korset staaer hans Moder med oprakte sammenfoldede Hænder, forstummet i Sorg; ved hende Johannes, udtrykkende mere öm Smerte end heftig Bedrövelse. Paa den anden Side nedknæler Maria Magdalena med Törklædet mod sit Ansigt, qvalt i Graad; bag hende staaer den anden Maria grædende med Hænderne over Brystet. Paa Forgrunden ligger et Dödninghoved og nogle Been. Over Horizonten er udbredt natlig Dunkelhed, giennem hvilken skimtes de romerske Stridsmænd og Eggen; men for at vise, at Mörket er et Under, ere baade Solen og Fuldmaanen giorte synlige. En herlig Harmonie og ypperlig Behandling af det Klardunkle er i denne Composition forenet med en mesterlig Tegning. (West's Catalog 298-300.)

81. En döende Lucretia.

Heel Figur, lidt under naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 44 T. h., $38\frac{1}{2}$ T. br.

Lucretia sidder nøgen paa sit Leie; med den höire Haand har hun giennemboret Brystet, med den venstre stytter hun sig paa Sengen.

Omendskiöndt Stykket ikke er uden Fortieneste, synes det dog at maatte henføres til denne Mesters tidligere Periode; det er kommen fra Cardinal Valentis Samling.

ANNIBALE CARRACCI.

Födt i Bologna 1560, död i Rom 1609. I Kunsten veilede ham hans Fætter *Lodovico*. Han studerede desuden *Correggio*, *Titian* og *Raphael*.

82. Christi Daab.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 100 T. h., 58½ T. br.

Christus staaer i Jordanen med nedböiet Hoved og sammenlagte Hænder. Paa Strandbredden ligger Döberen paa sit ene Knæ, og holder en liden Skaal over Frelserens Hoved; paa den anden Strandbred staae tvende Engle. I Skyerne sees Faderen indtil Brystet; han holder i den ene Haand Verdenskuglen, og oplöfter den anden, som til at velsigne. Det er et Altarbillede i hvis hele Behandling Mesterhaanden fremtræder; det har tilhört Cardinal Valenti.

83. Johannes den Döber.

Heel Figur, ½ naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 37 T. h., 21 T. br.

Johannes har et rödt Gevandt over sit Kameelhaars Klædebon, han holder det op med venstre Haand,

idet han med höire peger hen for sig. Hans Stav hviler paa hans Skulder. Han staaer i en Nische. Den rigtige Tegning og kraftfulde Colorit vidne om den store Mester. Det er stukket af V. D. Preisler.

84. Den vantro Thomas.

Paa Lærred. 17 T. h., 11 T. br.

Christus staaer med Korsets Fane i den venstre Arm, og holder den höire i Veiret, for at vise Thomas sin aabne Side, hvori denne knælende stikker tvende Fingre. Medlidende seer Christus ned paa ham, ligesom rørt over hans Vantro. Forundring og Forbauselse vise sig i Aasyn og Gebærder af de fire Disciple, som ere Vidner til denne Scene. Sammensætningen er god, men Farverne ere meget mørknede efter. (West's Catalog S. 300.)

85. Hvilen i Ægypten.

Paa Lærred. 12 T. h., 15 T. br.

I Forgrunden af et Landskab sidder den hellige Moder med Barnet paa sit Skiød; moderlig Omhu viser sig i det skiønne Aasyn. Den lille Jesus vender sig smilende fra Brystet, idet han griber Moderens Arm. Udstrakt paa Jorden hviler Joseph sig paa en Bylt, foran ham staaer en Krakke; bag ved Maria græsser et Æsel. I det Fjerne til Höire sees nogle

Bygninger, foran hvilke et Vandsted; til Venstre en Tykning af Træer. Mesterens sædvanlige Fortrin, en fuldendt Tegning, og kraftfulde Farver vise sig ogsaa i dette Stykke. (West's Catalog S. 297-298.)

86. Nedtagelsen af Korset.

Paa Lærred. $20\frac{1}{2}$ T. h., $16\frac{1}{2}$ T. br.

Joseph af Arimathæa staaer paa en Stige, lænende sig over Korset for at nedhidse Christi Legeme i et Klæde. Johannes og en anden af Apostlerne understøtte det synkende Legeme. Maria Magdalena trykker Christi Been op til sin Kind; Jesu Moder ligger hendaanet i Skiödet af den anden Maria, der vender sit bedrövede Ansigt mod den Korsfæstede. Udtryk, Tegning og Colorit vise os her den store Kunstner. (West's Catalog S. 298-300.)

Af Carracciernes Skole.

87. Maria, Jesus og St. Franciscus.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $33\frac{1}{2}$ T. h., $25\frac{1}{2}$ T. br.

Paa en Slags Trone af Steen sidder den hellige Jomfru med en Bog i den ene Haand og i den anden holdende Christusbarnet paa sit Skiöd. Oven over trække nogle smaae Engle et rödt Gardin til Side; et Par Cheruber nærme sig i Skyerne. Den hellige

Franciscus kysser ærefrygtsfuld Jesu Fod. Nedenfor Tronen sees en Bog, et Crucifix og et Dödhingehoved. Anordningen er god og Farven kraftig.

BARTHOLOMEO SCHEDONI.

Födt i Modena 1560, död i Parma 1616, af Græmmelse over Tabet af en betydelig Sum, han i en Nat forspilte. Begyndelsesgrundene erholdt han i den *Carracciske* Skole; men efterlignede omsider *Correggio*.

88. Barmhiertigheds - Gierninger.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. $23\frac{1}{2}$ T. h., $16\frac{1}{4}$ T. br.

Foran paa venstre Side sidder en fattig Kone paa Jorden, og holder et nøgent Barn. En Dreng rækker sig over en lav Muur, for at give Barnet Penge, imedens en anden taler til Moderen. Længere henne staae to unge Folk, hvoraf Pigen holder et Par Duer i sin Kurv; foran dem træder en gammel Mand op ad Trapperne til en prægtig Portal, ved hvis Indgang han kierligen modtages af en gammel Kone. I Forgrunden paa höire Side staaer en Olding med sin Hat og begge Hænder paa Krykkestokken; bag ved ham rækker en munter Dreng Ansigtet frem, idet han kløer Hovedet paa et Lam.

Der findes her en sindrig Sammensætning og megen Sandhed: ved kunstrige Skygger forstaaer Kunst-

neren at lede Öiet til det piquanteste Lys. Det er en fuldendt Skizze af et Maleri med Figurer i Legemsstørrelse, som findes i Kongen af Neapels Samling paa Capo di monte. Det har tilhørt Cardinal Valenti.

89. Maria med Barnet.

Halv Figur paa Træ. 11 T. h., 8½ T. br.

Madonna, der har et guult Slør om Hovedet og en rød Kiøle, støtter sig paa sin høire Haand. I hendes Skiød er paa en rød Pude Jesusbarnet indsovet; dets lyse Lokker ere omgivne af en Glorie. Baade Kraft og Ynde ere forenede i dette Stykke; Lyspunkterne ere dristigen hensatte, Barnets Sövn er mesterlig udtrykt.

90. Almisseuddeling.

Paa Træ. 15 T. h., 11 T. br.

En ung Kone, der synes lidet formuende, og har en barbenet Sön ved Siden, giver et Bröd til en pialtet Dreng, som beder om Almisse for en Blind, hvis Leder han er. Konens Ansigt og yndigt böiede Stilling viser baade Medlidenhed og Undseelse over ei at kunne give mere. Hendes gamle Moder, hvis Hoved bemærkes bag ved, seer paa hende med Deeltagelse. Den Blinde dreier sig bort fra Hovedscenen, og seer ligeud; hans Leder rækker taknemmelig Hat-

ten frem til Giverinden. Dette Stykke fængsler Öiet baade ved det Böielige i alle Bevægelserne og det Kraftige og Harmoniske i Coloriten. (West's Catalog S. 306-308.)

91. En Pige med et Fibelbræt.

Heel Figur, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ, 22 T. h., 14 T. br.

En ung Pige holder i venstre Haand sit Fibelbræt omvendt paa Skiödet, paa det læses Bogstavrækken og neden under Begyndelsen af Fadervor paa Latin. Pegefingern paa venstre Haand løfter hun i Veiret, ligesom for at tysse paa den Dreng, der bag ved berører hendes Skulder. Paa Skiödet ligger et Gevandt; hun er klædt i blaae Kiøle uden Ærmer, saa at den høire Arm viser hendes Linned. Ved Siden staaer hendes Syekurv. Om Hovedet har hun bundet et Törklæde. I Baggrunden bemærkes et Par Fruentimmer igiennem en Colonnade. Paa dette nydelige Stykke er især Hovedet fortræffeligt; det mesterlige Udtryk af barnlig Uskyld og skalkagtig Munterhed giver det en eiendommelig Ynde. (West's Catalog S. 308-310.)

MICHEL ANGELO AMERIGHI eller
MERIGI,
kaldet

DA CARRAVAGGIO.

Födt 1569 i Carravaggio, en Flække i Mailand, död 1609 paa Reisen fra Neapel til Rom. Han arbeidede nogen Tid hos

Cavaliere Arpino i Rom, men dannede sig en egen Maneer, der var ganske det Modsatte af hiin Mesters.

92. Spillerne.

Knæstykke, overnaturlig Størrelse.

Paa Lærred. $54\frac{1}{2}$ T. h., 89 T. br.

Omkring et Bord sees syv Personer, hvoraf de fire til höire Side spille Kort. Den der sidder paa hin Side af Bordet, et ungt Menneske, som troer sig bedraget af en falsk Spiller, er, fuld af Forbittrelse, sprunget op. Han gör et Udraab, griber den, der i bare Skiorte sidder lige over for ham, og har den største Pengestabel for sig, i Haaret, imedens han hæver Dolken i den höire Haand, for at giennembores ham. Denne skriger endnu höiere end hiin, vil med sin ene Haand standse den andens Arm, men holder dog med den anden Haand stedse fast paa sine fire gode Kort. De tvende Medspillende yttre deres Bestyrtelse over, at den Tabende er bleven saa hidsig. Af de tre Personer ved Bordets höire Side synes de to, der spille Trictac, saavel som den unge let klædte Bondepige, at være vante til slige Optrin, og ere kun opmærksomme paa, hvorvidt det vil gaee. Mere Deeltagelse viser den aldrende Kriger ved Bordenden.

Denne Scene er en af den beröimte Mesters bedste Arbejder. Den er godt sammensat, Stillingerne ere fulde af Liv, Hovedernes Udtryk ere stærke, og

74. DEN LOMBARDISKE SKOLE.

have en høi Grad af Sandhed. Lysfordelingen gör en piquant Virkning.

93. Judæ Forræderi.

Et Natstykke.

Halve Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $54\frac{1}{2}$ T. h., $65\frac{1}{2}$ T. br.

Judas har forraadt Herren med et Kys, og holder ham endnu omfavnet. Soldaterne ere traadte til, en af dem har kastet et Reeb om Christi Hals, og holder fast ved det; tre andre have Stænger i Hænderne. Alle Ansigterne ere stærkt belyste af en Fakkelt midt imellem dem, hvilken for Tilskuernes skiules af Soldaterne i Baggrunden. Omendskiöndt Farverne ere brunede efter, viser dog dette Stykke Mesterens store Indsigt i at anbringe Lyseffect.

94. Christus for Pilatus.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred, 73 T. h., 54 T. br,

Midt paa Stykket sees Christus i et blaadt Gevandt med Hænderne sammenbundne ved et Toug, som en hosstaaende Soldat holder. Pilatus seer lige mod Tilskuerne, idet han peger hen til Christus. Hans Dragt er phantastisk, han har en Turban med Fier paa Hovedet, en rød Kappe slæber efter ham. Bag

ved sees en Kriger og en Dreng. Stykket, der synes at være fra den Tid Michel Angelo opholdt sig i Rom under Josepino, er malt med Kiækhed og gjør Effect. Dette Billede er 1736 bleven her i Landet virket i Uld af en duelig Kunstner ved Navn Leger.

Efter Michel Angelo da Carravaggio.

95. Christi Gravlæggelse.

Hele Figurer, $\frac{3}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 60 T. h., 41 T. br.

Joseph af Arimathæa og Johannes böie sig for at lægge Christi Legeme ned i Graven. Christi Moder og den anden Maria staae grædende derhos, bag ved opløfter Maria Magdalena sine Öine mod Himlen. Dette Stykke er vel en Copi, men en saare udmærket Copi, forfærdiget af en gammel Kunstner efter den berönte Original i Kirken St. Maria in Valicella eller Chiesa nuova i Rom.

BARTHOLOMEO MANFREDI.

Födt i Mantua, kom ung til Rom, hvor han först efterlignede *il Cavalier Pomerancio*, men siden *Michel Angelo da Carravaggio*, hvis Stil han og naaede i en höi Grad. Han döde i en ung Alder i Rom, omtrent 1615.

96. En Vagtstue.

Næsten hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 54 T. h., 72 T. br.

En Zigeunerinde spaaer en Soldat i Haanden, imedens en Skielm bag ved lister en Hane ud af

76 DEN LOMBARDISKE SKOLE.

hendes Kappe, og synes ret at gotte sig over sin Behændighed. Paa venstre Side sees tvende Personer, hvoraf den ene rækker Konen et Glas Viin, den anden spiller paa Guitarre.

97. En Vagtstue.

Sidestykke til Foregaende.

Paa Lærred. 54 T. h., 72 T. br.

Tvende Krigsmænd sidde ved et Bord og drikke; den ene har næsten udtömt sit Glas, den anden fylder et. En ung Pige staaer hos, og slaar paa Tambourin. Paa Bordet sidder een, der spiller paa Violin, ved Siden af ham sees en Flöiteblæser.

Disse tvende Vagtstuescener ere udmærkede. Tegningen er correct; Hovederne er fulde af Udtryk, Farverne kraftige, og det Klardunkle frembringer en skuffende Virkning.

GUIDO RENI.

Födt i Calvenzano nær ved Bologna 1575, död sammesteds 1642. Blev sat i *Dionysius Calvarts* Skole, hvorfra han snart gik over til *Carraccis*.

98. Giganternes Fald.

Hele Figurer, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 54 $\frac{1}{2}$ T. h., 43 $\frac{1}{2}$ T. br.

Da Jupiter, saa fortæller den græske Mythe, havde indsluttet Titanerne, Jordens Börn, i Tav-

tarus, prøvede deres Sønner Giganterne et nyt Angreb mod Himlens Konge. Kunstneren har fremstillet dette efter Ovids Skildring.

Överst oppe sees Jupiter i en skinnende Skye med Lynstraalen i Haanden. De af Giganterne mod Himlen optaarnede Fielde ere adsplittede. Nogle Klippestykker have allerede næsten bedækket de Nedstyrtende, andre rulle ned og rive de faldende Himmelstormere med sig. Koloriten er kraftig, Anstrøget fuld af Lethed.

99. En Madonna.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 24 T. h., 20 T. br.

Maria har et guulagtigt Slør over det brune til Siderne glat nedkæmte Haar, og et blaaligt Gervandt over sin røde Kiøle. Hun slaaer Öinene ned, idet hun andægtigen har lagt Hænderne sammen. Udtrykket er blidt og ædelt, Penselen let og flydende.

100. Den bodefærdige Magdalena.

Paa Lærred. 20 T. h., 17 T. br.

Den bodefærdige Skiønne holder Hovedet lidt til Siden, og seer op til Himlen. De lyse Lokker bölge ned over den halvblottede Barm. Et rødt

78 DEN LOMBARDISKE SKOLE.

Gerandt bedækker den ene Skulder. Stykket er i Mesterens bedste Maneer. Det blide yndefulde Ansigt er malet med en övet og smeltende Pensel. Carnationen er ypperlig.

101. Troen.

Knæstykke, lidt over naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 47 T. h., 39½ T. br.

Det er en ung Qvinde med tilbundne Öine. Hendes Dragt er hvid; hun bærer et Kyrads og paa Hovedet en Hielm. (Venteligen med Hensyn til Pauli Ord Eph. 6, 14-17.) I höire Haand holder hun Bægeret med Hostien, i venstre, som hun rækker i Veiret, har hun et Hierte, hvorpaa staaer et antændt Lys. Paa den ene Side sees en Bog, paa den anden Lovens Tavler og et Lam.

Dette Stykke er malt i Kunstnerens sidste Maneer, da han var hengiven til Spil, og skyndte sig med sine Arbeider, for at erstatte de lidte Tab.

102. Christus som Lærer.

Brystbilled, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 23 T. h., 19½ T. br.

Et kort kröllet Skiæg omgiver Hagen, det guulbrune Haar falder i Lokker ned paa Skuldrene. Over en lyseröd Underkiortel er kastet en blaae

Kappe, som Christus holder op med den venstre Haand, imedens han bekørende opløfter den höire. Et med lette Penselströg frembragt Billede, der er endeel forvasket. (West's Catalog S. 318-319)

FRANCESCO ALBANI.

Födt i Bologna 1578, hvor han döde 1660. Discipel af *Denis Calvart* og den *Carracciske* Skole.

103. Hvilen i Ægypten.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 24 T. h., 30 T. br.

Den hellige Moder i rød Dragt med et blaafra Hovedet tilbagekastet Slör, sidder i Forgrunden af et Landskab, og holder Jesusbarnet diende ved Brystet. Ved hende sidder Joseph; han har en opslaaet Bog for sig, seer op fra Bogen, og fæster Blikket paa Barnet og dets Moder, idet han grundende lægger Fingeren paa Panden. Bag ved udtrykke tvende tilbedende Engle deres Beundring. Paa höire Side leder en tredie Engel det Dyr til Vandstedet, som havde baaret den hellige Moder. Under et Palmetræ svæve tvende Engle: tæt ved vise sig tre Cherubshoveder, til Höire sees trende Smaaengle at synge og spille. Giennem Forgrundens Træer aabner Udsigten sig til et vidt og skiönt Landskab, der ender sig i fjerne Bierge. Dette

80 DEN LOMBARDISKE SKOLE.

Stykke hörer til denne af sin fortryllende Pensel og sin Phantasies Ynde berönte Mesters fortrinlige Arbeider. (West's Catalog S. 322-323.)

104. Christi Daab.

Paa Lærred. $17\frac{1}{2}$ T. h., 25 T. br. Ovalt.

Christus er nedsteget i Jordan; Johannes, som har sin Stav i den venstre Arm, löfter med den höire Haand en Skaal i Veiret, for at overgyde Herren med Daabens Vand. En Engel knæler med sammenlagte Hænder imellem dem; tvende andre ligge paa Knæ bag ved Johannes. Fire Cherubshoveder svæve over Christus. Oppe i Skyerne öines Gud Fader fra hvem Duen nedflyver. I Baggrunden sees et Landskab. Denne smukke og saare rigtignen tegnede Gruppe er udfört med en let og kraftig Pensel.

105. Hvilen i Ægypten.

Paa Lærred. $26\frac{1}{2}$ T. h., $33\frac{1}{3}$ T. br.

I Forgrunden af et Landskab sees Barnet Jesus sovende paa den hellige Moders Skiöd, der imidlertid forklarer et Stykke af Bibelen, som Joseph holder opslaaet for hende. Paa venstre Side holde tvende Engle en Vase, i hvis Indre skimtes Lidelsens Redskaber, som betegnende Gjenstanden

for Barnets Drömme. Foran paa den höire Side knæle to nydelige Smaaengle, og folde deres Hænder; længere henne vander en Engel Eslet, hvorpaa den hellige Moder havde siddet; fire Engle svæve i Luften. I dem alle gienkiender man Albanos Ynde, om end ikke Stykket henhører til denne Mesters bedste Arbeider. Landskabet har eftermörknet.

DOMINICO ZAMPIERI,
kaldet
DOMINICHINO.

Födt i Bologna 1581, död i Neapel 1641. Skolar af *Dennis Calvart* og *Carracci*.

106. Den hellige Hieronymus.

Halv Figur, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 37 T. h., 28 T. br.

Oldingen har et rödt Gevandt kastet over den venstre Skulder, den halve Deel af Kroppen er blottet; han holder sine foldede Hænder paa et Dödningehoved, idet han hæver sine taarefyldte Öjne mod Himlen. Haar og Skieg er hvidt, Panden dybt furet. Munden aabner sig scm til Bön. Den Hellige er her af langt ædlere Character end i denne Mesters berönte Altertavle i Kirken St. Girolamo della Carità i Rom.

107. Pave Paul den Femte.

Paa Kobber. 11 T. h., 8 T. br.

Paven sidder i Pontificaldragt med Flöiels Bonnet paa Hovedet i en Lænestol. Det snilde Hoved seer lige ud for sig, og begge Armene hvile paa Stolens Læner. I den venstre Haand sees et Papir, hvorpaa staaer S. D. N. Paul V. Under Födderne har hans Hellighed en rød Flöiels Skammel. Et rødt optrukket Gardin sees til Venstre. Dette smukke Stykke er udført med megen Flid og behagelig Farve.

108. Cardinal Borgheses Portrait.

Paa Kobber. 11 T. h., 8 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Cardinalen sidder i sin Cardinalsdragt med den firkantede Hue paa Hovedet i en Lænestol, hvorpaa han læner begge Armene. I den venstre Haand holder han et hvidt Papir. Et rødt optrukket Gardin sees til Höire.

109. Mariæ Kroning.

Skizze paa Kobber, rundt, $11\frac{1}{2}$ T. i Giennemsnit.

Legenden beretter, at da den hellige Moder skulde forlade Jorden, nedsteg den Herre Christus til hende med Skarer af Engle, Patriarker og Martyrer, der

sang lifligen for hende, til hun opgav Aanden. Tredie Dagen efter blev ogsaa hendes Legeme optaget til Himlen, og hun hilsedes som Himmeriges Dronning. Denne Mening om Mariæ Himmelfart blev bekræftet ved den hellige Elisabeths Syner og ved hendes Himmelfarts Fest. Den helligholdtes den 15 August og kaldes endnu hos os vor Frues Dag. Da Mariæ Dyrkelse saa meget tiltog i den catholske Kirke, og af alle hendes Festdage vor Frues Dag ansaaes for den vigtigste, blev denne en af Aarets største Festdage, og en Anledning for Malerne til ofte at behandle dens Gienstand, hvilken desuden i sig selv frembød et rigt Stof for deres Indbildning.

Maria forestilles her som den Himmelfarne der krones i Skyerne af Gud Fader og Gud Søn, hvilke hver med sin höire Haand holde Stiernekronen over hendes Hoved. Oven over sees den Helligaand, omgivet af Cheruber, hvis Vingehoveder ogsaa vise sig under Faderens og Sönnens Födder. Neden under danne spillende og syngende Engle skönne Groupper. Det er en rig og stor Sammensætning, udfört med Flid og Ynde. Stykket er retoucheret.

110. Pyramus og Thisbe.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 23 T. h., 28 T. br.

Oftere have Kunstnerne fremstilt dette i Ovids Forvandlinger fortalte ulykkelige Stevnemöde, hvor

Elskeren, som troede at finde Spor til at hans Elskte var sønderrevet af en Lövinde, fortvivlende giennem-borer sig, og Elskerinden, som seer hans Liig, dræber sig med hans Sværd. Paa Forgrunden af et Landskab sees her Pyramus död udstrakt, og Thisbe knælende ved hans Side at giennem-bore sig. Til Venstre viser sig Architectur med Colonnade, til Höire et stort Træ med Buskværk, længere henne Bygninger, i Baggrunden Bierge.

Dette Stykke forener stor Simpelhed med en forstandig Plan og en piquant Effect. (West's Catalog S. 327-328.)

GIOVANNI LANFRANCO.

Födt i Parma 1581, död i Rom 1647. Discipel af *Augustin* og *Hannibal Carracci*.

111. Johannes Döberen.

Knæstykke, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. $45\frac{1}{2}$ T. h., $38\frac{1}{2}$ T. br.

Döberen sidder med en Agnus Dei Stav i höire Haand; den venstre hviler paa et ved ham staaende Lam. En sikker Pensel fört med let Haand udgiör dette Stykkes Fortrin.

112. Den lidende Hiob.

Knæstykke, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 44 T. h., $35\frac{1}{2}$ T. br.

Hiob sidder nögen, med et grovt hvidt Dækken kastet over sin Lend; han læner sig mod en Klippevæg

med Hænderne korsviis over Brystet. Hans Öine og hele Siel er vendt mod Himlen, saa han intet hörer af det, Satan, hvis onskabsfuldt grinende Hoved bag ved stikker frem, vil hviske ham i Öret. Farven er klar og Behandlingen let. Det er stukket i Kobber af Heuer.

113. St. Sebastian.

Heel Figur, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 63 T. h., 41 T. br.

Den Hellige, hvis nøgne, kun om Lenderne med et hvidt Gevandt bedækkede Krop, forestilles bundet med Strikker til en Træbul og giennemboret med Pile, er död af sine blödende Saar. Hovedet hælder ned mod tvende Qvinder, hvilke sees ved Træets Fod. Opfindelse, Tegning og Colorit ere her behandlede med lige Frihed.

114. Christi Forherligelse.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 49 T. h., $36\frac{1}{2}$ T. br.

Den Himmelfarne staaer i Glorie med Seiersfanen i Haanden; fra begge Sider nedsvæve Engle til ham med Krands og Palme. Han er omringet af en stor Skare af mandlige og qvindelige Helgener, hvilke alle i Skyerne ere forsamlede. Neden under sees Havet og Bjergspidser. Det er en rig og vel ordnet Skizze, smukt udfört.

115. Abraham og Hagar.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 34 T. h., 39 T. br.

Hagar er i Begreb med at forlade Abrahams Paa-
lun; hun vender endnu engang det midt i Sorgen skön-
ne Ansigt tilbage, og seer paa den gamle Abraham,
der selv bedrövet fremrækker Armen ligesom undskyl-
dende; bag ved sees Sara, som med begge Hænder
synes at paaskynde hendes Bortgang. Med venstre
Haand löfter Hagar et Klæde, for at aftörre Öinene;
den höire Arm har hun slynget om Ismael, som græ-
der höit. Baggrunden er Architectur og Træer. Sand-
hed i Udtryk og værdige Stillinger ere her forenede
med en kraftig Colorit. (West's Catalog S. 513-515.)

GIOVANNI FRANCESCO BARBIERI,
kaldet
GUERCINO DA CENTO.

Födt i Cento 1590, död i Bologna 1666. Discipel af
Benedetto Gennari og den *Carracciske* Skole.

116. Den forlorne Sön.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 39 T. h., 51 T. br.

Den forlorne Sön er i Færd med at afdrage sin
forrevne Skiorte. Faderen holder sin ene Arm om

hans blottede Krop, og griber med den anden en reen Skiorte, hvilken tilligemed flere Klædningsstykker og en med Guldkrampe forsynet Hat, en velklædt Person holder frem for ham. Stykket er udført i Kunstnerens første stærke Maneer, hvor endnu store Lysmasser modsættes dunkle Pletter.

117. Abraham og Hagar.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 48 T. h., 38 T. br.

Hagar er alt rejsfærdig, hun er iført et guult Gevandt. I den høire Haand holder hun en stor Vandkrukke, og i den venstre Ismael, der har et Brød under Armen. Idet hun vil til at gaee, vender hun Hovedet tilbage; Rynkerne paa Panden vise, at hun harmes over den haarde Medfart, men disse vansire ei det skiønne Ansigt. Hun seer paa den gamle Abraham, som, i en Damaskes Kiole med Belte om Livet, løfter Haanden op, for at ønske hende alt Held, idet hans Aasyn tilkiendegiver baade Bekymring og Forlegenhed. Stykket er udført i Mesterens lysere Maneer, hvori en hvis Blødhed i Penselen udmærker sig. Udtrykket er i denne skiønne Grouppe ligesaa mesterligt som Lysfordelingen og Coloriten. Dette Maleri er stukket i Kobber af Lahde.

GIOVANNI BENEDETTO GRE-
GHETTO,
sædvanligen kaldet:
BENEDETTO CASTIGLIONE.

Født i Genua 1616, død i Mantua 1670. Skolar af *G. B. Paggi*, siden af *G. A. Ferrari*, og tilsidst af *Anton van Dyk*.

118. Landskab.

Paa Lærred. 28 T. h., 34½ T. br.

I Forgrunden staaer et enkelt Træ paa en Bakke. En Bondekone rider paa en hvid Hest ned af den. Paa dens Skraaning vise sig et Par Hyrder med nogle Faar. I Dalen sees et Vand, og paa den anden Side hæver sig en skovbedækt Bakke, mellem hvis Træer öines en Bye; længere hen viser sig et høit Land; i Baggrunden ere Bierge. Det Hele er aandfuldt og let udført.

119. Rebecca og Elieser.

Hele Figurer, ¼ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 48 T. h., 60 T. br.

Rebecca staaer ved den steensatte Brönd, og holder paa en Vandspand; hendes Piger ere sysselsatte med deres Vandkrukker. Eliesers Kameler ere blevne vandede, een drikker endnu. Han har taget sine Smykker frem, griber en Perlerad af Fa-

det, som en Dreng holder, og giver den til sin Herres udkaarede Brud. Paa höire Side sidde et Par halvnögne Hyrder ved en udgaaet Stamme; bag ved sees Hovedet af en hvid Hest. I Baggrunden ere Bierge, og paa venstre Side Skov. Figurerne ere vel udförte og godt groupperede.

GIROLAMO TROPPI.

Om denne Kunstner vides ikke andet, end at han var Ridder. At han maae have været Discipel af *Guido Reni* vise hans Arbejder, hvoraf en stor Deel findes i Kirkerne i Rom, hvilket lader formode, at han meest opholdt sig i denne Stad.

120. Maria Magdalena.

Brystbilled, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 24½ T. h., 18½ T. br.

Den angrende Magdalena löfter de taarefyldte Öine mod Himlen; de lange Lokker bedække hendes Barm og den höire Haand, som hun andægtig holder for Brystet. Hovedet har en skiön Character og kan sammenlignes med Guidos bedste Arbejder.

121. En bodfærdig Magdalena.

Brystbilled, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 22½ T. h., 15 T. br.

Den bodfærdige Synderinde vender de taarefyldte Öine mod Himlen. De lyse Lokker bölge

ned om Halsen. Hænderne ere lagte korsviis over Barmen. Stykket er i Guidos Maneer og denne Kunstner ikke uværdig.

122. Mercur og Argus.

Hele Figurer, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. . $36\frac{1}{2}$ T. h., $50\frac{1}{4}$ T. br.

Ovid fortæller efter en græsk Mythe, at Io, Inachi Datter, blev elsket af Jupiter, som, for at unddrage hende Junos Mistanke, omskabte hende til Ko. Juno udbad sig Koen til Foræring, og lod nu denne bevogte af den stærke Argus, der havde hundrede Öine, hvoraf kun tvende ad Gangen vare lukkede. For at befrie Io, gaaer Mercur i en Hyrdes Skikkelse til Argus, og snakker og spiller saa længe for ham, indtil han endeligen falder i Sövn, hvorpaa Mercur afhugger hans Hoved, og bortfører Io.

Argus er her faldet i Sövn under nogle Træer. Hyrdestaven ligger i hans Arm. Mercur har nærmet sig ham, og løfter just Sværdet for at ville klöve hans Hoved. I Baggrunden af Landskabet sees Mercur at före Koen bort.

123. Marsyas og Apol.

Hele Figurer, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $36\frac{1}{2}$ T. h., $50\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Den græske Fabel fortæller, at Marsyas fandt Flöiten, som Minerva havde kastet bort, fordi hun mærkede, at det vansirede hendes Ansigt at blæse den. Marsyas övede sig flittigen, og blev saa stor en Mester, at han vovede at udæske Apol til Vædekamp. Muserne skulde dömmе. Disse tilkiendte Apol Prisen. Marsyas blev til Straf for sin Uforskammenhed af Apol bundet og levende flaaet. Alerede de gamle Kunstnere have hyppigen behandlet dette Æmne.

Marsyas har Hænderne bundne til et Træ, hans Overkrop er nøgen; om Lenden har han et Belte af Viinranker og et blaat Gevandt; nedenfor sees Bukkefødderne. Apol i Skikkelse af en endnu ikke udvoxen Yngling staaer med det höire Knæ støttet paa en Steen, og griber Marsyas med den ene Haand i Huden oppe ved Skulderen, for at flaae ham med Kniven, som han holder i den anden. Rundt omkring sees lövrige Træstammer.

Begge disse Stykker ere malede med en bred og let Pensel.

CARLO CIGNANI.

Födt i Bologna 1628, död i Forli 1719. Discipel af *G. B. Cairo* og *F. Albano*.

124. Den hellige Familie.

Knæstykke, lidt over naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $52\frac{1}{2}$ T. h., $41\frac{1}{2}$ T. br.

Den hellige Jomfru sidder med det sovende Jesusbarn paa Skiödet; hun har borttaget Klædet, der bedækkede Barnet, og seer mildt hen til Joseph, der synes at tale til hende. Hendes Kiøle er brun, derover et blaat Gevandt. Dette Stykke har en skiön Colorit, og Penselens Behandling er blöd og angenem.

125. Josephs Kydskhed.

Hele Figurer, overnaturlig Størrelse.

Paa Lærred. 100 T. h., 74 T. br.

Den skiönne Qvinde er afklædt sprunget op af Sengen, hun holder den ene Haand paa Josephs Skulder, og griber med den anden i hans röde Kappe, idet hun længselfuldt seer paa ham. Joseph, der vender sit Blik mod Himlen, stræber at vikle sig lös, og lader Kappen falde. Paa Sengen er anbragt, som Ornament, en Amor med Fakkell og tilbundne Öine.

Leone Pascoli beretter (*vite dei pittori*, T. I. p. 161) at Cignani meget ofte har behandlet dette Æmne. Nærværende Stykke, der saavel fra Udførelsens som Størrelsens Side fortjener fortrinlig Opmærksomhed, er i Kunstnerens levende Live bleven kjøbt af Frederik den Fierde under denne Konges Ophold i Italien. Det er stukket i Kobber af J. Frey.

126. Romulus og Remus med deres Pleieforældre.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 55 T. h., 75 T. br.

Ifølge et romersk Sagn vare Tvillingbrødrene Romulus og Remus kort efter Fødselen blevne paa deres Morfaders Befaling udsatte i Tiberfloden, hvor Hyrden Faustulus skal have fundet dem, og bragt dem til sin Kone Larentia, der opfødte dem. I Forgrunden, under Ly af Træer og en Klippe, ligger en qvindelig Skabning, der synes at være denue Pleiemoder, bedækket blot over Lenderne med et Skind; hendes flettede Haar hænger ned i Lokker paa hendes Skulde. Med den høire Haand omfatter hun det ene Barn, som lægger Haanden paa hendes Bryst; den venstre hviler paa Skulderen af den stærkere Dreng, der læner sig paa sin Moder, og viser et Æble, paa hvilket deres Opmærksom-

hed især synes henvendt. Bag ved i Skyggen sidder en Hyrde med et Skind om Livet og en Stav i Haanden. Muligen kan og Kunstneren her have villet fremstille de første Forældre med Cain og Abel som smaae Börn. Til Höire en Udsigt over Mark og Bierg. Stykket er udført med en kraftig Pensel. (West's Catalog S. 335-337.)

127. Vertumnus og Pomona.

Paa Lærred. 11 T. h., 9 T. br.

Ved et Bassin sidder Pomona, Frugternes Gudinde, med en Seglstok i Haanden, ved hendes Födder ligge adskillige Frugter, med hvilke en Amor spöger. Vertumnus, Aarstidernes Genius, som, efter at have under tre forskellige Forklædninger forgiæves sögt Adgang til Pomonas Have, endelig som gammel Kone er kommen ind, sidder foran hende; han har just taget Masken af, og Amor blotter hans hele Gestalt. Han tilbyder hende sin Kierlighed, som hun endnu synes at forkaste. Over deres Hoveder flaggre et Par Genier med Vandkander. Omridsene ere yndige, Drapperierne kastede med megen Lethed, Coloriten kraftfuld.

128. Tarqvinus og Lucretia.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Störrelsc.

Paa Lærred. $28\frac{1}{2}$ T. h., 22 T. br., oval.

Lucretia ligger paa Sengen, den yngre Tarqvin staaer for hende, griber hendes Arm med sin

venstre Haand, og løfter i den höire Dolken imod hende.

Denne med megen Varme udförte Skizze har Kong Frederik den Fierde selv medbragt fra Italien.

129. Joseph og Potiphars Hustrue.

Knæstykke, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 34 T. h., 43 T. br.

Potiphars Hustrue sidder her med blottet Barm i viide Ærmer, for Resten bedækket med et blaat Gevandt. Öinene og de blussende Kinder vidne om hendes Lidenskab. Med den höire Haand griber hun i Josephs Kappe, medens hun rækker den venstre i Veiret, som for at overtale. I Josephs Ansigt er udtrykt Forfærdelse og Frygt. (West's Catalog S. 334-335.)

MARCO ANTONIO FRANCESCHINI.

Födt i Bologna 1648, död 1729. Skolar af *Giovanni Maria Galli de Bibiena* og *Carlo Cignani*.

130. Diana.

Knæstykke, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 38 T. h., 26 T. br.

Rask og kraftfuld viser sig her Jagtens Gudinde: hendes Aasyn er alvorligt, dog godhedsfuldt.

Paa hendes lysebrune Haar hæver sig Halvmaanen; den venstre Arm er udstrakt for at holde Buen, den höire Haand förer hun op over Skulderen for at fremtage en Piil af Koggeret, som hænger i et Belte paa hendes Axel. Det höire Bryst er blottet, det venstre er bedækket med et Dyreskind i Form af en Tröie. Carracciernes Skoles Kraft og en denne Kunstner særegen Farveblanding udmærke Stykket. (West's Catalog S. 358-359.)

DEN
VENETIANSKE SKOLE.

GIOVANNI BELLINI.

Født 1422 eller 1424 i Venedig, død 1514. Han var Lærling af hans Fader *Giacomo*, Læremester for *Giorgione* og *Tizian*.

131. Kongernes Tilbedelse.

Halve Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 19 T. h., 21 $\frac{1}{2}$ T. br.

Den hellige Moder i rødt Gevandt med hvidt Slør holder Barnet Jesus paa sit Skiød. Af de trede Konger sees ikkun Hovederne, det ene er skaldet, det andet bedækket med en Turban, det tredie bærer en Krone. Baggrunden skal forestille et Landskab. Coloriten er god, Hovederne mangle ikke Udtryk, og man mærker, at Bellini begyndte at forlade de gamle Mesters tørre Maneer. (West's Catalog S. 250.)

En Ubekiendt af den Venetianske Skole.

132. Johannes Döberens Halshuggelse.

Hele Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 50 T. h., $47\frac{1}{2}$ T. br.

Döberen knæler i Forgrunden, Böddelen holder ham med den venstre Haand ved Haarene, og vil med Sværdet i den höire Haand til at afhugge hans Hoved. Paa den ene Side sees tre Mennesker, hvoraf een holder en Skaal, for deri at frembære den hellige Mands Hoved. Paa den anden Side staaer et Bord, ved Enden af hvilket Herodes og Herodias sidde.

TIZIANO VECELLI.

Födt i Cadore 1477, död 1576 af Pesten i Venedig. Discipel af *Giovanni Bellini*.

133. Maria, Jesus og Johannes.

Knæstykke, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. $18\frac{1}{2}$ T. h., $26\frac{1}{2}$ T. br.

Madonna holder med begge Hænder paa Jesusbarnet, der giver den lille Johannes, som tilbedende løfter Hænderne imod ham, et Baand, hvorpaa læses Ordene: *ecce agnus Dei*. Paa venstre Side er et Forhæng, paa höire Udsigt til et Landskab.

Dette i Tizians første Smag forfærdigede Maleri röber allerede den store Colorist.

134. Maria med Barnet og den hellige Franciscus.

Halve Figurer, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 24 T. h., 17 T. br.

Den hellige Moder, i rød Kiole med blaat Gevandt, ligesom hun vilde til at reise sig, rækker Barnet Jesus til den bag ved hende staaende hellige Franciscus. Barnet holder et Kors med begge Hænder, og spræller med Benene, efter at være bleven løftet af Moderens Skiød. Hendes Hoved synes at være Portrait. Drapperierne ere vel kastede; Stykket er i Kunstnerens fæste Maneer.

135. En Venus.

Heel Figur, lidt mindre end naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $44\frac{1}{2}$ T. h., $63\frac{1}{2}$ T. br.

Hun ligger henstrakt paa en Seng, hvis røde Bolstre ere bedækkede med et hvidt Lagen. Den høire Haand hviler paa Hovedpuden og holder purrøde Roser. Det skiønne Hoved, hvis brune Öine fæste sig paa Tilskueren, viser en blid Rolighed; den venstre Haand er skiödesløst henkastet

over Lenden. En lille Hund sover paa hendes Leie. I Baggrunden sees Ryggen af et Fruentimmer, der aabner en Kiste.

Stillingen er den samme, som Tizian saa ofte har gientaget; men Hovedet, der er Portrait, er mærkeligen forskielligt saavel fra Tizians egen, som fra Hertugens af Ferraras Elskerindes. Dette Billede giver et tilstrækkeligt Beviis paa, til hvor høi en Grad denne store Kunstner bragte det i Coloriten, hvori han ei har havt sin Lige.

136. Danae og Guldregnen.

Heel Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 66 T. h., 89 T. br.

Danae, Datter af Acrisius, Konge i Argos, blev efter den græske Mythe indspærret fra sin Ungdom i et Kobbertaarn af Faderen, hvem et Orakel havde spaaet, at han skulde miste Livet ved sin Dattersöns Haand. Jupiter forelskede sig i Danae, forvandlede sig til Guldregn, og nedfaldt saaledes i hendes Skiöd. Danae blev Moder til Perseus, der af Vanvare dræbte Morfaderen med sin Discus.

Danae sees liggende paa dæt hvide Bolster; ikkun over det höire Knæ, som hun trækker til sig, er kastet et hvidt Gevandt. Den höire Arm hviler skiödesløst paa Pudren. Hun seer med Ömhed i Veiret efter den mod hendes Skiöd nedfaldende Guld-

regn. En lille Amor, der staaer ved hendes Födder, yttre sin Forbauselse.

Det er den samme tillokkende Stilling, hvori Tizian oftere har malet Danae. Coloriten er uforlignelig skiön, Kiödet blödt og rundt. Hist og her bemærker man nogle Retoucher.

137. Et Mandsportrait.

Halv Figur, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 26 T. h., 20 T. br.

Af Hovedet sees to Trediedele. Det stærke brune Haar bedækker Panden, og falder ned over Skuldrene. Manden har en mørk Dragt, og derover en Ordenskiede, hvori han holder med venstre Haand.

Stykket er betegnet med Mesterens Navn, og Aarstallet 1571.

138. Portrait af en venetiansk Raads-herre.

Halv Figur, Legemsstörrelse.

Paa Lærred. 39 T. h., 31½ T. br.

Raadsherren har sort Haar; Knebelsbart og et stærkt Skiæg af samme Farve omgiver Munden og skiuler Hagen. Hans Dragt er en sort vatret Moers Samarie; i den höire Haand har han et Törklæde;

102 DEN VENETIANSKE SKOLE.

den venstre Haand, som holder en Bog, hviler paa Bordet, hvorpaa der staaer et Uhr. Uagtet Stykket er meget forvasket, gienkiendes endnu i samme Sporene af den store Mesters Colorit. (West's Catalog S. 258-259.)

GIORGIO BARBARELLI, kaldet GIORGIONE.

Født i Castelfranco 1478, død i Venedig 1511. Discipel af *Giovanni Bellini*.

139. David.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 36 T. h., 28½ T. br.

David staaer i fuld Harnisk og støtter den ene Haand paa et Bord. Bag ved sees en Vaabendrager. Foran ligger Goliaths Hoved. Ventelig er Stykket et Portrait; det er med faa, men velvalgte Farver paa det Kraftfuldelste udført.

140. En Hyrde.

Paa Lærred. 16½ T. h., 12 T. br.

I Forgrunden sidder en Hyrde i rød Tröie og hvide Beenklæder ved Roden af et Træ, en Hund ligger ved hans Side. Længere henne græsser hans

Hiord i Skoven. I Baggrunden bemærkes landlige Bygninger. Stykket har en kraftig Colorit.

FRANCESCO TORBIDO,
kaldet
DEL MORO.

Fra Verona, Discipel af *Giorgione* og *Liberale*, hvilken sidste antog ham i Søns Sted og indsatte ham til Arving.

141 Et Mandsportrait.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $33\frac{1}{2}$ T. h., $24\frac{1}{2}$ T. br.

En Mand med sort Haar og Skiæg, i en sort Dragt, sidder og spiller paa en Viol di Gamba. Det er et aandfuldt Hoved, let og skiönt behandlet.

SEBASTIAN DEL PIOMBO,
kaldet
VENEZIANO.

Født i Venedig 1485, død i Rom 1547. Han studerede under *Bellino* og *Giorgione*, var i Rom *Michelangelos* Ven, og *Raphaels* Avindsmand. Tilnavnet *fratel del Piombo*, erholdt han af den Tieneste han beklædte som Opbevarer af Blyseglet i Kancelliet.

104 DEN VENETIANSKE SKOLE.

142. Portrait af Hertug Carl den
Dristige.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 33 T. h., 24 T. br.

Hertug Carl sidder ved et Marmorbord, klædt i et Staalharnisk; han har tilbagekastet sin Kaabe, hvoraf den ene Flig endnu er viklet om hans Arm. Den venstre Haand hviler med udspilede Fingre paa Staalhielmen, den höire trykker han mod Bordet. Om Halsen hænger det gyldne Skind. Haaret er sort og krøllet, under den lave Pande stirre et Par brune Öine. Over Mund og Hage viser sig et let Skiæg. Saavel Tegning som Colorit hiemle Styk- kets Mester en höi Rang mellem Portraitmalerne. (West's Catalog S. 127-129.)

GIACOMO DA PONTI,
kaldet
BASSANO.

Födt i Bassano 1510, död 1592. Efter at have lært de første Grunde af sin Fader, blev han sendt til Venedig til *Bonifacio Veneziano's* Skole.

143. Christi Bespottelse.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 43 T. h., 37 T. br.

Christus sidder med Tornekronen paa Hovedet og bundne Hænder. En gammel Soldat giver han

et Rör i Haanden, en anden, der holder en Hellebard, er i Færd med at paahænge ham en Purpurkappe.

Den rolige Hengivenhed er herlig udtrykt i Christi Aasyn, hans Legeme har en skön Carnation, og hele Stykket gör megen Virkning. Det er bleven köbt af Kong Frederik den Fierde paa hans Udenlandsreise.

144. Englens Aabenbarelse for Hyrderne.

Hele Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 48 T. h., 64 T. br.

I et mørkt Landskab, hvor nogle Træer, Klipper og Glimt af Maanen i Horizonten vise sig, aabenbares en Engel i Luften, der udbreder en himmelsk Glands, idet han forkynder at en Frelser er födt. Tvende Hyrder vedblive at sove, trende synes bedövede ved det himmelske Syn, tvende stirre op dertil. Imellem dem sees Hiordens Qvæg, hvilket ligesaavel som Hyrderne bestraales af det himmelske Lys. Stykket er udfört med en dristig Pensel, og er fuldt af Sandhed og Harmonie. (West's Catalog S. 264-265.)

GIACOMO ROBUSTI,

kaldet

TINTORETTO.

Født i Venedig 1511, død sammesteds 1594. Han var ikkun kort Tid Skolar af *Tizian*, og søgte omsider at forene denne Kunstners Colorit med *Michel Angelos* Tegning. Tilnavnet *Tintoretto* erholdt han fordi hans Fader var Farver, og formedelst den Hurtighed hvormed han arbeidede, kaldte man ham *il furioso, il fulmine di penello*.

145. Bryllupet i Cana.

Paa Lærred. $15\frac{3}{4}$ T. h., $21\frac{1}{4}$ T. br.

I en stor, festligen prydet Sal, sidder Jesus ved Enden af Bordet; paa den ene Side deraf Mændene, paa den anden Qvinderne. Desuden sees Opvartere og et stort Skiænkebord.

Dette aandfuldt udkastede Maleri er Skizzen til det store Stykke, som Tintoretto malede for Refectoriet i Klosteret de Crocicchieri i Venedig, hvilket siden hang i Sacristiet af Kirken Sta. Maria della Salute sammesteds. Salen er en nøiagtig Aftegning af bemeldte Refectorium. V. Fialetti har stukket det i Kobber.

146. Kunstnerens eget Portrait.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $43\frac{1}{2}$ T. h., $36\frac{1}{2}$ T. br.

Han sees ligefor, i en sort Dragt. Han har kun lidt Haar og et kort Skiæg; den venstre Haand

holder han paa en Bog, som ligger over en Ridsepen paa et Bord. Stykket er et af denne Mesters kikkeste Arbeider.

GIULIO LICINIO,
kaldet
PORDENONE DEN YNGRE.

Han var Discipel af hans Onkel *Giovanni Antonio Licinio* og døde i Augsburg 1561.

147. Fruentimmer-Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $24\frac{1}{4}$ T. h., 17 T. br.

Dette Fruentimmer seer ned paa en med Haar besat Hovedskal, som hun indslutter i sine Arme; en Rosenkrands nedhænger fra hendes venstre Haand. Hendes Dragt er guul med et hvidt Halstörklæde. Hovedets Behandling er let og aandfuld. Det har tilhørt Cardinal Valenti.

PAOLO CALIARI,
kaldet
PAUL VERONESE.

Født i Verona 1532, død i Venedig 1588. Discipel af *Antonio Badile*, og efter *Vasari*, af *Giovanni Carotto*.

108 DEN VENETIANSKE SKOLE.

148. En Venus og Cupido.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 71 T. h., 39 T. br.

Gudinden sees ligefor og aldeles nøgen, hun holder den venstre Haand for Brystet. Med den høire Haand tager hun i et Slør, under hvilket Cupido fremtræder. Ved hendes Fødder ligge Kogger og Bue. Paa venstre Side er et Postament, hvorpaa sees en Vase og en Deel af Slöret. Paa høire Side er Udsigt til et Landskab. Hovedet synes at være Portrait. Det er et sieldent Billede, men som er meget retoucheret.

149. Den hellige Catharinas Trolovelse.

Paa Kobber. 11 T. h., 16 T. br.

Den hellige Moder sidder ved Roden af et Træ med Jesusbarnet paa sit Skiöd. Den hellige Catharina, med en Krone paa sit Haar, knæler og modtager Trolovelsesringen af den lille Jesus. Bag ved dem staaer en Engel, holdende en Palmegreen, til Høire en Stridsmand med en knortet Spydstage i Haanden og en Sabel ved Siden. I Forbindelse med Grouppen skal denne Stridsmand maaskee betegne en Fyrste ved Navn Maxentius, som efter Legenden skal have beilet til den hellige Catharina. Stykket er udført med en hos denne Mester sielden Flid. (West's Catalog S. 268-269.)

CARLO CALIARI,

med Tilnavn:

CARLETTO VERONESE.

Födt i Venedig 1572, död 1596. Hans Fader *Paolo*, hvis Maneer han temmelig nøie fulgte, sendte ham til *Bassano*, for først at studere Kunsten i *Giacomo da Pontis* Skole.

150. Christi Opstandelse.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 50 T. h., $39\frac{1}{2}$ T. br., ottekantet Form.

I Midten staaer Christi Grav, en Steen-Sarkophag; bag ved den et rødt Telt. Den Opstandne svæver op i et rødligt Gevandt, med Seiersfanen i sin Haand. Omkring Graven sees nogle Soldater forbitrede at gribe deres Vaaben, to ere betagne af Rædsel.

Stykket bærer Præg af Kunstnerens Faders, Paul Veroneses Maneer.

ALEXANDER VAROTARI,

med Tilnavn:

IL PADOANINO.

Födt i Verona 1590, död i Padua 1650. Skolar af sin Fader *Darius Varotari*.

151. De tre Gratier.

Hele Figurer, lidt under naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $56\frac{1}{2}$ T. h., $36\frac{1}{2}$ T. br.

De tre Gratier omfavne hinanden staaende, den ene sees paa Ryggen, de tvende andre fra Siden.

110 DEN VENETIANSKE SKOLE.

Ikkun Lenderne ere bedækkede med lette Drapperier af violet, rød og grøn Farve. Stykket er malet med en bred og kiek Pensel. V. D. Preisler har stukket dette Maleri i den sorte Kunst og tillagt det Salvator Rosa.

PIETRO DELLA VECCHIA.

Födt i Venedig 1605, död sammesteds 1678. Discipel af *Alexander Varotari*. Navnet *della Vecchia* erholdt han fra at restaurere gamle Malerier.

152. En gammel Kone og en Yngling.

Natstykke.

Halve Figurer, overnaturlig Størrelse.

Paa Lærred. 44 T. h., 38 T. br.

Foran en brændende Lampe sidder en gammel Kone med Ansigtet fuldt af Rynker; hun holder med begge Hænder paa en Sölvvase, der sees foran hende paa Bordet. Ved Siden af hende staaer et ungt Menneske med Hat paa Hovedet. Et Billede fuldt af Ild og Character udført med en varm Pensel.

GIOVANNI CARLO LOTH, kaldet CARLOTT.

Födt efter Nogle i München, efter Andre i Venedig 1632, död i sidstnævnte Stad 1689. Discipel af sin Fader *Johan Ulrich*, der døde i Venedig 1660.

153. Jupiter dier Geden Amalthea.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 92 T. h.; 112 T. br.

Efter et græsk Sagn havde Rhea overdraget til Døttrene af den cretensiske Konge Melisseus at opføde den spæde Jupiter. Disse opammede ham i en Hule ved Melk af Geden Amalthea.

I Midten af en rummelig Hule holder en Karl Geden ved Hornene; tvende Nympher ere sysselsatte med den spæde Jupiter for at lade ham die. Foran sidder en Mand paa Jorden med bekrandset Hoved og en Rörflöite i Haanden. Bag ved ham staaer en Olding med Hyrdestav; en Hund stikker Hovedet frem. Til venstre Side staae tvende Nympher, der see paa BARNET. Igiennem Hulens Aabning bemærkes et Par Hyrder. Stykket hörer til denne Mesters bedste Arbeider; det har en varm og kraftig Colorit.

154. Den yngre Catos Död.

Knæstykke, lidt over naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 45 T. h., 36½ T. br.

Marcus Porcius Cato havde længe modsat sig Julius Cæsars ærgierrige Planer, og efter Pompeius's Nederlag fortsat Krigen i Afrika. Da han der saae Cæsar seirende og sig selv indsluttet i Utica, meente han ikke at kunne leve længere uden at blive sine Grund-

112 DEN VENETIANSKE SKOLE.

sætninger utro, og giennemborede sig med sit eget Sværd.

Cato sidder her nøgen indtil Beltestedet paa en Seng. Han har alt stukket sig. Med den venstre Haand bedækker han Saaret, med den høire Haand holder han Dolken. Smerte er tegnet i det kraftfulde Ansigt, hvis Öine, dog ikke uden Ængstelighed, ere vendte mod Himlen. Bagdelen af Hovedet er bedækket med et blaat Gevandt.

Carnationen af dette med en bred Pensel udførte Billede er yderst kraftig. Heuer har stukket det i Kobber.

SEBASTIAN RICCI.

Födt i Belluno 1659, död i Venedig 1726. Skolar af en maadelig Maler gik han i sit tyvende Aar til Rom, Florenz og Bologna, hvor han studerede de berömtaste Kunstværker.

155. Johannes den Döber.

Halv Figur, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 41 T. h., 37 T. br.

Johannes sees blottet indtil Beltestedet; i den høire Haand har han sin Stav, den venstre holder han mod Brystet, idet han skuer op til Himlen. Den hellige Mands Character er ædel og sand; i Udförelsen hersker en let Pensel.

LUCA CARLEVARIS,

kaldet

DA CA ZENOBRIO.

Født i Udine 1665, død i Venedig 1729.

156. En Regatta i Venedig til Ære for
Kong Frederik den Fierde Aar 1708.

Paa Lærred. $51\frac{1}{2}$ T. h., 99 T. br.

Man seer ud over Rio Alto lige til Broen; paa begge Sider Huse. Floden er opfyldt med en Mængde phantastisk udsirede Gondoler. I en af de forreste sidder Kong Frederik den Fierde og Geheimeraad Walther; de roes af otte guult klædte Gondolierer. Alle Stykkets mangfoldige brogede Figurer ere tegnede med megen Nöiagtighed og god Holdning, saa at den hele Vrimmel af Mennesker og Gondoler i Forbindelse med det rigtigen iagttagne Perspectiv forener sig til at frembringe en skiön Effekt.

GIACOMO AMIGONI.

Født i Venedig 1675, død i Madrid 1752. Opholdt sig nogle Aar i London.

157. Salomo offrende til Afguderne.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $35\frac{1}{2}$ T. h., 48 T. br.

Foran en Venusstatue med Æblet i Haanden knæler Salomo, og en af hans Hustruer ved Siden;

114 DEN VENETIANSKE SKOLE.

en anden peger hen til Billedet; trende staae bag ved og yttre deres Velbehag over Kongens Adfærd. Giennem Colonner, der forestilles at høre til Templet, sees et Landskab. Stykket er udført i en blid men forkielet Maneer.

GIOVANNI BATTISTA PIAZETTA.

Født i Venedig 1682, død sammesteds 1754. Skolar af *Antonio Molinari* og studerede omsider i Bologna efter *Carracci* og *Guercino*.

158. Drengehoved.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 23 T. h., 17 T. br.

En Dreng, i lila Kiøle besat med Guld, holder en Kurv med Frugter i den ene Haand, og tager deraf et Æble med den anden. Stykket er malet med en rask Pensel.

159. Pigehead.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 23 T. h., 17 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

En ung Pige, med blottet Bryst og Foerværk om Halsen, holder en Høne i den venstre Arm.

GIOVANNI BATTISTA TIEPOLO.

Født i Venedig 1693, død i Madrid 1770. Discipel af *Gregorio Lazarini*.

160. Den hellige Nadveres Indstiftelse.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $37\frac{1}{2}$ T. h., $32\frac{1}{2}$ T. br.

I en hvælvet Gang staaer Frelseren i en rød Kiortel med blaåt Gevaudt, og holder en Skaal i Haanden, hvoraf han uddeler Brödet til elleve Disciple, hvilke i forskiellig Dragt og Stilling modtage samme; lidet længere hen til höire Side knæler den Tolvte. Ved Enden af Gangen sees Spisebordet.

Sammensætningen i dette Stykke er ny og sindrig, Hovedernes Karakterer have megen Forskiellighed; Farveblandingen er klar og af megen Effekt.

DEN
FLAMSKE SKOLE.

JOHAN VAN EYCK.

Födt i Maaseyk 1370, opfandt at male med Oliefarver,
døde i Brügge 1441.

161. Portrait af Jacobe af Bayern,
Grevinde af Holland.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 23 T. h., 16½ T. br.

Paa Hovedet har Grevinden en oven til flad Hue, fra hvilken udgaae til Siderne tvende Horn, der holde det nedhængende Slør ud fra Ansigtet. Kiolen er sort, foret med Hermelin, Ærmerne paa hendes Trøie ere rudrede. I höire Haand holder hun en rød Neglike. Paa den antike Ramme staaer: *Dame Jacobe de Baviere comtesse d'Hollande obiit 1436.* Maleriet hörer til de förste, som ere malte i Olie, og viser sig endnu mat og kridtagtigt. Det er bleven stukket i Kobber.

JOHAN VAN EYCK

og

ANTONIUS VAN DYCK.

162. Den hellige Families Tilbedelse.

Paa tvende sammensatte Stykker Træ. 22½ T. h., 25½ T. br.

Den venstre, af van Eyck malede Halvdeel, forestiller den ved sin Klokke kiendelige Helgen Antonius, der staaer og holder den ene Haand paa en rödklædt Person, som knæler med foldede Hænder. Begges Stilling gör det rimeligt, at van Eyck lader dem see hen til en foran dem værende hellig Gienstand, til hvem dem Knælende, maaskee Herre til Slottet, som sees i Baggrunden, lod sig anbefale af den hellige Antonius. Stykkets anden Halvdeel udtrykker saaledes vel van Eycks Idee, men er dog først malet to hundrede Aar senere af van Dyck, og fremstiller i en yndig Gruppe: Maria med Jesus paa sit Skiöd, den lille Johannes ved den ene Side, Vuggen ved den anden, og Joseph bag ved. Farvernes Livlighed og Natursandhed, deres Saftfuldhed, samt en höi Grad af Fuldendthed have her forenet sig til at göre dette sieldne Stykke til et skiönt Heelt.

HENRIK DE BLES eller
HERRI MET DE BLES,
kaldet
CIVETTA.

Födt i Bouine ved Dinant, levede i Enden af det femtende og Begyndelsen af det sextende Aarhundrede.

163. Landskab.

Paa Kobber. $4\frac{3}{4}$ T. h., $6\frac{1}{4}$ T. br.

Man seer et Vand imellem höie Træer, en Træstub er anbragt i Forgrunden. Lövkastet er behandlet med en overordentlig Flid og i en lys Tone.

164. Landskab.

Paa Kobber. $4\frac{3}{4}$ T. h., $6\frac{1}{4}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Foran Tykningen af en Skov sees et Par Bønder; den ene har kastet sin Byldt, for at hvile sig i Græsset; den anden læner sig paa sin Stav, for at tale med ham. Til venstre Side sees et Vand omgivet af Træer.

MICHEL COXCIE.

Födt i Mecheln 1497, en Discipel af *van Orley*, døde i Antwerpen 1592.

165. Oberst Berchem og Kone i Portrait.

Knæstykke, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 23 T. h., 17 T. br.

En skaldet Olding, klædt i Harnisk, med en spansk Krave om Halsen, staaer ved et Bord med oprakte, sammenlagte Hænder. I samme Stilling, vendt mod ham, staaer hans Hustrue, klædt i Sort, med en Kappe paa Hovedet og en Krave om Halsen; ved hendes Side sidder hendes Mops. Paa Bordet ligge tvende Spændehöger. Med en let Pensel er alt her fremstilt i stor Sandhed og Simpelt. (West's Catalog S. 123-124.)

FRANS VAN VRIENDT,
kaldet
FLORIS.

Født i Antwerpen 1520, døde 1570. Discipel af Lambert Sutermaun.

166. Juda og Thamar.

Hele Figurer, $\frac{3}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 32 $\frac{1}{2}$ T. h., 50 T. br.

I 1 Mosebog, Cap. 38, fortælles, hvorledes Enken Thamar vidste ukiendt at indtage sin Sviger-

fader Juda. Dette Æmne er med liden Fiihned blevet behandlet af den gamle Kunstner. Han har valgt det Moment, hvor Juda har mödt Thamar og fundet Behag i hende; han har alt givet hende sin Stok, som hun holder i sin Haand, og ytrer hende med Varme sine Kiertegn. Farven mangler Kraft og Harmonie.

167. En Oldings Hoved.

Brystbilled, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 18 T. h., 11 T. br.

En Olding med kraftigt Ansigt, fuldt af stærke Rynker, seer ned for sig. Han har graat Haar, det stærke Skiæg skiuler Mund og Hage. Af hans røde Kappe sees lidet. Stykket er udført med en kiæk Pensel og i en kraftig Colorit.

GILLIS MOSTART.

Födt i Hulst, lærte hos *Johan Madijn*, døde 1601 i en höi Alder.

168. Christus paa Korset.

Paa Træ. 12½ T. h., 9¾ T. br.

Korset, til hvilket Christus er naglet, staaer paa Spidsen af en Höi. Et Dödninghoved ligger derved. Længere borte sees hen over Jerusalem.

Christi Legeme er nydelig tegnet, og udført med den fineste Pensel. Mesterens Navn staaer paa Stykket.

MARTIN DE VOS.

Født i Antwerpen 1520, lærte hos sin Fader, siden hos *F. Floris* og *Tintoret*, døde 1604.

169. Soldaterne, der kives om Christi Kiortel.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 62 $\frac{3}{4}$ T. h., 39 $\frac{1}{2}$ T. br.

Et graat Klædebon ligger paa Jorden, tvende Soldater have kastet sig derover, hvoraf den ene synes med sit Sværd at have villet sønderskiære det. En bag ved staaende Kriger trækker ham stærkt i hans røde Kappe, løfter Dolken i Veiret, og vil med Foden støde den anden paa Knæ liggende Soldat bort; den fjerde synes at gjøre fælleds Sag med ham, idet han stikker efter den, der holder med sin Haand paa Sværdet. I Baggrunden sees Jerusalem. Man mærker paa dette Maleri at Kunstneren fornemmeligen har dannet sig efter den Vene-tianske Skole.

170. De hellige tre Kongers Tilbedelse.

Paa Træ. 12 $\frac{1}{2}$ T. h., 17 T. br.

De tre Konger, hvoraf den ene, som sædvanlig, er sort, den anden er klædt i spansk Dragt

og den ældste bærer en Kappe foret med Hermelin, nedknæle for den hellige Moder; hun holder paa sit Skiöd den lille Jesus, der lægger Haanden velsignende paa Oldingens Isse. Joseph er hensiunken i Betragtning over dette Syn; trende af Kongernes Følge tale ivrigen derom med hinanden i Baggrunden. Stykket er udført med Lethed. (West's Catalog S. 129-130.)

PETER BREUGHEL DEN ÆLDRE.

Födt ved Breda omtrent 1530, lærte hos *Peter Koeck*, og levede i Brüssel ved 1590.

171. Et Vinterstykke.

Paa Kobber. $6\frac{1}{2}$ T. h., $9\frac{1}{2}$ T. br.

En frossen Flod gaaer igiennem en Landsby, hvis Bygninger med deres snebedækkede Tage sees paa begge Sider. En Deel Mennesker more sig med at løbe paa Sköiter. I Forgrunden sees enkelte Træer, i Baggrunden en stor By.

LUCAS DE HEER.

Födt i Gent 1534, lærte hos *F. Floris*, døde 1584.

172. De kloge og de daarlige Jomfruer.

Paa Træ. 24 T. h., 24 T. br.

I Forgrunden til venstre Side sees fire af de kloge Jomfruer, meget pyntede, omkring et Bord,

hvorpaa ligger en opslaaet Bog med Indskrift: *verbum Dei*; de holde alle deres brændende Lamper i Hænderne. Den femte sidder paa Jorden og gyder Olie i sin Lampe. Omkring dem sees Strikketöi, Teen og Knipplepude, et Lam staaer hos. Til höire Side sidde fire af de daarlige Jomfruer omkring et Spisebord; en femte ligger paa Jorden og er faldet i Sövn ved Siden af en Viinkrukke, et væltet Bæger og et Bretspil. Ved Bordet har en Buk lagt sig. De Vaagende ere blevne bestyrte over Engelen, der med Basunen svæver over dem, og række forgiæves deres tomme Lamper hen til de Andre. Paa anden Plan adskiller en Hyrde Faarene fra Bukkene; til höire Side viser sig en By. Paa tredie Plan til venstre Side staaer Christus i en Portal, der har til Overskrift: *Via, Veritas et Vita*. Engle svæve rundt om; de fire kloge Jomfruer ere komne ind; Christus giver Haanden til den femte; men nedenfor staae de fem daarlige Jomfruer, og udstrække forgiæves deres Hænder.

Neden under læses et latinsk Vers af fire Hexametre, Kunstnerens Monogram og 1570. Dette Stykke har i det Enkelte store Skiönheder, det er vel tegnet, har en glimrende Farvegivning og et kosteligt Penselströg.

FRANS PORBUS.

Födt i Brügge 1540, lærte hos *Frans Floris*, døde 1580.

173. En Mands Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred sat paa Træ. 15 T. h., 12 T. br.

Portraitet viser en middelaldrende Mand med sortegraae Haar og et langt Skiæg, han har en hvid Pibekrave om Halsen, og en sort Dragt stafferet med Flöiel. Alting paa dette Stykke er udtrykt med største Sandhed fra det Skarpe i Öiet til hvert Haar i Skiægget. Til venstre findes oventil Kunstnerens Monogram og Aarstallet 1573. (West's Catalog S. 131-132.)

FRANS FRANCK DEN ÆLDRE.

Födt omtrent 1540 i Herrendahl, död i Antwerpen 1606.
Discipel af *Frans Floris*.

174. Selskabsstykke.

Paa Kobber. 12 T. h., 13 T. br.

Trende Par i pyntelig nederlandsk Dragt sidde om et velbesat Bord, den ene Herre kysser sin Dame, den anden seer med sin i et Speil, idet han lægger Haanden paa hendes Hals; den tredie Dame lugter til en Neglike, imedens hendes Cavaleer hol-

der et Fad i Haanden. En Herre spiller paa Guitarre for dem. Et flittigen udført Stykke, hvori dog Skyggerne falde temmeligen i det Sorte.

AMBROSIUS FRANCK.

Født i Herrendahl 1544, lærte hos *Frans Floris*.

175. Selskabsstykke.

Paa Træ. 20 T. h., 31 T. br.

Omkring et Bord, besat med Östers og Ærteskokker, sidde fem rigt klædte Personer i gammel nederlandsk Dragt. En ung Dame credentser en ung Herre med en Pokal paa en Guldfoð, denne takker med megen Höviskhed. Herren sidder for Bordenden, og løfter en Römer i Veiret, for at udbringe en Skaal; to af Giesterne see paa ham. Bag hans Stoel staaer en Pige; en Tiener bringer Viin. Paa den anden Side af Bordet opføres Tafelmusik; et Fruentimmer synger efter Noder, et Mandfolk accompagnerer med en Mandolin. Selskabet holdes i et Lysthuus, hvorfra der er Udsigt til en Have ved et Slot. Dette Stykke udmærker sig blandt denne Francks Arbeider, det er udført med stor Flid, har en levende Colorit og Harmoni i Tonen.

GILLIS CONINXLO.

Födt 1544 i Antwerpen, lærte hos *P. Koek den Yngre* og *L. Kroes*.

176. Jonas, der prædiker for Nini-
viterne.

Hele Figurer

Paa Kobber. 12 T. h., 10 T. br.

Jonas staaer paa en Klippe, og prædiker for en tæt Klynge af Mænd, Koner og Börn; adskillige af dem have Böger i Hænderne; alle ere opmærksomme, en Deel yttre Anger. Paa Stykket staaer Kunstnerens Monogram og 1585. Stykket har en rig Sammensætning, god Farvegivning og en behagelig Tone.

BARTHOLOME SPRANGER.

Födt i Antwerpen 1546, lærte hos *J. Mandyn*, siden hos *F. Mostart* og *K. van Dalen*, døde i Prag i en høi Alderdom.

177. En döende Lucretia.

Heel Figur, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 35 T. h., 27 T. br.

Lucretia staaer næsten nøgen ved et Piedestal; med et Sværd i höire Haand giennemborer hun Brystet, i venstre Haand holder hun et hvidt Tørklæde. Omendskiönt baade Stilling og Omrids ere overdrevne, röber Stykket dog Mesterens Genie.

OCTAVIO VAN VEEN.

Födt i Leyden 1556, studerede i Rom under *Frederic Zuccherò*, døde i Bryssel 1634.

178. Menneskets Overgang fra Vellyst til Klogskab.

Hele Figurer, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred, 36 T. h., 42 T. br,

Det unge Menneske ligger udtömt af Nydelser, men Venus er nedsteget til ham i sin Vogn, ledsaget af sit Fölge: Cupido klapper ham, idet han ömt seer om til Moderen, der aabner en Straale fra sit Bryst mod den synkende Yngling. Medlidende sees Ceres bag ved at oplöfte den advarende Finger. En gammel Satyr med Hænderne fulde af Druer ynker det kraftløse Menneske, en ung Bacchant understötter hans Been, og byder ham en Drueclase, medens Armoden, der er kröben frem langs med Jorden, udstrækker Armen for at frarive ham Skiorten. Dog Tiden med sin Lee holder Venus tilbage; Minerva har nærmet sig, ledsaget af trende Genier, der bære Palmer og Laurbær. Skarpt seer hun paa Venus, afböder med sin höire Haand Straalen af hendes Melk, at den ikke skal naae Ynglingens Mund, idet hun griber ham om Armen for at löfte ham op og före ham til Dydens og Ærens Templer, som ligge ved höire Side paa

steile Klipper. For at tydeliggjøre Allegorien har Kunstneren nedenunder tilføiet et flamsk Vers paa otte Linier, under Titel: Ungdommens almindelige Billede. Dette Stykke, der endnu bevarer en sielden Friskhed, og hvor man i Masserne af Lys og Skygge gienkiender Rubens's duelige Lærer, kan ansees for et af de skønneste af hans Arbeider. Det er i hin Tid stukket i Kobber. (West's Catalog S. 134-135.)

HEINRICH VAN BALEN.

Født 1560 i Antwerpen, død sammesteds 1632. Discipel af van Oort.

179. Apelles malende Roxane.

Paa Træ. 28 T. h., 23 T. br.

Apelles sidder ved sit Staffeli og maler paa en Roxane omringet af Genier; hun sidder selv for ham; Alexander staaer hos med Turban og i Harnisk; han har et Scepter i Haanden og er iført en rød Kappe foret med Hermelin. Dette Stykke er indfattet med otte en camayeux malede Basreliefs, forestillende Scener af Alexanders Historie. Det er et Billede med varme Farver, skiöndt udmalt.

PETER BREUGHEL DEN YNGRE.

kaldet

HELVED-BREUGHEL.

Født i Brüssel 1569, hvor han døde 1625.

180. Dommedag.

Paa Kobber. $10\frac{1}{2}$ T. h., $13\frac{3}{4}$ T. br.

I Skyerne sidder den Herre Christus med Verdenskuglen til Fodskammel; paa den ene Side knæler Moder Maria, paa den anden Johannes Döberen. Skarer af Engle og Hellige sees paa begge Sider. Nedenunder svæve Basunengle. Elementerne ere i Oprör, og Gravene aabne sig. Til venstre Side hæve de Fromme sig mod Himlen, understøttede af en Engel; til höire Side jager en anden Engel de Fordömte til Helvede, og en Deel Diævre slæbe flere derhen. De mange Figurer ere udförte med megen Flid.

CHRISTOPHER JAN VAN DER
LAENEN.

Födt i Antwerpen, samtidig med *Rubens*.

181. Et nederlandsk Bal.

Paa Træ. $26\frac{1}{2}$ T. h., 37 T. br.

I en stor Sal med tredobbelte Vinduer paa begge Sider, hvor de med Guldlæder tapisserede Vægge ere behængte med elleve Malerier, Gulvet er lagt i Fliser og en Camin optager det meste af Endevæggen, sees et Selskab af Damer og Cavalerer, sexten i Tallet, hvoraf en Cavaleer i spansk

Dragt figurerer i Menuet for sin Dame, under Musik af en Violin og en Violoncel, spilt af Maleren selv. Til Höire sees fem Damer og tre Cavalerer opmærksomme paa de Dandsende, den forreste Cavaleer undtaget, der synes at sige sin Dame smukke Ting. Bag de Dandsende staaer atter et Par i Samtale; en Opvarterske gaaer ud af Dören, og paa det med Östers og Capunsteg dækkede Bord tager en Dreng et Bæger. Alle de enkelte Dele ere mesterligen behandlede, og udførte med beundringsværdig Fiinhed, uden at derfor det Hele er bleven koldt. (West's Catalog S. 168-169.)

PETER SCHAUBRUCK.

En Nederländer, Discipel af *Johan Breughel*, levede i sidste Halvdeel af det sextende Aarhundrede.

182. Landskab.

Paa Kobber. 9½ T. h., 14 T. br.

Paa höire Side gaaer en Trappe op til nogle Bönderhuse, der ere byggede paa Ruiner. Adskillige Mænd og Koner ere sysselsatte med deres Arbeider. Til venstre Side driver en Hyrde sin Hiord. Stykket er flittigen malt. Baggrundens Farve har forandret sig. Kunstnerens Navn og 1597 staaer paa Stykket.

ROLAND SAVARY.

Födt i Courtray 1576, lærte hos sin Fader *Jacob*, siden hos *Paul Brill*, døde i Utrecht 1639.

183. Tyroler Egn.

Paa Træ. 10 T. h., 13½ T. br.

Paa höire Side er antydet en Udsigt i det Fierne, men den övrige Deel af Stykket indtage steile Klipper, paa hvilke enkelte Naaletræer vise sig. Foran er en Bonde i Færd med at fælde et Træ, tæt ved gaaer en Kone over en svag Bro. Til venstre vandre adskillige Bönder op imellem Klipperne ad en smal Vei, som med Tømmerstokke er befæstet. Paa den ene Klippetinde ligger et Kloster. Klipperne ere holdte i en klar og harmonisk Tone.

PAUL VAN SOMER.

Födt 1576 i Antwerpen, död 1621 i London.

184. Carl den Förste som Prinds.

Heel Figur, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 84 T. h., 68 T. br.

Den unge Prinds, der neppe synes at være over sexten Aar, sidder paa en gylden Throne under en prægtig Baldaquin, ifört en rød med Hermelin foret Kaabe. Hans höire Haand hviler paa en af

Thronens Arme, i den venstre holder han en forgyldt Stav. En lille Hund sidder paa Teppet foran hans Födder. Paa venstre Side staaer et Bord bedækket med grönt guldbremmet Flöiel, paa Bordet ligger en opslaaet Bog, en Grundtegnung og en Capsel. Bag ved aabner sig Udsigten til en Gaard, omringet af Colonnader. Mesteren synes med Forcierlighed at have udført dette kostelige Billede.

PETER PAUL RUBENS.

Født i Cöln 1577, lærte hos *T. Verhaegt*, *A. van Oort* og *O. van Ween*, døde i Antwerpen 1640.

185. Salomons Dom.

Hele Figurer, noget over naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 89 T. h., 115½ T. br.

Ved venstre Side sidder Salomon i en rød guldbroderet Kappe, paa en gylden Trone. Ved dens Trin staae Oldinge og Soldater. Foran ham har en Karl grebet det omtvistede Barn ved Foden, og løftet Sværdet for at dele det; men den sande Moder, der i en gul Silkekiøle knæler med Rygen vendt mod Tilskuerne, har anraabt Kongen om Naade for Barnet, og frafaldet sin Paastand. Idet den anden Moder ligegyldig holder sit Forklæde frem for at modtage sin Halvdeel, til megen Vel-

behag som det synes for den gamle bag ved staaende Kone, udstrækker Salomon Haanden til den opmærksomme Böddel, og byder ham at standse. Det andet Barn, der var dødt, ligger i Forgrunden paa Gulvet, en stor Hund lugter til det.

Denne store og udtryksfulde Composition er bekendt af Boetius Boelswerts Kobber.

Omendskiöndt Farverne have lidt af Fugtighed, vise dog de kiækt malede Drapperier og det Heles raske Behandling Mesterens Pensel. Til höire staaer med store Bogstaver: *Mons: le Comte Josias Ranzow, Marechal de France*, tilligemed hans Vaaben.

186. Et Crucifix.

$\frac{1}{3}$ naturlig Störrelse.

Paa Træ. 40 T. h., 28 T. br.

Christus har böiet sit Hoved og opgivet Aanden. Blodet rinder endnu af hans Side, ligeledes af Naglegabene paa Hænder og Födder. I Baggrunden sees Jerusalem. Baade Tegning og det döde Legemes Carnation er beundringsværdig.

Det er stukket i Kobber af Boelswert.

187. Kierlighedens Have.

Paa Træ. 28 T. h., 39 $\frac{1}{2}$ T. br.

I Nærheden af en Portal, ved Indgangen til en Grotte, hvor et stort Vandspring udbreder Kiö-

lighed, sees et Selskab, over hvem Amor svæver med opspændt Bue; Amoriner flagre i Vandspringet og Buskene. Foran paa venstre Side staaer et Par, hvem en Amarin sammenføier; det skal efter Sagnet være Rubens's Broder og dennes Kiereste. Tæt ved sidder van Dyck paa Jorden og hvisker til Rubens's Sister, der lyttende stötter Albuen paa hans Knæ. I Midten er en Grouppe af flere Personer, siddende, liggende og staaende, over dem alle er udbredt en vellystfuld Roe, en Hensynken i söde Drömmier. De höre knap paa Citharspilleren, skiönt en lille Amor synger med ham. En af Damerne er opmærksom, thi en Amarin nærmer sig hendes Öre, og fremdrager en skiult Piil; paa en anden Dames Skiöd har en Amarin henkastet sig. Rubens selv, hans tvende Koner og et Par Hunde træde ned af nogle Trappetrin, for at nærme sig Selskabet.

Dette Stykke er ligesaavel som de trende fölgende stukket i Kobber. Disse fire skiönne Malerier udgiöre en Foræring, Kong Frederik den Fierde erholdt paa sin italienske Reise af en Cardinal, i hvis Familie de fra Rubens's Tid havde været bevarede. I dem alle er Landskabet let henmalt, derimod ere Figurerne paa det Omhyggeligste colorede med den for denne Mester egne Varme.

188. Landligt Spög.

Sidestykke til det Foregaaende.

Paa Træ. 28 T. h., 39½ T. br.

I Forgrunden af et Landskab sees adskillige Mandfolk og Fruentimmer, der spöge med hinanden; i Baggrunden Rubens's eget Slot, der hedte Steen og laae i Nærheden af Mecheln.

189. En Bondedands.

Paa Træ. 28 T. h., 39½ T. br.

Sexten Karle og Piger danse en Kehraus paa Marken. To Par holde i Törklæder, de andre löbe derunder. Alt aander vild Glæde. Den lette Pensel har kraftigen udtrykt de raske Svingninger. I et Træ sidder Spillemanden og blæser sin Flöite; i Baggrunden sees en Landsbykirke.

190. En landlig Scene.

Paa Træ. 28 T. h., 39½ T. br.

Man seer et stort og rigt Landskab, der ender sig i höie Bierge, over hvilke en Regnbue viser sig. I Forgrunden sidder en Flöitespiller ved Roden af et Træ, bag ved ham folder en Bondeskone Hænderne over Spillet; en Person træder til og griber hende om Livet. Foran dem ere et Par

unge Folk henkastede paa Græsset; tæt ved gaadtvende 'Faar.

191. Abbed van der Sterren.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Træ. $43\frac{1}{2}$ T. h., $37\frac{1}{2}$ T. br.

Dette Portrait, malet i Kunstnerens kraftfuldeste Alder, strax efter hans Tilbagekomst fra Italien, kan ansees som en Prøve paa hvad han i Coloritten formaaede. Prælaten, der vender sit Hoved til höire, og holder begge Hænder oprettede i en bedende Stilling, er klædt i Præmonstratensernes hvide Ordensdragt, har sin Mitra liggende paa Bordet og Krumstaven staaende derhos. Grunden er stærk Lakrød. . Ikkun Rubens turde vove, at give et kraftigen coloreret Hoved en endnu stærkere Grund til Modsætning, uden at Kiödfarven derved lider. Ligesaalidet skader det hvide Skiæg, det hvide Linned og den hvide Ordensdragt hinanden indbyrdes. Det Fuldendte i enhver Biting viser, hvormeget Kunstneren har bestræbt sig for at giøre dette Arbeide udmærket. Andledning til Stykkets Forfærdigelse fortælles i Historische Lebensbeschryving van P. P. Rubens by J. Smit 1774, p. 91. (West's Catalog S. 141-144.)

192. Salome bringer Johannes's Hoved.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 66 T. h., 91 T. br.

Ved Enden af et opdækket Bord sidde Herodes og Herodias. Salome klædt i mørkerødt Atlask, bringer Johannes den Döbers Hoved mellem tvende Sölvfade, og har just löftet det överste op. Den festligen smykkede Herodias seer veltilfreds til sin Gemal, idet hun med sin Gaffel berörer Hovedets Mund. Hos Herodes viser sig Angerens Forfærdelse. En af Hoffets Piger, der staaer bag ved Dronningen, og et tykt Fruentimmer ved hendes Side synes at deeltage i hendes Fölelse. De övrige Giester vise Studsen. Bag ved Bordet sees et Par Soldater og Tienere, der bære Mad. Dette med alle de denne Mesters Arbeider særegne Fortrin udsmykkede Stykke er af S. Bolswert stukket i Kobber.

193. Fruentimmerhoved.

Hoved, naturlig Størrelse.

Paa Lærred sat paa Træ. 12 T. h., 11 T. br.

Fruentimmeret sees i Profil, de lyse Haar ere opfæstede med Perler. Dette Hoved, der bærer kiendeligt Præg af Rubens's Pensel, synes skaaret ud af et större Stykke.

194. Apostelen Peder.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 17 T. h., 14½ T. br.

Apostelen sees i Profil, hans Ansigt er brunt, hans Haar hvidt ligesom hans Skiæg. Det er malt i den Maneer, Rubens brugte i Italien.

195. Paris's Dom.

Paa Træ. 6½ T. h., 24½ T. br.

Malt Graat i Graat

Mercur holder Guldæblet frem tæt ved Paris, der sidder paa en Steen med Haanden under Hagen, og betragter nøie de tre Gudinder, som afklæde sig for hans Öine; hans Hyrdehund ligger foran ham, og er ligeledes opmærksom. Uglen flyver bort fra Minerva, Cupido omfavner Venus, Paa-fuglen sidder paa et Træ og strækker Halsen ud imod Juno. Til höire ligger en Flodgud og et Par Nympher. Yderst paa venstre Side sees Jupiter, der giver en bevinget Victoria Befaling at bringe Seierskrandsen. Denne aandrige Composition er anordnet i Form af et Basrelief.

196. Landskab.

Paa Træ. 20½ T. h., 16 T. br.

I Forgrunden sees klart Vand imellem Træer og grönt Siv paa den ene Side og en skovbevokset

Bakke paa den anden. I Vandet vise sig Omridsene af Bakkens Træer. I Baggrunden aabnes en Udsigt til det Fierne. Foran lægger en Jæger an paa en Hiort, som drikker. Stykket er let henmalt, men de tynde Farver frembringe stor Virkning. (West's Catalog S. 138.)

197. Portrait af Hertug Frants den Første.

Paa Træ. 11 T. h., 8½ T. br.

Hertugen af Toscana, Fader til Maria af Medicis, staaer inden for et rødt Gardin i et Galleri med Udsigt til Marken. Han hviler den høire Haand paa sin Stok, den venstre er skiult under hans korte, med Hermelin forede Kappe. Ved dristige og visse Penselstrøg synes denne Skizze i en Frastand at være et fuldendt Maleri. Det findes udført i det Store i Luxembourgs Gallerie i Paris. (West's Catalog S. 139-140.)

198. Portrait af Johanna af Österrig.

Sidestykke til det Foregaaende.

Paa Lærred. 11 T. h., 8 T. br.

Den toscanske Hertugs Gemalinde, Moder til Marie de Medicis, har en sort Hue paa Hovedet,

140 DEN FLAMSKE SKOLE.

og er iført en prægtig Klædning. Dette Stykke er som det Foregaaende en Skizze udført i Luxembourgs Galleri. (West's Catalog S. 140-141.)

199. Et Mands-Portrait.

Paa Træ. 21 T. h., 17 T. br.

Det aldrende Hoved sees her ligefor. Haar og Skiæg er kort. En hvid Krave er böiet ned over den sorte Kappe, som holdes sammen med Mandens höire Haand. Paafaldende Sandhed og let Behandling udgiøre dette Stykkes Fortrin.

DAVID VINKEBOOM.

Födt i Mecheln 1578, lærte hos sin Fader *Philip*.

200. Den hellige Antonii Fristelse.

Paa Træ. 21 T. h., 29 T. br.

I Baggrunden brænder en By, Ilden sees igien-
nem en Ruin, i hvis Hvælvinger hænge döde Kroppe.
Fra en af Muurspidserne nedstyrtes Mennesker over
en smal Bro, under hvilken et Vandmöllehiul ma-
ler dem smaae. Ved Broens Ende er en Galge.
Nogle springe derigiennem, andre hænges op. Ne-
den for Ruinen staaer en bevinget Dreng, der spröi-
ter Vand paa en Verdenskugle; denne ligger i en

Baad, i hvis ene Ende en Bande Musikantere opfører Musik, i den anden træder Döden frem. Baaden er sat paa Hiul, og omringet af en Vrimmel af Gestalter, nøgne og i Munkedragt, til Hest og til Fods. I Forgrunden træder Hovmoden frem som en stolt Jomfru i hvid guldbroderet Adrienne med Vifte i Haanden, hende følger Forfængeligheden, en rödklædt Cavaleer med Paafugl i den ene Haand og Speil i den anden, ridende paa en Helhest, der med et grönt Klæde bedækket, skrider frem paa Knæerne. Grinende viser en Kierling denne Stads til den hellige Antonius, men denne fæster Öinene i sin Bog, og lader sig lige saa lidt forstyrre ved alt dette, som ved den Stöi Diævlene gjøre bag ved ham, hvoraf nogle true med Dolk og Ild, andre blæse i Trompet med Næsen; een agerer Helgen og har sat sig ned med en Bog foran sig o. s. v. Foran den Hellige staaer hans Svin med Klokken om Halsen. Dette phantastiske Stykke er udført med Flid, men uden Holdning.

201. Landskab.

Paa Kobber. 17½ T. h., 23½ T. br.

I en tyk Skov sees paa venstre Side en Slags Allee, i hvis Forgrund vise sig tre Personer, hvilke see ud, som det var Abraham, der gav Hagar sin Afsked, og Ismael, der sad ved et Træ. I Midten af Stykket skimter man et Möllehiul og Bygnin-

ger mellem Træerne. Til höire Side er Skoven end mørkere; en Jæger staaer i Forgrunden. Lövkastet er udført med stor Omhyggelighed, men er i en alt for grønlig Tone og mangler Holdning.

202. Jagtstykke.

Paa Kobber. 19 T. h., 27 T. br.

I Forgrunden under nogle store Træer sees en Herre og en Dame til Hest, som, tilligemed en Jæger til Fods og nogle Hunde, give Agt paa Hiorten, hvilken et Stykke derfra Hundene forfølge ud i Floden. Paa den anden Bredde sees et Par Jægere i Skoven, flere paa den frie Mark. Figurer og Træer ere vel udførte, men det Hele mangler Harmonie.

203. Vinterstykke.

Paa Kobber. 19 T. h., 27 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Paa venstre Side sees Enden af en Skov, mellem hvis gamle med Snee bedækkede Træer, adskillige Bönder sanke Grenebrænde. En Jægersigter efter en Fugl. Til höire er et frossent Vand, hvor adskillige løbe paa Sköiter, paa den anden Side er en Landsby.

PETER NEEF.

Født i Antwerpen, levede i Enden af det sextende og Begyndelsen af det syttende Aarhundrede. Discipel af Hend. Heenwyk.

204. Det Indvendige af en Kirke.

Paa Træ. 18 T. h., 24 T. br.

Kirken er mørk, men tvende Capeller i Baggrunden ere oplyste ved Altarlýsenes Skin. Paa venstre Side holder en Tjener Fakkelen for et Par Personer, der gaae ud af Kirken. I den mørke Deel af Kirken bemærkes adskillige Mennesker. Lysfordelingen gjør en fortryllende Virkning. Kunstnerens Navn læses paa Stykket.

205. Det Indvendige af en Kirke.

Paa Træ. $9\frac{1}{2}$ T. h., $11\frac{3}{4}$ T. br.

Man seer den hele Længde af en stor catholsk Kirke, lige indtil Høialteret i Choret, hvor Præsten messer; adskillige Personer knæle i Forgrunden.

206. Engelen der befrier Peder.

Paa Træ. $8\frac{1}{2}$ T. h., 13 T. br.

Man seer ind i en lang Række af Hvælvinger, oplyste af enkelte Lamper og en Lygte i Midten;

Gulvet er belagt med Fliser. Paa höire Side sidde nogle af Vagten og sove. Engelen holder Peder ved Haanden, og er i Begreb med at ledsage ham ud af Fængslet. Det er en smuk og flittigen udfört Architectur.

B. VAN DER AST.

207. Frugtstykke.

Paa Træ. 8 T. h., 11 T. br.

I en Porcelains Terrine, fuld af Frugt, er sat en Tallerken med Viindruer, Æbler og Kirsebær; flere Frugter ligge ved Siden af paa samme Hylde, og nedenfor. Foran sidde et Par Papagoier paa en Green. Neden under læses: *B. van der Ast fecit 1603*. Udfört med megen Flid, endskiönt med liden Farve uagtet det er temmelig broget.

FRANS SNEYDERS.

Födt i Antwerpen 1579, lærte hos *Heinrich van Balen*, døde 1657.

208. Et Kiökkenstykke.

Paa Lærred. 47 T. h., 92 T. br.

Paa et stort Bord ligge tvende Paafugle, et Raadyr og en Hummer paa Fad; ved Siden heraf

Havesager, en Melon og Jordbær i en Porcelains Kumme. Et Par Haaner sidde ved Udkanten. Nedenfor rækker en stor Hund Snuden frem, for at lugte til det nedhængende Dyr. Paa den venstre Side staaer en Kurv, topfuld af Viindruer, Blommer og Ferskenes, paa en Bænk ved Siden ligger en Hare og Smaafugle. Bag ved bringer en Kok et Vildsvinehoved paa Fad til Bordet, og vil sætte det derpaa. Denne Figur synes at være malt af Rubens. Den hele rige Sammensætning er udført med dristige Penselstrøg og glødende Farver; det hører til denne Mesters fortruligste Stykker.

209. Frugtstykke.

Paa Lærred. 46 T. h., 68 T. br.

Paa höire Side af et Bord, der indtager Stykkets Brede, staaer en stor Kurv fyldt med Qvæder og Blommer, nogle deraf ere faldne ned paa Bordet. Paa den venstre Side sees en endnu større Kurv, topfuld af Viindruer. Mellem disse tvende sees mindre Kurve, Kummer og Fade med Morbær, Ferskenes, Nödder og Jordbær. Nogle Stilke med Ribs hænge ned af Bordet. Frugterne ere grupperede med megen Kunst og udførte med en höi Grad af Sandhed, friske Farver, en bred og marvfuld Pensel.

210. Stilleben.

Paa Lærred. 40 T. h., 55 T. br.

Paa et Bord, der for største Delen er bedækket med en Dug, sees Meloner, Ferskenes, Mørbær, halvfylde Glas, Brød, Salt o. s. v. Paa venstre Side ligger en Kurv fuld med Frugter, paa højre Side staaer et Porcelains Vaskefad. Alle disse Ting ere udførte med stor Nøiagtighed. Stykket er betegnet med Mesterens Navn.

AMBROSIUS BREUGHEL.

Directeur ved Maleracademiet i Antwerpen 1653.

211. Blomsterstykke.

Paa Kobber. 21 T. h., 15 T. br.

Tulipaner, Roser, Negliker og flere Blomster ere satte i et Glas, der staaer i en Nische; paa dets ene Side ligger en gul Rose, paa hvilken en Sommerfugl har sat sig, paa den anden Side sees tvende Conchylier. Dette net malte Stykke seer ud, som det nyligen var kommet fra Mesterens Haand, men det mangler Holdning. Kunstnerens Monogram og 1618 staaer derpaa.

PETER VAN MOL.

Født i Antwerpen 1580, lærte hos *P. P. Rubens* og *Arthus Volfart*, døde i Paris 1650.

212. Johannes den Döbers Hoved.

Paa Træ. 14½ T. h., 15½ T. br.

Paa et Sølvsfad, bedækket med et hvidt foldet Klæde, ligger Döberens aflugne Hoved; nogle Blodpletter sees paa Klædet. Rolighed og Fromhed er udbredt over hvert et Træk. Det krøllede Hovedhaar, det korte Skiæg ere, saavel som den nyligen Dödes Kiödfarve, behandlede med høieste Kunstforstandighed. (West's Catalog S. 155-157.)

JOOST MOMPER,

kaldet

EERVRUGT.

Født i Antwerpen 1580.

213. Landskab.

Paa Træ. 20 T. h., 29½ T. br.

Forgrunden er en Lyngegn, paa den ene Side to Træer, paa den anden Steile og Hiul, hvoromkring Ravnene flyve. En Hyrde græsser sin Faareflokk paa samme Bakke. Nedenfor gaaer en Vei, paa hvilken sees Ryttere, Bønderkoner og Fragtvoгне. Langt borte ligger en Kirke paa en skovbevokset Bakke, i Baggrunden er en Biergegn antydet. Stykket er malt med lette og giennemsigtige Farver, og hører til denne Kunstners bedste Arbejder. Figurerne ere smukt udførte af Breughel.

214. Landskab.

Paa Træ. 17 T. h., 28 T. br.

Man seer en Sö i en dyb Dal, omringet af höie og bratte Klipper; til venstre Side i Forgrunden komme Reisende med belæssede Muulæsler ned mellem Træerne af en Fieldvei. Figurerne ere malte af Breughel.

Saavel dette, som de følgende Landskaber af denne Mester ere udkastede og udförte med Lethed, men Farverne synes at have lidt nogen Forandring.

215. Landskab.

Paa Træ. $13\frac{1}{4}$ T. h., $36\frac{3}{4}$ T. br.

En Sö omringet af höie Bierge. Midt paa Forgrunden gaaer en Vei derhen, hvorpaa sees adskillige Mennesker til Hest og til Fods. Figurerne ere malede af Breughel.

216. Landskab.

Paa Træ. $13\frac{1}{4}$ T. h., $36\frac{3}{4}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Paa venstre Side en Fieldegn, hvor en Vei sees at snøe sig omkring Klipperne, nedenfor en Bro, og allerforrest nogle Groupper af Mennesker; paa

höire Side en Flod mellem Klipperne; i Baggrunden tabes Udsigten i en rig Skovegn.

ADRIAN STALBENT.

Födt i Antwerpen 1580, döde i England i en höi Alder.

217. Udsigt af Antwerpen.

Paa Træ. $12\frac{1}{2}$ T. h., $20\frac{1}{4}$ T. br.

I Forgrunden sees en Canal hvorover der gaaer en Bro af een Bue, som forbinder de store Bygninger paa begge Sider med hinanden. Fra Slottet paa höire Side stiger et Herskab ned i en Baad. Inde i Landsbyen paa venstre Side sees Bönder og Reisende. Hen over et fladt Land, der ved et bugtet Dige beskyttes for Scheldefloden, viser sig Antwerpen med alle dens Bygninger. Paa hiin Side taber Öiet sig paa en flad Landstrækning, som Floden giennemskiærer. De enkelte Gienstande ere udförte med beundringsværdig Fühhed, men det Hele mangler Harmonie.

GASPARD DE CRAYER.

Födt i Antwerpen 1582, lærte hos *R. Coxie*, döde i Gent 1669.

218. Christi Omskiærelse.

Halve Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 42 T. h., 59 T. br.

Den hellige Moder holder paa Jesusbarnet, der har noget Linned om sig. Det udstrækker Ar-

mene, og rækker Hovedet tilbage, for smilende at see paa Moderen, ligesom for at berolige hende. En Mand i blaa Kiole og rödt guldbræmmet Gevandt nærmer sig med Kniven. En Carmeliter-Munk holder Sölvdaasen, en Carmer er Tilskuer, begge i deres Ordensdragt. Paa den anden Side holder en bevinget Engel et Fad frem, for deri at opsamle det hellige Blod, der maatte flyde; en anden har en Vase med Vand tilrede. Stykket er componeret med Kraft i en ædel Stiil; de trende Munke ere især fortræffelige. (West's Catalog S. 165-167.)

219. Cleopatra.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 38 T. h., 32 T. br.

Ægyptens sidste Dronning forestilles som hun, for at overbevise Antonius om at hun kunde give ham et Maaltid, der var kostbarere end det, hvormed han havde beværtet hende, kaster en overmaade kostbar Perle i et Glas Eddike, for, naar den var oplöst, at tömme det. Hendes Blik, der ikke er den ungdommelige Skiönheds, viser, at hun veed hun har seiret. Carnationen er behandlet med megen Sandhed og Kraft. (West's Catalog S. 167-168.)

FRANS HALS.

Født i Mecheln 1584, lærte hos den ældre *K. v. Mandern*, døde 1666.

220. David med Goliaths Hoved.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $31\frac{1}{2}$ T. h., $25\frac{1}{2}$ T. br.

Hovedet har kastaniebrune Lokker; Bryst og høire Skulder ere blottede; Skiorten bedækker en Deel af Kroppen, en graalig Kappe det Övrige. Figuren holder et Goliaths Hoved i Haanden. Det er sandsynligviis Portrait af en Hollænder, der har ladet sig male som en David. Flydende Contourer og en kraftig Colorit udmærke Stykket.

WILHELM VAN NIEULANT.

Født i Antwerpen 1584, lærte hos *Roland Savary*, døde i Amsterdam 1635.

221. Landskab.

Paa Kobber. 9 T. h., 13 T. br.

Til venstre Side sees et Stykke af campo vacino i Rom, med Mennesker og Qvæg i Forgrunden. Paa Høire aabner Udsigten sig over en Deel af Byen til Coliseum. Stykket er betegnet med Kunstnerens Navn og 1609. I dette ellers smukt udførte Stykke harmonerer Tonen i Baggrunden ikke med Forgrunden.

ANTON MIROU.

En Nederländer, levede i den første Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

222. Landskab.

Paa Kobber. $14\frac{1}{2}$ T. h., $19\frac{3}{4}$ T. br.

Paa höire Side er en Egeskov, giennem hvilken en Flod löber, paa venstre Side en Landsby. I Forgrunden giver en Rytter Almissee til nogle Kröblinge.

DIRCH HALS.

Levede i første Halvdeel af det syttende Aarhundrede og døde i Aaret 1656.

223. Et Selskabsstykke.

Paa Træ. 19 T. h., 24 T. br.

Sex lystige Par sees i en Stue, hvor der staaer et Spisebord og en Seng. I forskiellige Stillinger yttre Herrerne deres Kiertegn for Damerne. Paa Stykket staaer Mesterens Navn og Aarstallet 1622. Det er mere udført end denne Mesters Arbejder pleie at være.

JAN BREUGHEL,

der kaldtes Flöiels-Breughel, fordi han om Vinteren gik i Flöiels Klæder, fødtes i Bryssel 1589, døde i Antwerpen 1642.

224. Rubens's Galleri i Antwerpen.

Paa Træ. 22 T. h., 33 T. br.

Man seer ind i en Sal, hvor Kunstværker ere samlede. Væggen er bedækket med Buster og Statuer, der staae langs med Hylderne. Överst oppe hænger en Række af Rubens's og hans Samtidiges Malerier. Adskillige af disse ere ogsaa hensatte paa Gulvet, som desuden er fuldt af Tegninger, Instrumenter, Conchylier, Kostbarheder og Medailler. Paa et Bord, belagt med rødt Klæde, staaer adskillige Guldpcaler; paa et andet, bedækket med sort Flöiel, ligge endeel qvindelige Smykker. Mellem Bordene staaer et Fruentimmer kun lidet bedækt af et smalt Gevandt. Ligesom det var Forfængelighedens Billede, holder hun et Speil for sig, idet en Genius viser hende et andet. Paa venstre Side seer man ind i et hvælvet Sideværelse, fuldt af Kunstværker; paa höire Side öiner man giennem en aaben Colonnade Antwerpen og Scheldefloden. Maaskee altsaa Maleren har villet afbilde Rubens's derværende rigt besatte Kunstcabinet. De mangfoldige Gienstande paa dette Stykke ere behandlede med stor Flid, men uden Holdning. Den qvindelige Figur samt Antikerne ere malte af Rottenhammer. (West's Catalog S. 158-159.)

225. Gudernes Giestebud.

Paa Kobber. 13 T. h., 18 T. br.

Forgrunden indtager en Slags Grotte, hvis Vægge for en Deel ere beklædte med Buskværk. Fra dens Midte aabner Udsigten sig til et skovrigt Landskab. I Grotten sidde Jupiter og Juno, Neptun, Venus, Mars, Mercur og Ceres omkring et Bord, besat med Östers, Hummer, Marcipan o. s. v. Apoll og Muserne spille for dem paa Violin, Lire og Mandolin. Minerva staaer ved dem. I Forgrunden ligge nogle Genier mellem Guldkar, Frugter og Vaaben. Nympherne varte op. Genier svæve med Blomster over Bordet. Figurerne ere malte af van Balen. Den flittige Udførelse og den glimrende Farvegivning gjøre dette Stykke til et saare fortrinligt Arbeide.

226. Calisto i Dianas Bad.

Paa Træ. 9½ T. h., 13½ T. br.

Ved Foden af nogle Træer i Nærheden af en Ruin gjøre Dianas Nympher sig færdige at gaae i Bad. Nogle Nympher blotte den modstræbende Calisto; Diana bliver hendes Tilstand vaer og viser hende bort. Hele Grouppen bestaaer af ni Figurer, malte af Rottenhammer i dennes ældre Maneer. (West's Catalog S. 160.)

GERHARD SEGHERS.

Födt 1589, en Broder til *Daniel Seghers*, lærte hos *Heinrich van Balen* og *Abraham Jansen*, døde 1651.

227. Den hellige Nadvere.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 65 T. h., 83 T. br.

Midt for Bordet sidder den Herre Jesus. Sex af Disciplene sees paa hver Side. Herren skuer op til Himlen, og har i den venstre Haand Brödet, som han vil til at velsigne. Johannes og en anden af Apostlene see paa Herren; de övrige tale med hinanden indbyrdes. Bordet er bedækket med en hvid Dug, hvorpaa sees Steeg, Hvedebröd og Tintöi. Stykket er malt med kraftige Farver i Michel Angelo da Caravaggios Maneer.

ISAAC FRIES.

228. Et Giæstebud.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 96 T. h., 118 T. br.

Bag ved en Balustrade er et dækket Bord, for hvis Midte en Dronning sees at sidde under en rød Baldaqvin; ligeover for hende sidder en Konge i orien-

talsk Dragt, med hvidt Skiæg; adskillige Gæster af begge Kiön ere desuden ved Bordet. Imellem tvende Colonner bemærkes höiere oppe en Trop Musikantere, der give Taffelmusik. Til Venstre træder en rödklædt Dreng op til et Skiænkebord. Af de mellem Colonnerne staaende Tilskuere er der een, som holder en lille Abe i et Baand. Neden for Balustraden er anbragt et Skiænkebord, hvorpaa staae en Deel Guldkar, Glas og et Porcelains Fad. En Dreng tager en Guldskaal fra Bordet, en Tjener, med hvidt Klæde over Skulderen, kommer op af Trappen med en Ret, og seer op til Herren i den grønne Kappe foret med Hermelin, der staaer oven for, og giver ham sin Befaling. Paa en Söile læses: *Isaac Fries fecit ANTWERPEN 1624.* Dette prægtige Stykke er aldeles i Paul Veroneses Maneer, og kan sættes ved Siden af denne beröimte Kunstners Arbeider. Hovederne synes at være Portraiter. Hvis Kunstneren har villet forestille Dronningen af Saba, der bevæertes af Salomon, saa har han ogsaa deri lignet Paul Veronese, at han ei har taget Hensyn til Costumet. Dragten er deels orientalsk deels venetiansk.

CORNELIUS SCHUT.

Födt i Antwerpen 1590, lærte hos *P. P. Rubens*, døde 1676.

229. Bacchus, Ceres og Venus.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $40\frac{1}{2}$ T. h., $28\frac{3}{4}$ T. br.

Bacchus sidder med en Krands af Viinlöv om Hovedet, og holder med venstre Haand en Skaal i Veiret. Ligeover for ham sidder Ceres med Frugter i Haanden. I Midten sees Venus, som med den ene Haand bedækker Brystet, med den anden holder Tvistens Æble. Bag ved Bacchus stikker en Faun Hovedet frem. I Carnationen nærmer Kunstneren sig sin Lærer Rubens; men Gudinderne synes at være nederlandske Portraiter.

230. Den hellige Jomfrues Himmelfart.

Paa Lærred. $22\frac{1}{4}$ T. h., 17 T. br.

Midt i Skyerne troner den hellige Jomfru med foldede Hænder. Gud Fader og den Herre Kristus holde en Krone over hendes Hoved, over denne svæver den Helligaand i en Dues Skikkelse. Paa begge Sider i Skyerne sees Engle, af hvilke een synes at nedsvæve til en Skare af mandlige og qvindelige Helgener. Det er en udført kraftfuld Skizze af en stor og rig Sammensætning.

DANIEL SEGHERS.

Født i Antwerpen 1590, lærte hos *J. Breughel*, blev Jesuit, døde 1660.

231. Blomsterstykke.

Paa Lærred, 38 T. h., 27 T. br,

Til en Cartouche ere Blomster bundne, som dele sig i trede Groupper, en oven til og tvende ved Siderne. Hvide og røde Roser ere sammenflettede med Markblomster og Tidsler. De ere udførte med en livlig Pensel og godt grouppeerte. Paa Stykket læses: *Daniel Seghers soc. Jesu.*

A. BOSMAN.

Levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

232. Blomsterstykke.

Paa Lærred. 37 T. h., 28 T. br.

En Deel Blomster ere fæstede til en Cartouche, nogle for oven, de fleste neden til. Midt paa Cartouchen sees et barnligt Christushoved med Glorie over, malt Graat i Graat. De enkelte Blomster ere godt udførte, men Groupperingen er maadelig. Paa Stykket læses: *A. Bosman Canonicus St. Jacobi f. 1659.*

JACOB JORDAENS.

Født i Antwerpen 1594, lærte hos sin Svigerfader *Adam van Oort*, døde 1678.

233. Nympher fylde Amaltheas Horn.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 93 T. h., 119 T. br.

Efter en gammel græsk Mythe havde Hercules kæmpet med Flodguden Achelous, og da denne havde forvandlet sig til en Tyr, afrevet hans ene Horn. Najaderne, fortæller Ovid, fyldte dette med Frugter og vellugtende Blomster og helligede det til at være Overflödighedens Talisman og Symbol.

Et Par nøgne Najader sidde her paa Jorden, og have Overflödighedshornet imellem sig; en tredje Najade brækker en Green af et Træ; dermed beskiæftige sig og adskillige Fauner, hvoraf nogle ere krøbne op i Træet. Ved Siden af dem staaer en halvdrapperet Nymphe og seer ned paa de andre. Længere hen til Höire stötter Herkules sig paa sin Külle. Tyren med det ene Horn staaer ved hans Side. Ved dens Födder ligge Frugter og Haveurter.

Stykket er betegnet med Mesterens Navn og Aarstalles 1649. Det hörer til et af denne Kunstners meest udmærkede Arbeider, og er et af de Stykker Kong Christian den Fierde bestilte hos ham. Sandrart omtaler det med megen Berömmelse.

234. Christus velsigner de smaa Börn.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 97 T. h., 106 T. br.

En stor Steentrappe med tilhørende Rækværk indtager Stykkets Bredde. Denne gaaer op til en Porticus, hvor Jesus sidder. Ved den venstre Side staae fire af hans Disciple, paa de nederste Trin sees en Gruppe af sex Mödre og ti Börn, som yttre Lyst til at komme Jesum nærmere. Höiere paa Trappen ere tre Disciple, hvoraf den ene synes at tale til Mödrene, for at stille dem tilfreds, den anden rækker sin Haand imod dem, idet han saavel som den tredie see op til Jesum, hvis hele Stilling viser, at han ikke formener Börnene at komme til sig. Paa begge Sider bag ved Trappen sees lurende Pharisæer; et Par Nysgierrige ere krøbne op paa Colonnaden ved höire Side; paa venstre Side sidder en stor Hund i Forgrunden. Stykket er fuldt af Sandhed og Kraft; dets Anordning er ganske i Paul Veroneses Stil.

235. Susanna i Badet.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 58½ T. h., 77½ T. br.

Susanna sidder nøgen paa det överste Trin af et Bad, og holder den ene Fod op, for at vaske

den. Foran paa Kanten af Badet sees en lille Hund, et Messingfad, Fruentimmerpynt og en stor Kande. Hunden giöer af de Carricaturer, der vise sig i Baggrunden. Det er de tvende Oldinge, hvis faunagtige Ansigter yttre deres Glæde over Synet, og hvoraf den ene giör sig rede at stige ind. Susannas Aasyu röber mere Spot end Undseelse.

Neden under er skrevet: *Jac. Jord. fecit 1653.* Dette Stykke er vel ikke malt i nogen ædel Stiil, men forener kraftig Colorit med megen Harmonie og röber en övet Pensel.

THEODOR ROMBOUT.

Födt i Antwerpen 1597, lærte hos *Abraham Janssens*, døde 1637.

236. Kampen i Pisa paa Marmorbroen over Arno.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 93 T. h., 116 T. br.

Almuen i tvende Qvarterer af Pisa holder efter en fra Middelalderen nedarvet Skik, hvert tredie Aar i Juni Maaned en Væddekamp paa Ponte mezzo. Tolv Kompagnier, hvert paa 60 Mand, kæmpe i tre Qvarkeer imod hinanden om hvem der kan drive Modstanderne tilbage. Kunstneren som vilde frem-

stille denne Kamp har dog ikke ladet de Stridende fremtræde med de Harnisker og Trækøller, hvoraf de betiene sig, men idealiserer Kampen.

Midt paa Stykket sees en Brø hvælvet over Arnofloden; paa Broen brydes en Deel nøgne unge Karle, nogle ere ved at falde; andre styrte ned i Vandet; andre ere krøbne op igien, og have sat sig paa Bredden. Ved Broens Ende sidder Kampdomnieren paa et ophöiet Sæde. Giennem Broens Hvælving sees Bygninger. Stykket er mærket med Kunstnerens Monogram og 1622. Ifølge Aarstallet har Kunstneren malt dette Stykke under sit Ophold i Italien, og sandsynligviis er det bleven bestilt hos ham af Kong Christian den Fierde. Æmnet frembyder især en Leilighed til at grouppere academiske Figurer, hvilken Kunstneren godt har benyttet.

ANTON VAN DYCK.

Födt i Antwerpen 1599, Discipel af *P. P. Rubens*, död i London 1641.

237. Den hellige Catharinas Trolovelse.

Knæstykke, lidt under naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 56 T. h., 45½ T. br.

Den hellige Moder sidder i en rød Kiole med et bruunt Gevandt, paa Skiödet har hun et blaat

Klæde, hvorpaa Jesusbarnet sidder, der i den ene af sine smaae Hænder holder en Ring, med den anden tager den hellige Catharinas Haand. Hun er iført en mørk Dragt med guulbruunt Gevandt, holder en Palmegreen, og støtter sig paa det afbrudte Hiul, hendes sædvanlige Attribut. Hovederne ere smukke, og det Hele er malt med meget klare Farver.

238. St. Sebastian.

Heel Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 72 T. h., 50 T. br.

Den hellige Sebastian er bleven truffet af en dødelig Pii. Han er segnet tilbage, den høire Haand er fastbundet til Grenen af et Træ. Om Lenderne er kastet et hvidt Gevandt. Et bevinget Englebarn træder til for at tage Pilen ud; bag ved ham sees Hovedet og de udstrakte Hænder af en anden Engel. Carnationen er udmærket, især af Helgenens Overkrop, der er holdt i halv Skygge.

239. Portrait af Kong Carl den Første i Engelland.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 50 T. h., 39 T. br.

Kongen har om Halsen en bred Kniplings-Kræve, derunder et blaat Baand med en Orden.

Paa hans sorte Kappe er en stor Stierne broderet. Den höire Haand hviler paa et med Guldbrocade bedækket Bord, i den venstre Haand holder han et Par Handsker. Kongen har i dette fortreffelige Billede det indtagende melancholske Træk, som van Dyck ene blandt hans Malere forstod at treffe.

240. Portrait af Dronning Henriette, Kong Carl den Förstes Gemalinde.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Sidestykke til Foregaaende.

Paa Lærred. 50 T. h., 39 T. br.

Dronningen sidder i en Lænestol, i en blaa Silkeiole, den höire Haand hviler paa et Bord, hvorpaa ligger en Krone, med den venstre holder hun nogle Roser.

Saa vel dette som det foregaaende Portrait ere Foræringer til Kong Christian den Fierde.

241. En engelsk Dame.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 38 T. h., 31 T. br.

Stykket er Portrait af et ungt Fruentimmer, seet i tre Fierdedeel. Hun har sit Haar i skiødesløse Lokker, prydede med Blomster. Med den höire Haand berører hun et Rosentræ, plantet i en

foran staaende Vase, og med den venstre synes hun at holde sin Robe op. Den er hvidt og lila Atlask, besat med Juveler. Den friske Carnation, Hændernes fine Tegning og de let hensatte Farvers bløde Sammensmeltning gjøre Stykket til et Product af Kunstnerens skønneste Maneer. (West's Catalog S. 146-147.)

242. Barnet Jesus, den hellige Jomfru og den hellige Franciscus.

Paa Lærred. 22 T. h., 17½ T. br.

Den hellige Franciscus holder knælende Jesusbarnet, som ligger i et hvidt Drapperi paa en Bog. I Skyerne sees den hellige Jomfru, baaren af Engle, hvoraf een sætter en Blomsterkrands paa Helgenens Hoved. Det er en med Aand men hurtigen udkastet Skizze.

243. Christi Gravlæggelse.

Paa Træ. 12 T. h., 17¼ T. br.

Et med en flygtig Pensel malt Stykke, hvis hele Maneer viser, at det er van Dycks Arbeide, copieret efter Titians berönte Maleri i Venedig forestillende Christi Gravlæggelse.

Af van Dycks Skole.

244. Mandsportrait.

Hoved, naturlig Størrelse.

Paa Træ. $15\frac{1}{2}$ T. h., $11\frac{1}{2}$ T. br.

Manden er middelaldrende, har sorte nedhængende Haar og Knebelsbart, om Halsen bærer han en bred nedhængende Krave. Det er et godt, kraftigen malt Hoved.

245. Portrait af en Mathematiker.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $32\frac{1}{2}$ T. h., 24 T. br.

Han har mørkt Haar, Knebelsbart og Fipskiæg. En bred hvid Krave ligger ud over den sorte Silkekiole, over hvilken atter er kastet en sort Kappe. Han seer hen paa Tilskueren, idet han med venstre Haand peger til en mathematisk Figur, som han med höire Haand har afcirklet. Stykket bærer Præg af en Mesterhaand, men er indmalt.

ROBERT WALKER.

Döde 1658 i Engelland. Studerede *Anthou van Dyck*.

246. Cromwell.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 50 T. h., 42 T. br.

Protectoren sees i et Staalharnisk, med den höire Haand holdende Kommandostaven, med den

venstre Haand hvilende paa Kaarden. En Page, klædt i rødt Flöiel, er ifærd med at hefte hans hvide Skierf. I dette Billede erkiender man den tro Efterligner af van Dyck.

247. Thomas Fairfax.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 39 T. h., 35 T. br.

Generalen har et Brystharnisk af Staal over en guulagtig Kollert, hvis Ærmer ere indvirkede med Sölv, et Silkeskiærf bærer han over Skulderen. I den höire Haand holder han Kommandostaven, den venstre hviler paa hans Hielm. Kunstneren har bestræbt sig for at give en tro og aandrig Fremstilling.

JAN MIEL.

Født i Flandern 1599, lærte hos *Gerard Seghers*, siden hos *Andrea Sacchi*, døde i Turin 1664.

248. Italienske Bönder.

Paa Lærred. 16½ T. h., 13 T. br.

En gammelagtig Bonde med langt Skiæg og en Skindkiøle ligger sovende udstrakt paa Jorden i Nærheden af en antik Ruin. Hans Kone, der havde sat sig ved ham med Haanden under Kind,

er ogsaa indsovet. Madkurv og Vandringsstav sees hos dem. Ved Siden staaer en ung Hyrde, lænende sig paa sin Stav, og smiler over det sovende Par. En Böffel græsser tæt derved. Den lave Natur er udtrykt med megen Sandhed og en kraftfuld Pensel.

249. Den italienske Barbeer.

Paa Lærred. 21 T. h., 25 T. br.

Paa venstre Side bliver en Mands Skiæg raget af en pialtet Barbeer, der med sin ene Haand holder paa hans Hoved. Paa höire Side sees en Hytte, foran hvilken Bondekonen spinder af sin Haandteen, idet hun vender Ansigtet mod et Menneske, som rider bort med et skrydende Æsel. Længere til Höire faaer en hvid Hest at drikke. Ved Konen staaer en Pige, ved Siden af hende leger et Barn; bag ved sees et Par Köer, og Udsigten aabner sig til et solbart Landskab. Udtryksfulde Ansigter og en blöd harmonisk Colorit udmærke Stykket. (West's Catalog S. 172-173.)

ADRIAN VAN UTRECHT.

Födt i Antwerpen 1599, döde 1651.

250. Frugtstykke.

Paa Lærred. 44 T. h., 65 T. br.

Paa et Bord, bedækket med store Pærer og Æbler, med Citroner, Pomerantser, Granatebler,

Figener og en Melon, staaer en Kumme, hvori ogsaa en Deel Frugter ere lagte. Paa hist og her fremragende Frugtgrene hoppe Smaafugle; ved høire Side sidder et Egern paa Bordet. Oven til staaer skrevet: *Adrian van Utrecht fe. An. 1647.* Tønen er mørk, men Frugterne udførte med megen Kraft.

JAN VAN HOECK.

Født 1600 i Antwerpen, Discipel af *Rubens*, døde 1650.

251. Den hellige Familie.

Hele Figurer, lidt under naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 40 T. h., 33½ T. br.

Den hellige Moder sidder paa en Bænk, i en rød Kiole med sorte Ærmer; hun seer med Æmhed paa Jesusbarnet, der kjerlighedsfuld lægger sig til hendes Bryst, og vil omfavne hende. Bag ved staaer Elisabeth, hvilende sig paa en Vugge. Den lille Johannes er tyet hen til den hellige Moder og fæster Øinene paa Jesus. Bag ved sees Joseph, der rækker Haanden mod Lammet, hvis ene Fod Johannes holder. Stykket er udført efter en Composition af *Rubens*, Kunstnerens Lærer. (*West's Catalog S. 148-149.*)

JOHAN COSZIER.

Født i Antwerpen 1603, lærte hos *Cornelius de Vos*, var 1639 Directeur ved Academiet i Antwerpen.

252. Semiramis, der modtager et Budskab.

Knæstykke, overnaturlig Størrelse.

Paa Lærred. 45 T. h., 66 T. br.

En gammel Kriger med Hielmen i sin Haand bringer Semiramis et Budskab; hun er ved Pyntebordet, og holder Haarfletningen endnu i sine Hænder, idet hun uddeler sine Befalinger. I Baggrunden bemærkes et Par Soldater. Kunstneren har sigtet til det Træk af Semiramis, som Polyæn beretter (8, 26): at hun nemlig ved Rygtet om et Oprør strax uden at ordne sit Haar var draget i Striden. Stykket er udført med en bred Pensel og har en god Farvegivning.

THEODORUS VAN THULDEN.

Født i Herzogenbusch 1607, lærte hos *P. P. Rubens*, døde i sin Fødeby.

253. Christi Aabenbarelse for sin Moder.

Paa Kobber. 34½ T. h., 24½ T. br.

Maria har reist sig pludseligen fra sit qvindelige Arbeide, Fligen af hendes blaae Gevandt hviler endnu paa Stolen; hos hende ligge paa Gulvet Minderne om Christi Lidelse, Tornekronen og Nag-

lerne, Svampen og Lügklædet. Hun nedknæler for Christus, der er steget ned fra Skyerne, og udstrækker Armene imod hende. Smaaengle træde frem ved den ene Side, ved den anden planter en Erkeengel Seierens Fane. En Skare af Helgene følge ham, langs op ad Skyerne sees Englebörn, og spillende Engle i mangehaande Groupper. Denne saare poetiske Composition er meget omhyggeligen udført i et ætherisk Lys. (West's Catalog 150-151.)

VINCENT MALO.

Født i Cambray, lærte hos *David Teniers den Ældre* og *P. P. Rubens*, døde i Rom i sit 45 Aar.

254. Sabinerindernes Rov.

Paa Træ. 21 T. h., 31 T. br.

Romulus staaer paa en Forhöining med sine Lictores; han har givet Signalet, det unge Mandskab er styrtet frem mellem de sabinske Piger, og Alt paa den store Plads er i den störste Forvirring. I Forgrunden adskille Groupperne sig med sindrig Afvexling. Længere tilbage sees blot en Menne-skevrimmel, bag denne for at betegne Stedet en Triumphbue, der har Lighed med Constantins. Ved Siden ere sirlige Bygninger. (West's Catalog S. 134.)

PETER VAN LINT.

Født i Antwerpen 1609, hvor han døde.

255. Hyrdernes Tilbedelse.

Hele Figurer, lidt under naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 42 T. h., 70 T. br.

Knælende løfter den hellige Moder Linnedet op, for at vise den Nyfødte, bag ved hende staaer Joseph. Omkring Krybben knæle tvende Engle med sammenføiede Hænder. Bag ved komme Hyrderne ind i Stalden; i Forgrunden ligger et bundet Lam, bragt til Gave. Paa et Muurstykke har Kunstneren skrevet sit Navn. Stykket er udført i en god Stil med kraftige Farver. (West's Catalog S. 174.)

ADRIAN NIEULANDT.

Florerede i 1650. Han lærte hos *Peter Isaacs*.

256. Christi Indridelse i Jerusalem.

Paa Træ. 33 T. h., 43 T. br.

Christus rider ned af en skovbevokset Bakke, bag ved ham gaaer en stor Mængde Folk, der tabe sig mellem Træerne. Oppe paa Bakken, paa den ene Side af Veien, sidder en Klynge, der til-

raaber ham sit Hosianna. Nedenfor staaer en anden Hob, og venter hans Komme. Paa den anden Side ere Mennesker sysselsatte med at hugge Grene af Træerne og bære dem hen paa Veien. I Forgrunden sees Groupper af Gamle og Unge, som yltre deres Forundring. En Pharisæer træder hen til Herren. Foran er en Skare i Begreb med at udbrede sine Klæder. Et Par Pharisæer vise deres Bestyrtelse, men fra det i Baggrunden liggende Jerusalem kommer en heel Skare med Palmer i Hænderne. Paa en Steen læses: *Adrian Nieulandt fecit An. 1655.* En overordentlig Mangfoldighed af Gienstande, en saare behagelig Farvetone og en omhyggelig Pensel udmærke dette Stykke fremfor alle Kunstnerens övrige Arbeider.

257. Propheten Elisa og den Sunamitiske Qvinde.

Hele Figurer

Paa Lærred. 48 T. h., 35 T. br.

Propheten staaer i en blaae Kiortel med rödt Gevandt, og taler venligen til Qvinden, som har en guul Kiøle paa med graat Overtræk. Hun hörer paa hans Tale med Taknemlighed, idet hun har lagt sig paa sine Knæ, for at opsamle nogle Grene, som hun giver sin hosstaaende Søn at bære. Det synes, at Kunstneren har tænkt det Moment,

hvor Elisa raader Moderen, hvis Søn han havde gjort levende, at drage ud af Landet, for at undgaae en truende Hungersnød. Historien læses i 1 Kongernes Bog 8 Kap. De med en mönsterværdig Pensel skiönt paasatte Farver have fortræffelig Klarhed og Kraft.

258. Bacchi Triumph.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 61 T. h., 77 T. br.

Fra Tykningen af en Skov kommer Bacchus i en Triumphvogn med Forspand af Tigre, der kiøres af en Satyr. Tigrene dreie om ad en Aabning i Skoven, hvorigiennem sees et Tempel. Ved Siden af Triumphvognen bæres den indsovede Silen; foran haan gaae Bacchantinder og Börn med en Gedebuk imellem sig. Oppe under Træernes Hvælvinger svæve smaa Genier, i Baggrunden og paa Siderne sees en stor Skare af Bacchanter og Bacchantinder. Den rige Sammensætning fortiener Roes baade fra den poetiske og maleriske Side, den er udført med en övet Pensel og en heldig Behandling af det Klardunkle; men Tegningen er ikke correct. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

JAN VAN BOCKHORST,
kaldet
LANGHEN JAN.

Födt i Münster 1610, en Discipel af *J. Jordaens*.

259. Hyrdernes Tilbedelse.

Hele Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 46 T. h., 58 T. br.

Mellem nogle Colonner sidder den hellige Moder ved en Krybbe belagt med Straae, hvorover et Klæde er udbredt. Paa dette hviler Barnet, som fremvises af Moderen. Bag hende staaer Joseph, foran Krybben nærmer sig paa Knæ en gammel Mand, klædt i Skind; ved ham staaer en Hyrdinde, trækkende sin frygtsomme Søn frem for at see den nyfödde Frelser, medens en Tredie paa Knæ meddeler hende sin Henrykkelse. Paa venstre Side fremtræde Hovederne af et Asen og en Oxe. Stykket udmærker sig ved en let og dristig Pensel. (West's Catalog S. 188-189.)

DAVID TENIERS DEN UNGE.

Födt i Antwerpen 1610, lærte hos sin Fader den ældre *David Teniers*, siden hos *Adrian Brouwer*, døde 1690.

260. Kuglespillerne.

Paa Kobber. $5\frac{1}{2}$ T. h., $7\frac{1}{4}$ T. br.

Fem Bønder ere sysselsatte med et Kuglespil. Den Ene, i sin hvide Skiorte med den venstre Haand paa Knæet, sigter med Kuglen i sin høire, medens en anden med udstrakte Arme bevidner sin Frygt for Spillerens Færdighed. De andre tre vise megen Opmærksomhed. Tæt ved sees et Bondehuus med et gammelt Plankeværk. Fra Loftslugen kiger en gammel Kielling ned paa de Spillende. Dette Stykke er udført i Kunstnerens slittigste Maaner. (West's Catalog S. 177-178.)

261. En Hauge.

Paa Træ. $16\frac{1}{2}$ T. h., 24 T. br.

Den største Deel af Stykket indtager en Hauge udlagt paa hollandsk Viis, med snorrette indhegnede Blomsterqvarterer, og omgivet af en stor nys klippet Hække. Adskillige Folk gaar i Haven. I Baggrunden fremtræder Lystslottet. Til høire seer man ud over Hækken til en By, længere henne ere Höider. Stykket er retoucheret, men baade Lövkast, Figurer og Luft bære kiendelige Præg af Mesterens Haand. (West's Catalog S. 178.)

262. Erkehertug Leopold.

Paa Lærred. 16 T. h., 11½ T. br.

Denne, Kunstnerens fortrinlige Beskytter, er malt i Medaillon, holdende Kommandostaven i den höire Haand, og klædt i Harnisk. Medaillonnen er anbragt paa et Skiold med Krone over, som en svævende Fama holder. Tvende blæsende Tritoner, hvoraf enhver har en Genius i Haanden, omgive Medaillonnen neden til. Stykket er udført med en kiæk Pensel. (West's Catalog S. 183.)

263. Allegorie paa Carl den Andens Kroning.

Paa Lærred. 9½ T. h., 15½ T. br.

I en Sal prydet med Buér og en Colonnade sidder den unge Kong Carl den Anden af Spanien med Scepter og Krone. Foran ham sees de fire Cardinaldyder, Viisdommen, Retfærdigheden, Afholdenheden og Tapperheden. Dette Stykke hører til de sieldnere Compositioner fra denne udmærkede Mesters Haand, og er forsynet med hans Underskrift og Aarstallet 1678. (West's Catalog S. 179-182.)

264. Amor der smelter Penge.

Paa Træ. 14 T. h., 11½ T. br.

Amor har kastet Kogger og Pile, staaer ved et med grönt Klæde betrukket Bord, og prøver

nogle Guldpenge paa en Probeersteen. Henne ved Essen sidde tvende Amoriner og smelte Penge; den ene puster til Ilden med en Puster, den anden kaster Pengene i Smeltediglen. Under Loftet hænger en Glaskugle. Foran til höire er en Træbænk, hvorpaa en Flaske og et hvidt Klæde. Om end Teniers her har villet efterligne Rubens, röber han sig dog ved den sølvklare Tone og Tegningen. (West's Catalog S. 184.)

265. En Krostue.

Paa Træ. 14 T. h., 19 T. br.

I Forgrunden sidder en gammel Bonde og tænder sin Pibe, en anden sidder hos og lægger Armen paa en Tönde, hvorpaa sees et Fyrfad og et Brev; bag ved dem staaer en Kone i Dören. Henne ved Ilden ere nogle Bönder sysselsatte med at spille Terninger ved et Bord. Kunstnerens Monogram læses paa dette ypperlige Stykke, som er udført med den yderste Sandhed og en mesterlig Paasætning af Farver.

266. Det Indvendige af et Bondehuus.

Paa Træ. 9½ T. h., 13½ T. br.

En gammel Kone sidder og skræller Æbler. De hun har skrællet ere lagte i en Leerskaal, som

staaer foran hende, de övrige ligge paa Gulvet. I Baggrunden sees nogle Bönder, hvilke sidde om et Bord ved Skorstenen. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

JAN ASSELYN,
med Tilnavn:
CRABETJE.

Födt i Antwerpen 1610, död i Amsterdam 1660. En Discipel af *J. Miel* og *E. van der Velde*.

267. Krebsfangst om Natten.

Paa Lærred. 22½ T. h., 19 T. br.

Paa Skyerne sees nogle Gienskin af Maanen, men kun lidet oplyser denne det mørke Landskab, hvor nogle Fiskere ere sysselsatte med at fange Krebs i en Flod; een holder det blussende Straae, de to andre ere ifærd med at gribe Krebsene. Et Par andre Figurer bemærkes i Forgrunden; begge Flodbredderne ere besatte med Træer. Figurerne ere især fortræffeligen udförte. Stykket er mærket med Kunstnerens Monogram.

268.. Vesuvs Brand 1631.

Paa Lærred. 19 T. h., 27 T. br.

Midt paa Forgrunden sees Broen Nuntiata, den er opfyldt med Gods, Dyr og Mennesker, som ile

at komme frem. Nogle have Fakler, de andre oplyses svagt af Vesuv's Ild. Bag dem brænder den nedstyrtede Lava ved Biergets Fod. Længere til venstre Side vise sig nogle Bygninger, og Flygtende vade ved en Fakkels Skin over Floden. Det Meste af Baggrunden indtager Biergets sorte Masse, hvis ene afbrudte Spidse er det ildsprudende Krater. Røgskyer langs ned af Siden vise, at en Deel Lava er udflydt, det brænder endnu ved Biergets Fod, og Vandet paa höire Side giver Gienskin af Ilden. Den rædsfulde Scene gior stor Virkning; uagtet den mørke Tone fremtræde dog Forgrundens Figurer med Klarhed.

269. Landskab.

Paa Lærred. 40 T. h., 64 T. br.

I Skyggen af en höi Bygning ved et Vand-spring sidder en Bondefamilie, et opsadlet Æsel og en lille Hiord græsser tæt derved, langs Bredden af en Flod, hvorover gaaer en Bro med hvælvede Buer. Paa hiin Side Floden sees en Borg, bag ved denne hæver sig en grøn Bakke, og i Baggrunden et Bierg. Stykket er mærket med Kunstnerens Monogram. Det har en skiön Farve og fortræffelig Harmonie.

PETER GYZEN, eller GYSELS.

Födt i Antwerpen. Discipel af *Johan Breughel*.

270. Landskab.

Paa Træ. $7\frac{1}{2}$ T. h., 9 T. br.

Til höire sees en Canal med Huse og Træer paa begge Sider, i Baggrunden gaaer en Bro over den. Foran ligge adskillige Baade ved den venstre Bredde. Nogle Folk ere komne i Land fra Fartöierne, andre ere ifærd med at stige i dem. Et lidet Stykke fra Landingsstedet vise sig adskillige Bygninger, uden for hvilke Mennesker ere forsamlede. Alle Figurerne ere udarbeidede med stor Flid i Breughels Maneer.

271. Frugter og döde Fugle.

Paa Træ. $14\frac{3}{4}$ T. h., 17 T. br.

Paa Gulvet staaer en Messing Torvespand fyldt med Frugter. Rundt omkring den ligge Ærteskoker, Agurker, Æbler, Ferskenes, en slagtet Höne Snepper og andre Smaafugle, samt en Krebs. Disse Gienstande ere meget omhyggeligen udförte med en fin Pensel.

ABSHOVEN.

En Discipel af *D. Teniers den Yngre*.

272. Chemistens Laboratorium.

Paa Lærred. 24 T. h., 30 T. br.

Giennem et gothisk Vindue falder Lyset ind i Værkstedet, hvor den gamle Chemist staaer og puster til sin Ild. Baade Arnested og Bord, Gulv og Vægge ere fulde af Destilleerhatte, Kar, Krukker, Præparater og Böger, alt i lærd Forvirring. Til höire sees tre Medhielpere, hver ved sit Arbeide, foran ligger en lille Hund. Under Loftet hænger et udstoppet Fårbeen og giennem en Luge kiger en Mand ind. Alle disse Gienstande ere udførte med megen Flid og en skön Lysfordeling. (West's Catalog S. 186-187.)

273. Flandersk Bondefamilie.

Paa Lærred. 22½ T. h., 26 T. br.

En Bondekone sidder uden for Huset ved sin Rok, og giver gode Raad til Manden, der med Spade paa Nakken og Kruus i Haanden gaaer sin Vei, fulgt af sin lille Hund. Foran Konen sees allehaande Smaacreature, Havesager og Kiökkenöi. En Pige seer ud af Huset giennem et aabent Vindue. I Baggrunden er over et Plankeværk Udsigt til en Landsbykirke mellem nogle Træer i det Fjerne. Baade Sandhed, Tegning og let Pensel ere en Te-

niers Discipel værdige. (West's Catalog S. 185-186.)

MATTHÆUS VAN HELMONT.

Født i Brüssel. Discipel af *David Teniers den Yngre*.

274. Et Laboratorium.

Paa Lærred. 36 T. h., 48 T. br.

Midt paa Stykket sidder Alchymisten ved et Bord, fuldt af Flasker og Böger; han holder i den ene Haand en Flaske og vender med den anden et Blad om i en foran ham opslaaet Bog. En gammel Mand staaer bag ved med Hatten i Armen, og hører ærbødigen paa hvad han siger. Paa begge Sider og bag ved sees chemiske Ovne; disse saavel som Gulvet i Forgrunden og Væggene ere be-
dækkede af en utallig Mængde Flasker, Kiedler, Krukker, Potter, Kolber o. s. v.; adskillige Folk ere beskæftigede i Laboratoriet. Den hele möisommelige Komposition er udført med megen Flid, og kan sammenlignes med Kunstnerens Lærers David Teniers gode Stykker.

JACOB VAN ARTOIS.

Født 1613 i Brüssel.

275. En Egn ved Brüssel.

Paa Lærred. 18½ T. h., 33 T. br.

I Forgrunden sees Jægere med deres Hunde; en af dem lægger an paa nogle Ænder, der svømme i et Vand. Til Höire sees frodige Træer og mellem dem langt borte en Landsbykirke fremragende paa en Bakke. Paa den anden Side af Vandet staaer en Hytte under et stort Træ, foran Huset sysle adskillige Mennesker, længere borte öines en aaben Port mellem Træerne. Til venstre Side er der en viid Udsigt. Stykket hörer til denne Mesters bedre Arbeider. (West's Catalog S. 190-191.)

PETER VERELST.

Födt i Antwerpen omtrent 1614. Levede 1659 i Haag.

276. Det Indvendige af et Bondehuus.

Paa Træ. 21 T. h., 27 T. br.

Ved Siden af Skorstenen sidder en Bondekone, og efterseer Hovedet paa et Barn. Et mindre ligger i Vuggen, og bliver madet af en Dreng; adskilligt Huusgeraad sees paa Væggen og Gulvet. Dagen falder ind af en aaben Luge. Mesterens Navn og Aarstallet 1643 sees paa Rokken. Omendskiöndt Tønen er brunlig, gör dog det gien-

nem et Vindue indfaldende Lys megen Virkning. Figurerne ere middelmaadigen tegnede.

FRANTS WOUTERS.

Født i Lierre 1614, lærte hos *P. P. Rubens*, blev myr-
det ved et Pistolskud 1659.

277. Venus og Adonis.

Paa Træ. 14½ T. h., 23 T. br.

Adonis er død af de Saar, Vildsvinet havde givet ham; Amor løfter den Døde lidet i Veiret. Venus er kommen til; hendes med Svaner forspændte Vogn holder paa den høire Side. Gudinden, blot bedækket med et guulagtigt Gevandt, slaaer Hænderne sammen under de stærkeste Udbrud af Sorg; tre af Adonis's Hunde staae ved hendes Side. Rundt omkring er Skov. Carnationen er liflig, Tegningen ucorrect. Stykket er mærket F. W.

278. Allegorie paa en fyrstelig Formæling.

Paa Træ. 18 T. h., 30 T. br.

Mellem nogle Træer staaer en Ridder, klædt som den hellige Georg med den afbrudte Landse i

venstre Haand. Med sin ene Fod træder han paa Lindormen, om hvis Krop er bundet en rød Snor, som Ridderen holder i sin Haand, og hvis Ende modtages af en Dame, der træder ham imøde med Krone paa Hovedet og et langt Slæb, som bliver baaret efter hende. Bag ved ere Fruentimmer, Heste og Rideknægte af hendes Følge. Bag Ridderen til venstre Side knæle et Par Pager med hans Hielm. Adskillige Personer yttre deres Taknemmelighed over at være blevne befriede for Uhyret. Tvende Engle nedsvæve for at krandsse Helten. Af Mangel paa concentreret Lys er Stykket blevet fladt og koldt. (West's Catalog S. 152-153.)

279. Actæon og Diana.

Paa Træ. 9½ T. h., 13 T. br.

Actæon kiger ind i Grotten til Diana og hendes Nympher, idet disse afklædte ville bade sig. Nogle Nympher vende Ryggen til, andre tye hen til Gudinden, over hvem een vil til at kaste et Gevandt, idet Diana stænker Vand paa Actæon. Stykket er net grupperet, og udført i en varm og kraftig Tone.

BERTHOLET FLAMAEI,

kaldet

BARTHOLETTI.

Født i Lüttich 1614, døde der som Chorherre 1675. Han var en Discipel af G. Douffleit.

280. Nedtagelsen af Korset.

Hele Figurer, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $54\frac{3}{4}$ T. h., 43 T. br.

Herrens Legeme er nedtaget og hviler paa den hellige Moders Skiød. Maria Magdalena tager den ene af hans Hænder for at kysse den, tvende Smaa-
engle sees ved hans Födder, hvoraf den ene föler paa Tornekronen, idet han seer til den anden. Joseph af Arimathæa kommer med Lügklædet, ved Siden af ham en Hund, bag ved sees Johannes. Höit oppe i den mørke Luft komme to Engle svævende med sammenlagte Hænder. Stykket har en kraftfuld, harmonisk og sand Colorit, og gör en piquant Virkning.

DAVID RYCKAERT.

Födt i Antwerpen 1615, lærte hos sin Fader af samme Navn; 1651 blev han valgt til Directeur af Academiet i Antwerpen.

281. En Krostue.

Paa Træ. 28 T. h., 39 T. br

Foran sidder en Skomager i Skiorten med Skiødskind og bare Been; han favner Vertshuuskonen, som har et Barn i Skiødet, og giver et fuldt Glas fra sig. En gammel Mand med et Kruus i Haan-

den taler til Konen, et Barn staaer ved Skoemagerens Knæ. Tæt ved spille to Bønder Terninger paa et med grønt Klæde behængt Bord, en tredie seer til. I Baggrunden paa venstre Side sidde Bønder og drikke ved et Bord, paa den høire Side sees nogle Figurer ved Skorstenen. Stykket er betegnet med Kunstnerens Navn. Farverne ere let paasatte; de have megen Kraft og en fortreffelig Klarhed.

282. Et Maaltid.

Paa Lærred, 30 T. h., 36 T. br.

Ved et reenligt Bord, besat med Mad, sidde nogle Haandværksfolk. En gammel Mand, i en grønlig Slobrok med bare Been i Tøflerne, holder et Glas Viin i Veiret, et ungt Menneske og en gammel Kone see paa ham. Bag ved tager en ung Knøs en vakker Pige om Hagen, hun smiser til ham. En gammel Karl holder over hendes Hoved en Pandekage han har snappet af det Fad, der bliver baaret forbi. I Baggrunden sees et kierligt Par. Det er en humoristisk Scene, udført med en rask Pensel i en behagelig Tone. Kunstnerens Navn og 1657 staaer paa Stykket.

283. En Concert.

Paa Træ. 19 T. h., 28 T. br.

Ved Siden af et Bord bedækt med et grønt Klæde, sidder en Herre og spiller paa Mandoline;

hans Spil ledsager en hos ham siddende Dame med sin Sang, en tredie Person, der staaer bag ved, synger med, idet han slaaer Takt med Fingeren. Foran staae en Mynde og en Lövehund, bag de Musicerende sees endnu flere Personer. Giennem en aaben Dör ér paa venstre Side Udsigt til Haven. Stykket er udfört med behagelig Colorit og giennemsigtige Farver. Kunstnerens Navn staaer derpaa.

284. Krigsfolks Ophold i en Kirke.

Paa Træ. $13\frac{3}{4}$ T. h., $19\frac{3}{4}$ T. br.

En Kirke er bleven brugt til Indquartering. I Baggrunden sidde Soldaterkoner i Choret og koge Mad. I Forgrunden ere tvende Officerer komne i Selskab med tvende letfærdige Damer. Stykket er meget udfört, og i en lys Tone. Kunstnerens Monogram og 1636 staaer paa Stykket.

CONZALES COQUES.

Födt i Antwerpen 1618, lærte hos den ældre *D. Ryckaert*, döde 1684.

285. En Lærd i sit Studerekammer.

Knæstykke, $\frac{1}{4}$ naturlig Störrelse.

Paa Træ. 21 T. h., 16 T. br.

En Mand i sort Dragt sidder ved et Bord, bedækket med violet Klæde. Paa Bordet sees et

botanisk Værk opslaaet, en Mandolin, et Skiaerf, et Uhr, en Globus, Böger o. s. v. Paa Pillen hænge Mandens Kaarde og Kappe. I Skyggen kommer en Dreng med en Blomsterpotte. Dette skionne Stykke har en kraftig harmonisk Farve.

GONZALES COQUES

og

JOHAN VILDENS.

286. Familiescene.

Paa Lærred. 48 T. h., 60 T. br.

I Forgrunden af et Landskab sees en Familie af ti Personer. En Dame i brocheret Silkekiøle med en Guitarre i Haanden seer op til en Mand, der med Geværet under Armen synes at tage Afsked for at gaae paa Jagt. Moderen sidder med det yngste Pigebarn hos sig. Barnepigen leder et andet, tvende ældre skiøtte dem selv, to Dreng lege med en Hund. Alle Figurerne have megen Sandhed og en livelig Colorit. Stykkets Værd forøges af det smukke Landskab, malt af Johan Vildens. (West's Catalog S. 197-198.)

ALBERT VAN DER POËL.

En Nederländer fra Midten af det syttende Aarhundrede.

287. Ildebrandsstykke.

Paa Træ. 17 T. h., 24 T. br.

I Baggrunden en stor Ildebrand, ved Siden af Luerne sees et antikt Tempel og Cypresser. I Forgrunden er en Vrimmel af Krigsfolk til Hest og til Fods, nogle bringe Fanger, andre Bytte. Gien-skinnet af Ildebranden oplyser den mørke Scene. Stykket har en herlig Effect, og er malt med en saftig Pensel. Det er betegnet med Kunstnerens Navn og 1661.

DAVID BECH.

Født i Delft 1621, død i Haag 1656. Discipel af *Anton van Dyck*.

288. Dronning Christine.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 42 T. h., 35 T. br.

Dronningen staaer i en mørk Kiøle ved en Balustrade, i höire Haand holder hun et Papir. I Baggrunden sees et Slot. Stykket er uden Tvivl en Foræring fra Dronningen; Coloriten har lidt.

JORRIS VAN SON.

Født i Antwerpen 1622.

289. Frugter og Blomster.

Paa Lærred. 61 T. h., 41 T. br.

Paa en Cartouche af Steen nedhænge ovenfra Ferskener, Viindruer, Figener, Kirsebær, Blommer, o. s. v., i tvende Hobe. Neden til sees en Mængde Blomster, Roser, Tulipaner, Negliker, o. s. v. i trende store Bouquetter. Disse Gienstande ere malte med en skiön Farve og stor Nöiagtighed. Med megen Forstand ere de blevne grupperede. Paa Stykket staaer Kunstnerens Navn og 1665.

290. Blomster og Frugter.

Paa Lærred. 61 T. h., 46 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Til en Cartouche af Steen sees fastbundne foroven tvende store Blomsterbouquetter. For neden sees tvende Hobe af alleslags Frugter. Paa Stykket staaer Kunstnerens Navn og 1666.

JOHAN VAN LOO.

Fra Ecluse (Sluis) i Flandern.

291. En Coralfabrik.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 62½ T. h., 82 T. br.

Man seer et sort Værksted, paa höire Side staaer Mesteren og taler til en gammel Mand, der

holder en Træstöder med begge Hænder. Paa venstre Side sidder en Svend og borer, længere tilbage sees tre andre Arbeidere, i Baggrunden en Smelte-Ovn. Med forunderlig Sandhed træde disse Figurer frem for hinanden; Ansigterne ere talende, og de kraftige Farver, anvendte med dyb Indsigt, frembringe en stor Effect. Stykket er betegnet med Mesterens Navn.

EGIDIUS VAN TILBORGH.

Født 1625 i Antwerpen.

292. En Malerstue.

Paa Lærred. 36 T. h., 48 T. br.

Paa højre Side sidder Tilborgh ved sit Staffeli, hvor han maler en Moder med sit Barn. Personerne sidde for ham; bag ved ham staae tvende Mænd, hvoraf den ene tager sig en Priis Tobak; ved Siden ligge hans Malerredskaber paa en Skammel. Længere henne er et Bord, hvorpaa staae en Gibsfigur, en Bronze-Hest og Porcellain. Den övrige og större Deel af Stykket optages af Malerstuens Vægge, der fra överst til nederst ere behængte med Malerier, hvilke, ligesom alt det Övrige paa Stykket, ere udförte med stor Omhyggelighed. Neden til staaer Kunstnerens Navn.

293. Et Familiestykke.

Paa Lærred. 40½ T. h., 59 T. br.

Udenfor et anseeligt Landsted sidder en ærbær Kone med en lille Pige paa Skiödet, en anden staaer hos og holder en Stok i Haanden; længere til Venstre sidder Goldammen med et Svöbelsebarn, og bagved tager Stuepigen Dugen af det med et prægtigt Tæppe beklædte Bord. Ved Siden af Konen staaer hendes Mand, foran ham ligger en halvvoxen Dreng paa Jorden, og spiller paa Flöite; ved ham sees Flasker, et Glas og en Hund. Ved höire Side sidde et Par andre adstadige Folk, hvoraf Manden holder en lille Pige i Haanden, et voxent Fruentimmer staaer ved Siden af dem. Stykkets liden Handling viser, at det er Familiestykke.

294. Skoflikkerens Maaltid.

Paa Lærred. 22 T. h., 27 T. br.

En Skoflikker sidder ved sit Bord og taler, hans Kone hörer efter, idet hun uddeler nogle Pandekager, der ere bragte ind paa et Leerfad. Den ældre Sön tager Glasset, idet han seer hen til Faderen; den yngre Datter har faaet sin Kage paa en Leertallerken hen ved et mindre Bord. Bag ved byder en gammel Kierling noget Söbemad i en Tinskaal til en Mand, der har et Kruus i Haanden,

og ikke synes tilbøielig til at modtage det. Huusgeraad og Grenebrænde ligge paa Gulvet. Stykket er kraftig malt, og har stor Sandhed. Mesterens Navn staaer derpaa.

JOHAN FYT.

Födt i Antwerpen 1625.

295. Dyrstykke.

Paa Lærred. 20 T. h., 29 T. br.

En död Agerhöne og et Par Kramsfugle ligge paa Smaastokke under et Slags Jæbertaske. Paa höire Side ere et Par Planter anbragte, paa venstre Haand stikker en stor Jagthund Hovedet frem. Stykket har megen Natur og Virkning.

296. Dödt Vildt.

Paa Lærred. 31 T. h., 41 T. br.

En Hund lugter til en skudt Hare, der ligger med sammenbundne Bagbeen; ved Siden Agerhöns og Kramsfugle. Coloriten er levende og Penselstrøgene raske.

297. Frugt og Vildtstykke.

Paa Lærred. 31 T. h., 42½ T. br.

En Hare, ophængt ved det ene Bagbeen, ligger paa en Stol ved en blaa Flöiels Pude og en

Vildand. Tæt ved paa et Bord sees et Par skudte Fugle og nogle Frugter. Flere af disse, røde og hvide Druer, Ferskener, Pærer o. s. v. ligge i en Kurv. Stykket hörer til de bedre Arbeider af dette Slags. (West's Catalog S. 198.)

A. COOSEMANN.

298. Frugtstykke.

Paa Lærred. 45 T. h., 36 T. br.

I Midten staaer en stor Römer med Rhinvin, den er omgivet med fire Groupper af alleslags Frugter, som ere malte til stor Fuldkommenhed. Det er betegnet med Mesterens Navn.

JAN VAN KESSEL.

Født i Antwerpen 1626, lærte hos *David Teniers*, døde i Madrid 1706.

299. En Frugthandlerske

Paa Lærred. 46½ T. h., 65 T. br.

Paa et stort Bord staaer en Mængde Frugter, Ferskener og Jordbær, Blommer og Qvæder, Morbær og Vindruer, Nödder og Blaabær, opstablede

i Fade. Under Bordet ligger en Mængde andre Frugter, Meloner, Agurker, Ærteskokker, Citroner o. s. v. paa Gulvet. En Deel Havesager ligge opdyngede i en Vidiekurv. Imellem alt dette sidder Frugthandlersken, som smilende rækker en Figen til en Jæger, der villigen tager derimod. Neden til læses *J. v. Kessel fecit.* Figurerne ere malte af van Thulden.

300. Fugle.

Paa Kobber. $6\frac{1}{4}$ T. h., $8\frac{3}{4}$ T. br.

En Deel tamme Fugle ere her forsamlede, Paafugle, Svaner, Höns, Phasaner, Duer, Ænder o. s. v. En Örn staaer derhos paa en Steen, beredt til at slaae ned paa nogle af dem. Stykket er udført med Flid, men broget og uden Holdning.

301. Fugle.

Paa Kobber. $6\frac{1}{4}$ T. h., $8\frac{3}{4}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

I en Canal sees en heel Deel Svaner og Ænder. Paa Bredden staae Kongefugle, Höns og Kalkuner. Perspektivet er maadeligt.

JOHAN SIBERECHTS.

Levede i Antwerpen i Midten af det syttende Aarhundrede.

302. En huuslig Scene.

Paa Lærred. 23 T. h., 22 T. br.

En Moder sidder og syer ved sit sovende Barns Vugge, hun har en Kurv med Sytöi og en lille Hund ved sig. Paa höire Side sees en halvredt Seng, og en Pige som feier Gulvet. I Midten af Baggrunden er en zirlig Kamin, omkring den hænge Malerier. Der hersker stor Flid og megen Natur i dette Stykke. Paa höire Side læses: *J. Siberechts fecit A. Anvers 1671.*

PIETERSEN.

303. Det Indvendinge af en Kirke.

Paa Lærred. 34 T. h., 47 T. br.

Den store prægtige Kirke sees fra den ene Ende til den anden. En Colonnade adskiller Sidegangene, hvis Vægge ere prydede med Malerier, som hænge over de gule Skriftestole. Paa höire Side er Prækestolen anbragt. Paa Kirkegulvet sees en Deel Mennesker af alle Stænder i forskjellige Stillinger. Kunstneren synes at have villet fremstille Carmeliterkirken i Mecheln. Hans Navn og Aaret 1675 læses paa Stykket. Saavel Architecturen som Perspectivet ere behandlede med megen Indsigt; Figurerne ere vakkre.

304. Det Indvendige af en gothisk Kirke.

Paa Lærred. 34 T. h., 47 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Man seer en Deel af en meget stor gothisk Kirke, sex Pillere paa hver Side udenfor Choret. Det sparsomt anbragte Lys falder ind fra höire Side. Adskillige Personer sees paa Kirkegulvet. Skiönt i en mörk Tone, ere dog alle de smaae Zirater, der höre til den gothiske Stiil, udförte med megen Nöiagtighed. Kunstnerens Navn og 1675 staaer paa Stykket.

GERHARD LAIRESSE.

Födt i Lüttich 1640, lærte hos sin Fader *Regner*, döde 1711.

305. Antonius og Cleopatra.

Hele Figurer, $\frac{2}{3}$ naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 54 T. h., 43 T. br.

Ægyptens skiönne Dronning Cleopatra, Ptolomæerstammens sidste Spire, havde saaledes vidst at indtage Triumviren Antonius, at denne, for at hylde hendes Yndigheder, glemte, baade hvad Ære og hvad Fordeel krævede.

Cleopatra sidder her rigt drapperet paa en gylden Trone, Antonius staaer for hende i gyldent Harnisk og nedhængende Purpurkaabe. Han har lagt Hielm og Scepter for hendes Födder, og modtager hendes Haand. En Amor sammenknytter begges Hænder med et Baand. Hymen svæver over dem med en Fakkell i den ene Haand, en Ring i den anden. Neden for en Balustrade sees Citarspillerinder. I Baggrunden Architectur. Det er en skön og rig Composition i en ædel Stil, udfört med en fortreffelig Colorit.

306. Alexander og Roxane.

Paa Lærred. 30 T. h., 34 T. br.

Da Alexander havde overvundet Darius, ægtede han Roxane, en persisk Satraps Datter. Hun sidder her næsten afklædt paa en Seng, hvis röde Gardiner adskillige smaae Amorer löfte i Veiret. Alexander træder hen til hende, indhyllet i et lila Gevandt. En Amor tager Purpurkaaben af ham. Hymen følger ham med antændt Fakkell. Rundt om i Gemakket spöge Amoriner med Heltens Vaaben. I Baggrunden Architectur. En ædel og skön S sammensætning, som mesterligen er udfört.

307. Glaucus og Scylla.

Paa Lærred. 13½ T. h., 17 T. br.

Ifölge Ovids Forvandlinger havde Glaucus, en af Havets Guder, fattet Kierlighed til den smukke

Scylla, men forgiæves søgte han at vinde hendes Hierte. Scylla sidder her paa en Klippe med et hvidt Gevandt kastet over Lenderne. Den venstre Fod har hun løftet op paa Sædet; hun udstrækker Haanden mod Glaucus, der i Vandet kommer hen imod hende med höire Haand paa Brystet. I Baggrunden Sø og Skov. Stykket er udført med en blød Pensel.

308. Jeroboam offerer til Guldkalven.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 56 T. h., 68 T. br.

Israels Konge Jeroboam har oprettet Kalvedyrkelsen ved Bethel, og vil bringe Billedet et stort Offer. Han staaer ved det luende Alters överste Trin, rundt omkring ham sees Offerpræsterne, nogle med Rögelse, andre med Veddets og de hellige Kar; en Dreng leder en Væder frem, en anden holder Öxen. Fra venstre Side kommer Offeroxen i Procession, prydet med rige Tepper, og ledsaget af Stridsmænd. Bag ved sees et Tempel af simpel Architectur og Kalven staaende paa en höi Stötte. Imidlertid er Propheten traadt hen til Kongen og har forkyndt ham det truende Orakel. Jeroboam har udstrakt Haanden for at lade ham gribe, men idet Hövedsmanden kaster sig paa Hesten, for at

udføre Kongens Befaling, er allerede dennes Haand visnet, og de nærmest Omstaaende yttre deres Rædsel. Denne rige Composition er ikke behandlet med den Fiihned, som findes i andre af denne Kunstners Arbejder, men aandrigen udført med dristige Penselstrøg. Kunstnerens Anagram staaer paa Stykket. (West's Catalog S. 193-196.)

FRANS MILLET,

kaldet

FRANCISQUE.

Født i Antwerpen 1643, døde i Paris 1680.

309. Engelen og Hagar.

Hele Figurer, 4 naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 44 T. h., 62 T. br.

Midt i en skovrig Egn sees Hagar i blaae Kiole med guult Gevandt. Hun seer op til Engelen, som, indhyllet i et hvidt Klædebon, nedsvæver imod hende, og peger hen til Sönnen, der et Stykke fra hende ligger paa Jorden. Figurerne ere udførte i en god Stil, men Drapperierne ere for svære og Coloriten er eensformig.

310. Et arcadisk Landskab.

Paa Lærred. 24 T. h., 39 T. br.

Midten af Forgrunden indtager en Vei, paa hvilken sees adskillige Personer i forskellige Stillinger. Til Höire og Venstre ere Træer. Veien löber mellem et antik Monument, uden for hvilket tvende Popler kneise, og en Dam, hvori den paa Soelsiden liggende Park med Bygninger og Træer speile sig. Længere henne taber Veien sig mellem Træer og Bygninger, bag hvilke en soelbestraalt Klippe rager frem. Soelskinnets kraftige Virkning og det Udtryksfulde i de skönne Figurer vise, at Mesteren heldigen har efterlignet Poussins Stül: (West's Catalog S. 200-201.)

CORNELIUS HUYSMAN.

Födt i Antwerpen 1648, lærte hos *Caspar de Witte* og *J. van Artois*, döde 1727.

311. Landskab.

Paa Lærred. 27 T. h., 32½ T. br.

Den störste Deel af Stykket optager et mörkt Skovparti paa anden Plan, en Bygning skimtes i dens Midte. Foran staaer et Par Mennesker ved en leret Bakke, der stærkt oplyses af Solen. I Bag-

grunden aabnes Udsigten paa höire Side til nogle langt borte liggende Bierge. En kraftig Farvetone viser sig i dette simple Landskab.

312. Landskab.

Paa Træ. 12 $\frac{1}{4}$ T. h., 15 $\frac{1}{2}$ T. br.

En Træbro gaaer over et lidet Vand til en Skov. En Hyrde driver noget Qvæg over Broen. Paa venstre Side aabner Udsigten sig til et flygtigen henkastet Landskab.

313. Landskab.

Paa Lærred. 12 $\frac{1}{4}$ T. h., 15 $\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til det Foregaaende.

I Forgrunden sees et Par Ryttere og en Fragt-vogn mellem nogle Træer. En liden Bæk løber ved den höire Side. Længere henne bemærkes nogle enkelte Bygninger, bag dem hæver sig et Bierg.

HENRICH SCHOOCK.

Discipel af *David de Heem*, blomstrede i 1680.

314. Blomsterstykke.

Paa Lærred. 45 T. h., 38 T. br.

En stor Glasvase staaende paa et Marmorbord er fyldt med store Blomster, Roser, Tulipaner,

Pioner o. s. v. En Rose og en Soelsikke ere nedfaldne paa Bordet. Blomsternes Valg og Grouppe-ring samt det Heles Harmonie er meget god. Styk-
ket er betegnet med Mesterens Navn.

H. D. HOOGH.

315. Et Landskab ved Solens Nedgang.

Paa Lærred. 43 T. h., 55 T. br.

Til höire Side sees Roms Mure ved den Pin-cianske Port. Paa Veien dertil rider en Mand paa en gammel hvid Hest, tvende Muulæsler med deres Drivere følge efter. Paa venstre Side staaer et enkelt Træ i Forgrunden. Længere henne sees flere Træer, Tiberfloden, og Biergene paa den anden Bredde. Den nedgaaende Soel forgylder den gamle Muurs Taarne, og frembringer en overraskende Virkning i dette med megen Harmonie og en let Pensel ud-førte Stykke. Det er mærket *H. D. Hoogh* 1692.

PETER VAN BLOEMEN.

Födt i Antwerpen 1649, död sammesteds 1719.

316. En Leir.

Paa Træ. 28½ T. h., 37 T. br.

Ved Ruinerne af en romersk Vandlekning ere nogle Telte opslaaede. Tæt ved sees en forspændt

Fragtvogn, en Rytter, og foran adskillige løse Heste; en hvid Hest bliver ført til Fanesmeden for at skoos. Længere henne sees fire Heste ved en Karre, derefter Telte, som tabe sig i Baggrunden. Sammensætningen er godt udtænkt, og Perspektivet vel iagttaget. Paa Teltet findes hans Monogram og Aarstallet 1705. (West's Catalog S. 204.)

J. F. VAN BLOEMEN,

kaldet

ORIZONTE.

Født i Antwerpen 1656, døde 1740.

317. Landskab.

Paa Lærred. 53 T. h., 38 T. br.

I Forgrunden sees et Fruentimmer med en Vandkrukke ved en Fontaine, et andet sidder ved Flodbredden, tvende have kastet Klæderne og ere gangne ud at bade sig. Høie Træer omgive Fontainen. Længere borte sees en stor muret Bro, der er bygget over en Flod, i Baggrunden Bierge. Lövkastet er godt, men Stykket mangler Harmonie.

318. Arcadisk Landskab.

Paa Lærred. 53 T. h., 38 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

I Forgrunden sidder en Hyrde under en stor Piedestal, der bærer en Steenvase, siret med Bas-

reliefer; hans Hiord ligger omkring ham, og lige-
over for ham en Hyrdinde. Tvende Pinier kneise
tæt derved. Længere borte sees en Flod, der
dannes af et Vandfald, som nedstyrter mellem
Klipper, paa hvis Ryg store Bygninger ere opførte.
I Baggrunden er Bierge. Compositionen er smuk,
men Luftperspectivet er forfeilet.

319. Arcadisk Landskab.

Paa Kobber. $10\frac{1}{2}$ T. h., $7\frac{1}{2}$ T. br.

I Forgrunden sidde tvende Hyrder paa et Par
store Stene mellem Buskværk ved Foden af en
skovbegroet Bakke, blandt hvis Træer Pinier og
Cypresser rage frem. Noget tilbage sees en Flød,
paa dens anden Bredde ligge nogle Bygninger, i
Baggrunden hæve Bierge sig. Stykket er udført
med en let Pensel.

320. Arcadisk Landskab.

Paa Kobber. $10\frac{1}{2}$ T. h., $7\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til Foregaende.

I Forgrunden jager en Hyrde sin Faareflok
forbi nogle Pinier. Længere henne sees et Par
Colonner af et antikt Tempel, og bag en lille Skov
hæver sig Rügen af en Offerild. I Baggrunden er
Udsigten antydet til en viid Strækning, bestrøet

208 DEN FLAMSKE SKOLE.

med Mindesmærker og Bygninger. Det er en vakker Composition, udført med Lethed.

321. Landskab.

Paa Lærred. 52 T. h., 36 T. br.

Paa venstre Side sees Sibyllæ Tempel i Tivoli, liggende høit paa Klippespidsen, en af Cascaderne strömmen ned mellem Klipperisterne; i Midten af Forgrunden sees tvende Personer ved Foden af en Bakke, som hæver sig til Höire; i Mellemgrunden og Baggrunden ere Höider besatte med Bygninger og Fieldstykker. Dette Landskab er ganske i Gaspar Poussins Stil.

GODEFRED MAES.

Födt i Antwerpen 1660, hvor han 1682 blev Directeur for Maleracademiet.

322. Den hellige Familie og Biskop Edmund.

Hele Figurer, $\frac{2}{3}$ naturlig Störrelse.

Paa Lærred.. 37 T. h., 41 T. br.

Paa en gylden Trone sidder Maria med Jesusbarnet paa Armen; foran knæler Biskop Edmund i hvid Munkedragt, med Hænderne foldede over

Bispestaven, en Engel, der synes at have ført ham frem, understøtter ham. Den hellige Moder lader en Straale fra hendes Bryst fremspringe for ham. Bag ved stirrer Joseph med et udtryksfuldt Aasyn paa denne Scene. Stykkets Udførelse viser en Blanding af van Dycks og Rubens's Manerer. (West's Catalog S. 205-206.)

VICTOR HONORAT JANSENS.

Født i Brüssel 1664, lærte hos *Volders*, døde 1739 i sin Fødeby.

323. Venus og Adonis.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 93 T. h., 65 T. br.

Den skønne Adonis ligger død, henstrakt paa et Klippestykke, bedækket med sit blaae Gevandt; den venstre Arm hænger ud over Stenen, Jagtskyddet ligger nedenfor. Over ham sees Venus paa en Sky, den halve Overkrop er blottet, den anden Halvdeel indhyllet i et rødt Gevandt. Gudindens Aasyn röber Smerte, den höire Arm er udstrakt; med den venstre Haand river hun sig i sine Lokker. Bag ved hende törrer den grædende Amor Öinene. Paa höire Side seer man Vildsvinet løbe, forfulgt af Hundene. Stykket er betegnet *V. Jansens fecit*. Dette udmærkede Stykke er af Kunst-

directeur K. L. v. Hagedorns Samling, i hvilken det urigtigen blev tillagt Abraham Jansen.

F. RUBENS.

324. Vinterstykke.

Paa Træ. 9 T. h., 12 T. br.

Paa en frossen Havbugt sees en Mængde Mennesker, der løbe paa Sköiter, og kiøre i Kane; en Deel gaae ind i Telte, der ere opslaaede paa Isen. Paa höire Side sees et Fort, i Baggrunden Bierge. Stykket er meget net udfört. Mesterens Navn staaer derpaa.

325. Et Landskab.

Paa Træ. 9 T. h., 12 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Uden for en Kro dandse en Deel Bönder i Kreds omkring et Maitræ, længere henne spöge adskillige paa Marken. Henover en viid Landstrækning, hvor endnu et Maitræ bemærkes, seer man en Flod bugte sig. Et med megen Omhyggelighed anlagt Stykke udfört med Lethed. Kunstnerens Navn staaer derpaa.

326. Bataillestykke.

Paa Træ. 5 T. h., 6½ T. br.

I Forgrunden ligger en dræbt Tyrk og tvende styrtede Heste, længere tilbage foregaaer en Caval-

lerifægtning. Paa höire Side er et Taarn, paa venstre Side en viid Udsigt. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

327. Bataillestykke.

Paa Træ. 5 T. h., 6½ T. br.

Sidestykke til det Foregaaende.

Christelige og tyrkiske Cavallerister slaaes med hinanden. I Forgrunden ligger en styrtet Hest og en Tyrk ved Siden. En anden Tyrk falder ned af sin hvide Hest, truffet af et Skud. I Baggrunden paa den venstre Side er et Taarn, paa höire Side en viid Udsigt. Stykket er udført i en klar Tone med en let Pensel. Kunstnerens Navn staaer derpaa.

PHILIP FERDINAND DE HAMILTON.

Født 1664, Søn af *Jacob Hamilton*, døde i Wien 1750.

328. En Löve.

Paa Læred sat paa Træ. 9½ T. h., 12½ T. br.

Det er en ung Löve, seet næsten i Profil. Den viser Tænder. Et Studium efter Naturen. Baggrunden er malt af J. Juel.

329. En Biörn.

Paa Lærred sat paa Træ. $9\frac{1}{4}$ T. h., $12\frac{3}{4}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Biörnen staaer paa et snebedækt Field. Det er et Studium efter Naturen. Landskabet er malt af Juel. Stykket er mærket med Malerens Navn og 1737.

JOHAN GEORG HAMILTON.

Født 1666. En Skotländer, døde i Berlin 1733.

330. Dödt Vildt.

Paa Lærred. $36\frac{1}{2}$ T. h., $30\frac{1}{2}$ T. br.

En död Hare hænger med opbundne Bagbeen; Hovedet hviler paa et Steenbord, ved Siden er en Vildand ophængt; paa Bordet ligge to Smaafugle. Malerens Navn staaer paa Bordets Kant.

331. Dödt Vildt.

Paa Lærred. $36\frac{1}{2}$ T. h., $30\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

En död Hare hænger med det ene Bagbeen bundet til en Stang, en Flue sidder paa dens

hvide Bug, paa Bordet og Væggen sees adskillige skudte Fugle. Saavel dette Billede som Sidestykket ere udførte med en kiek Pensel.

CASPAR PETER VERBRUGGHEN.

Født i Antwerpen 1668, døde der 1720.

332. Blomsterstykke.

Paa Lærred. 22 T. h., 15 T. br.

I en Krands af vel grupperede Blomster, prydet med et Par Sommerfugle og en Guldsmed, fremstiller en Medaillon Johannes den Döber med sit Lam, siddende i et Landskab. Medaillonene er malt af Tervesteen, Stykket er undertegnet Caspar P. Verbrugghen. (West's Catalog S. 207-208.)

C. LE BRUN.

Født i Antwerpen i sidste Halvdeel af det attende Aarhundrede.

333. Landskab.

Paa Træ. 16 T. h., 22 T. br.

Paa höire Side viser sig et gammelt gothisk Slot med Taarne og mange uregelmæssige Tilbygninger, paa venstre Side en straatakt Hytte med

et Par Træer. * Mellem begge Boliger er en Mark, hvorpaa Køer og Faar græsse, længere henne bemærkes nogle Mennesker. I den fierne Baggrund öines Taarnene af en By. Paa Stængerne ved Hytten læses: *C. le Brun fec. Antw. 1784.* Man beundrer det Fine i Udförelsen især af Bygningerne, hvor man kan skielne enhver Muursteen, Kalklinier og Revner. De skiönne Figurer og Qvæget ere malte af van Regemortel 1804. (West's Catalog S. 208-209.)

Kongeligt
BILLED GALLERI.

Anden Afdeling.

DEN

HOLLANDSKE SKOLE.

MARING VAN SEEU.

Födt i Romerswalen i Slutningen af det femtende Aarhundrede.

334. En Vexeleer.

Halve Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 32½ T. h., 44 T. br.

En Mand sidder ved et Bord i en grøn Slaaprok med Foerværks Bremme og et rødtligt Hovedtöi af en synderlig Form. I den ene af sine magre Hænder holder han en Vægtskaal, med den anden lægger han en Guldmönt derpaa. Paa Bordet sees en Kasse med Lodder, Sölv- og Guldpenge og en Skindpung. En Kone, der blader i en Regnskabsbog, rækker sig hen for at see ham veie; bag ved hende kommer en Dreng i Dören med et Brev. Ved Manden bemærkes paa Hylden en Lysestage

218 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

med Stumpen af et Tællelys, en tyk Bog og allehaande Documenter. Oventil læses: *Reymersval. Maring me fecit.* I dette, formedelst sin Ælde og Kunstværd saare mærkelige, Stykke synes Figurerne at være Portraiter; disse saavel som alle Bitingene ere udførte med stor Sandhed, overordentlig Flid og levende Farver, der særdeles vel have vedligeholdt sig. Omridsene ere skarpe, men runde sig dog uagtet den alt for sparsomt anbragte Skygge. Det omtales med stor Berømmelse af Carl van Mander i *Het Schilder Boeck*, Fol. 178, b.

LUCAS AF LEYDEN.

Født i Leyden 1494, lærte hos sin Fader *Hugo Jacobs* og *Cornelius Engelbrecht*, døde 1533.

335. En Chirurg, der opererer en Bonde.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 28 T. h., 20 $\frac{1}{2}$ T. br.

Chirurgen, iført en tyk Pelskiole, med en rød Fløiels Hue paa Hovedet, sidder i en Stol, og har i sin Haand en Kniv, ved hvis Skæft hænge tvende Bielder. Han vil til at foretage en Operation ved Øret af en Bonde, der sidder paa Gulvet mellem hans Been. Paa venstre Side sees en Mes-

singskaal paa et Bord. Aarstallet 1524 staaer paa Stykket. Ved en let Pensel og klar Colorit udmærker det sig fortrinligen for Kunstnerens övrige Arbeider. Det er af ham selv stukket i Kobber.

JOHAN SCHOORÉL.

Födt 1495 i Nærheden af Alkmar, döde 1562 som Canonicus i Utrecht. Hans Læremestere vare *W.* og *J. Cornelis*, *J. de Mabuse* og tilsidst *A. Dürer*. Fra Venedig gjorde han en Reise til Jerusalem.

336. De hellige tre Kongers Tilbedelse.

Halve Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Störrelse.

Paa Træ. 28 T. h., 27 $\frac{1}{2}$ T. br.

Den hellige Moder, indhyllet i et grönt Gewandt, holder Jesusbarnet paa Skiödet. Foran sees de tre Konger, den ene har sat sin Gave paa Bordet, og knæler med sammenföiede Hænder. Hans gamle Hoved med de graae Haar synes at være Portrait af den, der bestilte Stykket. Bag ham staae de tvende andre Konger med Guldpoaler. Ved Siden af Maria sees Joseph i en rød Kappe. Stykket er udfört med overordentlig Flid og levende Farver. Drapperierne ere smukke, men Barnet slet tegnet.

MARTIN VAN VEEN,
med Tilnavn
HEMSKERK.

Födt i Harlem 1498, lærte hos *C. Willems*, *J. Lucas* og
J. Schoorél, døde i sin Fødeby 1574.

337. Cain og Abel.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 52 T. h., 66 T. br.

Abel ligger udstrakt paa Ryggen; Cain støtter sit höire Knæ mod hans Lend, holder ham den venstre Haand paa Struben, og løfter med den höire Haand Kiæbebenet for at klöve hans Isse. Abels Ansigt viser mere Forundring end Frygt, i Cains forbittrede Træk sees Spor af Grublen og Misundelse. I Baggrunden viser sig et udstrakt Landskab. Coloriten er kraftig, Tegningen correct, især er Muskelbevægelsen nöiagtigen angivet.

338. Den seirende Christus.

Heel Figur, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 66 T. h., 50½ T. br.

Christus staaer paa Jordkloden, holder den höire Haand i Veiret med tre oprakte Fingre, i den venstre Haand Seiersfanen. Ved hans Födder

sees Döden og Diævelen, oven over ham svæver Duen; i Baggrunden skimtes paa venstre Side Gud Fader med Pavekronen paa Hovedet, paa höire Side Maria. Figuren er haard og tör, men hörer dog til denne gamle Mesters sieldne Frembringelser.

PETER AERTSEN,
kaldet
DEN LANGE PETER.

Födt i Amsterdam 1519 og död 1573, en Discipel af *A. Claessen*.

339. Et Kiökkenstykke.

Paa Træ. 43 T. h., 82 T. br.

I Forgrunden sees Fisk, Frugter, Kaalhoveder, Ost, Skinke, Sild, Bröd o. s. v., og i Midten af alt dette, malt i naturlig Störrelse, nedhænger fra en Stolpe et stort Stykke raat Kiöd. Paa den höire Side heraf sees en Karl og en Pige, der holder et Fyrfad i Haanden, paa hvilket en Dreng puster Glöderne op. Paa den venstre Side længere tilbage er en Kokkepige sysselsat med at sætte en Kiedel paa Ilden; hos hende ere tre andre Personer. Stykket mangler Perspectiv, men Gienstandene ere fremstillede med Sandhed og levende Farver.

HENRIC VAN STEENWICK.

Födt i Steewyck 1550, lærte hos *Johan de Vries*, døde i Frankfurt am Mayn 1604.

340. Christus og Nicodemus.

Natstykke.

Paa Lærred. 39 T. h., 36 T. br.

Man seer et meget høit og stort Værelse, paa hvis ene Side en Kamin, understøttet af tvende Colonner, rækker op halvt mod Loftet; deroven paa brænder et Lys. En Pige seer ned giennem et Vindue til Bordet, hvor Christus ved Skinnet af et Lys taler til Nicodemus, som har en opslaaet Bog for sig. I den mørke Baggrund kommer et Menneske bærende nogle Böger.

Architecturen og Lyseffecten er meget omhyggeligen behandlet og af god Virkning.

CORNELIUS VAN HARLEEM.

Födt i Harlem 1562, lærte hos den yngre *P. Aertsens*, døde 1638.

341. Allegori paa Livets Korthed.

Hele Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 18 T. h., 22 T. br.

En ung Mand og en ung Qvinde sidde aldeles nøgne under Træer. Foran sidder Tiden og

holder et Spiel for dem, hvori de see, at Döden löfter sit Spyd over dem, beredt til at giennem-bore. Carnationen og Farvernes Behandling er roesværdig, Tegningen er maadelig. Stykket er mærket med Kunstnerens Monogram og 1617.

ABRAHAM BLOEMAERT.

Födt i Gorcum 1567; studerede efter *Frants Floris*, døde i Utrecht 1647.

342. Niobe og hendes Börn.

Hele Figurer, overnaturlig Störrelse.

Paa Lærred. 97 T. h., 100 T. br.

Den græske Mythe beretter, at Niobe, Tanti Datter, der havde ægtet Amphion, Thebens Konge, var saa hovmodig af sin Vælde, især af sine syv Sønner og syv Döttre, at hun fordrede af Thebanerinderne, at de snarere skulde offere Røggelse til hende, end til Latona, Apollos og Dianas Moder. Denne, forbittret over Formastelsen, opfordrede sine Börn at hævne sig. Apols Pile dræbte alle Niobes Sønner, hendes Mand giennem-borede sig af Sorg, og da hun endnu trodsede paa sine syv blomstrende Döttre, bleve ogsaa disse fældede af Dianas Pile. Moderen forvandlede til Steen.

I Forgrunden ligge fem af Niobes Sønner henstrakte og giennemborede med Pile, en af Systrene er faldet hen over dem, en anden segner trufet i Ryggen, en tredie udstrækker længere henne sine Arme mod Skyerne, et Par have omfavnet hinanden. Niobe staaer i Midten fortvivlende. Til höire Side sees Apollo og Diana fra Skyerne at nedsende deres Pile. Neden under er skrevet: *Abraham Bloemaert Anno 1591.*

Stykket er i en stor Stil og har dristige Forkortninger. Descamps (*la vie des peintres* Vol. I. pag. 247) og flere Skribenter have omtalt dette som et af den beröimte Kunstners fortrinligste Arbejder, om end fra hans tidligere Alder.

343. Venus og Adonis.

Hele Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 46 T. h., 64 T. br.

Som Ovid fortæller Fabelen, var Adonis en Søn af Myrrha. Hans Skiönhed var saa stor, at selv Venus blev forelsket i ham, glemte sit Paphos og fulgte ham over Bierge og giennem Skove. Adonis elskede Jagten; Venus advarede ham for Löverne og de glubske Vildsviin. Dog kunde Adonis ikke afholde sig fra at forfølge et Vildsviin, som hans Hunde havde opsporet. Det saarede Dyr gav ham et dödeligt Hug. For silde kom Venus

ham til Hielp, hun formaaede kun af hans Blod at frembringe en Anemone. Adonis's Död blev höitideligholdt hos mange gamle Folkeslag, og synes at have været et Symbol paa Vinterens Komme. Men Grækerne behandlede den physiske Mythe som Historie, og gjorde den til Gienstand for den skönne Kunst.

Vi see her Venus siddende paa en mosbegroet Steen ved Foden af et Træ. Hendes Overkrop er blottet, den nedre Deel er bedækket med et blaatt Gevandt. Hun holder om Adonis's Arm, der griber hendes Haand for at sige Farvel. Amor trækker ham i hans röde Kappe; tvende Jagthunde staae hos. I Baggrunden en grøn Bakke. Neden under læses: *Abr. Bloemaert f. An. 1632.* Stykket har en frisk Colorit; baade Carnation og Træer ere behandlede med megen Fühhed.

344. Jupiter og Antiope.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 57½ T. h., 73 T. br.

Den græske Fabel fortæller, at Jupiter kom i Skikkelse af en Satyr til Antiope, Nyctei Datter. Kunstneren har uden Tvivl paa sin Viis villet betegne denne Gudens midlertidige Forvandling, ved at forestille Jupiter, kiendelig ved sit Diadem, gribe den paa en Seng næsten aldeles blottet liggende

Antiope om Livet, idet han med höire Fod sparker til en Satyr, saa han trimler. At derved skulde betegnes, at Jupiter havde aflagt Forvandlingen, bestyrkes og ved Masken, der er kastet hen ved Sengens Fod; tæt ved sidde et Par Amoriner. I Baggrunden bemærkes en Person med udslukket Fakkell. En god Tegning og fortreffelig Carnation gjøre dette Stykke til et af de fortrinligste af denne Mesters Arbeider.

345. Landskab.

Paa Træ. $11\frac{1}{2}$ T. h., $15\frac{1}{2}$ T. br.

Paa höire Side er en Forhöiing af Klipper, bedækkede af Træer og Buske, hvorfra nogle Geder gaae ned mod Ruinerne af et Slot, der ligger ved Flodbredden. Paa den venstre Side af Forgrunden, som er lavere, sidde tvende Mænd i Samtale; henover dem aabnes en viid Udsigt til Floden, der bugter sig mellem Öer, Bygninger og Bierge. Det er en skiön Sammensætning, men haardt og koldt. (West's Catalog S. 4-2.)

JOACHIM UTEWAEL.

Födt i Utrecht 1566, lærte hos Joas de Beer.

346. Johannes, der præker i Örken.

Paa Træ. 31 T. h., 48 T. br.

Paa venstre Side staaer Johannes Döbereren mellem nogle Træer paa en fremstaaende Klippe; ne-

denfor sees en stor Mængde Mennesker mellem Træerne, Hyrder, Koner med Börn, gamle Mænd, Herrer i spansk Dragt til Hest og til Fods, Trommeslagere, Jægere med Bösser paa Nakken o. s. v. Stykket er broget, men de enkelte Figurer ere godt udførte. Paa Stykket læses: *WteWael fecit Ano 1618.*

MICHEL JANZON MIREVELT.

Født i Delft 1568, lærte hos *V. Willemsz* og siden hos *Blocklandt*, døde 1641.

347. Mandsportrait.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 47 T. h., 32 T. br.

Den midaldrende Mand har Knebelsbart og Skieg, om Halsen en Fraise; hans Kiole er sort Lystring, og Kappen har samme Farve. I den høire Haand holder han sin Hat, i den venstre sine Handsker. Hans Kniplings-Manschetter ere lagte tilbage over Kioleærmerne. Oven til læses: *ætatis suæ 35 ano. 1621.*

348. Fruentimmerportrait.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 47 T. h., 32 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Den midaldrende Kone har en Kniplings Hue om Hovedet, en tyk Fraise om Halsen. Hendes

228 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Livstykke er karmosin Flöiel, broderet med Guld, Skiörtet er violet Atlask, og Kiolen af sort Silke. Brede Kniplings-Manschetter ere lagte tilbage over Ærmerne. Hænderne ere prydede med Ringe, og Guld Armbaand hænge ud over dem. Begge disse Billeder have en høi Grad af Natursandhed og ere overordentlig delicat behandlede.

349. En ung Mands Portrait.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Træ. $36\frac{1}{4}$ T. h., $25\frac{1}{2}$ T. br.

Hans Haar og Knebelsbart er røddigt, hans Kiøle af sort Atlask med brede Kniplinger om Halsen og om Hænderne; disse har han lagt over Kors, og holder i Venstre sin runde Hat. Man maa beundre den Kraft, den Sandhed og det Liv der hersker i dette Portrait.

350. Mandsportrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Træ. $22\frac{3}{4}$ T. h., $17\frac{1}{2}$ T. br.

En midaldrende Mand sees med sort Haar og Skiæg, en smal spansk Krave og mørk Dragt. Hans friske Ansigtssfarve vidner om hans hærdede Legemskraft. Selv blandt denne Kunstners Arbejder er Stykket udmærket ved sin Kraft.

351. En ung Dames Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 29 T. h., 23 T. br.

Hun fæster sine Öine paa Tilskueren. Paa det tilbagestrøgne Haar har hun en fladt liggende hvid Gazes Hue med brede Kniplinger om; en lignende Strimmel, men meget tyk, af en stor Pibe-kraves Bredde og lagt i mangfoldige Læg, bedækker Halsen. Hendes Kiole er sort med et Drap d'Ors Livstykke. Gazen har en beundringsværdig Giennemsigtighed; Carnationen og det Guldvirkede ere mesterlige.

JOHAN VAN RAVESTEIN.

Födt i Haag 1580, levede over 70 Aar.

352. En hollandsk Piges Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 15 T. h., 11 T. br.

Man seer her et Portrait af en ung Hollænderinde med opstaaende Haarsmykke og Pibekrave om Halsen. Hendes Dragt er sort i Sort med smaae Guldknapper. Hendes livlige Colorit, den store Sandhed forenet med den mesterlige Fühhed, der viser de enkelte Haar, hævder Kunstneren sin

230 DEN HOLLÆDSKE SKOLE.

Rang blandt de fortrinligste Portraitmalere. (West's Catalog S. 2.)

B. VAN BASSEN.

Han menes at være født omtrent 1580.

353. Selskabsstykke.

Paa Træ. 27 T. h., 39 T. br.

Midt i et stort Værelse dandser et Par efter Claveret, som en Dame ved höire Side spiller, under Accompagnement af en Guitarre. Tæt ved den med en Blomsterpotte prydede Camin sidder en Dame, hvem en Cavaleer giver en Blomst at lugte; længere henne sees et forelsket Par ved en Seng. I det modsatte Iliörne staaer et dækket Bord, ved hvilket en Herre rækker en Dame et Glas. I Forgrunden paa venstre Side pynter en Dame sig for Speilet, en Cavaleer staaer hos. I Baggrunden er Udsigt til en Have. Salen er prydet med Malerier og forgyldte Tapeter. Stykket er udført med Flid og levende Farver, men uden Holdning.

354. Det Indvendige af en Kirke.

Paa Træ. 10 $\frac{3}{4}$ T. h., 12 $\frac{1}{2}$ T. br.

Man seer langs igiennem en Deel af Skibet paa en gothisk Kirke indtil Altartavlen i Choret.

Paa höire Side staaer Prækestolen, paa venstre Side nedkaster en Person sig for et Alter. I Kirken sees adskillige Mennesker. Paa Stykket læses: *v. Basen* 1625. Det er udført med overordentlig Flid.

355. Architectur.

Paa Lærred. 53½ T. h., 69 T. br.

I Forgrunden sees paa begge Sider Bygninger og Colonnader, componerede i en stor Stül. I Midten er et Vandspring, længere henne en canelleret Söile, der bærer en Statue. Baggrunden optages af en Kirke, hvis Form har nogen Lighed med Peterskirken i Rom. Mellem disse Bygninger spadsere en Deel Mennesker, alle godt tegnede og drapperede. Holdningen af Perspectivet er skiön, Coloriten kraftig. (West's Catalog S. 5.)

JACOB GEERITS CUYP.

Födt i Enden af det sextende Aarhundrede, levede i Dordrecht og var Discipel af *A. Bloemaert*.

356. Boas og Ruth.

Næsten hele Figurer, henved naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 48 T. h., 62 T. br.

Boas staaer i en guul Atlaskes Kiole med en röd Kappe over, og har ved Siden af sig en Dreng,

II

Q

der holder Hatten for Brystet. Han seer godmodigen til Ruth, som nedböier sig for ham med Armene korsviis over Brystet, idet hun vil takke ham for den Kurv fuld af Ax, hun havde samlet paa hans Ager. Bag ved sees Piger sysselsatte med at binde Neeg. Det er udført i en meget lys Maneer med overordentlig Lethed. Tonen i den gulgraae Farve er usand.

HENRICH VAN DER VLIET.

Født i Delft omtrent 1585, lærte hos sin Onkel *Wilhelm* og hos *Mireveld*.

357. En gammel Soldats Familie.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 41 T. h., 33 T. br.

En gammel Kriger med graat Skiæg, Fiær i Hatten og Kaarden paa Skiödet, sidder paa en Stoel, og vender Hovedet ud mod Tilskueren. Uagtet han med den höire Haand viser det tomme Kruus, seer han dog fornöiet ud; thi hans gamle Kone, der har sat sine Briller paa, og lægger sin Arm paa hans Skulder, forelæser ham noget af en Avis, som glæder ham. Hans halvvoxne Sön staaer ved en Stoel, og er ikke mindre glad, idet han tæller nogle Penge. Paa Stolen ligge Kort, Svovelstik-

ker og et Fyrfad. Baade Tegning, Udtryk og Colorit ere udmærkede i dette med en saare kraftlig Pensel udførte Stykke.

CORNELIUS POELENBOURG.

Födt i Utrecht 1585, lærte hos *Abraham Bloemaert*, døde 1660.

358. En Gudeforsamling:

Paa Træ. $11\frac{1}{2}$ T. h., $15\frac{1}{2}$ T. br.

Paa höire Side af Forgrunden sidder Bacchus i Skyerne med et Par Bacchanter, af hvilke den ene kroner ham med en Krands af Vünlöv, bag ved dem ligge allchaande Frugter. Til venstre Side staaer Cupido, og seer hen til Hercules, som er ifærd med at stige op til Olymp, og hvis halve Krop rager frem igiennem Skyen. Længere borte sees et Bord, om hvilket de andre Guder sidde. Minerva træder hen til dem; Genier svæve over Bordet. Stykket er betegnet C. P. f. Det udmærker sig saavel ved en behagelig Composition, som en correct Tegning og en fortreffelig Carnation; det kan regnes til denne Kunstners fortrinligste Arbeider.

359. Diana og hendes Nympher.

Paa Træ. $22\frac{1}{2}$ T. h., 31 T. br.

Paa et Klippestykke sidder Diana, og seer op til sine Nympher, hvilke, nyligen komne fra Jag-

234 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

ten, ere ifærd med at afklæde sig, for at gaae i Bad. Neden for ere nogle af dem i Begreb med at stige i Vandet. Foran ligger et Jagtspyd, et Kogger og dødt Vildt; længere henne sees Ruiner og en viid Udsigt. Stykket er betegnet: C. P. fct. 1659. Det er et rigt og skiönt Billede, der hörer til denne Mesters største og-skiønneste Arbeider.

360. Den hellige Sebastian.

Paa Træ. 11 T. h., 13 T. br

Den hellige Sebastian forestilles död; tvende Pile have giennemboret ham. Et Fruentimmer i guult Gevandt er i Begreb med at løse ham ned af Træet, hvortil han havde været bundet. I Baggrunden er et Landskab. Slige Æmner og Figurer af den Størrelse findes sielden malte af denne Mester; hans Navn findes paa Stykket.

361. En Hyrdinde.

Paa Kobber. $6\frac{1}{4}$ T. h., 5 T. br.

Man seer den halve Figur af Hyrdinden, som sidder i en violet Tröie med guult Gevandt over. Hyrdestaven hviler paa hendes höire Skulder; hun holder begge Hænderne for Brystet. Rimeligviis er det et Portrait. Det er malt med den Fühed og Delicatesse, som udmærker denne Mesters Arbeider. Stykket er betegnet med C. P.

362. Den unge Tobias og Engelen.

Paa Træ. 6 T. h., $7\frac{1}{2}$ T. br.

Den unge Tobias, der fremstilles som en halvvoxen Dreng med Fisken under den ene Arm og Vandringsstaven i sin Haand, ledes af Engelen over nogle Stene, som ligge i en Bæk; en lille Hund er frygtosom for at følge dem. Deres Vei gaaer langs en Sø, i hvis Vand den omliggende Skov speiler sig. Stykket har et meget fint Anstrøg, og viser, at Kunstneren har villet efterligne Adam Elshaimers Maneer.

363. Engelen og Tobias.

Paa Træ. $8\frac{1}{4}$ T. h., $10\frac{3}{4}$ T. br.

I Forgrunden sidder Engelen bevinget, klædt i Hvidt og Blaåt, paa en Steen. Den unge Tobias holder knælende Fisken hen for ham. Længere tilbage sees adskillige Ruiner. Stykket er malt i en behagelig Tone. C. P. læses derpaa.

THEODOR CAMPHUYSEN.

Født 1586 i Gorkum. Discipel af T. Govertz.

364. Det Indvendige af et Bondehuus.

Paa Træ. 18 T. h., 24 T. br.

Konen sidder med en Snoer, og vugger sit Barn. En slagtet And og allehaande Huusgeraad

236 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

sees ved hende paa Gulvet og paa Væggen. I Baggrunden paa venstre Side luer Ilden fra Arne-stedet; ved dette bemærkes en omkastet Stool og en Kat. Paa höire Side staaer Manden i den aabne Dör, hvorfra en stærk Dag falder ind i Huset. I den mørke Forgrund ere et Par Köer anbragte. Effecten af det indfaldende Soellys er saare piquant. Neden til læses Kunstnerens Navn.

HEINRICH TERBRUGGEN.

Födt i Siebenbürgen 1588, lærte hos *Abraham Bloemaert*, døde i Utrecht 1629.

365. Christi Bespottelse.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 79 T. h., 92 T. br.

Ved en Pille sidder Christus med bundne Hænder. Et purpurrödt Gevandt er kastet over ham. Han har Tornekronen paa sit Hoved. Tyende Soldater, hvoraf den ene sees paa Ryggen, stöde med Knipler Tornekronen ind i det nedböiede Hoved, saa Blodet rinder. Imidlertid knæle spottende tvende andre pialtede Soldater for ham, og give ham et Rör; en Dreng rækker Tunge. I Baggrunden tale adskillige Præster og Pharissæer med hinanden; deres Miner tilkiendegive Ondskabens Triumph. Den raae og nedrige Natur er i dette Stykke udtrykt med Sandhed og Kraft.

HENRIK VAN STEENWYCK
DEN YNGRE.

Födt 1589. Sön og Discipel af *Henrich Steenwyck den ældre.*

366. Det Indvendige af en Kirke.

Paa Kobber. $5\frac{1}{4}$ T. h., $7\frac{1}{4}$ T. br.

Man seer ind i en gothisk Kirke. Perspectivet, der synes at tabe sig i det Uendelige, det fiint udarbejdede Orgel paa venstre Side, og Altertavlen i Capellet ved Udgangen til Gaden, hvor Folk og Huse vise sig, ere forestilte med beundringsværdig Klarhed og Sandhed. Mesterens Navn og 1609 læses paa en Gravsteen. (West's Catalog S. 7-8.)

367. Peder og Engelen.

Paa Kobber. 4 T. h., $5\frac{3}{4}$ T. br.

Engelen fører Peder ud gennem Fængslets Hvælvinger forbi nogle sovende Soldater. I Baggrunden sees flere af Vagten ved Kaninilden; paa höire Side bemærkes gennem den aabne Dør Gaden og Bygninger. Med beundringsværdig Føinhed ere saavel Architectur som Personer behandlede i dette nydelige Stykke; ogsaa Belysningen er fortreffelig. Stykket er mærket H. v. S.

JACOB SWANENBURGH.

Han var fra Leyden, levede i Begyndelsen af det syttende Aarhundrede, og var *Rembrands* Læremester.

368. Pederspladsen i Rom.

Paa Træ. 22 T. h., 41½ T. br.

I Forgrunden bæres Paven i Procession under en rød Baldaquin, hans Garde rider foran, en Deel Cardinaler ride bag efter, ved Siderne knæler Folket. Groupper af Mennesker ere spredte over hele Pladsen, ved hvis Ende Pederskirken og Vaticanet vise sig. Midt paa Pladsen staaer en Obelisk, paa hvis Piedestal læses: *Giacomo Swanenburgh* 1628. Stykket giver en levende Fremstilling af den daværende Tid i Rom.

J. KONIG.

En Kunstner fra det sextende Aarhundrede.

369. Kobberslangen i Örken.

Hele Figurer

Paa Kobber. 20 T. h., 29 T. br.

I Midten staaer Kobberslangen opreist paa et korsdannet Træ; ved dets Fod ligge tvende Börn. Moses peger paa den med sin Stav, idet han udstrækker sin Arm mod de Bönfaldende. En stor Mængde sees rundt omkring, som plages af Slangerne, og i deres Qvide vende Blikket mod Kob-

berstötten. S sammensætningen er god, men det Hele broget og uden Harmoni. Kunstnerens Navn læses paa Stykket.

ESSAIAS VAN DER VELDE.

Boede i Léyden 1630.

370. Bataillen ved Lützen 1632.

Paa Træ. 27 T. h., 35½ T. br.

Midt paa Forgrunden galopperer Gustav Adolph med draget Sværd; foran ham en flygtende Rytter, hvis hvide Hest er styrtet; Rytteren vil vende sig for at giøre Modstand, men Dödsangsten sees i hans Aasyn. Til venstre Side ligger en död harnisket Rytter med Hovedet mod Jorden; Hesten er segnet under ham, og udaander det sidste Pust. Paa den anden Plan sees til den ene Side en Skiærmysdel af Cavalleri, til den anden et Infanteriangreb, i Baggrunden öines Hovedslaget og Byen Lützen.

Neden under læses *J. Asselin f. 1634*. Ikke desto mindre er dette mærkelige Stykke bestemt af E. van der Velde, men det Bedste han nogensinde har malt, og hvori han har overtruffet sig selv.

371. Landskab.

Paa Træ. 7½ T. h., 13¾ T. br.

Mellem tvende Landsbyhuse sees adskillige Bønder og en Reisende til Hest. I Baggrunden ligger

240 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

en Skov, mellem hvis Træer nogle Huse rage frem. Stykket er meget haardt, men rask henmalt.

DANIEL MEYTENS.

Födt i Haag, hvor han endnu levede i 1656; tilbragte flere Aar i London i Jacob I. og Carl I. Tieneste.

372. Kong Carl den Förste i Engelland.

Heel Figur, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 77 T. h., 48 T. br.

Kongen bærer en bred Kappe og et Ordensbaand om Halsen, hans violette Silketröie er besat med grønne Baand og Agremianer, ogsaa Beenklæderne ere violette med Baand ved Knæ og Skoe; under det venstre Knæ sees Hosebaandsordenen. Kongen staaer paa rödt Flöiel ved et Bord behængt med samme Töi. Den venstre Haand hviler paa Kaarden, og holder et Par Handsker. Paa Stykket staaer skrevet: *Carolus magnæ britanniæ Princeps. ætatis suæ XXIII. an. 1624.*

Det Hele er ypperligen malt og kan kappes om Rangen med van Dycks udmærkede Billeder af denne Konge.

MOSES VAN UYTENBROEK, kaldet

DEN LILLE MOSES.

Discipel af Poelenburg. Døde 1650.

373. Natstykke.

Paa Træ. 16 T. h., 25 T. br.

Paa venstre Side ligger en Död paa Græsset, en gammel Kone nærmer sig ham med en brændende Lampe; fire andre Personer yttre deres Deeltagelse. Et Stykke derfra brænder en Ild i den tykke Skov, en Figur bærer Ved derhen, fire andre omringe Ilden med Tegn paa heftig Sorg. Til höire Side søge tvende Personer at finde Vei ved Skinnets af en Lampe. I Baggrunden gaaer Maanen op. De forskellige Belysninger ere anbragte med megen Indsigt, men Stykket har lidt. Kunstnerens Navn staaer derpaa.

374. Latona med hendes Börn.

Paa Kobber. $7\frac{3}{4}$ T. h., $10\frac{1}{4}$ T. br.

Den græske Fabel fortæller, at Latona, Jupiters Elskte, blev af Juno paa det heftigste forfulgt. Efter at have født Apol og Diana paa Delos, maatte hun igien med de Nyfødte tiltræde sine Vandringer.

I Forgrunden knæler Latona foran sine to spæde Börn, og anraaber Jupiter om Bistand; tvende Personer betragte hende et Stykke borte, paa Ryggen af den samme Höi. Længere tilbage sees Skraaningen af et med tyk Skov bevoxet Bierg. I Baggrunden er Udsigt over en flüid Strækning, der ender sig med Bierge. Stykket er saa

242 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

skiönt, som om det kunde være af Adam Elsheimer. Kunstnerens Navn findes derpaa.

ALEXANDER KIERINX.

Født 1590.

375. Landskab.

Paa Træ. 37 T. h., 52 T. br.

En Vei gaaer igiennem en gammel Egeskov; de krogede Stammer have høie Kroner. I Forgrunden drikker en Hind. Til venstre Side er der en Aabning giennem den tykke Skov. Stykket er udarbejdet med stor Flid, og hører til denne Mesters bedste Arbejder. Kunstnerens Navn og Aaret 1630 staaer paa det.

THEODOR KEYSER.

Levede i Amsterdam i Begyndelsen af det syttende Aarhundrede.

376. En Hollænder med Kone.

Paa Træ. 28½ T. h., 40 T. br.

I Forgrunden af et Landskab sees en Hollænder; spadserende med sin Hustrue, begge midaldrende; de ere sort klædte. Manden har en bred Pibekrave om Halsen, Konen en flad Kammerdugs

Krave. Disse Figurer ere fremstillede med beundringsværdig Sandhed. Landskabet er malt af van Goien.

GERHARD HONTHORST.

Födt i Utrecht 1592, död 1664, Discipel af *A. Bloemaert*.
I Italien kaldet *Gerardo dell'otti*.

377. Dronning Margrethe og Kong Albrecht.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 94 T. h., 190 T. br.

I Slaget ved Falkiöbing den 21de September 1388 bleve Kong Albrecht tilligemed hans Søn, Prinds Erik, og adskillige tydske Fyrster fangne af den danske Feldtherre Ivar Lykke. Fangerne bleve bragte til Dronning Margrethe, som Nogle berette til Bahuus, efter Andre til Leiren ved Lödöse. Kunstneren har tænkt sig en Leir nær ved Valpladsen, thi man seer i Forgrunden Aabningen af et Telt, og bag ved paa höire Side er en Udsigt til Valpladsen, hvor de Döde plyndres. Ved Fangernes Modtagelse skal Margrethe ikke have afholdt sig fra at giengielde den ubesindige Kong Albrecht noget af den Spot, han forhen havde yttret imod hende. Dertil har dog Kunstneren ikke ta-

get Hensyn, men lader hende modtage Fangerne med Værdighed. Hun staaer foran i Teltet ved Stykkets venstre Side, har en Krone paa det blottede Haar med et derfra nedhængende Slør og en Guldbrocades Kiøle, hvis Slæb bæres af en Dame; fem andre Damer staae derhos. Bag ved Dronningen sees et Par Hoveder, hvoraf det ene synes at være Abbedens af Sorö. Til Höire staaer en Række af Krigere med Spyde, bag dem sees Hovedet af en Hest. Deres Hövedsmand forestiller for Dronningen den fangne Konge, som i en rød Flöiels med Hermelin besat Kaabe og Ordenskiøde om Halsen knælende tilbyder sin Krone. Ved hans Side knæler hans lyshaarede Søn i blaae Silketrøie med gule Beenklæder. Begges Hjelme ligge foran dem paa Jorden. Bag dem sees tvende harniskklædte Mænd; deres blottede Hoveder og bedende Stilling viser, det er fangne Krigere, hvilke tye hen til Dronningens Naade, maaskee to af de fangne tyske Herrer: Hertug Johan af Meklenborg og Grev Otto af Rupin, eller Grev Gerhard af Holsten og Greven af Lindau. I Forgrunden til höire Side staaer en Mand i romersk Dragt, med røde Fiedre paa Hielmen, han vender Ryggen til, sætter Haanden i Siden, men dreier dog Hovedet, saa man fra Siden kan see de kiekke Træk. Commandostaven i höire Haand viser, det skal være Ivar Lykke. Margrethes smukke Aasyn er alvorligt,

Öiet udtrykker nogen Bebreidelse, men denne Mund fremsiger ingen Spot, og at hun nedrækker Sceptret mod Fangerne, tilkiendegiver Mildhed.

Dette mærkelige Stykke er et af de mange, hvilke Kong Christian den Fierde skal ifølge Sanderarts Beretning (Teutsche Academi 1 B. 2 Th. 3 Buch S. 303) have ladet forfærdige af denne Kunster, forestillende de ældre danske Regenters Bedrifter.

378. En Concert.

Halve Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 44 T. h., 55 T. br.

Ved et Aftensbord, besat med adskillige Retter, sidder et Fruentimmer og synger med et ömt Udtryk efter en Nodebog, som hun holder i sin Haand, og hvormed hun bedækker det paa Bordet staaende Lys. Tvende Mandfolk synge med af samme Blad; lige over for dem spiller en Tredie paa Guitarre, idet han seer leende paa dem. Udtrykket har en höi Grad af Sandhed, Lysets Virkning er saare treffende.

379. Diana i Badet.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 75 T. h., 101 T. br.

Gudinden er kommen op af Badet, et hvidt Gevandt er kastet over Lenderne. En Nymphe

246 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

paabinder hende en Sandal, en anden reder hendes gule Lokker, en tredie befæster Halvmaanen paa hendes Isse, bag ved nedtager en Nymphe hendes Kiole af Træet. I Forgrunden sees paa höire Side tvende Hunde, paa venstre Side Overkroppen af tvende badende Nympher; længere tilbage aabner Udsigten sig til et Landskab. Adskillige af Ansigterne synes at være Portraiter. Man mærker at dette Æmne ikke var Malerens rette Fag. Paa Stykket staaer *G. Honthorst 1650.*

380. En gammel Kone.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 25 T. h., 26 T. br.

En feed gammel Kone, hvis indfaldne Læber og fremstikkende Tunge vise, at hun er tandlös, holder et Lys i den höire Haand. Om hendes Hoved er bundet et hvidt sribet Törklæde, paa Kroppen har hun en rød Kofte. Hun seer paa Tilskueren, og fremviser med Glæde Pengeposen i sin venstre Haand, der bedækker Lysets Flamme, hvis Skin stærkt oplyser hendes Rynker. (West's Catalog S. 8-9)

PETER POTTER.

Fader til *Paul Potter*. Han levede 1631 i Amsterdam.

381. Selskabsstykke.

Paa Træ. 15 T. h., 20 T. br.

Tvende Personer spille Dam ved et Bord, en Tredie seer til, idet han ryger sin Pibe, og sætter den venstre Fod op paa Stolen; en Fierde sidder hos, men vender sig med et Glas i Haanden til en Person, som nærmer sig ved Caminen. Stykket er malt i en varm og harmonisk Tone. Paa det læses *P. Potter fec. 1629.*

LEONARD BRAMER.

Født i Delft 1596, hvor han og døde.

382. De hellige tre Konger.

Paa Kobber. 11½ T. h., 13 T. br.

Om Natten nærme de tre Konger sig til den hellige Familie. Maria holder Jesusbarnet op paa sit Skiød, og viser ham den ene Konge, der har kastet sig næsegruus paa Jorden, den anden Konge staaer bag ved; den Tredie er nedstegen af sin Elephant. Scenen oplyses af Fakler, som tvende Engle holde. Denne Belysning er af stor Virkning.

PETER MIREVELT.

Født 1596, død 1632. Lærte hos sin Fader.

II

R

383. Mandsportrait.

Paa Lærred. 49 T. h., 36 T. br.

En alvorlig Mand med Hat paa Hovedet, Pibe-krave om Halsen, er klædt i sort Dragt. Han holder sine Handsker i den ene Haand, og sætter den anden Haand i Siden. Billedet viser lige saa megen Sandhed i Characterens Fremstilling som Smag og Nethed i Udførelsen.

384. Fruentimmerportrait.

• Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 49 T. h., 36 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

En ung Kone sees i sort Dragt broderet med Guld. Hun har en Guldkiede om Livet, en stor pibet Krave om Halsen, og en opstaaende Knip-lingshue slutter sig tæt til Haaret og det venlige Ansigt.

ROELAND ROGHMAN.

Født i Amsterdam 1597. Han levede endnu i Aaret 1685.

385. Landskab.

Paa Lærred. 51 T. h., 65 T. br.

Paa höire Side viser sig Enden af en Skov, til venstre Side bemærkes en Flod bag nogle Træer;

paa dennes anden Side hæver en Skraaning sig, der ender i et høit Bierg. I Midten er en flad Egn med enkelte Bygninger og Træer. Kunstneren har vidst, ved at lade det stærkeste Lys falde paa Mellemgrunden og en Deel af Baggrunden, at forhøie Virkningen af dette med megen Kraft udførte Stykke.

WYBRAND DE GEEST.

Født i Friesland, levede i den første Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

386. Hyrdernes Tilbedelse.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 44 T. h., 77 T. br.

Jesusbarnet ligger paa et hvidt Klæde, Maria folder Hænderne over det. Tæt ved fremrager et vældigt Oxehoved, bag dette er en Udsigt til Marken, hvor Englenes Herlighed er aabenbaret for Hyrderne. Paa höire Side sees en Gruppe af fire Hyrder, som yttre deres Ærefrygt. I Forgrunden bemærkes Hovederne af et Par Vædre. Bag ved Maria staaer Joseph og en Hyrde, som har et Lam hos sig. Paa Stykket findes Kunstnerens Monogram og 1643. Farverne i dette Stykke ere paasatte med Mesterhaand og have en ualmindelig Klarhed.

JOHAN WYNANTS.

Födt i Harlem 1600, *A. van der Veldes* og *Ph. Wouwer-*
mans Lærer.

387. Landskab.

Paa Lærred. 54 T. h., 70 T. br.

Til venstre Side i Forgrunden nogle Tidsler, ved dem fire store Træer, hvoraf de tvende ere udgaaede. Paa höire Side öiner man en Skov, hvorfra der gaaer en sandig Vei, paa den komme adskillige Jægere med deres Hunde; et Par sidde ved Veien. I Midten seer man Skraaningen af en Sandbanke, i Baggrunden aabner sig Udsigten til en viid Strækning, der taber sig i den skyfulde Himmel. Figurer og Dyr ere af Philip Wouwerman. Neden til læses: *Wynants* 1660.

Af denne Mesters Arbejder er dette Stykke et af de fortrinligste. Forgrunden er prydet med fiint udmalte Planter, ligesom Trærnes Stammer ere omhyggeligen udarbeidede.

388. Vinterstykke.

Paa Lærred. 26 T. h., 31 T. br.

Himlen er fuld af Sneeskyer. I Forgrunden sees adskillige Træer paa hvis nøgne Grene Sneen ligger tykt. En Vei gaaer, mellem Vand paa begge Sider, henover en Bro. Paa Venstre og bag ved

Broen sees Bänderhuse. Nogle Folk gaar paa Veien. Stykket er mærket *J. W.*

DANIEL VERTANGHEN.

Født i Haag 1600, lærte hos *Cornelius Poelenburg*.

389. Cephalus og Procris.

Paa Kobber. $9\frac{1}{2}$ T. h., $11\frac{3}{4}$ T. br.

Cephalus, fortæller Ovid, havde af sin Hustru Procris modtaget et magisk Spyd, som stedse traf og atter vendte tilbage. Med dette dræbte han siden mod sin Villie Procris selv, da denne engang vilde belure ham i Skoven.

Cephalus modtager her af Procris det uheldsvangre Spyd; en lille Hund seer op til dem. Længere borte sees adskillige Nympher, i Baggrunden Skov, over hvilken Ruiner rage frem paa en Klippetinde; til Høire er Udsigt til fierne Bierge. Stykket hører til denne Kunstners bedste Arbejder, og nærmer sig meget Poelenburgs. Hans Navn staaer derpaa.

390. Et Torv.

Paa Træ. 17 T. h., 21 T. br.

I Forgrunden til Høire sidder en Bondekone ved et Bord med slagtede Fiærkreature omkring sig,

ved Siden ere nogle levende Höns i en Kurv. Til hende kommer en Kokkepige med Torvespanden under Armen, og byder hende Penge. Hendes Husbondes Sön staaer hos, og er bleven sieleglad over en levende And han har faaet at bære. En lille Hund seer op til Pigen. I Huset ved Siden kommer en gammel Kone i Dören med en Hane. Til venstre Side ligger Gränt i Forgrunden opstablet, længere henne sees Slagterboder og Mennesker. Dette ypperlige Stykke, hvor alt er Natur, udmærker sig ogsaa ved et herligt Luftperspectiv, og ved at være malt i en for denne Mester usædvanlig Stil. Stykket er betegnet med Kunstnerens Navn.

391. Diana og hendes Nymphher.

Paa Træ. 10 T. h., 14 T. br,

Diana sidder afklædt og holder en Blomsterkrands frem i venstre Haand for en Nymphe, der ligger bag ved henstrakt i et blaat Gevandt, saa kun Overkroppen sees. Længere til Höire staae tre Nymphher, andre spöge i Floden. I Baggrunden et Landskab. Stykket er kraftigt malt. Paa venstre Side læses Kunstnerens Navn.

JOHAN DAVID DE HEEM.

Födt i Utrecht 1600, lærte hos sin Fader *David*, döde i Antwerpen 1674.

392. Frugtstykke.

Paa Træ. $13\frac{1}{2}$ T. h., 20 T. br.

Paa et Træbord, tildeels bedækket med et grønt Klæde, sees en Römer med Viin, et Sølvsfad med Ferskener paa, en halvskrællet Citron, en Krebs, en Krabbe, Blommer og Vindruer. Alle disse Gienstande ere udførte med ligesaa megen Sandhed som Kraft. Kunstnerens Navn og 1652 læses paa Bordkanten.

393. Frugtstykke.

Paa Lærred. 20 T. h., 24 T. br.

Paa Jorden ligger et Knippe Asparges mellem Apricoser, Ferskener, Vindruer, Blommer, Brombær og Morbær; foran sees nogle Kirsebær og Mispeler; i Baggrunden er antydnet et Landskab. Disse smagfuldt groupperede Frugter ere udførte med en saftig Pensel, og frembringe et skiönt harmonisk Heelt. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

J. C. VAN BADEN.

394. Det Indvendige af en Kirke.

Paa Træ. 10 T. h., 14 T. br.

Fra Indgangen til Choret seer man ned i en stor Kirke, Orgelværket viser sig midt for. Styk-

254 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

ket er malt i en god Farve og med Delicatesse. Malerens Navn læses paa höire Side.

BOELEMA.

Han levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

395. Stilleben.

Paa Træ. 22 T. h., 32 T. br.

Paa et med Klæde overtrukket Bord, paa hvis ene Side ligger en Dug, staae to Tintallerkener og et Fad; paa den ene Tallerken ligger et sönderbrudt Glas, paa den anden en halvskrællet Citron med en Kniv, paa Fadet et Kalvebeen. En Sölvkande, et Par Glas, et Saltkar og Bröd sees ved Siden. Paa Stykket staaer *Boelema* 1642. Kraftig Pensel og Farvetone give Afbildningen af disse i sig selv uinteressante Gienstande den höieste Grad af Sandhed,

FRANZ VERWILT.

Födt i Rotterdam omtrent 1600. Lærning af *Cornelius de Bojo*.

396. En badende Nymphe.

Paa Træ. 9½ T. h., 12½ T. br.

Nymphen er afklædt, og vil til at bade sig, hendes lyse Haar er prydet med Baand og Perler;

ved Siden sees et Pilekogger og tre Jagthunde. Giennem Grottens Aabning titter en Satyr ind. Dette Billede kommer Poelemburgs Arbeider meget nær.

DIRK VAN DEELEN.

Født i Hausden, levede i den første Halvdeel af det syttende Aarhundrede, Discipel af *F. Hals*.

397. Architectur.

Paa Træ. 16 T. h., 22 T. br.

Paa venstre Side et Pallads med en stor Portal, paa hvis Altan en Herre og en Dame vise sig, igiennem tvende Dørre sees Folk inde i Bygningen. Foran er et Stykke belagt med Fliser, hvor adskillige Mennesker spadsere; til højre Side sees en Rad Træer og en stor ved disse liggende Bygning. Gienstandene ere behandlede med megen Delicatesse. Nede paa en Balustrade læses *D. V. Delen* 1644.

PETER NOLPE.

Født 1601 i Haag, døde 1651.

398. Landskab.

Paa Træ. 15 T. h., 27 T. br.

En Canal indtager Forgrunden; nogle Folk roe over den i en Baad, længere tilbage gaaer en

256 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Færge. Paa hiin Side sees adskillige Bønderhuse mellem Træerne; i Baggrunden er en Kirke. Paa Stykket staaer Kunstnerens Monogram og Aaret 1636. Stykket ligner meget van Goyens Arbeider.

SIMON DE VLIENER.

Født i Amsterdam 1602.

399. Udsigt af Maasen.

Paa Lærred. 44 T. h., 70 T. br.

Til Venstre sees en Fregat og et Linieskib, hvis Mandskab er sysselsat med at tage Seilene ind; længere henne seile endnu flere Krigsskibe. Paa höire Side i Forgrunden kommer Færgeskibet fra Dort for fulde Seil. I Baggrunden sees Byen Rotterdam. Himlen er skyfuld og stormig. Stykket hörer til denne Mesters fortrinligste Arbeider.

400. Söestykke.

Paa Træ. 35 T. h., 47½ T. br.

Til höire Side sees Enden af en Dæmning befæstet med Pæleværk, hvorpaa staaer et Huus. Et Fartøi gaaer for fulde Seil ind i Havnen, et andet følger. Til venstre Side gynger en Baad fuld med Folk, længere henne sees adskillige Krigsskibe, et

ligger for Anker; i Baggrunden öines en flad skovbevoxet Kyst. Malerens Navn staaer paa det hollandske Flag, der vaier fra det forreste Fartöi. Det simple Æmne er udført med Harmonie og megen Sandhed.

401. Söestykke.

Paa Lærred. 23 T. h., 32 T. br.

Söen er rolig. Paa venstre Side ligger et hollandsk Krigsskib; en Jagt og nogle mindre Fartöier nærme sig et Bulværk paa höire Side. Paa en Boie sees Kunstnerens Navn. Stykket har en herlig Sölvtone, en let og mesterlig Behandling af Farverne.

PETER JAN VAN ASCH.

Födt i Delft 1603.

402. Landskab.

Paa Træ. 21 T. h., 29½ T. br.

Stykkets Brede indtager en Canal, foran er en Mark, hvorpaa sees nogle Mennesker og Dyr. Paa den anden Side af Canalen ved Landeveien mellem Delft og Leiden viser sig et Landsted, hvis Port har Indskriften Oversteen. Dets Bygninger og Træer speile sig i det klare Vand. Stykket har

258 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

megen Sandhed, er udført i en kraftig Farve med en let og dristig Pensel. (West Catalog S. 10-11).

ANTON STEVENS,

kaldet

PALAMEDESZ.

Født i London 1604, døde i Delft 1680.

403. Et Selskabsstykke.

Paa Træ. 16 T. h., 24 T. br.

Fire Personer i nederlandsk Dragt sidde omkring et Bord. Det ene Fruentimmer modtager et Glas Viin af en Mand, som vender Ryggen mod Tilskuerne; det andet Fruentimmer holder et Glas Viin med den venstre Haand i Veiret, for at drikke den Mands Skaal, som med Nathue paa, staaer ved hendes Side. Den Fierde ved Bordet er en Mand, som spiller paa Guitarre. I Forgrunden skyller en Dreng en Flaske; i Baggrunden er en gammel Kone beskæftiget med en Seng. Belysningen er skön, Farvegivning og Udførelse mesterlig.

PAUL REMBRANDT VAN RYN.

Født i en Landsby ved Leyden 1606, lærte hos *J. van Swanenburg* og *P. Lastman*, eller som andre mene hos *J. Pinas* og *G. Schoohn*. Døde i Amsterdam 1674.

404. Kunstnerens Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 26 T. h., 22 T. br.

Man seer ham næsten lige for, han har en Guldkiæde om Halsen og en violet Barret paa Hovedet. Ansigtet viser Kraft og Sindighed. Stykket er mærket med Kunstnerens Navn.

405. Christus og Disciplene i Emaus.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred sat paa Træ. $33\frac{1}{2}$ T. h., $42\frac{1}{2}$ T. br.

Christus sidder til Bords med de to Disciple, han holder Brødet i Hænderne. En Karl sætter en Ret Mad paa Bordet. En gammel Kone kommer med et Glas og et Lys, der bedækkes af den ene Discipels Hoved, men hvis Skin dog er det eneste, som opklarer den mørke Scene, og frembringer en Lyseffect af megen Kraft og en skuffende Virkning. Det er betegnet med Mesterens Navn, og Aarstallet 1648.

406. En ung Piges Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $37\frac{1}{2}$ T. h., 31 T. br.

En ung godmodig Hollænderinde med en bredsidet Hat, der skygger over Panden, en rødbrun tæt-

260 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

tilknappet Kiole og tykke Ærmer, lægger Hænderne paa en Vindueskarm, og seer rolig ned paa Tilskuerne, der maa beundre hvor natürligen hun træder frem. Det Halvdunkle er fortreffeligt, Farvetonen meget harmonisk og piquant. Dette Billede er oftere stukket i Kobber.

407. Portrait af en gammel Ridder:

Brystbilled, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 28 T. h., 21 T. br.

Den gamle Ridder har et mørkt Udseende. En Deel af den rynkede Pande bedækkes af en sort spansk Hat. Skiægget er graat; han seer lige ud for sig. Om hans Hals gaaer en dobbelt Guldkiæde hvori hænger en Orden. Begge hans Hænder hvile paa en Stok. Mesterens sædvanlige Kraft og Udtryk vise sig ogsaa her. (West's Catalog S. 14.)

408. Den hellige Franciscus.

Paa Træ. 15 T. h., 11½ T. br.

I en Grotte, hvortil Nedgangen viser sig til Venstre ved nogle Trappetrin, ligger den hellige Franciscus paa Knæ foran et i Klippen udhugget Alter, hvorpaa sees en Rosenkrands, et Dödningehoved og et Crucifix. Til dette er lænet en gammel

Bog med krøllede Blade. Foran det ligger en hollandsk Billedbibel opslaaet. Over Alteret frenirager Stubben af et Træ; ved dets Fod groer en Tidsel, tæt ved ligge et Kaalhoved og Hovedskallen af et Æsel. Den Knælende skuer andagtsfuld til Crucifixet. Han er iført en med Reeb omgior-det Capucinerkappe; det skaldede Hoved og graae Skiæg give ham et ærværdigt Udseende. Dette skionne og vel conserverede Stykke har en Fiinhed i Udførelsen, som det kunde være Gerhard Dows Arbeide, imedens at de dristige Penselstrøg og den magiske Sammensætning af Farver, hvorved hver enkelt Gienstand afsondrer sig fra de andre, hævde det som Rembrandts Værk. Paa höire Side læses utydeligt R. V. 1637. (West's Catalog S. 17-22.)

409. Landskab.

Paa Lærred. 13 T. h., 18 T. br.

Paa Forgrunden staae to gamle sammenvoxne Træer, foran ligge nedfaldne Grene og adskillige Vexter. Til höire sees et Menneske staaende, længere henne böier en Rytter sig ned for at tale med en Fodgiænger. Til Venstre paa Forgrunden fisker en Mand i Vandet, som deels falder ud fra en Dam, deels kommer igiennem tvende murede Vandløb. Langs med Vandet snoer sig et Dige. Reisende i en firespændt Karet ile at komme derover

af Frygt for det tiltagende Uveir, imedens Solstraalerne endnu stærkt oplyse Veien. En forunderlig Virkning frembringes ved denne Belysning, og de tykke Dunster som indhulle Naturen. (West's Catalog S. 15-17.)

ALBERT CUYP.

Født i Dortrecht 1606. Lærte hos sin Fader *J. F. Cuyp*.

410. Ryttere.

Paa Træ. 14 T. h., 20 T. br.

En Rytter sees bag fra, ridende paa en sort Hest, en anden er under nogle Træer staaet af sin Lysebrune, der holdes af en Page. Ved Siden ere nogle Jagthunde. I Baggrunden et Landskab. Stykket har en varm sammensmeltende Farve, og en piquant Virkning. Hestene ere ypperligt tegnede. Det er mærket *A. C.*

PALAMEDES STEVENS,

kaldet

PALAMEDESZ.

Født i London 1607, døde i Holland 1638.

411. En Vagtstue.

Paa Træ. 17 T. h., 25 T. br.

Nogle Krigsfolk spille Kort paa en Tromme, et Par Andre staae og see derpaa, tæt ved sidder

en Bondekone med en stor Krukke i Haanden og taler til sin Sidemand. I Forgrunden trækker en Rytter sine Støvler paa; en anden med en stor Landse i Haanden vender Ryggen til. Stykket er malt i en Sølvtone med en let Pensel. Kunstnerens Navn staaer derpaa.

412. En Vagtstue.

Paa Træ. 12 $\frac{3}{4}$ T. h., 18 T. br.

En Bondeknös er kommet ind i en Vagtstue, hvor man har givet ham en Solderkiøle paa. Knösen synes heel forlegen; en af Vagten har lagt sig paa Knæ for at knappe den store Kiøle lige ned; han vender Ryggen mod Tilskuerne og seer op til sin Kamerat, der bukker sig for at tale med ham. En pyntelig Officeer betragter det Hele. Til höire Side ligge Vaaben og Tönder. Baade Udtryk, Colorit, Tegning og det Halvdunkles Behandling gjøre dette Stykke til et af Kunstnerens fortrinligste Arbeider.

JAN LEEVENS.

Födt i Leyden 1607, lærte hos *Georg van Schoten* og *Peter Lastman*, döde i Antwerpen.

264 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

413. Kunstnerens Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 20½ T. h., 15½ T. br.

Kunstneren sees fra Siden, han bærer en lod-
den Hue. Det er et med Lethed og smukt be-
handlet Hoved af megen Natur.

ADRIAN BROUWER.

Født i Harlem 1608, døde i Antwerpen 1640. Discipel
af *Frans Hals*.

414. En Tobaksryger.

Paa Træ. 9 T. h., 8 T. br.

En Bonde sidder med Kniv i Beltet og Kniv
i Hatten; han tager et Fyrfad af en foran ham
staaende Tønne, der tiener til Bord, og tænder
derved sin Pibe.

GERHARD TERBURG.

Født i Zwoll 1608, døde som Borgmester i Deventer 1681.

415. En huuslig Scene.

Paa Lærred. 20 T. h., 15 T. br.

Et Bud har bragt et Brev til en Kone, og
venter paa Beskeed. Konen, der har en graae

Kiole paa samt carmoisin Flöiels Kofte med Foer-
værk, sidder og læser sit Brev med Opmærksom-
hed; hendes höire Arm hviler paa et Bord, bag
ved sees en Seng. I dette herlige Stykke er der
lige saa meget Udtryk som Sandhed i Farve og
Smag i Stilling.

416. Fruentimmerportrait.

Knæstykke, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 13 T. h., $11\frac{1}{2}$ T. br.

Et ungt Fruentimmer staaer ved et Bord,
hvorpaa hendes Slöer ligger; over Bordet hæver
sig en Colonne, ved hvilken et Gardin er heftet.
Hendes Haar, kröllet i mange Lokker, hænger tykt
ned til begge Sider. Med höire Haand samler hun
om Brystet en blaalig Atlaskes Overkiole, der be-
dækker hendes egentlige Dragt af hvidt Atlask med
Guldbroderi. Drapperiet er udført med beundrings-
værdig Kunst; den hele Figur udmærker sig ved
de blöde Contourer og den naturlige Stilling. (West's
Catalog S. 35-36.)

417. Mandsportrait.

Knæstykke, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 13 T. h., $11\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Den unge Mands stærke Haar hænge ned paa
Skuldren. Han har en brunn Kiole med Opstage

266 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

over Albuen, prydede med sorte Gramaner, en Halsklud med stor Kniplings Sløife og en Stok i Haanden. Paa Bordet ligger hans runde fladpullede Hat. Det udmærker sig ved samme Fortrin som dets Sidestykke. (West's Catalog S. 36.)

418. Portrait af en gammel Kone.

Hele Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $22\frac{1}{2}$ T. h., 17 T. br.

Den gamle Kone har en flad sort Hue paa Hovedet, en sort ophæftet Kiole og et Skiørt af samme Farve. Omkring Hals og Kioleærmer bærer hun giennemsigtigt Kammerdug. Hun staaer med Hænderne over Kors midt i et Værelse, i hvis Baggrund en Seng, et Malerie og en Stoel ere let antydede. Saa lidet malerisk end Gienstanden synes at være, med saa beundringsværdig en Sandhed er dog det Hele behandlet. (West's Catalog S. 35.)

SALOMON CONING.

Født i Amsterdam 1609. Discipel af *Moyart*. Han skal have malt meget for Kong Christian IV.

419. Et læsende Fruentimmer.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 29 T. h., 22 T. br.

En fyldig Dame sidder og læser et Brev. Hendes Kiole er af gul Atlask, derover har hun

en Kappe af violet Flöiel. Haaret er prydet med Perler og et Slöer hænger ned ad Nakken. Ved Siden af hende staaer en sortklædt gammel Kone, der støtter sig paa sin Stav, og seer paa den Læsende. Foran hende sees et Bord med grönt Flöiels Overtræk, derpaa en Guldkumme og en Sölvkande. Drapperierne paa dette Stykke ere fortræffeligen udförte.

HERMAN SACHTLEEVEN.

Födt i Rotterdam 1609, en Discipel af *J. van Goyen*, døde 1685.

420. En Rhinegn.

Paa Lærred. $37\frac{1}{2}$ T. h., $49\frac{1}{2}$ T. br.

Paa venstre Side bugter Rhinen sig forbi skovrige og med Bygninger beströede Bredder, indtil den taber sig mellem Baggrundens Bierge. Til Höire sees Skraaningen af et höit Bierg, hvorpaa der ligger en Kirkeby med Agre, Viingaaarde og Skovpartier. Mod Rhinen er Bierget steilt og har en Stad paa Tinden; over denne fremrage nogle nøgne Fieldspidser. I Forgrunden sees Baade, og Mennesker i Virksomhed med at lade Viintönder. Stykket er mærket med Kunstnerens Monogram og 1650. Det er udfört med beundringsværdig Om-

hyggelighed, og viser i Behandling af det Fierne, samt Sollysets Virkning Mesterens store Indsigt.

421. Rhinegn.

Paa Lærred sat paa Træ. 19 T. h., 25 T. br.

Paa venstre Side løber Rhinen, men forsvinder bag den venstre Flodbred; hvor den böier sig, er der en viid Udsigt til fjerne Bierge. Den største Deel af Stykket indtager et Bierg paa Rhinens höire Bredde, hvis jevnt nedad gaaende Skraaning frembyder en rig Afvexling af Skove, Byer, Marker, Viingaaarde og arbejdende Mennesker. Överst paa det ene Bierg ligger et Slot, den anden Biergspidse er bar. Nede ved Floden ligge adskillige Fartöier. Den varme Tone, den omhyggeligste Udförelse og et herligt Luftperspectiv giöre dette sköne Stykke til et af Mesterens bedste Arbeider. Hans Monogram og 1659 staaer derpaa.

422. Landskab.

Paa Lærred. 17 T. h., 22½ T. br.

Paa begge Sider hæve sig höie, steile, med enkelte Træer besatte Klipper, og danne en smal Klöft i Midten, giennem hvilken Udsigten aabner sig over en viid Strækning. I Forgrunden paa venstre Side er en Slags Hytte, ved hvilken sysle

adskillige Bønder; et Par Folk komme vandrende ned ad Fieldveien.

423. Landskab.

Paa Træ. 17 T. h., 22½ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Paa venstre Side er en steil Klippevæg, oven paa hvilken ligger en Borg; en smal Træbro gaaer fra Borgen over en Flod, som lidt længere henne løber ud i en større Flod, der indtager det meste af Stykkets Brede. Paa hiin Side hæver sig en Biergryg. I Forgrunden sees Baade og Skibsfolk. Disse tvende med Mesterens Monogram og Aars-tallet 1661 betegnede Stykker have en saare kraftig Farve.

424. Prospect af Utrecht.

Paa Træ. 7½ T. h., 14 T. br.

I Forgrunden sees et Stykke af en Canal samt en Mængde af Baade og Mennesker. Langs med Canalen løber en Vei forbi en Fælle, hvorpaa Qvæg græsser, hen til Byen Utrecht, der med sine Bygninger indtager hele Baggrunden. Stykket er malt med al den Onhyggelighed, som man kunde vente af den udmærkede Kunstners Forkierlighed for den By, hvori han selv boede.

G. HOEKGEEST.

Maa have levet omtrent i Midten af det syttende Aarhundrede.

425. Domkirken i Delft.

Paa Lærred. 50 T. h., 41 T. br.

Paa venstre Side sees Prækestolen, i Baggrunden Choret, og en stor i Sidepillerne befæstet Tavle, som for en Deel er bedækket af de foran værende Stole; rundt omkring paa de høie Piller hænge sorte Tavler med Vaabener. Ti Personer og tvende Hunde sees paa Kirkegulvet. Solen, der fra høire Side falder ind, og oplyser de hvide Hvælvinger, gör en beundringsværdig Virkning. Dette ypperlige Stykke, der kan ansees som det eneste i sin Art, er mærket G. H.

426. Det Indvendige af en Kirke.

Paa Træ. 19 T. h., 25 T. br.

Kunstneren har valgt en særegen Standpunkt for Perspectivet af sin Kirke; man seer den ikke efter Længden. Lige for viser sig et Alter, hvor Præsten forretter Messen. Paa begge Sider deraf ere Buer, giennem hvilke nogle Trappetrin føre op til en høiere Deel af Kirken. Paa venstre Side i Forgrunden knæle et Par Bønderfolk for et Alter;

tæt derved er en Udbygning med en Udgang under et stort Monument. Lyset falder ind fra Vinduer, der antages at være længere henne, og som stærkt belyse tvende store Piller. Megen Effect er i dette Stykke forenet med stor Harmoni. Perspectivet er fortreffeligt, Figurerne godt udførte. Det er betegnet med Mesterens Monogram.

FERDINAND BOL.

Født i Dortrecht 1610, døde 1681. Udmærket Discipel af *Rembrandt*.

427. Englenes Aabenbarelse for Qvinderne ved Christi Grav.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 107 T. h., 137 T. br.

Ved Synet af de tvende Engle ere de fire i Gravhvælvingen indtrædende Qvinder saare forfærdede. Den forreste, i hvis Ansigt Dödens Blegghed maler sig, ligger nedkastet paa sine Knæ med Hænderne mod Jorden, bag hende staaer en anden, der forbauset udstrækker sine Arme; den tredje, der er nedkælet paa det ene Knæ, løfter Hænderne i Veiret med Skrækkens Udtryk; bag ved hende er den fjerde nær ved at segne, hun holder endnu Salvekrukken, men Laaget begynder

at falde. Den Förstes Krukke ligger alt paa Jorden. Paa Kanten af Steenkisten staaer den ene Engel i hvid Talar med tykke gule Lokker, og taler til Qvinderne; bag ved ham sidder den anden Engel i Kisten og kiger frem. Foran ligge de Vaaben, de flygtende Soldater have bortkastet; i Baggrunden er giennem en Aabning i Grotten Udsigt til Dagen. Ansigterne ere Hverdags, men fulde af Udtryk. Coloriten og det Halvdunkles Behandling er mesterlig. Den staaende Engels Figur gör stor Virkning. Vaabnene synes at ligge frit, og alle Figurene træde kraftigen frem, som om de vilde til at bevæge sig. Paa Stykket læses *F. Bol fecit 1644*, og det kan ansees som det fortrinligste Stykke, denne Kunstner nogensinde har udført.

428. Fruentimmerportrait.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 48 T. h., 37 T. br.

En midaldrende Kone sidder sortklædt i en rød Flöiels Lænestoel. I den höire Haand som hviler paa et Bord, har hun en sort Fiær, i den Venstre sit hvide Tørklæde med tvende nedhængende Dusker. Bagved sees et optrukket Purpur-tæppe. Farvernes Sammensmeltning i Ansigtet er beundringsværdig. Dette fortrinlige Stykke er mærket *F. Bol 1656*.

429. Portrait af Admiral Ruyter.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 50 T. h., 44½ T. br.

Admiralen staaer med blottet Hoved, hans stærke sorte Haar hænge frit ned ved Siderne; han har Knebelsbart og et lidet Fipskieg. Om Halsen bærer han en Ordenskiede, hvori hænger den hel- lige Georgs Billede. Vesten er af Guldbrocade, Kiolen sort med Guldknapper nedad. I sin höire Haand har han en Commandostav, som han stötter paa et med rödt Klæde bedækket Bord, hvorpaa ligge Söekort, Blyantspen og Passer; den venstre Haand hviler paa Hoften. I Baggrunden öines et Söeslag. Det er malt med megen Kraft. Neden under læses *F. Bol fecit 1669.*

JAN BOTH.

Födt i Utrecht 1610, Discipel af *A. Bloemaert*, död i Utrecht 1651.

430. Landskab ved Solens Opgang.

Paa Lærred. 57 T. h., 80 T. br.

I Forgrunden henimod venstre Side flyder en Bæk. Noget Qvæg er i den aarle Morgenstund nyligen drevet derigennem; en Mand og en Kone

274 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

ridende paa Æsler ere fulgte efter. En Kone siddende paa et Æsel föres giennem Bækken af en Dreng hen imod en Tigger, som har taget Skior-ten af for at rense sig; længere henne til Venstre er frodigt Krat, siden Bierge. Til höire Side kneise trende lövfulde Træer; foran Græs og Stene; höiere oppe en Vei, hvorpaa to komme ridende; flere Reisende öines længere borte; paa hver Side af Veien ere bratte, mosbegröede Klipper. Mellem Biergene paa Höire og Venstre aabner Udsigten sig giennem de længere henne staaende Træer over en viid Strækning, indtil de Bierge, hvilke langt borte begrændse Horizonten. Morgenens Taage hviler endnu i Dalen. Figurerne ere af hans Broder Andreas Both. Paa Stykket staaer Mesterens Navn. Det er en fuldendt Composition, der fortjener at sættes ved Siden af en Claude Lorraines Arbejder. Den skönneste Holdning er her forenet med al den Virkning, som Sollysets ypperligste Behandling kan frembringe.

431. Landskab.

Paa Lærred, 36 T. h., 35 T. br.

Paa Forgrunden til höire Side seer man en Vei mellem mindre Klippestykker. Ad den kommer en Hyrde med tvende Muler, en Hest bærende Huusgeraad, en Hund og nogle Faar. Paa venstre Side af Forgrunden sees mosbegröede Ste-

ne, krybende Planter, en gammel Træstub og tvende ranke Træer. Længere tilbage kommer en Hyrde med en Drift Oxer mellem Klipper, hvilke ere bevoxne med Træer og Buske, neden for er et Vand. Alt dette bestraales af Eftermiddagens Soel. Den varme Tone har mesterligen udtrykt den hede Himmelegn. (West's Catalog S. 56-57.)

A. MEYTENS.

Levede i Holland i Midten af det syttende Aarhundrede.

432. Mandsportrait.

Brystbillede, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 12 T. h., $9\frac{1}{2}$ T. br.

En midaldrende Mand, hvis sorte Haar ere regelmæssigen adskilte, saa den høie Pande træder frem, seer med blidt Alvor lige ud for sig. Han bærer Knebelsbart og Fipskiæg. Over den sorte foran knappede Kiøle har han en hvid Krave. I det han holder den høire Haand for Brystet, synes han at ville aabne Læberne som for at tale. Paa Stykket læses oven til *Anno 1650 M. f.* Det er udført til Fuldkommenhed.

JAN DE WETT.

Denne Kunstner, der har levet i Midten af det syttende Aarhundrede, har dannet sig i *Rembrandts* Skole.

433. De fire og tyve Ældstes Tilbedelse
efter Johannes's Aabenbaring.Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 47 T. h., 58 T. br.

Midt i Skyerne throner en majestætisk Olding med et hvidt Skiæg og en Guldkrone paa Hovedet. Hans Klædebon er hvidt, og i dets forreste Flige skiule sig to Cheruber; flere af disse hæve symmetrisk hans gyldne til Siderne udbredte Kappe i Veiret. I sit Skiöd holder han en opslagen Bog. Hans Hoved er omringet med en bred Glorie, om den er en Halvkreds af Cheruber og om disse en anden af tilbedende Englebörn. Foran ham staaer i den samme Glorie Lammet med sin Korsstav. Överst oppe i Skyerne holdes tvende Nodeböger, paa venstre Side af en Engel, paa höire Side af en Löve. Skyen ved Oldingens Födder er omgivet af 12 Gamle ved hver Side, der i forskjellige Stillinger tilkiendegive deres Ærefrygt; nogle ere hensiunkne i Beskuelse, andre folde bedende deres Hænder; nogle bevæge Rögelsekarrene, andre frembyde deres Kroner. En gammel aldrende Kone knæler ned med paa den höire Side.

Man seer, at Maleren har, saavidt Kunstens Regler tillode det, villet udtrykke det Syn af Herlighed, Johannes beskriver i Aabenbaringens 4de Kapitel. Med Begeistring er Ideen udkastet og

grandiöst er den udført. Stor Forskiellighed viser sig i de 24 Ældstes Hoveder. En mesterlig Harmonie hersker i hele Stykket; Belysningen er ret himmelsk. Det er betegnet med Kunstnerens Navn og Aarstallet 1647.

CORNELIUS SACHTLEVEN.

Födt i Rotterdam 1612, en Broder til *H. Sachtleven*, malte efter *Brouwers* og *Teniers* Manerer.

434. Krigsscene.

Paa Træ. 12 T. h., 9½ T. br.

En Krigsmand kommer ind i et Bondehuus, efterfulgt af flere. Med en bister Mine griber han den gamle Bonde i Brystet, og løfter Stokken for at slaæ ham. Bonden beder for sig og Konen, der har skiult sig bag ved ham og vrider Hænderne af Angst. Compositionen er rask, Udtrykket fuldt af Liv, Udførelsen röber en kyndig Pensel og en forstandig Behandling af det Halvdunkle.

435. Söndagsbarnets Syn.

Paa Træ. 15 T. h., 19 T. br.

Et Söndagsbarn, der altsaa efter Sagnet er fremsynet og kan see hvad der foregaaer i Aandernes

Rige, er kommen op paa en Bakke, hvor han, støttet til et Træ, iagttager en Aandebesværgers hele Væsen. Maneren har endt sine Forberedelser; ved höire Side ligge Böger, Digeler og Flasker; foran staaer et brændende Lys. Han er traadt ind i sin magiske Kreds, og har begyndt sine Besværgelser. Nærmest om Kredsen sidde Smaadiædle, Rotter og Katte med Pibekraver, Dværge med Hundehoveder og andre groteske Figurer. Længere henne kommer en heel Skare større Diædle i de forskielligste Skikkelser, nogle gaae som Riddere med Sværd og Harnisk, andre ligne nederlandske Bønder, men sprude Ild, een gaaer paa Stylder, adskillige dandse paa Linie. I Luften sees et skinrende Meteor, en Hex rider bort paa sit Koste-skaft, Morianer blæse i Trompet i Skyerne, idet en Ridder svinger en blodstænkt Fane, og Smaadrager flagre om. Paa Taarnet ruger en trehovedet Drage. Under alt dette gaae Folk ganske roligere ned ad Byens Port, der sees i Baggrunden, uden at mærke noget til Spøgelserne. Dette Udbrud af en vild Phantasie er udført med Kraft og en övet Pensel.

JAN VAN HAGEN.

Levede i Haag i Midten af det syttende Aarhundrede.

436. Landskab.

Paa Lærred. 68 T. h., 80½ T. br.

Nogle omhyggeligen udførte Vexter indtage Forgrunden paa höire Side; mod venstre gaaer en röd-klædt Jæger med Bösse paa Skulderen og en hvid Hund efter sig henad en Vei, der over et Vand fører ind i Skoven, hvilken indtager det Meste af Stykkets anden Plan, og hvor nogle Folk skimtes mellem Træerne. I Baggrunden aabner Udsigten sig over en flad Strækning med en By i Horizonten.

437. Landskab.

Paa Lærred. 68 T. h., 80½ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Paa venstre Side höie Klipper tildeels bevoxne med Skov, et Vandfald styrter ned imellem dem; paa begge Sider af dette staae nogle Steengeder. I Forgrunden til höire Side græsse nogle Faar, hvis Hyrde viser tvende Ryttere Veien; længere henne sees en By og en Flod, der bugter sig giennem en biergfuld Egn. Stykket er betegnet med Mesterens Navn.

Saa vel dette som det foregaaende Stykke höre formedelst deres Skiönhed og Störrelse til de allersielndeste Landskaber. Den fortrinlige Maade, paa hvilken Lövkastet saavel som Luften er behandlet i

280 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Forbindelse med Farvernes sande og kraftfulde Paa-sætning, godtgjøre denne Mesters store Talent. Mennesker og Dyr ere malte af Albert Cuyps, og saa skönne som man kunde vente dem fra denne Mesters Haand.

438. Landskab.

Paa Lærred. $17\frac{1}{2}$ T. h., 25 T. br.

Paa höire Side Træer paa Pynten af en lav Flodbredde, hvor et Par Mennesker see ud over Vandet. Floden danner paa venstre Side en Bugt omgivet af Træer, i dens Midte er en Baad fuld med Mennesker; den taber sig i en Böining bag Træerne. Paa dens anden Side sees Skov ved Bredden; bag ved ere Klipper, paa hvis Spidser ligge Bygninger. Længere henne viser sig en By. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket. Vand og Træer ere herligen udförte, Perspectivet fortreffeligen iagttaget. Det er stukket i Kobber af den danske Kobberstikker F. L. Bradt.

439. Landskab.

Paa Lærred. $22\frac{1}{2}$ T. h., 28 T. br.

Paa höire Side sees nogle Spadserende under höie Træer, mellem hvilke Udsigten aabner sig til en Bye i det Fierne. Paa venstre sees et stille-

staaende Vand, og paa den anden Side tyk Skov. De gamle Stammer i Forgrunden ere tilligemed deres Blade mesterligen behandlede.

440. Et Lystslot.

Paa Lærred. 34 T. h., 51½ T. br.

I Midten sees et Lystslot, bygt i den gamle Stil, med gothiske Taarne og en Terrasse. Fra Terrassen gaaer en Trappe ned til den ydre Grav, der omgiver Slottet. Midt i Graven staaer en Nep-tun paa en Piedestal. Til venstre Side er under en Række af Træer sat et Hegn, over hvilket et Par Folk kige ind. Til højre Side er et Hyttefad, en Mand drager Fisk op deraf, et Par andre Menne-sker bemærkes hos ham. Omkring Slottet ere Træer. Det Eensformige i den begrændsede Ud-sigt har Maleren oplivet ved at lade et Uveir trække op paa højre Side, imedens at den brændende Sol falder paa den anden Side af Bygningen. Alt er udført med en mesterlig Pensel og en ualmindelig Sandhed. Paa Piedestalen læses tre Bogstaver i Træk og Aarstallet 1652. (West's Catalog S. 73-76.)

ABRAHAM WILLAERTS.

Født i Utrecht 1613, lærte hos sin Fader *Adam*, siden hos *Bylaert*.

441. En Landgang.

Paa Lærred. 52½ T. h., 100 T. br.

Paa höire Side sees en hollandsk Flaade i Opseiling, et spansk Linieskib springer i Luften, et Par andre spanske Skibe blive beskudte. Imidlertid nærme fire Kanonbaade fulde med Landgangstropper sig Kysten, hvor den imellem Klipperne tilbyder en beqvem Landingsplads. Nogle spanske Musketterer skyde paa Fienden, flere komme nedmarscherende ad Biergveien. Længere borte ligger et Fort. Da Kunstneren selv blev af Grev Moritz sendt som Soldat til Afrika, og har været med ved Hollændernes Landing, da de den 28de August 1641 fratog Portugiserne St. Paolo di Lovando i Kongeriget Angola, er det rimeligt, at det just er denne Landing, her er afbildet. Der er megen Sandhed i det Enkelte, men det Hele mangler Virkning. Det er betegnet med Kunstnerens Navn og 1641.

GILLIS VAN HONDEKOETER.

Födt i Amsterdam 1613, lærte hos sin Fader *Egidius*, døde 1653.

442. Landskab.

Paa Lærred. 25 T. h., 37½ T. br.

Midt paa Forgrunden staae nogle Geder paa et Klippestykke, ved Siden gaaer en Vei langs med

Ruiner ved Foden af et Bierg; paa Veien sees Hyrder og Qvæg. Til Venstre løber en Flød, paa den anden Side er en viid Udsigt over en klippefuld Egn. Det er et smukt Landskab med megen Harmoni og et godt Luftperspectiv, men udført i Mesterens sædvanlige graae Tone. Kunstnerens Navn og Aaret 1648 staaer paa Stykket.

BARTHOLOMÆUS VAN DER HELST.

Født i Harlem 1613, døde i Amsterdam.

443. Mandsportrait.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 37 T. h., 30 T. br.

En midaldrende Hollænder med sort Knebelsbart og Fipskiæg samt et Haar, der begynder at graane, sidder i en stadselig Lænestol, hvorpaa han læner sin høire Arm, idet han holder Handskerne i sin trinde Haand. Det fyldige, men derhos tænksomme Aasyn, vidner om Alvor og Kraft. Over sin sorte Dragt har han ved Halsen en smal glat Krave med tvende Dusker. Farve, Harmoni og Udførelse ere her forenede til at frembringe et Billede af den største Sandhed.

444. Mandsportrait.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 32 T. h., 24 T. br.

En midaldrende Mand med mørkt Haar, Knebelsbart og Fipskiæg er iført en sort Fløiels Sa-

284 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

marie, med sribede Pleureuser og en hvid Krave, der ved Halsen ligger ud over Kiolen. Den höire Haand er opløftet, og berører Kiolen; i den nedhængende venstre Haand holder han et Par Handsker. I Baggrunden er antydet et Landskab, hvor Aftensolen skinner giennem Træerne. Baade Draperie og Carnation ere her fremstille til Fuldkommenhed. Paa Stykket læses: *B. van der Helst An. 1651.* (West's Catalog S. 44-45.)

PETER DE LAER, med Tilnavn: BAMBOCCIO.

Födt i Laaren i Holland 1613, lærte hos *Johan del Campo*, døde 1673.

445. Kamp mod Rövere.

Paa Lærred. 19 T. h., 25½ T. br.

I en Klippeegn ere fire Ryttere i heftig Kamp med nogle Banditter; meest udmærket er den, som i en rød Tröie galopperer paa en hvid Hest, idet han fyrer sin Pistol af mod den ene af Röverne. Sollysets Brækning paa enkelte Punkter af den mørke Forgrund frembringer en piqvant Virkning.

ARTHUS VAN DER NEER.

Födt 1613 i Amsterdam, hvor han døde 1683.

446. En Ildebrand om Natten.

Paa Lærred. 22½ T. h., 27 T. br.

Den største Deel af Stykket indtager en Canal, over hvilken tvende Broer ere anbragte. Paa begge Sider af Canalen gaaer en fortløbende Række af Huse med Træer foran. Det er Nat, men en stor Ildebrand i Baggrunden oplyser Scenen. Luerne ere brudte gennem Tagene, ildgule Røgskyer hæve sig i Luften, kaste deres Gienskin i Canalens stille Vand og paa Vinduerne i den ene Rad Huse. Begge Broerne ere fulde af Mennesker, der see paa Ildens Ödelæggelser. Et Par Baade i Forgrunden ere fulde af Koner og Börn. Dette Stykke er saavel i Henseende til Størrelse som Effect et af de fortrinligste Arbejder af denne ved sine Natstykker beröimte Kunstner. Hans Monogram findes paa Stykket.

447. Maaneskinsstykke.

Paa Træ. 12 T. h., 18½ T. br.

En bred Canal, hvori nogle Fartöier ligge, giennemskiærer Landskabet. Paa den ene Side er en Hest bundet tæt ved Strandbredden; gennem

Træer seer man Gavlen af et Bondehuus. Paa den anden Side staaer et Fiskergarn ud i Vandet; paa Strandbredden bemærkes Træer og landlige Bygninger, længere tilbage ere Skyerne oplyste, og i Vandet sees Maaneus Gienskin, der er fremstilt med al den Sandhed og Smag, som udmærke Mesterens Arbejder af denne Art.

448. En Ildebrand om Natten.

Paa Lærred. 14 T. h., 17½ T. br.

En Flod indtager Stykkets Midte, paa begge Bredder ere Bygninger og Træer. I Byen paa venstre Side er opkommen en stor Ildebrand; røde, blaae og gule Luer hvirvle sig op i den mørke Luft, og trække hen' til Höire. Det speilklare Vand giver Gienskin af Luerne. I Forgrunden staae Adskillige, som betragte denne Rædsselscene; en Baad har sat fra Land. Mesteren synes i dette Stykke ved Fremstillingen af Ildens Virkning i Luft og Vandet at have overgaaet sig selv.

449. Maaneskinsstykke.

Paa Træ. 12 T. h., 18 T. br.

I Forgrunden ere nogle Söfolk sysselsatte med at fastbinde et Fartöi i en hollandsk Kanal; længere henne sees paa denne Side af Kanalen noget

Qvæg og en Mølle omgivet af Buskværk og Træer. I Vandet seer man Gienskinnet af Maanen, der paa en skyfuld Himmel hæver sig over Horizonten. Paa den anden Side af Canalen bemærkes en Landsbye. Det sparsomt fordeelte Lys og Farvernes giennemsigtige Behandling frembringer megen Virkning. Kunstnerens Monogram findes paa Stykket.

450. Maaneskinsstykke.

Paa Træ. 8 T. h., 11 T. br.

I Nærheden af en Bondeby, hvoraf de yderste Huse sees paa venstre Side, ere nogle Fiskere sysselsatte med at trække deres Garn i en maaneklar Nat. Paa Floden, som indtager den største Deel af Stykket, og tager sig i det Fierne, hvor Taarnene skimtes af en By, ligge adskillige Skibe. Paa höire Strandbred bemærkes en Mølle og nogle Bønderhuse. Stykket er overmalt.

GERARD DOW.

Födt i Leyden 1613, Discipel af *Rembrandt*, døde 1680.

451. En Læge der raadspörger.

Paa Træ. 14½ T. h., 11½ T. br.

Inden for et Vindue staaer en Læge med blaae Barret paa Hovedet, tykt paa begge Sider

nedhængende Haar, og en violet Halvkappe. Han seer opmærksom paa et Uringlas, som han holder i Veiret, og afgiver sin Betænkning derover til en gammelagtig Bondekone, som slaar Hænderne sammen af Bedrövelse over det, hun maa höre. Foran Lægen ligger hans Patent, et Skiærf og et Barbeerbækken; ved Siden deraf staaer en halv oplukket Medicinskasse, længere tilbage et Fyrfad. Uden for Vinduet er paa venstre Side anbragt en Blomsterpote, til höire Side hænger et opfæstet tyrkisk Teppe. Dette Stykke er et af de skönne-
ste, denne berönte Mester nogensinde har frembragt; det forener Udtrykkets Sandhed med en rigtig Tegning, en skön Colorit, en herlig Behandling af det Klardunkle og den fineste Pensel. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

452. Natstykke.

Paa Træ. $10\frac{1}{2}$ T. h., $7\frac{1}{2}$ T. br.

Igiennem et Vindue sees en Tienestepige, der støtter sig paa noget Huusgeraad med venstre Haand, og holder et tændt Lys i den höire. I den mørke Baggrund ere et Par Personer antydede. Stykket er betegnet med Kunstnerens Navn og 1657. Lysets Flamme og dens Gienskin paa det vakkre Pigehoved er udfört med al den Fínhed, Sandhed og herlige Colorit, der beundres hos denne Kunstner.

453. En Eremit.

Paa Træ. 16 T. h., 12 T. br., rund for oven.

I en Hvelving ligger den gamle Mand knælende med sammenfoldede Hænder foran et Steenbord. Dette er bedækket med et Klæde, hvorpaa ligge en opslaaet Bibel, en Solskiærm, Rosenkrandsen, Timeglasset, en Kurv, og ovenpaa den et Dödingehoved og en Lysestage. Bag ved sees et Crucifix foran Stammen af et udgaaet Træ, fra hvis ene Green nedhænger en Lygte. Oldingens Ansigt er fuldt af Andagt. Alt paa dette nydelige Stykke er behandlet med ubeskrivelig Delicatesse og den største Flid; alligevel glemmer man denne over Kunsten, hvormed det Enkelte er tegnet, Lys og Skygge med Klogskab iagttaget, og det Heles varme og kraftige Tone, hvorhos dog alt smelter sammen som i et Emaillemalerie.

454. En Pige med sin Papegöie.

Paa Træ. 8½ T. h., 6½ T. br.

Bag et Vindue staaer en ung Pige, der har taget sin Papegöie paa Fingeren ud af Buret, hvilket er bleven sat paa Vindueskarmen. Hun seer smilende til Siden, ligesom af Glæde over sin Fugl. Ved venstre Side bemærkes et optrukket rødt Gar-

290 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

din. Stykket er udført med den Nöiagtighed og Föinhed, som characteriserer denne Mesters Arbeider.

455. Portrait af Kunstnerens Moder.

Paa Lærred. $8\frac{1}{2}$ T. h., $7\frac{1}{2}$ T. br.

Den aldrende Kone har et Flöiels Hovedtöi, der gaaer i en Spids ned paa Panden. Om Halsen har hun en Pibekrave. Hun seer næsten ligeud for sig. Lysfordelingen og den kraftige Kolorit er som hans Lærer Rembrandts, Udförelsen er som paa Kunstnerens andre Stykker.

456. En gammel Kone.

Paa Lærred. $8\frac{1}{2}$ T. h., $7\frac{1}{2}$ T. br.

Et gammelt Tienestetyende med Natkappe paa Hovedet, Törklæde om Halsen og en rödagtig Kiole, sees fra Siden. Stykket er i Rembrandts Maneer.

GERARD PIETERZ VAN ZYL,

kaldet

DEN LILLE VAN DYCK.

Födt i Amsterdam; opholdt sig i London hos *van Dyck* indtil 1641, da han vendte tilbage til sin Födebye.

457. Et Dandseselskab.

Paa Lærred. 33 T. h., 27 T. br.

En Dame i hvidt Atlas dandser Menuet med en Cavaleer, og kaster Öinene til en anden, der bukker sig efter hendes Slæb; foran sidder en Moder med sin lille Sön, bag dem ere nogle Tilskuere. Til venstre Side staaer en Dame i lila Kiole og tager Slöret tilside; bag ved hende sees Musicanterne. I Baggrunden Træer. Det er malt i en behagelig og harmonisk Tone; Skade at Landskabet er noget eftermörknet.

ARNOLD VAN RAVESTEIN.

Födt i Haag 1615, lærte hos sin Fader *Johan*.

458. En ung Adelsmands Portrait.

Brystbillede, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 24 T. h., 18 T. br.

Man seer et ungt Menneske med sort afrundet Haar, en Kiole af brocheret Silketöi med en derover nedhængende bred Halskrave. Oventil findes paa den ene Side Malerens Monogram, paa den anden et Vaaben og Æetat 19. (West's Catalog S. 4-5.)

WILHELM DE POORTER.

En Maler fra Harlem der levede i første Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

459. Mercur og Proserpina.

Paa Træ. 20 T. h., 26 T. br.

I en stor Grotte ligge foran paa venstre Side adskillige Frugter, bag ved endeel Vaaben. I Midten staaer et Bord med et Fad paa; Dugen er gledet af det halve Bord ned paa Gulvet, hvor en Guldskaal, en Sölvkande og Sölvpokal ligge. Ved Bordet sidder Mercur og peger til Udgangen af Hulen; et Fruentimmer staaer for ham i en blaae broderet Kappe: hun synes at give ham skiöndt nödigen Afslag. Bag hende gaaer en Pige bort med et Fad. Længere tilbage staaer en Slags Throne, blaae med Guldfrýndser. I Forgrunden sidder en Mand i österlandsk Dragt. Det er rimeligt, at Kunstneren, der slet ikke pleiede at bekymre sig om Costume, har villet fremstille Mercurs Besög i Underverdenen, for at hente Proserpina tilbage, og dennes Beklagelse over at have nydt af Granatæblet, og derfor ei at kunne vende igien til Olymp. Manden i Forgrunden blev saaledes en Pluto. Stykket har megen Effect, det er betegnet *W. D. P.*

460. Allegorie paa Fröden.

Paa Træ. 18 T. h., 24½ T. br.

Fröden sidder som en qvindelig Figur i hvid Dragt med graalig Silkekappe over og en Oliegreen

i Haanden. En hosstaaende Minerva bekrandser hende. Paa den ene Side rider en Amor paa en Löve, paa den anden Side udöser en qvindelig Figur Frugter af et Overflödighedshorn til adskillige Personer, der bringe hvad de ved deres Arbeide have bragt tilveie, Fiske, Korneeg, Haugevexter, Bröd, Sölv og Guldtöi. Det Klardunkle er godt, Farvetonen i det Hele harmonisk og piquant. Stykket er betegnet med Kunstnerens Navn og 1643.

GABRIEL MEZZU.

Födt i Leyden 1615, död 1658 i Amsterdam.

461. En sovende Sælgekone.

Paa Træ. 9 T. h., $7\frac{3}{4}$ T. br.

En ung, ret kiön hollandsk Kone, der handler med stegte Fisk, er faldet i Sövn paa sin Stol. Hendes Tröie er sort. Haanden, hvori hun holder sin Kniv, hviler paa det blaa Forklæde. Paa et Bret foran hende, der bæres af en Tönde, steges en Sild paa en Rist, som ligger paa et Fyrfad af Leer. En Kat strækker just Poten frem for at stæle Silden. Dette udmærkede Stykke er behandlet med en mesterlig Pensel, og har en beundringsværdig Sandhed.

JAN VICTORS.

Skolar af *Rembrandt*, levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

462. Jacob nedgraver Labans Afguder.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 69 T. h., 77 T. br.

Patriarken Jacob befalede, efter at have bygt Herren et Alter i Bethel, at alle de, der vare i hans Huus, skulde bortkaste de fremmede Guder, som vare i deres Hænder. Da maatte ogsaa Rachel komme frem med sin Faders Huusguder, hvilke hun hemmeligen havde borttaget; og Jacob skiulte dem under Sichems Eeg.

Man seer paa venstre Side en Person sysselsat med at lægge et Metalbillede i et opgravet Hul; foran ligger et Fruentimmer paa Knæ, og folder Hænderne over hvad der skeer. En anden bukker sig for over, for med Öinene at følge det kiære Billede. Foran staaer Rachel og seer vee-modigen paa det Idol, hun holder i sin Haand, som om hun vilde bede Jacob om at beholde det. Denne, der sidder ved Foden af et Træ, viser med den höire Haand, at Billedet maa ned i Jorden, idet han med den venstre peger op mod Himlen. Foran ham sidder Joseph med en lille Hund. I Baggrunden bemærkes adskillige Personer. Neden til læses Navnet *Johannes Victors*.

463. Boas og Ruth.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 69 T. h., 77 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

I Forgrunden sidde fire Høstfolk ved Middagsbordet; en af dem holder en Krukke ud i Leerskaalen, en skærer et Sigtebrød i Skiver, idet han tilligemed de tvende andre bliver opmærksom paa den vakkre Ruth, der med de Ax, hun har samlet i sit Forklæde, kommer hen til Boas, og af ham bliver anviist Plads til at spise med de Övrige. I Forgrunden tapper en Karl Öl af en Tönde. Bag ved paa höire Side kommer en Pige ud af Huset med Kiöd paa et Fad. Navnet *Jan Victors* staaer paa Stykket. Saavel dette som det Foregaaende ere malte i Rembrandts Maneer, have en overraskende Sandhed og en saare kraftig Colorit.

464. David velsigner Salomon.

Halve Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 38 T. h., 49 T. br.

Den döende David ligger prægtig klædt paa hvidt Bolster, med et rødt Teppe over sig; Salomon staaer hos i österlandsk Dragt. Han har paa Hovedet en Turban, siret med en Paradisfugl, og

et Scepter i Haanden; han rækker Hovedet frem, for desbedre at høre den gamle Faders sidste Ord. Stykket har en overmaade varm og kraftig Farve. Lysets og Skyggens Fordeling er heldigen udført. Det er betegnet *J. Victor 1642.*

465. Portrait af en hollandsk Dame.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 38 T. h., 30 T. br.

En gammelagtig Hollænderinde sidder i en blank bonet Lænestol, med den ene Haand, hvori hun holder Tørklædet, paa Skiödet, og den anden paa Stols Arm. Paa et Bord ved Siden ligger hendes Bönnebog med forgyldt Snit og Sölvspænder. Hendes Dragt er sørt med Kammerdugs Pibekrave om Halsen, Pleureuser for Hænderne og paa Hovedet en tynd Kammerdugs Hue. Naar man fæster Öie paa Carnationen, Ansigt og Hænder, maa man falde i Forundring over den Sandhed, hvormed dette er udtrykt. Stykket er betegnet med Kunstnerens Navn. (West's Catalog S. 24-25.)

HANS JORDAENS.

Födt i Delft 1616, levede sin meste Tid i Italien, døde i Haag.

466. Kamp med Amazoner.

Paa Lærred. 26 T. h., 31 T. br.

I Forgrunden kiæmpe Amazoner med Mænd; nogle ere fældede, andre ere nærved at nedlægge

deres Modstandere. Tæt derved foregaaer Hovedangrebet, der skeer over en Broe. Giennem dens Hvælving sees en Flod, ud i hvilken en Deel Flygtende blive forfulgte. Slagets vilde Tummel er udført med en kraftig Pensel, men uden Holdning.

GOVAERT FLINCK.

Født i Cleve 1616, døde 1660 i Amsterdam. Discipel af *Rembrandt*.

467. Et Mandsportrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 30 T. h., 26 T. br.

En ung Mand med Knebelsbart sees ligesfor; han fæster sine brune Öjne paa Tilskueren. Paa Hovedet har han en med Perler besat Hue: det lyse Haar hænger kruset ned fra begge Sider. Foran er hans mørke Kappe aaben, saa man kan see hans Linned og røde Tröie. Det er et kiækt behandlet Hoved, let henkastet paa Lærredet.

THOMAS WYK.

Født i Harlem 1616, døde 1686.

468. Det Indvendige af en Bondegaard.

Paa Træ. 22 T. h., 18 T. br.

En Hest staaer mellem nogle Tönder, ved Siden ligge Havefrugter, længere henne er en

298 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Brönd; ved venstre Side sidde nogle Bönder til Bords. Dören staaer aaben ind til Huset, hvor en Mand sidder ved et Bord. Stykket har en behagelig rolig Tone.

469. Zigeunere og Soldater.

Paa Lærred. 22 T. h., 27 T. br.

Under en stor Hvælving, der omslutter hele Stykket, sees en Zigeunerinde, med sit Barn paa Armen, i Begreb med at spaae for et Par Bönder; en Soldat betragter det fuld af Opmærksomhed. Til Venstre ligge nogle Lazaroner. Mellemgrunden optage Bygninger, som udgiøre Opgangen til en By. I Baggrunden aabner Udsigten sig til en Flod, paa hiin Side ere Bierge. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket. Det er malt i en behagelig og kraftig Tone, med en aandfuld Pensel.

GERHARD DE WET.

En Lærling af *Rembrandt*, levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

470. Christi Renselse.

Paa Træ. 23 T. h., 32 T. br.

Til venstre Side ligger et Offerdyr paa Alteret, nogle Leviter er sysselsatte med det; foran

staaer en Præst, neden for ham en anden, til hvem Maria knælende løfter Barnet Jesus. Paa Alterets Fod staaer en Dreng med en tændt Fakkell, en anden holder et Røgelsekar. En Præst læser knælende i Thorah. Nedenfor tilbede et Par Personer. I Baggrunden sees et Par Groupper sysselsatte med at læse den hellige Skrift. Dette Stykke har en klar Farve, en ypperlig Harmonie, og er betegnet med Kunstnerens Navn.

CORNELIUS DE WET.

Levede i Midten af det syttende Aarhundrede, og har studeret *Rembrandt*,

471. Jephthahs Datters Offer.

Paa Træ. 23 T. h., 31 T. br.

En Mand sidder i fyrstelig Dragt paa et ophöiet Sæde, nedenfor er en Forhöining, hvor en sørgende Pige, med Krands om Hovedet, omfavnes af et ældre Fruentimmer; nogle Præster staae ved et Alter, og synes at formane hende; adskillige Fruentimmer yttre deres Sorg. Sandsynligen har Maleren villet fremstille Jephthahs Datter, der er beredt at opfylde Faderens Løfte. Stykket er malt i en varm og harmonisk Tone. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

PHILIP DE KONING.

Født i Amsterdam 1619, en Discipel af *Rembrandt*, døde 1689.

472. Mandsportrait.

Brystbilled, $\frac{3}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. $18\frac{1}{2}$ T. h., $14\frac{1}{2}$ T. br.

Manden sees lidt fra Siden, han har en sort Hue paa Hovedet, et Brystharnisk og en Ordenskiede. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket. Det gjør megen Virkning i *Rembrandts* Smag.

473. Et Tyrkehoved.

Buste, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærrød. $18\frac{1}{2}$ T. h., $14\frac{1}{2}$ T. br.

Hovedet vender til Høire. Tyrken har graat Haar, en gul Turban med Agraiffe af Ædelstene, og et lidet Brystharnisk. Det er betegnet med Mesterens Navn.

THOMAS MATHIAS.

Discipel af *Rembrandt*. Levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

474. Fruentimmerportrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $37\frac{1}{2}$ T. h., 32 T. br.

Indenfor et Vindue sidder en ung Kone; hun har et sort Slør paa Hovedet, et Gyldenstykkets Liv og derover en prægtig Kappe med et Bryst-smykke. Billedet er betegnet med *T. M.* At denne Mester er saa ubekiendt, hidrører venteligen fra, at hans Arbeider have en saadan Lighed med hans Lærers, at de blive udgivne for Dennes. Thi alt hvad man finder Skiönt i Rembrandts Stykker, det Klardunkle, Farvernes Paasætning og Behandling, er ogsaa her fortræffeligt.

475. En huuslig Scene.

Paa Træ. 16 T. h., 20 T. br.

I et Sengkammer sidder en Moder paa en Skammel, og giver et Svøbelsebarn Die. En gammel Mand holder et Klæde i Veiret. Ved Siden staaer et Bord under Vinduet, bedækket med et rødt Klæde. Flere Böger ligge paa Bordet. I Stuen sees adskillige Meubler. Stykket er malt i Rembrandts Stil og med hans Belysning. Det er mærket *T. M. f.*

N. ECKHOUT.

Levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

476. Susanna i Badet.

Heel Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 47 T. h., 64 T. br.

Susanna er afklædt; hun sidder paa sit Linned med Födderne i Vandet; hun holder Armene over et blaat Gevandt. Foran hende staaer en AEske med Smykker. Ved den venstre Side springer en Fontaine. Bag ved seer man de to Gamle have deres Glæde af at betragte hende. *N. Eckhout f.* staaer skrevet derpaa. Billedet er af Rembrandts Skole; Susannas Carnation er mesterlig.

JAN MIENSI MOLENAER.

Han levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

477. En Krostue.

Paa Lærred. 23 T. h., 37 T. br.

En Bondekone, med grönt Skiört og en Fiskeskee bundet om Livet, sidder med Haanden paa Knæet, og lægger sig leende over en Tönde; bag hende staaer en Karl, der seer med Fornöielse paa Manden, som sidder ved Bordet i rød Kofte

med de bare Been i Töflerne, og efter at have drukket en Deel, tömmer et Trækruus. Lige over for ham viser en anden under Latter sit tomme Kruus. Ved Bordet sidder endnu en gammel Mand, der har knækket sin Tobakspibe; bagved dem yttre nogle Bönder deres Glæde. I Baggrunden paa venstre Side sidder et Antal Bönder om et Bord. I Forgrunden ligge allehaande Huusgeraad paa Gulvet, en Kat slikker en Pande. Paa en Stoel læses Mesterens Navn. Den lave Natur er fremstillet med megen Sandhed og livlige Farver i en god Holdning.

478. En huuslig Scene i en Kro.

Paa Træ. 19 T. h., 14 T. br.

En gammelagtig Kone er kommen ind i en Kro, for at söge efter sin Mand, og har fundet ham ved Siden af en ung letfærdig klædt Pige. Fuld af Forbittrelse griber hun ham med den ene Haand i Haaret, og löfter i den anden Töffelen for at banke ham. Man seer paa Manden, at han ikke tør andet end finde sig deri. Folkene i Krostuen betragte denne Scene, udenfor kige adskillige ind giennem en aaben Halvdör, og en Dreng staaer foran med et Ark beskrevet Papir i Haanden og peger hen til den vrede Kone. Kunstnerens Navn

304 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

og 1650 staaer paa Stykket. Det er malt med meget Udtryk og giennemsigtige Farver.

479. Det Indvendige af en Kro.

Paa Træ. $13\frac{1}{2}$ T. h., 12 T. br.

Paa en Tönde er lagt et Bordblad, ved hvilket trende Bönder sidde tilligemed en ung Pige, hvem den ene tager under Hagen. Paa Bordet sees Kort, Piber og Fyrfad. En Person staaer bag ved; en anden er i Begreb med at oplukke Dören; en Kone kiger ind af et Vindue. Stykket er malt i Adrian Brouwers Maneer, med en delicat og giennemsigtig Pensel. Kunstnerens Navn staaer paa Tönden.

ABRAHAM VERBOOM.

Han levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

480. Et Landskab.

Paa Lærred. 25 T. h., 30 T. br.

En Vei gaaer igiennem et Skovpartie, en Vandrør er gaet ind i Skoven; ud af den kommer en Herre til Hest, ledsaget af en Mand tilfods og en Hund. Til Venstre er en Jæger med sin Hund paa Jagt mellem Buskene. Ovenfor sees en Bakke,

bestraalt af Solen, med Faar og Hyrder; bag ved skintes et Huus mellem Træerne. Figurene ere af Wouwerman. Paa Stykket læses Kunstnerens Navn. En meget simpel Composition med en høi Grad af Natur, en skiön Belysning og fortræffeligen udført.

481. Landskab.

Paa Lærred. 57 T. h., 70 T. br.

I Forgrunden sidder paa Kanten af en skovbevoxet Bakke en pialtet Fisker, og holder Angelen ud over en omstyrtet Grauestamme for at fiske neden for i et Vandfald, der paa venstre Side har banet sig Vei giennem et Klippestykke. Rundt omkring er Skov. Et Stykke fra Fiskeren løsner en Jæger sit Gevær; længere borte sees et Par Reisende. Midt imellem Skovpartierne aabner Udsigten sig til fiernere Skove og en viid Landstrækning. Figurene ere af Lingelbach. Lövkastet er udført med en flittig og övet Pensel.

PHILIP WOUWERMAN.

Födt i Harlem 1620, lærte hos sin Fader *Paul* og hos *J. Wynants*, döde i Harlem 1668.

482. Jagtstykke.

Paa Lærred. 20 T. h., 26 T. br.

En Jæger og en Dame have mellem nogle Træer naaet Hiiorten, en Piqueur kommer til, blæ-

sende Jagten sammen med sit Valdhorn. En anden Hiort bliver tæt ved jaget op af en med Spyd bevæbnet Rytter, og bag en Træbul venter en Jæger den med samme Vaaben. I Baggrunden sees et Landskab. Kunstnerens Monogram staaer paa Stykket. Figurerne ere som sædvanligen paa denne Kunstners Stykker skiönt tegnede og malte; Lys-effecten er uforlignelig, men Træerne, i Særdeleshed Mellemgrundens, ere noget for grønne.

483. Landskab.

Paa Træ. 20 T. h., 26 T. br.

Uden for en Landsbykro sidde tvende Karle og en Kone, der giver sit Barn at die; en Pige taler til hende. Ved Siden af denne Gruppe sees en Ko, et Æsel og et Par Hunde. Længere henne holder en Dame til Hest, hvem en Staldkarl med Forklæde for bringer et Glas. Den Ene af hendes Følge er staaet af Hesten, den anden bliver holdende; en Tigger nærmer sig dem. I Baggrunden er et Landskab antydnet. Stykket er malt i Kunstnerens mørke Maneer; Soelvirkningen er fortræffelig. Kunstnerens Monogram findes paa Stykket.

484. En Falkejagt.

Paa Træ. 15 T. h., 21 T. br.

En Dame i rød Dragt holder med Ryggen mod Tilskuerne paa en bruun Hest ved en Bæk.

En Jæger har fyldt sit Horn med Vand, og byder hende at drikke, en anden Jæger holder paa en hvid Hest, og har en Falk paa Haanden. I Baggrunden et Landskab. God Sammensætning, skuffende Colorit og en forstandig Holdning udmærke Stykket.

485. En Vanding.

Paa Lærred sat paa Træ. 14 T. h., 18 T. br.

En Karl rider paa en hvid Hest ud i Vandet; han trækker en brun vælig Hest efter sig. En anden Karl er redet noget længere ud, for at lade sin Hest drikke. Paa venstre Side er der en Bro, som en Reisende rider over, ude i Vandet sees to Svømmende; paa höire Side viser sig Agterdel af et Fartöi. I Baggrunden er et Landskab, hvis Tone herligen harmonerer med den skyefulde Luft og den varme Forgrund. Det Klardunkle er mesterligen behandlet. Kunstnerens Monogram findes paa Stykket.

486. Landskab.

Paa Træ. 31 T. h., 40 T. br.

Ved Foden af en Klipperad ligger paa höire Side en Hytte, omplantet af Træer; fra Skorstenen opstiger Røg. Foran malker Konen et af sine sex Faar. Ved Stubben af et raaddent Træ ligger

308 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Bonden paa Knæ for at binde sin Hund. Fire Reisende i spansk Dragt, midt paa Forgrunden, giøre sig færdige at fortsætte deres Reise. To ere allerede stegne til Hest, en Tredie er ifærd dermed, den Fierde lader Drengen holde sit Dyr, medens han bringer sin Støvlekrave i Orden; alle Hestene ere udmagrede. Langt borte rider en Reisende ned ad Bakken, foran ham forsvinder en anden med sit Bylt. Paa Forgrunden til Venstre staaer paa Brinken ved en Flod Stammerne af et Par udgaaede Træer omslyngede af Vedbende; i Floden sees en Baad. Fra Horizonten frembryder Morgenrøden. En varm Tone, god Harmonie og et rigtigt Luftperspectiv findes i dette Stykke. Det er betegnet med Kunstnerens Monogram. (West's Catalog S. 52-53.)

ADRIAN VERDOEL.

Født omtrent 1620 i Overmaas. En af *Rembrandts* bedste Discipler. Man giver ham desuden *Bramer* og *de Witte* til Læremestere.

487. En studerende gammel Mand.

Knæstykke, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 25 T. h., 19 T. br.

En Olding med graat Skiæg, en sort Flöiels Hue og Dragt af samme Farve, sidder og skriver

ved et Bord, hvorpaa ligge Böger, Documenter og en Globus. Paa Væggen sees et Crucifix og et Timeglas. Dette Billede er ganske i Rembrandts Stil og fortræffeligen udført.

HERMAN SWANEFELDT,

med Tilnavn: Eremiten,
almindelige

Herman Italiener.

Født i Woerden 1620, lærte hos *Gerhard Dow*, og siden hos *Claude Lorain*, døde i Rom 1690.

488. Landskab.

Paa Lærred. 54 T. h., 70 T. br.

I Forgrunden kneise tre ranke Træer ved Bredden af en Flod, paa hvis anden Side man seer Buskværk og Ruiner, i Baggrunden høie Bierge. Til høire Side viser sig noget borte en Allee ved Foden af et steilt Bierg. Den nedgaaende Soels Virking paa en varm Sommerdag er heldigen udtrykt; men Stykket er ei blevet forskiønnet ved den Diana, der med sine Nympher er bleven anbragt i Forgrunden.

489. Landskab.

Paa Lærred. 11½ T. h., 9½ T. br.

I Forgrunden sees et Par Vandringsmænd under nogle Træer ved Bredden af en Flod; paa

den anden Side bemærkes nogle Baade, lidt höiere op et Par Bänderhuse ved Foden af et Field, som hæver sig i Veiret og bærer en Ruin paa Spidsen. Til Venstre er en Udsigt i det Fierne. Det er en smuk Sammensætning udført i en varm Tone.

ISAAC VAN NIKKELEN.

Fader til *Jan van Nikkelen* fra Harlem.

490. Det Indre af en reformeert Kirke.

Paa Lærred. 58 T. h., 49 T. br.

Man seer det Indre af en stor Kirke fra dens ene Ende til den anden. Dens Simpelhed viser, at den tilhører de Reformeerte. I Baggrunden bemærkes nogle Mennesker. Kunstneren har ved sin bløde Pensel vidst at undgaae det alt for skiærende Hvide i de for Zirater blottede Mure. Stykket er betegnet med Mesterens Navn.

FRANZ POST.

Født i Harlem, reiste 1647 med Grev Morits af Nassau til Indien, døde i sin Fødeby 1680.

491. Et brasiliansk Landskab.

Paa Lærred. $33\frac{1}{4}$ T. h., $43\frac{1}{2}$ T. br.

Paa venstre Side ligger en Sukkerplantage, man seer adskillige Bygninger, og Mennesker, sys-

selsatte med Sukkerets Tilvirkning; paa höire Side nogle Vexter i Forgrunden, længere tilbage en Flod, og paa hiin Side deraf en viid Landstrækning besat med Bygninger og Skovpartier. Et lykkeligt Valg af Udsigten fra disse lidet bekiendte Egne, en god Farvegivning og en beundringsværdig Lethed i Udförelsen udgiöre denne Kunstners Roes.

A. BEERSTRAATEN.

Levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

492. Vinterudsigt af Harlem.

Paa Lærred. $35\frac{1}{2}$ T. h., $49\frac{1}{2}$ T. br.

Solen er brudt frem efter et Snefog, og bestråler de snebedækkede Taarne af Harlems store Port, der vender mod Amsterdam. Himlen hænger fuld af tykke Skyer, den friske Snee ligger endnu paa en Deel af Veien. Adskillige Personer vandre ud og ind af Byens Port; flere spadserer og løbe paa Sköiter paa den tilfrosne Kanal, der runder sig med beundringsværdigt Perspectiv om Byens Muur, og forhöier derved den piquante Effect som det Heles klare Tone frembringer. Stykket er betegnet med Mesterens Navn og Aarstallet 1664.

493. Det Indvendige af en Kirke.

Paa Træ. 25 T. h., 19 T. br.

Det er en reformeert Kirke; de höie Piller ere uden Prydelser; paa venstre Side er Prædike-

stolen, paa höire en Rad lukte Stole. I Enden adskiller en Balustrade Choret fra det Övrige. Adskillige Folk gaae om i Kirken. Perspectivet er godt iagttaget, men Luftens Farve harmonerer ei med det Övrige. Stykket er betegnet med Mesterens Navn.

J. BEERSTRAATEN.

Döde 1687.

494. Et Söstykke.

Paa Lærred. 37 T. h., 32½ T. br.

I Forgrunden fremtræder en nøgen Kyst med et Par Hytter og en brat Klint, bevoxet med lidt Sögræs. Paa Pynten sees tre Folk. Neden under glide de jevne Bølger, fremstilte med en tryllende Sandhed. Til Höire ligger en Hamborger Galease med löse Seil. En Baad med sex Mand gaaer fra Borde, længere henne roer en anden; til Venstre ligger fortöiet Vraget af et Skib, hvor adskillige Folk ere ombord. Disse Fartöier ligge i Læ af nogle Skiær, om hvilke Indløbet gaaer, som atter er bedækket af en Række af Klipper, hvilke kaste deres Skygge paa den glatte Flade, som desuden hist og her er fordunklet af de Skyer, hvormed Himlen er overtrukken. Det Fuldendte i Fremstil-

lingen af Skibene forener sig heldigen med den herlige Harmonie i Coloriten af Vand, Mos og Klipper. Stykket er betegnet med Mesterens Navn. (West's Catalog S. 87-88.)

DANIEL DE BLIEK.

Levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

495. Det Indvendige af en Kirke.

Paa Træ. 24½ T. h., 36 T. br.

Standpunktet er taget fra Siden, og viser den venstre Sidegang lige indtil Choret. I Midten hænger en Lysekrone, som kaster sit Skin i Midten af de mørke Hvelvinger; paa højre Side sees Prædikestolen, i Baggrunden Choret. Ti Personer kunne tælles omkring i Gangene. Paa en af Pillerne staaer Kunstnerens Navn. Denne skønne Architecturs Perspectiv, og den Roe man finder i Belysningen, gjøre en ypperlig Effect.

496. Det Indvendige af en Kirke.

Paa Træ. 14 T. h., 18 T. br.

Man seer langs igiennem Skibet af en gothisk Kirke lige til Choret; paa højre Side er Prædikestolen. I Midten hænger en stor tændt Lysekrone,

314 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

der kaster et stærkt Skin til de midterste Pillere paa begge Sider. En Karl med Stok i Haanden jager efter nogle Drenge, der flygte til Sidegangene, hvor adskillige Personer bemærkes. Dette skionne Stykke har et fortryllende Lys, der frembringer den herligste Effect. Paa en Pille læses: *D.D. . Bliet inv. 1656.*

497. Architectur.

Paa Træ. 10 T. h., 8 T. br.

Giennem en paa Colonner hvilende Bygning, der indsluttes af en Balustrade, ved hvis Ende staaer en Statue, seer man ud til et Landskab i det Fierne. Dagslyset er svagere, som paa en klar Efteraarsdag, men udbreder sig med sine lette Skygger harmonisk over alle Gienstande. Stykket er mærket *D.D.B. 1658.* (West's Catalog S. 40-41.)

498. Architectur.

Paa Træ. 10 T. h., 8 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

En prægtig Colonnade aabner Udsigten til den indre Deel af et Slot. Farvetone og Udførelse er ligesaa god som ved det Foregaaende. Det er betegnet paa samme Maade. (West's Catalog S. 41-42.)

CORNELIUS BEGA.

Födt i Harlem 1620, döde sammesteds af Pesten 1664.
Discipel af *A. Ostade*.

499. En syg Bondekone.

Paa Lærred. 22½ T. h., 18 T. br.

Den syge Kone sidder med Armene paa en Seng; Manden holder hende om Hovedet. Den hosstaaende Læge, med den ene Haand i Barmen, seer paa et Uringlas; foran er en Vugge og allehaande Huusgeraad. Stykket er malt med en skön bred Pensel og har en god Farve.

BARTHOLOMÆUS BREENBERG.

Födt i Utrecht 1620, död 1663.

500. Eliæ Offring.

Paa Træ. 32 T. h., 27 T. br.

Elias havde, for at overtyde Achab, oprettet et Alter til Herren; en Grav blev giort deromkring, den blev fyldt med Vand, og Offeret selv, der lagdes paa Alteret, besprængt dermed. Da faldt Ild ned fra Himmelen og antændte Offeret. Man seer her Folk sysselsatte med at fylde Graven med Vand og besprænge Offeret, men det brænder dog

316 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

i lys Lue, thi en Ildstraale fra Himlen har tændt det an. I Forgrunden knæler Elias, og løfter sine Hænder mod Himlen. Kongen, der er klædt i tyrkisk Dragt, viser, saavelsom fire andre Personer, stor Forfærdelse. Længere tilbage sees Baals Alter, omkring hvilket Præster dandse og skiære sig med Knive. En stor Skare venter paa Udfaldet. I Baggrunden Klipper. Stykket er malt med en dristig Pensel, men Lyset er noget usammenhængende. Paa venstre Side læses: *B. Breenberg f. 1645.* Det er stukket i Kobber af Pieter Nolpen.

501. Landskab.

Paa Træ. 13½ T. h., 20½ T. br.

Til höire Side sees Ruinerne af en romersk Bygning; to Mennesker staae paa Trappen; en Deel af den gamle Muur bestraales af stærkt Sollys. Til venstre Side er Udsigt til et Landskab, hvor nogle Ruiner vise sig paa en Höi. Stykket er udført med en saftig Pensel. Lysets Brækning paa den gamle Muur er udtrykt med beundringsværdig Sandhed.

ANDREAS BOTH.

Født i Utrecht omtrent 1620, Discipel af *A. Blomaert*, døde i Utrecht 1650.

502. En Kiedelmikker.

Paa Lærred. 17 T. h., 14 T. br.

Han er ung, og sidder i en pialtet Dragt med bare Been; men seer tilfreds ud, idet han holder sin Pibe i Haanden. Paa høire Side sees et Par Kiedler og en Puster. Til venstre Side rider en Mand i Baggrunden forbi en Bygning. Stykket er malt i en kraftig Tone, med en skön og blöd Pensel, og en frappant Belysning.

J. DUBBELS.

Angives for at have været *Backhuysens* Læremester.

503. Et Söstykke.

Paa Lærred. 52 T. h., 73 T. br.

Paa Sandet i Forgrunden ved venstre Side ligger en Baad, hvori en Fisker har sat sig; lidt ude i Vandet staae et Par Söfolk og en Dreng. En Baad fuld af Mennesker har nylig lagt fra Land, en Smakke nærmer sig og har begyndt at tage Seilene ind. To hollandske Krigsskibe bakke deres Seil, et tredie krydser, flere sees i Baggrunden. I det Fjerne bemærker man en Öe. Mesterens Navn læses foran paa en Tönde. Dette Stykke har en beundringsværdig Sölvtone, Skyerne og Bølger-

nes Bevægelse er udtrykt med største Sandhed og en fortryllende Harmonie.

PETER WOUWERMAN.

En yngre Broder af *Philip Wouwerman*, lærte hos *Roland Rogman*, arbejdede dog i Broderens Maneer, døde 1668.

504. Udsigt over Scinen fra Pontneuf.

Paa Lærred. $43\frac{1}{2}$ T. h., 51 T. br.

Forgrunden viser Pontneuf i Paris, i Midten hæver sig Henrik den Fierdes Billedstøtte til Hest; paa begge Sider og foran en stor Mængde Vogne og Heste og en Vrimmel af Mennesker, kjørende, ridende og gaaende, som ved deres Masker og hele Adfærd vise, at det er Carnaval. Alt er fuldt af Liv og Munterhed. Man seer ud over Broen lige til Pont royal. Paa begge Flodens Sider ligge og roe Baade, fulde af Folk. Quaierne myldre af Mennesker.

De mangfoldige livlige Figurer ere fortreffeligen tegnede, og Groupperne saa vel ordnede, at de, uagtet deres Mængde, ikke trætte Öiet. Grunden, Bygningerne og Luften have en saare god Farve-tone. Man kan med Föie sige, at Kunstneren har i dette Arbejde forenet alle sin Broder Philips Fuldkommenheder og intet efterladt ufuldendt. Hans Navn staaer paa Stykket.

505. Bataillestykke.

Paa Lærred. 38 T. h., 58 T. br.

I Forgrunden skeer et Cavalleri-Angreb paa en Höi. En brun Hest ligger udstrakt, den saarede Rytter ved Siden. Noget derfra vælter en Skimmel sig paa Jorden, Blodet qvælder frem af Saaret; Rytteren er sprunget af, men faaer et Pistolskud af En, der paa en hvid Hest galopperer forbi. Længere til Höire möde to Ryttere hinanden, den ene har alt givet Fyr, den anden er truffet. Lidt tilbage marscherer en Fane Fodfolk imod Rytteriet; en Karl har faaet et Skud i sin Patrontaske, Granaterne springe, og han löber i den störste Skræk. En Rytter sprænger ned ad Bakken til Dalen, der indtager Stykkets anden Plan, hvor paa den venstre Side en Deel Fodfolk er opstillet i Slagorden; bag dem foregaaer en Skiærmydsel, og en Mine springer i Luften med mange Mennesker. Stykkets tredie Plan er en bred Flod, hvorover er slaget en Bro, som en Armee passerer. Paa hiin Side Broen seer man en befæstet By og i Baggrunden steile Klipper. Stykket er mærket *P. W.* Det kan ansees for Kunstnerens Mesterstykke, og at nærme sig Broderens Philip Wouwermans bedste Arbeider. Den store Composition er vel ordnet, Figurerne tegnede med megen Indsigt, Penselstrøget er fuldt af Liv, og Lyseffecten saare heldigen anbragt.

506. Landskab.

Paa Lærred. 45 T. h., 59 T. br.

I Forgrunden ligge tvende mosgroede Træstammer. En Dame med en Falk paa Haanden og en Cavaleer ved hendes Side nærme sig, ridende langs med en Flod, som deler sig i tvende Arme, og indtager næsten hele Stykkets Bredde. Paa venstre Side er en Kone i Færd med at vade over den. Paa den anden Side hæver sig en Høi af kridtagtig Jorbund, paa hvilken et Bondehuus sees og et Par Træer. Paa Bakken af samme Jordart, mellem Flodens Arme, ligger et Landslot med en stor Havemuur, bag ved denne bemærkes en Allee. Udsigten synes at være taget af et engelsk Landsted. Monogrammet læses nedentil.

HENDRIK ROKES MAARTENSEN.

kaldet

ZORG.

Født i Rotterdam 1621, døde 1682. Lærte hos *David Teniers*.

507. Hyrdernes Tilbedelse.

Paa Træ. 21 T. h., 30 T. br.

Bleeg, med den ene Haand paa Hiertet, fremviser Gudsmoderen sit nyfødte Barn, svøbt paa gam-

meldags Maade. Bag hende staaer Joseph, hvilende sin venstre Haand paa Oxens Hoved, og taler med Begeistring til de Knælende: en tilbedende gammel Kone, en stirrende Dreng og en ung Hyrde, der bringer en Geed og Frugter. Paa den anden Side af Maria knæler nok en Hyrde, som holder Huen i de foldede Hænder; ved ham tager en ung Pige en Høne ud af sin Kurv, for at frembyde den. I Baggrunden sees en Trappe, ad hvilken flere komme ned. Til Høire bemærkes Æslet, som tillige med Oxen jævnlig anbringes ved dette Æmnes Behandling, fordi det var et Sagn (opkommen af Esaïæ Kap. 4, 3) at netop disse tvende Dyr havde været der, hvor Jesus blev født. De giennemsigtige Anstrøg, Characterernes Udtryk og Lysets mesterlige Fordeling giøre dette Stykke til et af de skiønneste, denne Kunstner har udført. Det er betegnet *M. Sorgh* 1642. (West's Catalog S. 58-59.)

ADAM PYNAKER.

Født i Pynaker ved Delft 1621, døde 1673.

508. Landskab.

Paa Lærred. 17 $\frac{1}{4}$ T. h., 19 T. br.

I Forgrunden sees tvende Bønder, et Æsel og en Hund mellem nogle høie Stammer. En af

322 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

disse er næsten udgaaet. Solen belyser dens mosgroede halv affaldne Bark. Mellem Træerne er en viid Udsigt, der begrændses af fierne Bierge. Det Klardunkles Behandling og Sollysets Virkning er fortreffeligt. Kunstnerens Monogram staaer derpaa.

GERBRAND VAN DER ECKHOUT.

Födt i Amsterdam 1621, Discipel af *Rembrandt*, døde 1674.

509. Musikunderviisning.

Paa Lærred. 29 T. h., 25 T. br.

En Dame sidder ved et med et tyrkisk Teppe bedækt Bord og synger efter Noder. Læremesteren, hvis Hat og Stok sees bag ved, staaer hos hende og slaar Takt med Haanden. En Flöite ligger paa Bordet. Foran sidder en Herre, der hører paa Sangen; ved venstre Side bemærkes en Hund. Stykket er udført med stor Sandhed, det Klardunkle er fortryllende. Mesterens Navn og 1655 læses derpaa.

510. Christus paa Korset.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 49 T. h., 38 T. br.

Christus hænger paa Korset mellem de tvende Rövære; Mörket er udbredt over Landet, men paa

den Korsfæstede falder en Straale fra Himlen, der oplyser den under Korset værende Gruppe af ti Personer, blandt hvilke man bemærker den hellige Moder, der er hendaanet og hvis Hoved understøttes af Johannes, de tre Marier og Joseph fra Arimathæa. Til Venstre sees nogle af Folket der yttre Forundring, og tre Soldater, der roligere kaste Tærninger om Christi Kiortel.

Modsætningen af det Halvdunkle, hvormed de øvrige Personer ere udførte, til Klarheden, der hviler over Frelseren og den ved ham værende Gruppe, frembringer en beundringsværdig Virkning.

511. Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Træ. $24\frac{1}{2}$ T. h., 18 T. br.

Det forestiller en gammel suurseende Mand med tynde graae Haar paa Hovedet og et graat Skiæg; en mørk Kappe er kastet over ham. Hovedet er udtryksfuldt. (West's Catalog S. 23.)

ALDERT VAN EVERDINGEN.

Født 1621 i Alcaer, hvor han døde 1675. Han var en Discipel af *R. Savary* og *P. Melyn*, og blev ved et Skibbrud paa den norske Kyst bekiendt med dens Klippeegne.

512. En norsk Egn.

Paa Lærred. 84 T. h., 74 T. br.

Fra venstre Side kommer en Elv, der nedstyrtende mellem Klipper indtager hele Stykkets

324 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Bredde. I Forgrunden sidder Maleren og tegner, ledsaget af to Personer. Paa hiin Side Vandfaldet hæver sig en sandig Bredde med Stubbe og Buskværk, høiere oppe Grantræer; længere borte sees Mennesker og Bygninger, og bag ved rager et Field i Veiret, paa hvis Spidse staaer en Borg. Nedentil læses Kunstnerens Navn. Den pittoreske Beliggenhed er bleven behandlet med Kienderhaand samt en rig og kraftfuld Colorit. Stykket maa saavel for dets overordentlige Størrelse, som for dets fortreffelige Udførelse ansees for denne udmærkede Mesters fortrinligste Arbeide.

513. Norsk Prospect.

Paa Lærred. 32 T. h., 42 T. br.

Til venstre Side slynger sig en Elv giennem en vidt udstrakt stenig Strækning; fra dens Bredde hæver sig til høire Side en Rad af Fielde, paa hvis Toppe hist og her sees Graner; et Vandfald nedstyrter mellem Klipperne. Paa Forgrunden mellem de steile Klippestykker vise sig nogle Mennesker. Stykket er malt med klare Farver, og har beundringsværdig Sandhed. Det er betegnet med Mesterens Navn og Aaret 1647.

514. Norsk Landskab.

Paa Lærred. 38½ T. h., 63 T. br.

Store Klippemasser, optaarnede over hinanden, indtage det Meste af Stykket; kun en enkelt Hytte

og nogle faa Træer sees derimellem. Nogle Folk til Hest vise sig i Forgrunden. Til venstre Side danner en bred Elv et Vandfald tæt nedenfor et Saugbrug, og henover dette taber Udsigten sig i det Fierne. Stykket har en mørk Tone, men en overordentlig Sandhed og Harmoni. Det er betegnet med Kunstnerens Navn.

515. Norsk Prospect.

Paa Lærred. 41 T. h., 55 T. br.

Den største Deel af Maleriet indtager en Masse af brune Klippestykker, mellem hvis Kløfter bemærkes Træer, Bygninger og en Faarehiord; överst oppe öines nogle Graner, Mennesker og Qvæg. Bag dette Field hæver sig et endnu større. Til höire Side sees et Vandfald, over hvilket der er en viid Udsigt til en Fieldegn. Luften er klar, det Övrige er holdt i en brunlig Tone; Fieldstykkerne ere fremstilte i deres hele ærværdige Størhed. Paa Stykket læses: *Allart van Everdingen* 1649.

EMANUEL MURANT.

Födt i Amsterdam 1622, lærte hos *Philip Wouwermans*, döde i Leewarden 1700.

516. Landskab.

Paa Træ. 23½ T. h., 32¼ T. br.

Paa dette med megen Omhyggelighed udförte Stykke sees en Landsby med grundmurede Huse,

326 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

foran disse en Bro. Paa Broen holder en Bonde til Hest, en anden taler med ham; nedenfor sidder en Fisker i sin Baad paa Vandet, der indtager Forgrunden.

517. Landskab.

Paa Træ. $23\frac{1}{2}$ T. h., $32\frac{1}{4}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Man seer nogle forfaldne Bønderhuse; en Bondekone staaer i sin Dør, en anden kommer gaaende; foran lidt Vand og en Vei, hvorpaa tvende Sviin; i Baggrunden til Höire Udsigt til grønne Marker. Baade dette og det foregaaende Stykke ere mærkede *E. M.* Bygningerne ere i begge udførte med saadan Nöiagtighed, at man kan tælle Stenene i dem.

JACOB VAN DER DOES.

Født i Amsterdam 1623, lærte hos *N. Moyaert*, døde i Haag 1673.

518. Qvægstykke.

Paa Lærred. 26 T. h., 32 T. br.

I Forgrunden sees en Flok Faar, et Par drikke af Brönden; höiere oppe paa Bakken sidder Hyrden

med den övriga Hiord tæt ved et Slags Hegn af Siv, der afsondrer ham fra Skoven. Neden for Bakken driver en Hyrde sine Lam giennem en Flod. I Baggrunden vise sig Bierge. Stykket er malt af Meisterhaand; alle Delene ere fuldendte, og det Hele har en behagelig Harmoni. Paa Stykket læses Kunstnerens Navn og Aarstallet 1661.

519. Landskab.

Paa Kobber. 17 T. h., 21½ T. br.

Under trende Træer sees en lille Flok af Faar og Geder. En Hyrdepige sidder med Ryggen mod Tilskuerne; hun synes at være indslumret med Flöiten i sin Haand. Et rødt og et hvidt Dækken ligge i en Kurv ved hendes Side. Længere henne vise sig nogle Ruiner. Baade Pige og Faar ere mesterligen udførte. Paa Stykket læses: *IV D.*

520. Qvægstykke.

Paa Træ. 17 T. h., 21½ T. br.

I Forgrunden sees fem Faar og en Ko under nogle Træer. I Baggrunden ligger den övriga Deel af Faareflokken. Man beundrer især den Föinhed, hvormed Ulden paa Faarene er behandlet.

NICOLAS BERGHEM.

Födt i Harlem 1624, döde der 1683.

521. Qvægstykke.

Paa Træ. 12 T. h., 15 T. br.

I Forgrunden paa höire Side rider en Kone paa et Æsel; en Bonde, der driver noget Qvæg, viser hende Veien. Længere henne sees Köer og Faar i Skyggen af nogle Træer, i Baggrunden Bierge. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket. Det er udført med megen Kraft.

522. Tvende Heste.

Paa Lærred sat paa Træ. 24 T. h., 21 T. br.

Midt paa Stykket staaer en Tigerhest, bag ved den græsser en anden under Skyggen af nogle Træer; til Venstre sees et Slot. Et skiönt og vel udført Billede. Tigerhesten synes malt efter Naturen.

THEODOR HELMBREKER.

Födt i Harlem 1624, lærte hos *P. Grebber*, döde i Rom 1694.

523. Italienske Bønder.

Paa Lærred. 19½ T. h., 25½ T. br.

En Pillegrim staaer ved en Kilde uden for et Bondehuus og taler med en Bonde, der sidder

paa en Bænk, og seer op til ham med et glad Ansigt, han har i den ene Haand en Viinflaske, i den anden et fyldt Glas; bag ved ham spille nogle Musikantere. En Dreng med Guitarre paa Ryggen gaaer i Forgrunden forbi ham, fulgt af sin lille Hund. I Baggrunden er en viid Udsigt. Rigtig Tegning, Udtryk og Harmoni, ere forenede med en varm og kraftig Pensel. Kunstnerens Navn læses ved Kilden.

E. G. ELLERBROEK.

Levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

524. Allegorie.

Paa Lærred. 27 T. h., 38 T. br.

Midt i en stor og lang Colonnade staaer en qvindelig Figur med blottede Födder og et hvidt Gevandt; hun udstrækker Armene, ligesom beredt til at vandre giennem tvende Rækker af Mænd i nederlandsk Dragt, syv paa hver Side, hvoraf enhver holder en Pen, længere end ham selv, lige ud for sig. I Baggrunden sees en anden qvindelig Figur, der löfter en Krands i Veiret. Maa-skee er det Sandheden, der gör sig rede til at udholde Skribenternes Angreb, for at vinde Krandsen; eller ogsaa Justitia, der stræber efter at trænge

330 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

igiennem Avocaternes Rækker. Stykket er betegnet med Kunstnerens Monogram. Det er en meget smukt udført Architectur omendskiöndt Tonen falder noget i det Graalige.

PAUL POTTER.

Födt i Eekhuysen 1625, lærte hos sin Fader *Peter Potter*, døde i Amsterdam 1654.

525. Tvende Köer.

Paa Træ. $7\frac{3}{4}$ T. h., 11 T. br.

En röd Ko ligger paa Toppen af en Höi, og sees fra Siden, en anden, der staaer hos, sees forfra. Disse tvende Dyr ere udförte med Kunstnerens sædvanlige Nöiagtighed, i en behagelig Tone, med lette Farver. Kunstnerens fulde Navn og 1648 læses paa Stykket.

526. En Ko.

Paa Træ. 5 T. h., 6 T. br.

I Forgrunden af et Landskab staaer en rödgul Ko ligefor et Vand. I Baggrunden er et Landskab. Stykket er udført med stor Flid. Kunstnerens Navn og 1650 staaer derpaa. Det er raderet af Vischer.

527. Qvægstykke.

Paa Lærred. 38 T. h., 48 T. br.

Foran staaer en rød Ko, længere henne til venstre Side ved tvende Træer sees tre andre, hvoraf de to ligge. Malkepigen kommer gaaende til dem. Til højre Side sees en grøn Eng og hen over den en hollandsk Landsby. Qvæget er omhyggeligen valgt, og fremstilt med stor Sandhed.

JACOB ESSELENS.

En Skolar af *Rembrandt*.

528. Et nederlandsk Bondeselskab.

Paa Lærred. 38 T. h., 51 T. br.

I Midten er et veldækket Bord, ved Enden sidder en gammel Kone, med et Barn paa Armen, i en Lænestol. Bag ved staae en Flöitespiller og en Karl med Tobakspibe i sin Hue, som gotter sig over, hvorledes en Munk med fyldt Glas i Haanden smidsker for en ved Bordet siddende Kone. Foran blæser Een paa Sækkepibe, ved hans Side staaer en mægtig Kande; hans Hund sidder foran ham. Paa venstre Side kiæler en Bonde for en ung Pige i violet Tröie og rødt Skiört. Bag ved sidder en Mand, der har faaet et fyldt Glas af en

332 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Kone; men en Capuciner vil i Spøg tage det fra ham. Til venstre Side ligger en gammel Kierling for Skorstenen og braser. Fremstillingen har megen Natur, ligesom og Udtrykket svarer til Handlingen.

SAMUEL VAN HOOGHSTRATEN.

Født i Dortrecht 1627, lærte hos sin Fader *Theodor* og hos *Rembrandt*, døde i sin Fødeby 1678.

529. Belzasars Syn.

Paa Lærred. 31 T. h., 40 T. br.

Man seer et Bord besat med gyldne Terriner, Billeder af Hercules, Venus og Minerva staae derpaa. Bag ved er et prægtigt Skiænkebord. Salen er oplyst ved mange Lys; Tienere bære Guldvaser frem. Omkring Bordet sidde pyntede Damer med prægtige Kapper og Herrer med Sværd ved Siden. Kong Belzasar sidder for Bordenden og yttre sin Bestyrtelse over at see Haanden af en usynlig Arm skrive paa Væggen; en Dame, der nærmer sig med Slæbet baaret af en Page, forbauses over Kongen. Det er en rig Composition, ganske i Rembrandts Stil, men i en lysere Tone.

HEINRICH VERSCHURING.

Født i Gorkum 1627, lærte hos *Th. Gowertz* og *J. Both*, druknede 1690.

530. En Leirscene.

Paa Lærred. 35 T. h., 44 T. br.

Paa venstre Side sees Enden af et Telt, bag hvilket Rögen opstiger fra Marketenterens Ild. En Moder sidder ved den med sit Barn paa Armen. Ved Siden bemærkes nogle løse Heste, og foran disse en Rytter holdende paa en lys Fux. Rytteren taler med en Dame, der er nedstegen fra sin hvide Hest. Til höire Side sees under nogle höie Ruiner en opsadlet Hest, en Spillemand, tvende Piger og en Soldat. I Baggrunden er et fladt Landskab. Mesterens Navn staaer paa Stykket. En behagelig Opfindelse og en rigtig Tegning saavel af Heste som Mennesker udmærke det.

JAN LOOTEN.

Födt i Holland, eller som Andre ville, i Schweits, döde i London 1681.

531. Landskab.

Paa Lærred. 61 T. h., 89 T. br.

Midt i det rige Landskab öines en Landsby, hvis mægtige Kirketaarn hæver sig over Træerne. Hiin Side Landsbyen taber Öiet sig i det Fierne. Paa den ene Side er en fri Plads mellem Træerne, hvor glade Bönder dandse omkring et Maitræ. Nogle

334 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

begive sig bort ad den i Forgrunden gaaende Vei; de ere endnu berusede af Sviren. Den ene svinger sin Hat, idet han er taget under Armen af sin Kone; den forreste er endnu mere overgiven, og slaar Takt med Hænder og Fødder efter Spillemanden, som foran ham blæser paa Sækkepibe. Paa höire Side er en tyk Egeskov med höie Træer. Paa venstre Side udhviler et Fiskerpar sig ved et Vandfald, der dannes af en Flod, som löber mellem Skov og Klipper. Længere borte sees Bygninger; den frugtbare Skraaning ender sig i nögne Klipper. Mesterens Navn og 1656 læses paa Stykket. Det er et meget rigt Landskab, fuldt af Sandhed og Natur, Penselens Behandling er fri og aandfuld, men Coloriten er kold.

JOHAN TEUNITZ BLANKHOF,

kaldet

JAN MAAT.

Födt 1628 i Alcmæer, lærte tilsidst hos *A. v. Everdingen*, døde 1670.

532. Söstykke.

Paa Lærred. 21 T. h., 27½ T. br.

Den stærke Storm har jaget de tykke Skyer, som endnu tilhülle den störste Deel af Himlen. Paa det oprörte Hav omtumles et Krigsskib og en Jagt

i Nærheden af en Klippe. Luft og Vand ere i
fortreffelig Harmonie. Bølgernes Bevægelse og Skum-
met, der staaer omkring det store Skib, er mester-
ligen udtrykt.

533. Söstykke.

Paa Lærred. 24 T. h., 38 T. br.

De tykke Skyer have fordeelt sig, Havet er
roligt som efter Regn. Et hollandsk Krigsskib og
nogle mindre Fartöier sees liggende i en Havbugt.
Foran er en lav Strandbred, paa hiin Side af Bug-
ten hæver sig en steil Klippe med et Taarn paa
Spidsen. Det er et meget skiönt Stykke, fuldt af Na-
tur og udført med Lethed.

P. COLONIA.

En Samtidig af *Berghem* og *Wouwerman*.

534. Noah der kommer ud af Arken.

Paa Lærred. 37 T. h., 32½ T. br.

I Forgrunden kommer Patriarchen Noah, i
röd Dragt, vandrende i Spidsen for sin Familie;
dem følge belæssede Elephanter og Kameler. Foran
dem vrimle stort og smaat Qvæg, Höns og Gæs,
Storke og Kalkuner, ogsaa nogle vilde Dyr, Lö-

336 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

ver og Tigre. Bag ved öiner man en lang Række Dyr lige fra Arken, der staaer ved Foden af et Bierg. Paa venstre Side af Forgrunden hæver sig en skovbevoxet Klippe, paa hvis Top ligger en Bygning. En heldig Fordeling af Lys og Skygge, og et skönt Luftperspectiv give dette Stykke megen For-
tjeneste. Det er betegnet med Kunstnerens Navn. (West's Catalog S. 89-91.)

J. A. BEELDEMAKER.

Født i Haag 1630.

535. Tvende Hunde.

Paa Kobber. 5 T. h., 7 T. br.

Ved Siden af en hvid lodden Hund med lange brune nedhængende Ören staaer en anden Hund af samme Slags. Stykket har Kraft og megen Sandhed. Mesterens Navn staaer derpaa.

GERRIT BERKHEYDEN.

Levede lang Tid i Heidelberg, døde i sin Fødeegn ved Harlem 1693.

536. Udsigt af Heidelberg.

Paa Lærred. 25½ T. h., 38½ T. br.

Paa Forgrunden ride adskillige Ryttere langs Neckars Bredde, en Vogn med Grönsel holder med

tvende Stude forspændt, adskillige Bönderfolk have sat sig til Ro tæt ved den. Paa hiin Side Floden sees Byen Heidelberg, og længere oppe det gamle Slot. Paa höire Side begrændses Udsigten af Heidelbergs Bro. Stykket udmærker sig ved den herlige Belysning af Forgrunden og de varme Farver, hvormed dens Figurer ere udförte. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

REMIGIUS NOOMS,

kaldet

ZEEMANN.

Havde först været Matros, lagde sig derpaa efter at male Söstykker og arbeidede lang Tid i Berlin; henover Midten af det syttende Aarhundrede boede han i Amsterdam.

537. Söstykke.

Paa Lærred. $40\frac{1}{2}$ T. h., $52\frac{1}{2}$ T. br.

Paa en rolig Söe seer man adskillige Krigsskibe, et af dem er kiölhalet, for at kalfatres; til venstre Side ligge et Par Fartöier ved noget Pæleværk. I Baggrunden sees Dünerne, foran roe fire Mænd en Baad, paa hvilken Kunstneren har skrevet sit Navn. Stykket har en kraftig Colorit og er malt meget giennemsigtigt.

538. Söestykke.

Paa Lærred. 23 T. h., 30 T. br.

I Midten rager en Landspidse frem, hvorpaa adskillige Mennesker ere sysselsatte med Varer. Tæt ved ligge et Par kiøllhalede Skibe, hvilke en Deel Folk kalfatre. I Baggrunden paa höire Side ere Fielde. Til venstre Side sees to store Skibe under Seil, og nogle Baade. Kunstnerens Navn er vedskrevet. Udförelsen er net, Gienstandenes Afstand godt iagttaget.

FRANZ DU CHATEL.

Han levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

539. En Vertshuusscene.

Paa Lærred. $24\frac{1}{2}$ T. h., $33\frac{1}{2}$ T. br.

Tvende Personer spille Trictrac ved et grönt Bord, tvende andre see til. Bag ved tager En Hatten meget venligen af for Vertshuuspigen, der byder ham et Glas Viin. Foran skiænker Opvarteren Viin af en Kande ved et Bord, besat med Östers. Nogle af Giæsternes Ansigter vise, at de allerede have drukket endeel. Stykket er udtryksfuldt og rask malt.

CORNELIUS DECKER.

Han levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

540. Landskab.

Paa Lærred. $42\frac{1}{2}$ T. h., 59 T. br.

Man seer Enden af en Egeskov, hvori ligger en Ruin; til venstre Side staae enkelte Træer. I Midten komme nogle Bønder drivende med en Flok Qvæg. I Forgrunden ligge afhugne Træstammer, og et Par Bønderkoner tale med hinanden. Figurerne og Qvæget er af Berghem. Paa Stykket staaer *C. D.* 1660. Denne Kunstner har meget af Ruysdaels Stil, men han er mere eensformig og brunligere.

LOCHMAN.

Levede i sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

541. Slagsmaal mellem Bønder.

Paa Lærred. 31 T. h., $37\frac{1}{2}$ T. br.

Uden for et Bondehuus ere nogle Bønderfolk komne op at slaaes ved et Gilde. En Bænk er væltet, saa en Kone er faldet baglænds med Fødderne i Veiret, og en Dreng ligger skrigende paa Jorden. En Bonde i rød Kofte havde trukket en

Kniv, men han styrter tilbage, og Kniven falder ud af hans Haand; thi en gammel Mand med en Hue paa Hovedet, stöder rasende ham en Hötyv i Livet, imedens en Tredie har grebet et Barn om Benene, for at ville hugge den Gamle med det. Bag ved til höire Side ere flere Bönder i Strid og en Kone udstrækker Armene af Angst. Paa venstre Side sees Borde med Giæster og Dandsende. Mesterens Navn staaer paa Stykket og Aarstallet 1661. De vilde Lidenskaber ere udtrykte i Grupper fulde af Kraft og med den varmeste Colorit. Man kunde ræddes ved at see disse Mænds flammende Blikke.

MARIE VAN OOSTERWYKE.

Hun blev født i Nootdorp ved Delft 1630, lærte hos *J. D. de Heem*, døde ugift i Eutdam 1693.

542. Blomsterstykke.

Paa Lærred. 34 T. h., 28½ T. br.

En Deel Blomster staae i en Komme, Sommerfugle have sat sig paa enkelte af dem. En Neglike og et Ax ligge paa Bordet, hvor Kommen staaer; ved Siden af ere anbragte nogle Coquiller. Nedenunder læses Kunstnerindens Navn. Dette omhyggeligen udførte Stykke udmærker sig baade ved sin store Harmonie og ved sin kraftige Farveblanding.

LUDOLPH BACKHUYSEN.

Födt i Embden 1631, döde i Amsterdam 1709. Discipel af *A. Ewerdingen* og *H. Dubbels*.

543. Sötrefning.

Paa Lærred. 52 T. h., 90 T. br.

Det er en Afbildning efter Naturen af det store Söslag, som Hollænderne holdte den 21de August 1673 med den franske og engelske forenede Flode. I Forgrunden er et Skib skudt i Sænk, nogle Mennesker svømme omkring mellem Stumper af Vrag, nogle have reddet sig i et Fartöi. Længere tilbage gaaer Slaget for sig. Nærmest ligger et hollandsk Krigsskib; de övrige ere for en Deel indhyllede i Kruttdamp. Paa en svømmende Tönde staaer Mesterens Navn. Fremstillingen af dette blodige Slag i en saa ualmindelig Störrelse, og den deri herskende fortreffelige Overeensstemmelse af alle Delene, gör dette Maleri til et af Kunstnerens fortrinligste Arbeider.

544. En Storm.

Paa Lærred. 27½ T. h., 33½ T. br.

Midt i det oprörte Hav sees forfra et hollandsk Skib, der gaaer med rebede Seil; det hvide Skum staaer om Styrbordsiden. Længere henne sees et

342 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

andet Skib, der har mistet en af sine Stænger. Tönder og andet Gods svömme mellem de fraadende, spidstoppede Bölger. Paa en Tönde læses Mærket *L. B.* Stykket gör en stor Virkning, Bölgerne Raseri er udtrykt saare naturligen.

545. Et Vinterstykke.

Paa Lærred. $34\frac{1}{2}$ T. h., 49 T. br.

En haardfrossen Vei gaaer over en Bro ind til en Landsby, hvoraf man blot seer Kirken og nogle snebedækkede Tage. Paa venstre Side ligger et bredt tilfrossent Vand, hvorpaa adskillige Sköitelöbere vise sig. En af dem fremskyder i Löbet en bred Slæde, hvorpaa en anden sidder. Paa den anden Side af Broen ligger i Forgrunden en Baad halv i Isen; nogle Bönderfolk komme gaaende. Maleriet er mærket *L. B.* Det er sieldent, at denne af sine Söestykker berönte Maler har befattet sig med slige Gienstande.

546. Söestykke.

Paa Lærred sat paa Træ. 16 T. h., 24 T. br.

Havet er blikstille, Horizonten er rød af Aftensolens Straaler. I Forgrunden roes et Lysfar-

töi med Flag og Vimpel, en Trompeter staaer og blæser. Længere tilbage bliver et Skib kiölhalet. Et andet tæt derved törrer sine Seil. I Baggrunden öines en By, paa höire Side seer man ud i Havet, foran ligger en Fiskerjagt. Stykket er udfört i en varm Tone og har en fortreffelig Harmonie.

547. Söestykke.

Paa Lærred. sat paa Træ. 16 T. h., 24 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Morgenröden forkynder Solens Komme, Havet kruser sig i lette Bölger. Omkring Pynten af en lav Strandbred, der fra venstre Side gaaer ud i Vandet, seés adskillige Fiskerfartöier, större og mindre. Stykket er udfört med Lethed. Det gien-nemsigtige Vand harmonerer godt med Luften. Styk-
ket er betegnet: *L. B.*

548. Söestykke.

Paa Lærred. 15½ T. h., 13½ T. br.

Stykket forestiller en Indseiling, paa begge Sider sees Pynter af Landet; paa den ene staae tvende Fiskere, og sysle med deres Fartöi. Söen er temmelig i Bevægelse, en Sluppe med fem Mænd holder ind ad Havnen. Paa Höire ligger et Or-

344 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

logsskib til Ankers, længere borte et aftaklet. I Fiernen sees midt i Bygen et Skib kommende under Seil med Lodsbaaden ved Siden. Paa Fiskerbaaden læses: *L. B.* 1689. Med en blød og let Pensel er Luft og Vand herligen bleven udtrykt. (West's Catalog S. 63.)

549. Fiskehandleren.

Paa Lærred sat paa Træ. $11\frac{1}{2}$ T. h., $9\frac{1}{2}$ T. br.

Foran sin Hytte staaer Fiskehandleren, og frembyder sine Varer. Det rynkede Aasyn og graae Skiæg vise, det er en gammel Sömand. Ved Siden staaer en hollandsk Pige, der opmærksom udtæller Penge for den köbte Fisk. Bag ved sees Masterne af nogle Fartöier. Paa Bordet findes en Bænk, mærket med Kunstnerens Monogram. Siel-
dent har denne udmærkede Maler af Söestykker fremstilt slige Scener. (West's Catalog S. 63-65.)

SALOMON RUYSDAEL.

Broder til *J. Ruysdael*, døde 1670.

550. Dödt Vildt.

Paa Lærred. $30\frac{1}{2}$ T. h., $25\frac{3}{4}$ T. br.

Paa et Steenbord ligge Kramsfugle og andre Smaafugle. En Hare er med Bagbenene bundet til

en Jernkrog; af en flettet Kurv nedhænger en Sneppe. Alle disse Dyr ere malte med varme Farver til beundringsværdig Fuldkommenhed. Nedenunder læses Kunstnerens Navn og 1662.

ALBERT KLOMP.

Lærling af *Paul Potter*, levede i Midten af det syttende Aarhundrede.

551. Qvægstykke.

Paa Lærred sat paa Træ. $16\frac{1}{2}$ T. h., $18\frac{1}{2}$ T. br.

Midt paa Stykket staaer en stor rød Stud med hvidt Hoved; rundt omkring den græsse Faar og Geder. I Baggrunden er et Landskab, hvor man seer et Par Hyrder og nogle Bygninger. Stykket har en kraftig Farve, og er malt med en Potters Pensel. Kunstnerens Navn og 1663 staaer paa Stykket.

DOMINICUS VAN TOL.

En Discipel af *Gerhard Dow*.

552. Astronomen.

Paa Træ. 10 T. h., 8 T. br.

En Mand sidder i sin Lænestoel ved sin Pult og er i Begreb med at skiære en Pen. En Him-

melglobus staaer foran ham paa Bordet. Han har en Slaaprok paa og en rød Hat, der sidder paa den ene Side. Hans graae Haar og Skiæg, samt rynkede Ansigt, vise hans Alder, og hans Mine vidner om, at han grunder paa noget, saa han endog glemmer at skiære sin Pen. Paa Væggen hænger et Landkort forestillende Danmark. Tegningen er correct, Udarbejdningen fin, og Coloriten nærmer sig Mieris's i Kraft. (West's Catalog S. 30-31.)

JOHAN VAN HANSBERGEN.

Födt i Utrecht 1632, en Discipel af C. Polenburg, døde 1705.

553. Bacchi Opdragelse.

Paa Lærred. $14\frac{1}{2}$ T. h., $20\frac{1}{2}$ T. br.

Mercur bringer den spæde Bacchus hen til Nympherne for at opdrages. Idet han overgiver dem Barnet, peger han op til Jupiter, som sidder i Skyerne og modtager Nectar af Ganymed; en Satyr paa Bakken mellem Træerne seer ned til Nympherne. I Forgrunden ere tvende Groupper af Nympher og en Flodgud. Stykket har en livelig Colorit, megen Afvexling i Stillingerne og ranke Former.

554. En Gudeforsamling.

Paa Lærred. $14\frac{1}{2}$ T. h., $20\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Ved et Bord, hvis hvide Dug er bestrøet med Blomster, sidde adskillige af Olympens Guder. Ju-

piter lægger sin Arm paa Dianas Skulder, Pluto favner den modstræbende Proserpina, Apol lader sin Cithar høre. Imedens Genier bringe Kurve til Bordet, gaaer Herkules derfra og peger paa Bacchus, som ligger paa Jorden indslumret med Hovedet støttet paa sin Tiger. Foran staae de trende Gudinder, der kappes om Skiønheden; Minerva holder Æblet i Haanden, og peger hen til Jupiter for at afgjøre Tretten. Eris sniger sig bort med sin brændende Fakkell.

WILHELM SCHELLINKS.

Födt i Amsterdam 1632, döde 1678.

555. Roms Plyndring under Hertugen af Bourbon.

Paa Lærred. 32 T. h., 37 T. br.

Pave Clemens den Syvende havde indladt sig i Forbund med Keiser Karl den Femtes Fiender, og angrebet Neapel. Dette foranledigede Hertug Carl af Bourbon, som i Overitalien anførte en keiserlig Hær, hvilken han ei formaaede at besolde, til at före den imod Rom, og love Soldaterne Stadens Plyndring. Efter et kort Forsvar, under hvilket Hertugen af Bourbon dræbtes, blev Rom indtaget den 6te Mai 1527 og de töileløse Solda-

ter tillode sig mange Udsvævelser. Nogle Scener heraf har Kunstneren villet fremstille.

Paa höire Side brænder et Kloster, Plateformen udenfor er fyldt med Ryttere og Fodfolk; Gods og fangne Munke føres ned ad Trappen; nedenfor kiøre Vognene bort med Rovet under Bedækning. I Forgrunden holder en Hövedsmand til Hest, omkring ham ligger en Mængde fra Kirker plyndrede Sager: Altertavler, Tepper, Sölvlysestager, hellige Kar og Crucifixer. Bag ved ham staaer en Schweitser med et helligt Broderskabs Fane i Haanden, og en Bispehue paa Hovedet; Bispen sidder barhovedet paa en Karre og jamrer sig, en Morian truer ham med et Crucifix. Foran Hövdingen har en Rytter faaet en Nonne paa Sadelen. En Munk og en anden Nonne ere med Ryggen blevne sammensnørede til hinanden, en Soldat binder dem fast paa et Æsel. Med Monstransen i Haanden træder en Munk frem, for at bede om Naade; hans Prior følger ham fuld af Angst. Tæt ved dem bortføres en Pige med blotet Barm af en Rytter; en Soldat har faaet et forgyldt Træbillede af Maria med Barnet paa Skulderen, og gaaer bort med dette. I Baggrunden brænder en Deel af Byen. Dette skönnne Stykke er fuldt af Liv og Kraft; det er malt med en feed Pensel. Mesterens Navn staaer paa Stykket.

556. En Egn ved Rom.

Paa Lærred. $25\frac{1}{2}$ T. h., 33 T. br.

Paa Tiberens Bredde, ved Siden af en Ruin af fire antike Colonner, der staae ved Foden af en Bakke, holder en med Stude forspændt Vogn, hvorpaa en Mand læsser allehaande Huusgeraad; tæt ved har en Dreng en hvid Hest i Tømmen. En Karl vader i Vandet fra et Par nærliggende Baade med Bylter paa Ryggen. En lille Pige forker op for at følge ham. Ud over Bakkens Skraaning rager Spidsen af Caji Sestii Pyramide. Til Venstre, paa hiin Side Floden, sees Bierge; Landskabet er malt med Lethed og Harmonie og af megen Virkning. Paa Stykket staaer skrevet: *W. Schellinck F.*

JACOB VAN OCHTERVELT.

En Hollænder, Discipel af *Gabriel Mezu*, levede i sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

557. En Dame, der spiller paa Violin.

Paa Lærred. 20 T. h., 16 T. br.

En Dame, med guult Livstykke og rødt Silkeskiört, sidder ved et Bord, bedækket med et tyrkisk Teppe, og spiller paa Violin efter Noder. En Hund sidder paa Bagbenene, og seer op paa

350 · DEN HOLLANDSKE SKOLE.

hende. Bag ved blader et Barn i Noder, som ligge paa en Tabouret. Paa höire Side kommer en Pige ind i Stuen. Kunstnerens Navn og Aaret 1663 læses paa Stykket. Det er et yderst flittigen og med Fiinhed udmalt Billede.

FREDERIC MOUCHERON.

Födt i Embden 1633, lærte hos *J. Asselyn*, döde i Amsterdam 1686.

558. Landskab.

Paa Lærred. $29\frac{1}{4}$ T. h., 38 T. br.

Paa Forgrundens höire Side sees Hyrder, Köer og en Faareflok mellem nogle Træer. Til Venstre vise sig et Par svære Træstammer paa en Brink, hvor tvende Gedder staae nedenfor et Vandsted. Længere henne sees afvexlende Mark og Skov i en lang Strækning, indtil de fierne i Dunster indhyllede Bierge. Figurerne ere af Lingelbach, Stykket er betegnet med *F. de Moucheron*. (West's Catalog S. 65.)

WILHELM VAN DER VELDE.

Födt i Leyden 1633, lærte hos *Simon de Vlieger*, döde 1707.

559. Sötrefning i Skumringen.

Paa Lærred. $15\frac{3}{4}$ T. h., $25\frac{1}{2}$ T. br.

Christelige Skibe ere i Kamp med tyrkiske. I Forgrunden til Venstre ligger en tyrkisk Galley

imellem to christelige Orlogsmænd; Fegtingen har varet en Tid, det er allerede næsten Aften. Krudtdampen indhyller hele Baggrunden, den meste Belysning kommer fra Kanonilden. Til Höire fegte tvende Baade med hinanden ved Siden af et Vrag. Stykket er malt med en bred og let Pensel samt en forstandig Behandling af det Klardunkle.

560. En Storm.

Paa Lærred. $15\frac{3}{4}$ T. h., $25\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Tykke Uveirsskyer indhyle Horizonten og frembringe et næsten natligt Mørke. Stormen jager Skyerne, saa man til Venstre öiner den klare Himmel. To Krigsskibe omtumles paa det oprørte Hav; det forreste har mistet Stangen af sin Formast, og staaer i Fare for at drive paa en nærliggende Klippe. Bölgekastet er udført med en rask Pensel; Belysningen, der falder ind fra en Aabning mellem de tykke Skyer, er af megen Virkning.

CARL DU JARDIN.

Födt i Amsterdam 1635, en Discipel enten af *P. Potter* eller *N. Berghem*, döde 1678.

352 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

561. Barndommens Lyksalighed.

Heel Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $42\frac{1}{2}$ T. h., 34 T. br.

En Dreng staaer med den höire Fod udstrakt, den venstre hvilende paa Sæbeboblen, som ved Siden af en Perlerad og en Koralgreen ligger i en Muslingskal, der svømmer midt paa et oprørt Hav. Luften er fuld af mørke med Uveir truende Skyer. Drengens Gevandt er ligesom et Seil udspilet af Vinden, der synes at drive ham. I hans Ansigt er Glæden malet; han seer kun efter de Sæbebobler, han pustede, og som endnu ikke ere brustne. I den ene Haand holder han et Rör, i den anden en Skaal, hvori et Par Bobler ere ifærd med at reise sig. Hovedet, der ikke er idealsk, synes Portrait. Tegningens Rigtighed og Lethed, det Transparente i Coloriten og Contourernes Reenhed give denne vakkre Allegorie megen Værd. Söen synes malt af J. Ruysdael; Stykket er betegnet med *K. du Jardin*. (West's Catalog S. 77-79.)

FRANS MIERIS DEN ÆLDRE.

Födt i Leyden 1635, lærte hos *A. Torenvliet*, *A. van dem Tempel*, og især hos *Gerard Dow*, døde 1681.

562. Kunstnerens eget Portrait.

Paa Kobber. 9 T. h., $6\frac{1}{2}$ T. br., afrundet oventil.

Kunstneren staaer med sin Palet samt Pensler i den ene Haand, og holder Kappen op med den anden. Det mørkebrune Haar deler sig i regelmæssige Lokker paa begge Sider af Panden. Til Höire bemærkes hans Staffelie, i Baggrunden er antydet Architectur. Paa Cornischen læses *F. van Mieris fec.* Stykket hörer til denne berönte Kunstners meest fuldendte Frembringelser.

563. Portrait af Kunstnerens Kone.

Paa Kobber. 9 T. h., $6\frac{1}{2}$ T. br., oventil afrundet.

Sidestykke til Foregaaende.

Hendes Haar er ströget glat tilbage. Kiolen er af hvidt Atlas med et gyldent Livbaand, derover har hun et rödt Gevandt. Den venstre Arm hviler paa et Bord. Det kan fuldkommen sættes ved Siden af det Foregaaende. Mesterens Navn findes derpaa.

564. En huuslig Scene.

Paa Træ. $15\frac{3}{4}$ T. h., $11\frac{3}{4}$ T. br.

En gammel Kone, der sidder og er ifærd med at skrabe Gulerödder, giver en Penge til en halv-

354 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

voxen Dreng, som staaer for hende med Hat paa Hovedet og et tomt Kruus i Haanden. I det Konen betyder, hvad der skal kiöbes, seer en Mand smilende paa den opmærksomme Dreng. Paa Gulvet ligger allehaande Huusgeraad, bagved bemærkes et Bord, hvorpaa en Spændebog og en Geneverflaske. Paa Væggen er antydet et Skilderie. Lysningen, der falder ind giennem Vinduerne er fortreffelig og svarer til den talende Sandhed hos Personerne, og den mesterlige Pensel, hvormed det Hele i dette kostelige Stykke er udført.

565. Grev Ulrich Frederich Gyldenlöves Portrait.

Paa Træ. 12 T. h., 8½ T. br.

Greven har en violet Kiøle paa, foret med Pelsværk, en Commandostav er i hans höire Haand, den venstre hviler paa hans Hielm. Portraitet sees i en Nische, nedenunder er hans Vaaben afbildet; ovenover staaer MDCLXII. Kunstnerens Navn og det samme Aarstal læses allernederst. Stykket har stor Effect, og er malt med den overordentlige Flid, som denne Mester pleiede at anvende.

566. Et Conversations-Stykke.

Paa Træ. 12 T. h., 10 T. br.

Et Fruentimmer i et blaat Atlaskes Skiørt og en karmoisin Flöiels Kofte, foret med Hermelin,

sidder ved et Bord, hvorpaa sees en Mandolin og en Viinkande. Hun holder et halvdrukket Glas i Haanden, og vender sig til en Cavaleer, som taler til hende, idet han lægger den ene Haand paa hendes Skulder, den anden paa sit Bryst. Bagved Bordet kommer en Neger med et Fad. Stykket er skiönt og flittigen udført med en kraftig Farve. Aars-tallet 1679 staaer derpaa.

567. En Krigsmand.

Paa Træ. 8 T. h., 7 T. br.

En Krigsmand med Fiær i Hatten og i spansk Dragt sidder paa Siden af en Stoel. Han viser det fyldte Glas i sin høire Haand, og Piben holder han i den venstre. Den glade Stemning kunde ikke udtrykkes med mere Sandhed.

568. Stilleben.

Paa Træ. 9 T. h., $6\frac{3}{4}$ T. br.

I en Nische ligger en aabnet Musling og adskillige Muskelskaller, bagved sees et Par Blomster og et Glas med Viin. Ved Penselens Behandling gienkiendes den berönte Mester i dette nydelige Stykke, som desuden er betegnet med hans Navn.

JACOB RUYSDAEL.

Födt i Harlem 1635, hvor han opholdt sig til sin Död 1681.

569. Landskab.

Paa Lærred. 42 T. h., 55 T. br.

En Elv styrter ned mellem Stene; tæt ved Faldet ligger et Klippestykke, som bringer det hvide Skum til at reise sig, og til at bedække Vandets Overflade, der indtager det Meste af Forgrunden. Til venstre Side ligger et fældet Træ med Toppen i Vandet. Bag ved Vandfaldet sees nogle Mennesker gaaende over Elvens Bro, som forbinder Skoven paa den venstre Side med de skovbegroede Klipper, hvilke paa den höire Side hæve sig i Veiret. Den skyefulde Luft svarer til Tonen i det vilde Landskab. Det kan regnes til Mesterens bedste Arbejder; man synes at höre Vandfaldet bruse. Det er betegnet med Mesterens Navn.

570. Et Vandfald.

Paa Lærred. 44 T. h., $35\frac{1}{4}$ T. br.

Et stort Vandfald optager Forgrunden; det nedstrømmende Vand er saa klart, at man synes at see Klippen igiennem det; neden under hvirvler Skummet sig. Paa begge Sider Klippestykker, mellem dem en Hytte og nogle Graner. Paa hiin

Side Vandfaldet sees tre Mennesker; i Baggrunden viser sig et nøgent Field. Neden under har Kunstneren betegnet Stykket med sit Navn. Vandfaldet har en ubeskrivelig Sandhed, Farvetonen er skiön og harmonisk.

571. Landskab.

Paa Træ. 14½ T. h., 23 T. br.

Paa venstre Side sees Træer og Buskværk; en Vei fuld af Vand gaaer der forbi, paa hvilken en Bonde driver tvende Köer. Til höire Side sees et Par Bönder, længere henne er der en viid Udsigt til en flad og lidet bebygget Egn. Kunstnerens Talent har vidst af den lidet smukke Beliggenhed at danne et skiönt Malerie. Figurerne ere af Adrian van der Velde. Paa Stykket læses: *J. Ruysdal.*

572. Landskab.

Paa Træ. 13 T. h., 14 T. br.

Paa venstre Side er et Kiær, bevoxet med Siv, hvori tre Ænder svømme. Det er omgivet med Buskværk og Træer, blandt hvilke en gammel Eeg fremtræder, hvis Stamme deler sig i tvende vældige Grene. Ved Træet staaer en Vandringsmand. Mellem tykke Skyer fremskinner den blaae

358 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Luft, og speiler sig tilligemed Træerne i det stille Vand. Det herlige Lövkast, den klare giennem-sigtige Tone og det Heles Harmonie gjøre dette lille Stykke til et af denne Mesters Fortrinligste.

573. Et Vandfald.

Paa Træ. $17\frac{1}{2}$ T. h., $15\frac{1}{2}$ T. br.

Forgrunden modtager Faldet af to sammenlø-bende Strømme; den større kommer frem bag ved en Bakke, hvor et Skovhuus ligger, og styrter mellem høie Bredder ned over Klippestykker. Den mindre Strøm har banet sig Vei foran Huset, hvis Beboere ere ifærd med at kaste en Bro af Træ-stammer over den. Paa Bakken staae adskillige Træer. Til Höire ligger et Biergslot i det Fierne. Luftens Tone, Vandets Klarhed og Skum forene sig med det Heles Holdning, til at fremstille en sand Naturscene. (West's Catalog S. 70-71.)

574. Landskab.

Paa Træ. $7\frac{1}{2}$ T. h., $8\frac{3}{4}$ T. br.

I Forgrunden sees en Faareflok ved et Vand. I Baggrunden Træer. Stykket har været slet be-handlet og er meget overmalt.

575. En Egeskov.

Paa Træ. 8 T. h., $6\frac{1}{3}$ T. br.

Midt igiennem Tykningen af en Egeskov sees en opgaaende Vei, paa hvilken en Mand vandrer med en Dreng. Veien krummer sig hen til et lysere Sted i Skoven, hvorigiennem man kan see Himlen. Stykket er betegnet med Kunstnerens Navn og 1645. (West's Catalog S. 68-69.)

576. Duer.

Paa Lærred. 28 T. h., 33 T. br.

I Forgrunden af et Landskab sees tre Duer. Bag ved Træer, Overkroppen af en Mand, et Due-slag og Taget af et Bondehuus. Duerne ere malte af Jacomo Victor. Begge Mesternes Navne staae paa Stykket. Det svarer fuldkommen til hvad man af disse Mestere forenede kunde vente sig.

MEINDERT HOBEMA.

En Discipel af *Ruysdael*. Florerede i Midten af det syttende Aarhundrede.

577. Landskab.

Paa Lærred. 34 T. h., 30 T. br.

Til höire Side snoer sig en Vei mellem Egetræer forbi en Bygning, der er omhegnet med et

360 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Plankeværk; paa Veien sees tre Figurer. Til venstre Side er et Vand, hvori Træerne speile sig. En Fisker i sin Baad stager sig ud fra Sivene. Paa hiin Side Vandet sees en Kalkovn med opstigende Røg. Luft, Lövkast, Vand, Træstammer og Forgrund vise Mesteren, og danne et harmonisk Heelt. (West's Catalog S. 69-70, hvor det angives at være af J. Ruysdael.)

ADRIAN VICTORYNS.

En Skolar af *A. Ostade*, levede i den sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

578. En Bondekro.

Paa Træ. 9 T. h., 13 T. br.

Tvende Bönder drikke ved et Bord, en Tredie tömmer staaende et Kruus, en Fierde gör sig tilgode med et Kiödbeen. Bag ved spiser en Karl Skeemad, idet han skotter til Selskabet. Stykket er ganske i *Ostades* Maneer. Mesterens Navn staaer derpaa.

JAN LE DUC.

Födt i Haag 1636, Lærling af *Paul Potter*.

579. Conversationsstykke.

Paa Træ. $6\frac{1}{2}$ T. h., $5\frac{1}{4}$ T. br.

En tyk sortklædt Dame med bred Kniplingskrave om Halsen sidder med Ryggen mod Tilskuerne ved et Bord, en Cavaleer staaer foran hende.

JAN HACKAERT.

Født i Amsterdam 1636, opholdt sig 1656 i Schweits.

580. Landskab ved Solens Nedgang.

Paa Lærred. 64 T. h. . 93 T. br.

Det er ved Solens Nedgang i den skønne Aarstid. I Midten aabner sig en bred Vei, hvor man først seer en Bondedreng komme med en hvid Hund, derpaa en Kone paa et Muulæsel med et andet Æsel efter sig; en Mand gaaer ved Siden, og taler til hende. Længere henne sees Mennesker og Qvæg i en modsat Retning. Veien gaaer imellem høie løvfulde Træer, hvorpaa den dreier sig. Til Venstre løber en bred Flod, hvori man bemærker nogle sammentömrede Flaader; ved Bredderne sees Landhuse og langt borte Bierge. Paa höire Side viser sig i Forgrunden Bugten af en Indsøe, omringet af Klipper, hvor et Par Fiskere staae med deres Ketsere; længere tilbage hæver Jords-

monnet sig, man seer en Skraaning, rigeligen beströet med Bygninger og Træer, i Baggrunden et Bierg, hvis Top Aftensolen bestraaler. Stykket et betegnet: *J. Hackaert. fec.*

Denne store og yndige Sammensætning hörer til den udmærkede Mesters heldigste Arbeider. Egnen er en af de skiønneste, Farverne ere varme, Holdningen fortreffelig og det Heles Virkning fortryllende. Figurerne ere af Lingelbach, fra dennes bedste Tid, og forhöie Stykkets Værd.

581. Landskab.

Paa Lærred. 42 T. h., 52 $\frac{1}{4}$ T. br.

Foran sees en Vei og en Træbroe, som over et Vand förer til en Klippeegn. Paa begge Sider af Broen staae enkelte Træer. Et Par Bönderfolk med deres Lastdyr ere komne over Broen, en Vandringsmand udhviler sig ved den, en Bonde driver sin Hiord derover. Paa venstre Side aabner Udsigten sig til en Flod. I Baggrunden Bierge, der smelte sammen med den varme Luft. Landskabet oplyses herligt af den nedgaaende Soel. Hackaerts Navn staaer paa Stykket. Lingelbach har malt Figurerne.

582. Landskab.

Paa Lærred. 32 T. h., 37 T. br.

I Forgrunden til venstre Side er Kratskov, mellem hvilken nogle höistammede Træer reise sig; bag dem sees Udgangen af Skoven oplyst af den nedgaaende Soels Straaler; længere borte Ruiner og i Fiernheden Bierge. Midt paa Forgrunden snuser en Hund. En Bondepige er med sit Æsel i Begreb med at gaae over et lidet Vandsted, hvorfra en Hyrde nyligen drev sin Hiord; længere henne sidder en anden Hyrde under et Træ. Man seer ind i Tykningen af Skoven, adskillende hvert af Træerne med deres Mellemrum. Over Trætoppene hænge de af Aftensolen forgyldte Skyer. Figurerne ere af van der Velde. Med lette Penselstrøg og höi Grad af Sandhed har Kunstneren udtrykt Lövkastet og det spillende Soellys. (West's Catalog S. 83-84.)

MELCHIOR HONDEKOETER.

Födt 1636 i Amsterdam, lærte hos sin Fader *Gisbert*, døde 1695.

583. Fiercreature.

Paa Lærred. 59½ T. h., 70 T. br.

Paa et Steengelender sidder en Paafugl; en anden prunker nedenunder tilligemed Kongefuglen.

364 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Imellem dem pikker en hvid Höne Korn op, omringet af Kyllinger. En lille Hund knurrer ad dem, men den store Gaardhane vender sig imod ham. En Landskildpadde skynder sig fra Tummelen. Paa höire Side sees et Par Ænder. En Due stiger i Veiret. I Baggrunden ere Træer og Bygninger. Paa Steengelenderet staaer Kunstnerens Navn. Alle Dyrene synes at leve paa dette Stykke, Coloriten er skiön og af stor Kraft.

584. Fuglestykke.

Paa Lærred. 30 T. h., 45 T. br.

En Örn er slaaet ned mellem nogle Smaafugle, den har kastet sine Klöer i en Agerhöne, som ligger paa Ryggen. Rovfuglen hugger sit Næb i dens Kro. Et Par döde Fugle ligge der omkring, en Vibe og forskellige andre Smaafugle yttre den Skræk, som har betaget dem. Det er et Billede fuldt af Ild og Kraft.

JAN STEEN.

Födt i Leyden 1636, lærte hos *Kauffer, Brouwer* og *van Goyen*, döde som Vertshuusholder 1689.

585. Den Gierrige, der veier sit Guld.

Paa Træ. 20 T. h., 15½ T. br.

Inde i et Værelse, foran et med grönt Klæde overtrukket Bord, sidder en gammel Mand med en

röd Hue paa Hovedet, en Halsklud skiödeslöst om Halsen, en guul Undertröie og sort Vest. Paa Bordet findes Lodder, Skrivertöi, et brudt Brev, et Document og en fyldt stor Pengepung. I Vinduet er gjemt en Blækflaske. Mandens magre Ansigt, hvori Begierligheden staaer udtrykt, seer man kun fra Siden, thi idet han mekanisk løfter med den höire Haand Guldvægten i Veiret, holder han med den venstre en Penge op imod Vinduet. Men imedens han stirrer paa Pengene, ændser han ikke, at Döden staaer uden for Vinduet og viser det næsten udrundne Timeglas. Udtrykket er mesterligt i dette Billede, Udförelsen yderst fuldendt, og Lysfordelingen piqvant. Paa en Bog læses Mesterens Navn.

586. Et Bondebryllup.

Paa Lærred. 32 T. h., 43 T. br.

I Forgrunden af en stor Bondestue er opdækket et Bord, hvor Bruden sidder med en Krone paa Hovedet. Væggen bag hende er behængt med et Tapet. En Musicant spiller paa en Violin for Selskabet, som er meget lystigt. Mænd og Koner holde Glassene frem. Foran giver en Moder sit Barn at die. Paa höire Side ere nogle stegne op paa en Trappe, for at see paa Höitideligheden. I denne vidtløftige og humoristiske Composition er alt

fuldt af Liv og de forskjellige Characterer godt udtrykte.

587. Davids Triumph.

Paa Lærred. 38 $\frac{1}{4}$ T. h., 58 T. br.

Uden for Porten af en befæstet By er et Alter opreist med et hollandsk Vers til Davids Ære. Paa Alteret brænder en Candelaber, rundt omkring det yttre en Deel Mennesker ved Sang og Spil deres overgivne Glæde; blandt disse er Sangerinden med Blomsterkurven Kunstnerens Kone, og selv har han afbildet sig med en Rævehale i Nakken og længere nede et Par Briller. Ved Alterets Fod ligger Goliaths Hoved, over hvilket en lille Dreng med Tromme paa sin Maade triumpherer. Foran Alteret fremtræder Sauls Datter, klædt i hvidt Atlas, og rækker Haanden til David, som laurbærkronet, og slæbende Goliaths store Sværd efter sig, triner op til hende. Til höire Side kommer Saul kiørende i en Triumphvogn. Udtrykkene i Hovedpersonerne ere saalidet ædle, og hele S sammensætningen er saa burlesk, at man kunde troe Maleren havde villet forestille en Parodie. I Övrigt er Æmnet udført med en blöd og övet Pensel. Paa Stykket læses: *Jan Steen 1671.* (West's Catalog S. 80-82.)

JAN VAN DER HEIDEN.

Født i Gorcum 1637, døde 1712.

588. Landskab.

Paa Træ. 9 T. h., 13 T. br.

Paa venstre Side ligger en grundmuret Bygning, derfra gaaer en Broe over en Kanal til Porten af en By, hvis Mure og Bygninger sees til Höire. Det Hele er udført med den største mulige Flid. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

589. Landskab.

Paa Træ. 18 T. h., $23\frac{1}{2}$ T. br.

Paa höire Side sees Porten til et gammelt Slot i gothisk Stil. Ved Porten sees adskillige Mennesker, bag ved Bygningen ere Træer. Langs med Slottet og dets Grund løber en Canal, hvori Mure og Træer speile sig. Paa dens anden Side spadsere i Forgrunden en Cavaleer og en Dame i spansk Dragt med deres Hund. Skyggefaldet, Lysfordelingen og den klare Luft give dette Stykke sit Værd. Figurerne ere af Adrian van der Velde. (West's Catalog S. 85-86.)

368 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

PETER MOLYN,

kaldet

Ridderen TEMPESTA.

Födt i Harlem 1637, döde i Mayland. Discipel af hans Fader.

590. Et Söeslag.

Paa Lærred. $39\frac{1}{2}$ T. h., $64\frac{1}{2}$ T. br.

Man seer en heftig Trefning mellem Krigsskibe og Galeier, to af disse ere ved at synke, et er i Brand; en Mængde Mennesker ere i Færd med at redde sig. Den hele rige Composition, der er fuld af Bevægelse, Afvexling og Sandhed, har en glimrende Colorit.

HANS LIN,

kaldet

STILHEIT.

Levede i Holland i sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

591. Skiærmydsel.

Paa Lærred. $25\frac{1}{2}$ T. h., $30\frac{1}{2}$ T. br.

Nedenfor en med enkelte Træer bevoxet Bakke fegte adskillige Cavallerister med hinanden. Endeel have allerede maattet bide i Græsset, nogle ere

styrtede med deres Heste, og enten forsvare sig staaende eller flygte. I Forgrunden ere tvende Ryttere paa Skimmeler beredte til at angribe hinanden. Til venstre Side galoppere adskillige ned af Bakken. Tonen er noget graalig, men Compositionen er fuld af Liv og Tegningen correct.

P. FABRITIUS.

En Discipel af *Rembrandt*, levede i sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

592. Simeon i Templet.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 41 T. h., 70 T. br.

I Midten knæler den gamle Simeon, hans Stav ligger hos ham paa Gulvet; han holder Barnet Jesus i sine Arme, og synes, med Öinene löftede mod Himmelen, at sige Ordene: Herre nu lade du din Tienere fare med Fred o. s. v. (Luc. 2, 29). Foran ham staae Maria og Joseph med et Par Duer til Renselsesoffer i et Buur; omkring dem sees adskillige andre Personer mellem Templets Colonner. Bag ved Simeon er et Bord, hvor der uddeles runde Bröd, en Mand sidder hos og skriver. Foran Bordet staaer den hellige Anna, sortklædt, og seer med Deeltagelse hen paa Barnet. I

370 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Baggrunden sees en Præst og en Levit ved Rögalteret. Oven til læses: *FABRITIUS* 1668. Stykkets hele Maneer viser, at det er malt af en Discipel af Rembrandt.

WILHELM DE HEUSCH.

Født i Utrecht 1638. Lærning af *Jan Both*.

593. Landskab.

Paa Lærred. 26 T. h., 36 T. br.

I Forgrunden sees Træer, Buskværk og i Midten en Vei, paa den Faar og Vædre. Nogle Folk staae paa en lille Bakke ved en Viig af Havet, som længere henne danner adskillige Bugter; ved nogle af disse öines Skibe. Kysten paa venstre Side gaaer ud i flere snart flade snart höie Spidser, og taber sig tilsidst i Baggrunden. Hele Udsigten er italiensk. Stykket er betegnet med Mesterens Navn. Landskabet er skiönt udtænkt, Farvetonen varm og behagelig.

JOHAN REYNIER DE VRIES.

En Nederländer, Discipel af *Ruysdael*.

594. Landskab.

Paa Træ. 22 T. h., 17½ T. br.

Ved Bredden af en Flod sees en lav muret Bygning, ved hvilken et Par Mænd holde Samtale;

ved Siden sees Træer og en höi Ruin, der spiller sig i Vandet. I Baggrunden bemærkes et Par Kirketaarne bag en Skov. Stykket er udført med en övet Pensel, men i en meget mörk Tone. (West's Catalog S. 71-72.)

DIRK STOOP.

Sandsynlig en Skolar af *Philip Wouwermann*, der har levet i den sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

595. Et Jagtselskab.

Paa Lærred. 25½ T. h., 32 T. br.

Ved Foden af en Klippe hvile to Jægere, af hvilke den ene stöder i sit Horn; med dem hvile deres Hunde. Ved Brönden giver en Dame sin Hest at drikke, det samme agter hendes Cavaleer. En Dreng har taget Vand i sin Hat for at lædske en Flok törstige Hunde; to af disse ere kobledede af Falkonereren. Til Höire holder en Jæger til Hest, ved ham sees flere Folk og adskillige Hunde. Længere henne kommer En bærende dödt Vildt; paa hün Side Bakken öines en Karet med to Heste for. Den kraftige Tone i Forgrunden, og Farvernes Sammensmeltning i Luftperspectivet hævde denne lidet bekiendte Mesters Værd. Stykket er betegnet med hans Navn. (West's Catalog 54-55.)

372 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

ADRIAN VAN DER VELDE.

Födt i Amsterdam 1639, lærte hos *Johan Wynants*,
döde 1672.

596. Qvægstykke.

Paa Træ. 12 T. h., 15 T. br.

En röd Ko er gaaet ud i Vandet, mere Qvæg
ligger ved Bredden, hvor en Bondepige vasker sine
Födder. Bag ved er en skovbevoxet Bakke og til
höire Side Udsigt over Træerne til Marken; i Bag-
grunden Bierge. Qvæget er fortrinligen godt malt,
og i fuldkommen Harmonie med Landskabet.

CASPAR NETSCHER.

Födt i Heidelberg eller efter andre i Prag 1639, lærte hos
G. Terbourg og *G. Dow*, döde 1681.

597. En Violinspiller.

Paa Træ. 14 T. h., 10 T. br.

Giennem et Vindue sees en Mand i spansk
Dragt med violet Kappe over og röd foeret Hue
paa Hovedet at spille paa en Violin; bag ved ham
er et Gardin halvt trukket tilbage, saa Udsigten
aabner sig til et Landskab. Paa Vindueskarmen
ligger et tyrkisk Teppe. Foran paa Gesimsen staaer

en Urtepotte. Det er et saare skiönt Billede, Bitingene ere behandlede med hensigtsmæssig Flid uden Ængstelighed.

598. Mandsportrait.

Paa Lærred. 18 T. h., 14½ T. br.

Man seer en midaldrende Mand, klædt i Sort, bedækket med en stor spansk Paryk. Han har et lille Knebelsbart, og en broderet Halsklud; under den opknappede Kiøle viser sig det udsyede Linned. Han staaer med den ene Haand i Siden, den anden hviler paa en Marmorkugle; til Höire er et tilbagetrukket Gardin. Stykket forener skiön Tegning og Colorit, en kostelig Fiinhed, og megen Kraft. Til Höire læses: *C. Netscher F. 16773.* (West's Catalog S. 93-94.)

PETER LEERMAENS.

En Skolar af *Frans Mieris den Ældre*, levede i sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

599. En Jæger.

Paa Træ. 16 T. h., 12 T. br.

En Jæger sidder med Flinten mellem Benene og sine Hunde omkring sig. Hans Hoved er be-

374 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

dækket af en Peltshue, han har blaae Strømper i Skoene; ogsaa hans graae Kiole er foret med Blaat. Jagthornet hænger ved Siden af ham paa et Træ. I Baggrunden sees en By og et Bierg. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket. Det er malt med megen Flid i en behagelig Tone.

WILHELM FERGUSON.

Født i Skotland, døde 1690.

600. Døde Fugle.

Paa Lærred. 23 T. h., 18 T. br.

Paa et Marmorbord ligger en stor Fugl og tvende mindre; en Jægetaske nedhænger fra Bordet, et Fuglebuur staaer derpaa. Stykket er udført med en rask Pensel og har megen Sandhed. Det er betegnet med Mesterens Navn.

PETER VAN SLINGELAND.

Født i Leyden 1640, døde 1691. Discipel af *G. Dow*.

601. En Familiescene.

Paa Lærred. 16 T. h., 12 T. br., rund for oven.

En lille lyshaaret Dreng er kommen ind i Stuen med nogle Hundehvalpe i en Kurv; Öinene

spille i Hovedet paa ham af Glæde. Moderen, der har en guul Atlaskes Kiole paa, samt en rød Flöiels med Hermelin foret Kofte og en Papegoie paa Fingeren, truer ad en Hund, der sidder knurrende paa Bordet; Faderen staaer hos og klapper Hunden. Bag ved er en Vindeltrappe; en Pige kommer ned deraf, og har paa Armen et Barn, som strækker Armene ud efter Hunden. I Baggrunden sees giennem en aaben Dør en Pige, som feier. I Forgrunden paa höire Side er et tyrkisk Teppe trukket tilside. Der er en god Sammensætning i dette Stykke, ypperligt Udtryk og en kraftig Farve. Det er forfærdiget med utrolig Flid. Paa dette udmærkede Stykke læses Mesterens Navn og Aarstallet 1669.

Z. WEBBER.

Var fra Amsterdam, døde 1697.

602. Allegorie.

Hele Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 72 T. h., 62 T. br.

I Skyerne sidder Apol med en Fakkell i den ene Haand, en Cithar i den anden; paa höire Side svæve Genier og Aurora, halv indhyllet i Skyer. En Skare af qvindelige Figurer daler paa en Skye

II

B b

ned til Jorden, een ströer Blomster, en anden holder et Overflödighedshorn, nogle ledsages af Genier, den forreste har en Krands om Hovedet, og holder en Krands i Haanden. Paa Jorden skeer et Offer for at modtage de Himmelske. Et Fruentimmer har nedkastet sig næsegruus, andre knæle; en Præstinde gyder Rögelse i den Ild der luer op fra Trefoden. Stykket har meget af Gerhard Lairesses Stil, men Coloriten mangler Kraft. Det er betegnet *Z. Webber 1672.*

JACOB HUCHTENBURGH.

Födt i Harlem omtrent 1640, död i Rom; men ikke i sit 30te Aar, som almindeligen angives. Discipel af *N. Berghem.*

603. Qvægstykke.

Paa Lærred. 20½ T. h., 25½ T. br.

En Hyrde læner sig til Stammen af et gammelt Træ, og taler med en Hyrdepige, der har lagt sig i Græsset. Forbi dem driver en anden Hyrde sin lille Hiord, bestaaende af tvende Geder, sex Faar og to Köer; i Baggrunden sees over Trætoppene Metellas Gravsted. Kunstnerens fulde Navn og 1670 læses paa Stykket. Qvæget er valgt med Smag og fortreffeligen udfört.

604. Qvægstykke.

Paa Lærred. $20\frac{1}{2}$ T. h., $25\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Omkring en brækket Stanime ligger en lille Hiord af Køer, Faar, Geder og Bukke. Til venstre Side sove Hyrderne under Skyggen af nogle Træer. Til höire Side sees en Flod, af hvis Vand tvende Køer drikke. I Baggrunden er Udsigt til et ufrugtbart Landskab. Dette er et skiönt og yderst fuldendt Billede.

605. Et Torv.

Paa Lærred. $15\frac{1}{2}$ T. h., 18 T. br.

I Forgrunden kommer en Pige til tvende Sælgekiellinger, som have Bröd og Frugter; en Karl ligger paa Jorden og taler med dem; en anden sidder bag ved ham og renser sig. Længere henne rider en Kone med en lille Dreng bag paa Hesten. Mod Venstre er et Slagsmaal mellem to Dreng, og i Forgrunden sidder en gammel Mand med en Kurv. I Baggrunden sees Ruiner, Bygninger og adskillige Mennesker. Dette udmærkede Stykke hörer til Mesterens fortrinligste Arbeider. Paa Stykket læses hans Navn og Aaret 1707.

606. Et Torv.

Paa Lærred. $15\frac{1}{2}$ T. h., 18 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Paa venstre Side sidder en Kone med Græskar; en Vandringsmand lægger sig ned paa Knæ for at handle med hende. En Rytter holder ved Siden med en Pakkehest, og taler med en Jöde; foran dem staaer en Brödkone. Paa den anden Side af Torvet sidde et Par Sælgekiellinger og vente paa Kiöbere; længere tilbage sees en Brönd, en Fragtvoغن, adskillige Spadserende og Bygninger, samt Porten til en By. Det er et Billede med kraftig Farvegivning og skön Behandlung.

ARNOLD SMIT.

Levede i den sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

607. Havet i Bevægelse.

Paa Lærred. $45\frac{1}{2}$ T. h., $50\frac{1}{2}$ T. br.

Foran krydse to Jagter, til höire Side rider en Fregat paa sine Ankre; længere borte sees adskillige Skibe og en lav Kyst, der flyder sammen med den skyfulde Himmel. Paa en flydende Bielke læses Mesterens Navn og Aaret 1678. Stykket har

en høi Grad af Sandhed, og Bølgernes Sølvtone frembringer en herlig Virkning.

JOHANNES BILTIUS.

Levede i Enden af det syttende Aarhundrede.

608. En död Hare.

Paa Lærred. 25 T. h., 19 T. br.

En död Hare, med Bagbenene bundne i et Seglgarn, hænger ned paa et Steenbord, hvorpaa ogsaa ligger en Jægertaske. Bag Bordet sees Enden af en Jagtbøsse. Harens Haar ere især mesterlig udførte. Nedenunder læses: *J. Biltius fec. 1670.*

609. Döde Fugle.

Paa Lærred. 25 T. h., 19 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Paa et Træbord ligger en Jægertaske, foran samme adskillige Kramsfugle. Bag ved Bordet sees Enden af en Jagtbøsse. Et Par Fuglefiær flaggre omkring. Fuglene ere fremstilte med en beundringsværdig Sandhed. Kunstnerens Navn og 1670 staaer paa Stykket.

610. Dödt Fuglevildt.

Paa Lærred. 29 T. h., 22 T. br.

En Agerhøne er ophængt over et Steenbord, hvorpaa ligger et Par Kramsfugle, tre andre Fugle

380 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

og nogle Rönnebær; bag ved sees Donerne og en Jægertaske. Gienstandene ere udförte med ligesaa megen Sandhed, som Tonen i Coloriten er blöd. Paa Stykket læses: *J. Biltius fecit Anno 1674.* (West's Catalog S. 94-95.)

EGLON VAN DER NEER.

En Sön af *Arthus*, födt i Amsterdam 1643, lærte hos *Charles Venloo*, döde i Düsseldorf 1703.

611. Conversationsstykke.

Paa Lærred sat paa Træ. 24½ T. h., 20 T. br.

En Dame i rödt Skiört med graae Silkekofte, kantet med Hermelin, læner sig paa et Jernrækværk og taler med en anden, som i hvid Atlaskes Kiole med en sort Modeste giver Befaling til en Negerdreng. Bag disse staaer en Herre. Nedenfor paa Trappetrinet sidder en ung Pige, i blaat broderet Silkeskiört, og binder en Blomsterkost. I Baggrunden sees Træer. Stykket har en behagelig Farve og megen Natur; det er betegnet med Mesterens Navn.

612. En musicerende Dame.

Paa Lærred. 23 T. h., 20 T. br.

En Dame, i changeant Silkeskiört med Sölvbroderie og en hvid opheftet Atlaskes Kiole, spil-

ler paa Guitarre. Bagved paa en Stoel, betrukket med hörödt Klæde, sidder en Mand med Hat paa og hörer til. Paa den anden Side sees en Seng i Baggrunden, hvilende paa Sphinxer under en Thronhimmel. Ved Siden af den venter en Tiener paa Befaling. Foran sees en Sölvkande med Fad og en lille Hund. Det er et flittigt og net udarbejdet Stykke, men Damens Hoved har lidt ved Stykkets Reengiörelse.

PETER DE HOOGE.

Födt i Holland 1643, lærte hos *N. Berghem*.

613. En Concert.

Paa Lærred. 35 T. h., 41 T. br.

Ved et Vindue sidder en Dame i en grönlig Atlaskes Kiole og guult Atlaskes Skiört; hun synger efter Noder, der ligge i hendes Skiöd. Bag ved hendes Stoel staaer en Herre med Hatten paa og hörer til. Ved hendes Side sees en Dame staaende i en hvid Atlaskes Kiole med guldbroderet Skiört; hun spiller paa Violoncel. Ved Bordet, hvoraf en Deel er bedækket med et tyrkisk Teppe, sidder en Herre, der spiller paa Violin. En Pige bærer nogle Frugter ind for at sætte dem paa Bordet. I Baggrunden er Dören aabnet, saa man seer

382 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

giennem et andet Værelse ud i Haven. Stykket er malt med en fortryllende Pensel. Klæderne ere især fortreffelige og Virkningen af den stærke Solbelysning synes et optisk Bedrag. Stykket er betegnet med Mesterens Navn.

614. En huuslig Scene.

Paa Lærred. 35 $\frac{1}{4}$ T. h., 32 T. br.

I Sengkammeret sidder en Moder i rød Flöiels Tröie og guldbroderet Atlaskes Skiört, sysselsat med at made et Svöbelsebarn; foran hende staaer Vuggen. Hun vender Hovedet imod Kokkepigen, der kommer med en Pigvarre, for at spørge, om Fruen vil kiöbe den af Fiskerkiellingen, som staaer i Gangen, og seer ind efter hende. Naturen kan ikke troere fremstilles; Effecten er malerisk.

615. Et hollandsk Selskab.

Paa Lærred. 28 T. h., 24 $\frac{1}{2}$ T. br.

Paa Forgrunden staaer en Cavaleer i spansk-hollandsk Dragt, færdig at dandse med en i gult Atlask klædt Dame. Til Venstre sees et Fruentimmer i en rød Flöiels Kofte, foret med Hermelin; hendes Ansigt speiles i Ruderne af et oplukket Vindue, gennem hvilket Solen falder ned paa det mucerende Selskab, en Violinspiller, to Clarinettpil-

lere og to syngende Damer; længere henne sees endnu et dansende Par. For at concentrere Lyset, er optrukket et Gardin, der bedækker den övre Deel af Værelset. I Baggrunden seer man over en Forstue ind i et af Solen oplyst Værelse. Solvirkningerne ere i dette Stykke fremstilte paa den meest skuffende Maade. (West's Catalog S. 96-97.)

GOTFRIED SCHALKEN.

Födt i Dortrecht 1643, lærte hos *Samuel van Hoogstraten* og *Gerhard Dow*, döde i Haag 1706.

616. Den hellige Familie. Natstykke.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 63 T. h., 42½ T. br.

Den hellige Jomfru sidder i Midten med foldede Hænder, og har en aaben Bog paa Knæet. Ved hendes Födder sidder Barnet Jesus, og skuer op til hende. Paa höire Side sees Joseph med Haanden under Kinder, bag ved skimtes Zacharias; paa venstre Side staaer Elisabeth med den lille Johannes, der smilende holder Pladen med Lyset op for den fromme Moder. I Baggrunden skinner Maanen i første Qvarteer. Stykket er betegnet med Mesterens Navn, og er et af den for sin Lyseffect beröimte Mesters bedste Arbeider. Her savnes hver-

384 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

ken Rigdom af Farve eller Harmonie, hvilket ofte mangler i Natstykker.

617. Natstykke.

Paa Træ. $10\frac{1}{2}$ T. h., $7\frac{1}{2}$ T. br.

En ung Kone i rød Flöiels Pels, foret med Hermelin, sidder ved et Skriverbord og varmer Lakket i Lyset, for dermed at forsegle et Brev. Et tyrkisk Teppe ligger sammenrullet paa Bordet. En Dreng staaer hos og venter. I Baggrunden er antydet en Pige med et Lys. Dette fortreffeligen udførte Stykke nærmer sig Kunstnereens Lærers Gerhard Dows Maneer.

618. Den bodefærdige Magdalene.

Paa Træ. $11\frac{1}{2}$ T. h., $9\frac{1}{2}$ T. br.

I en Grotte ved en udtørret Stamme sidder den Angergivne med udslaget Haar; hendes Klædebon blotter den höire Skulder og Bryst. Hendes sammenfoldede Hænder hvile paa Bibelen. Hun strækker sig frem, idet hun haabfuld hæver sit Blik mod det foran staaende Crucifix. En Krukke og et Dödningehoved sees foran hende; alt er oplyst af en Leerlampe, hvis flammende Væge brækker sit Skin paa hendes fremrakte Hoved. Harmonien i dette Stykke svarer til dets Føinhed; den for-

gyldte Tone forhøier dets Værd. (West's Catalog S. 33-34.)

619. Fiskere.

Paa Lærred. 19 $\frac{1}{4}$ T. h., 28 T. br.

En Fiskerkone med lodden Hue paa Hovedet sidder ved Strandbredden med sin Kurv ved Siden. En Fisker staaer foran hende med en Ketser paa Skulderen. Paa Jorden ligge Aarer og Ruser. Paa høire Side ere adskillige Fiskere ude i Vandet selsatte med deres Garn. I Baggrunden sees en lav Kyst og en Flod, paa hvilken smaae Fartøier krydse. Stykket har en beundringsværdig Klarhed i Skyggerne og megen Harmonie. Mesterens Navn staaer derpaa.

620. En Juno.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 34 T. h., 26 T. br.

Den græske Fabel fortæller, at Ixion, Lapithernes Konge, var af Jupiter bleven optaget ved Gudernes Bord. Han forelskede sig der i Juno, som klagede over Formastelsen til Jupiter. Denne lod en Sky i Junos Gestalt fremstille sig for Ixion.

Juno vender her fortrydelig Ansigtet bort fra Skygebilledet, der sees langt borte. Hendes halve

386 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Ryg er blottet, over det Övrige er kastet et rödt Gevandt. Bag ved sees Minerva, til höire Side en Paa-fugl. Det er et med stor Lethed udfört Billede.

JAN WEENINX.

Födt i Amsterdam 1644, en Discipel af Faderen *Johan Baptist*, döde 1719.

621. Dödt Vildt.

Paa Lærred. 58 T. h., 50 T. br.

Midt paa Stykket sees en Hare ophængt paa en Green ved det ene Bagbeen, ved Siden af denne en Heire, en Fasan, en Beccasin, Agerhöns og andre Smaafugle. Mellem det döde Vildt fremtræder en lille Vindspiller. Paa Jorden ligger et Gevær og andre Jagtredskaber. Til venstre Side aabner Udsigten sig til det Fierne. Paa et Basrelief paa höire Side læses Mesterens Navn og 1701. Stykket hörer til Kunstnerens fortrinligste Arbejder. Haarene paa Haren og Færene paa Fuglene kunde ei bedre være udtrykte.

622. Vildt og Frugter.

Paa Lærred. 54 T. h., 73 T. br.

Paa Gulvet ligge en Steenbuk, en Heire og mindre Fugle, ved Siden deraf Ferskenes, Viin-

druer og Meloner. Fra en Stang nedhænge Agerhöns og Falkehætter. Paa höire Side sidder en levende rød Kakadue; paa venstre Side kommer en stor Jagthund frem. Stykket er betegnet med Mesterens Navn.

623. Hans Faders Gravminde.

Paa Træ. 25 T. h., 22 T. br.

Foran en Colonnade af jonisk Orden staaer et stort Gravminde med ophævede Figurer, paa hvilket sees et malet Portrait af Kunstnerens Fader, J. B. Weeninx, i Medaillon. Forved Mindet vise sig tvende Personer i österlandsk Dragt, fulgte af en Dreng. I Forgrunden ligger Kunstneren henstrakt paa Gulvet, og synes, med Hovedet støttet paa sin Haand, at være fordybet i sine Tanker. I Baggrunden sees en italiensk Havn med Skibe og Mennesker. Stykket har en kraftig Farve, veltegnede og udtryksfulde Figurer. (West's Catalog S. 98-100.)

EGBERT VAN HEEMSKERK.

Födt 1645 i Harlem, döde 1704. Han besögte *P. Grebbers* Skole og efterlignede *Brouwer*.

624. En Misdæder for Retten.

Paa Lærred. 26 T. h., 32 T. br.

I en Sal, hvor Retfærdigheden staaer afbildet over Dören, og Væggen er prydet med et Stykke,

der forestiller en Halshuggelse, knæler en Misdæder med blottet Overkrop og sammenbundne Hænder; tæt ved ham staaer en gammel Mand, hvis bundne Arme og Hænder betegne ham ogsaa at være en Anklaget. Bag ved dem puster Böddelen til et Fad med Glöder, hvori Marterredskaber gøres gloende. Vagten har Möie med at holde Tilskuerne tilbage, hvilke stimle ind af den aabne Dør, hvorigennem man seer en Galge. Omkring de to Sider af Salen gaaer en Forhöining, afsondret ved et Rækværk, indenfor hvilket staaer paa den ene Side Tilskuere, paa den anden en Mand, som ledsaget af et Par af Rettens Folk oplæser et Papir for de Anklagede. Lidt under Forhöiningen, ligefor de Anklagede, sidde Dommerne, der udgøre den vigtigste Gruppe. Den Knælende synes just at have aflagt en vigtig Bekiendelse; der har gjort Indtryk selv paa den første Dommer, hvis Ansigts Phlegma viser, at han ikke let bevæges. Ved Siden staaer den personificeerte Dummhed, og gjør et langt Ansigt; hans skinhellige Sidemand vender Öinene i Hovedet; Manden med Hætten paa, der sidder yderst i Lænestolen, har ingen anden Følelse, end Lyst til at faae alt at vide. Med samme Livlighed og Kraft ere de forskjellige Charakterer udtrykte hos de sex Bisiddere paa Dommerens anden Side, hvoraf ingen viser Spor af Medlidenhed. Det Hele er noget mørkt, men Farven er varm og

harmonisk, Penselen er dristig og feed; Figurenes Udtryk er mesterligt. Stykket er mærket med Kunstnerens Monogram.

ARNOLD DE GELDER.

Født 1645 i Dortrecht, hvor han døde 1727. Discipel af Hoogstraaten og Rembrandt.

625. En persisk Schach.

Heel Figur, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. $20\frac{1}{2}$ T. h., $15\frac{1}{2}$ T. br.

Han har et Slags Turban, med Perler udzi-
ret, paa Hovedet og en guldbremmet Kappe over
sin graae Atlaskes Kiole. Tankefuld staaer han og
holder i sit Belte med den høire Haand. Törklæ-
det i hans venstre Haand viser, at det han grun-
der paa, er, hvilket af sine Fruentimmer han skal
foretrække. Bag ved sees et tændt Lys og en Seng.
Stykket er udført med en marvfuld Pensel og en
mesterlig Behandling af det Klardunkle. Det er
betegnet med Mesterens Navn og Aarstallet 1685.

ALBERT MEYERING.

Født i Amsterdam 1645, død sammesteds 1714. Skolar
af hans Fader *Frederik Meyering*.

626. Landskab.

Paa Lærred. 43 T. h., 57 T. br.

I Forgrunden staae nogle Fiskere ved en Flod; et Par af dem vade over den. Længere henne sees en Obelisk og en Bro, paa hiin Side af Broen Bygninger, i Baggrunden Bierge. Paa Höire og Venstre er Skov. Stykket er betegnet med Mesterens Monogram og Aarstallet 1696. Kompositionen er behagelig, aldeles i hans Vens, Glaubers, Smag.

H. STOOP.

En ubekendt Kunstner fra det syttende Aarhundrede.

627. En Plyndring.

Paa Lærred. 18 T. h., 22 T. br.

I Midten af en Vestibule knæler et grædende Fruentimmer, en lille Dreng i bare Skiorte løber til hende; hun udstrækker bönfaldende sine Arme mod en Krigsmand, der sidder oppe paa en Trappe, midt imellem Kostbarheder, og med et falsk Smil viser hende en tom Pengepung. Længere nede paa Trappen glæder en tyk Qvinde sig over de Smykker, hun har erholdt. Ved Trappens Fod staaer en Bevæbnet, og peger hen til tvende Folk, der slæbe en Kuffert frem af Kælderen. Til höire Side

bortføres Qvæg, og en Mand bringes frem halv afklædt med sammenbundne Hænder; man vil tvinge ham til at vise sine Skatte. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket. Det gör en piquant Virkning og er udført med en aandsfuld Pensel.

WILHELM ROMEYN.

En Discipel af Melchior Hondekoeter.

628. Qvægstykke.

Paa Lærred. 26 T. h., 32 T. br.

I Forgrunden sees en Hiord af Köer, Faar og Vædre. Höiere oppe paa Bakken staae tvende Reisende med deres Æsler under en Ruin. Paa höire Side er en Flod, hvorover gaaer en Bro, adskillige Köer ere ude i Floden. Længere borte öines Bierge. Stykket er betegnet med Mesterens Navn. Det fortæner at sættes ved Siden af en Berghems Arbeider. Qvæg og Luft er herligen udført.

JOHAN GLAUBER.

Født i Utrecht 1646, lærte hos N. Berghem, døde i Amsterdam 1726.

629. Arcadisk Landskab.

Paa Lærred. 34½ T. h., 40 T. br.

I Forgrunden til Höire sees adskillige i antik Stil drapperede Figurer ved en Flodbred i Nærhe-

den af nogle ranke Træer. Adskillige ere i Færd med at bade sig i Floden. Paa venstre Side er en Tykning af Træer. Længere henne hæver Landet sig afvejlende mellem Skov og Bygninger, indtil høie nøgne Bierge begrænde Horizonten. Dette rige, i C. Poussins Smag udførte, Landskab hører til Mesterens fortrinligste Arbejder. Figurerne ere udførte af Gerard Lairese.

630. Arcadisk Landskab.

Paa Lærred. $34\frac{1}{2}$ T. h., 40 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

I Forgrunden udhvile adskillige Nympher sig efter Jagten under de skyggefulde Træer, en af dem hidser sin Mynde paa en fiern Gienstand. Tæt derved staaer en Buste paa en Piedestal ved Siden af en stor antik Steenvase. Paa høire Side snoer Veien sig forbi en Fontaine hen til en Pyramide. I Midten er et Vand; paa den anden Side sees en Rotunde paa en Høi, bag ved hæver den skovfulde Egn sig, og endnu længere tilbage fremtræde de nøgne Bierge. Dette smukke og rige Landskabs Værd forhøies ved de af Lairese udførte Figurer.

631. Landskab.

Paa Lærred. 12 T. h., $14\frac{1}{2}$ T. br.

Paa venstre Side græsse Faar og Væddere paa en Bakke. En Hyrde knæler for en Hyrdinde, en

anden kommer gaaende med en Krukke paa Hovedet. Nedenfor er et Vand. Længere henne sees frugtbare Bierge med Træer og Bygninger. I Baggrunden nøgne Klipper.

632. Landskab.

Paa Lærred. 12 T. h., 14½ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Foran sees et lidet Vandfald, som en Aa danner, der flyder mellem lave Bredder, hist og her besatte med Træer. Paa den venstre Side staae tre Hyrdepiger, paa den höire Side sidder en og leger med en Hund. Længere tilbage sees nogle store Bygninger ved Foden af et steilt Bierg. Figurerne i disse vakkre, og for denne Mester usædvanligen udførte Landskaber, ere malte af Gerard Lairese. Glaubers Navn staaer paa Stykket.

JAN VAN HUCHTENBURGH.

Født i Harlem 1646, døde 1733 i Amsterdam. Lærte hos sin Broder *Jacob* i Rom, og *van der Meulen* i Paris.

633. En Bataille.

Paa Lærred. 55 T. h., 64 T. br.

I Midten af Forgrunden ligge Døde og Saa-rede; en Rytter er faldet ned af sin hvide Hest,

men holder den endnu i Tömme. Paa höire Side kommer en Rytter fuld af Angst over sin Hests Fart, ham følge en Trompeter, en Officeer og andre flere. Fra venstre Side iler en Trop til, sættende over en Aae. Paa den anden Plan möde tvende Ryttere hinanden med Pistoler, tvende med Sabler. Længere tilbage sees en Vrimmel af fegttende Cavallerister; i det Fierne foregaaer Hovedslaget, bag hvilket öines en By. Neden under læses: *J. van Huchtenburgh*. I denne store men velordnede Composition er Krigens Raseri mesterliggen udtrykt, Coloriten er skiön og frembringer en herlig Virkning.

634. Bataille.

Paa Lærred. 41 T. h., 59 T. br.

I Forgrunden ligge Mennesker og Heste dræbte; i Midten foregaaer en heftig Skiærmydse mellem Ryttere, som kiæmpe om en Standart under en Forskandsning paa en liden Höi, hvorfra nogle Kanoner affyres, imedens en Anförer iagttager med sin Kikkert Fiendens Bevægelser. Paa höire Haand er et Cavalleriangreb, tæt derved reise steile Klipper sig; en Borg ligger överst. Paa venstre Side sees en Deel af Slaget paa en Slette, og længere tilbage en By, i Baggrunden Bierge. Dette med

Ild og Aand udførte Billede er forsynet med Mesterens Underskrift og Aarstallet 1717.

635. En Leir.

Paa Træ. 18 T. h., 22 T. br.

Udenfor et Marqvetentertelt holde tvende Officerer til Hest med deres Damer. Den ene Officer seer smilende ned til et kiærligt Par ved venstre Side. Ligefor dandser en Soldat og hans Kiereste med Castagnetter efter krigersk Musik af Trompet, Flöite og Pauke. Paa höire Side blusser Marqvetenterens Ild. Længere henne sees et Par Ryttere og i Baggrunden Leiren.

636. Bataillestykke.

Paa Træ. 18 T. h., 22 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

I Forgrunden til Höire en Cavallerifægtning; tvende Ryttere ere faldne af Hesten. Den Enes Hest er styrtet af et Saar i Bringen; Rytteren ligger paa Jorden, men holder endnu ved Bidslet, den andens Hest slaaer med Bagbenene ud over den styrtede; Rytteren ligger under den, og kan neppe med Tömmen i Haanden hindre Dyret fra at træde sig. Tæt ved disse kiæmpe fire Ryttere med hinanden. Et Stykke derfra skyder en Caval-

lerist en anden ned. Længere tilbage sees Kanten af et Batterie fyldt med Mennesker, uden for dette Slagets Tummel. I Baggrunden en viid Udsigt. Dette udmærkede Stykke er, saavel som det Foregaaende, af Kunstnerens bedste Værker, og kan sættes ved Siden af Ph. Wouwermans Arbeider.

637. Hertugen af Marlborough for Brüssel.

Paa Lærred. 23 T. h., 28 T. br.

Ved Foden af en Bakke holder Hertugen af Marlborough paa sin hvide Hest, omgivet af sin Generalstab og de Allieredes Feldtherrer; han er i Begreb med at skulle modtage de Deputerede, som, da han 1706 rykkede mod Brüssel, drog ham i Möde for at overgive Byen. Til Venstre sees disse at nærme sig i en sexspændt Vogn. Bakken er besat med Nysgierrige til Hest og Føds. Överst oppe holder Cavallerie, en Deel defilerer ned til Infanteriet i Dalen. I Baggrunden sees en Deel af Byen og dens Omegn. En stor Mangfoldighed hersker i denne Composition, uden at forstyrre Handlingens Eenhed. Figurerne ere fulde af Udtryk, og udførte med stor Omhyggelighed. Stykket er betegnet med Kunstnerens Monogram. (West's Catalog S. 103-104.)

JOHAN VOSTERMAN.

Födt i Bommel omtrent 1647. Discipel af *Herman Sacht-
lewen*.

638. En Rhinegn.

Paa Træ. 14 T. h., 18 T. br.

Paa höire Side hæver sig en Klippe, paa hvis Skraaning sees Træer og et Bondehuus. Ved Foden löber Rhinen forbi en stor By, og taber sig mellem Biergene. Paa Floden sees adskillige Fartöier, og paa den venstre Bredde Træpartier, et Kloster og længere hen en By. Stykket er udført i en varm og behagelig Tone; i dette skiönne Landskab har Disciplen naaet sin Mester Sachtlewen.

GERHARD HOET.

Födt i Bommel 1648, döde i Haag 1733.

639. Didos Död.

Paa Træ. 17 T. h., 23½ T. br.

Den phoeniciske Prindsesse Dido, ifölge Sagnet Carthagos Stifterinde, er ved Æneiden bleven en Gienstand for Kunstnernes Opmærksomhed. Efter Virgils Heltedigt blev Æneas af Stormen nödt til at lande ved det nybygte Carthago. Venus formaaede

Juno selv til at forene ham med Dido. Men da Æneas siden paa Jupiters Befaling havde, dövt mod hendes Bønner, forladt Afrikas Kyst, blev Dido fortvivlet og lod et Baal opreise i det Indre af Palladset under Paaskud af at bringe et Offer, der ved magiske Midler skulde udslukke hendes Elskov. Da Tilberedelserne vare færdige, besteg hun Baalet, og aflivede sig selv med Æneas's Sværd.

Kunstneren har valgt det Moment, hvor Dido alt har stukket sig; hendes Sister Anna holder hende i sine Arme, og søger at standse Blodet. Iris svæver over dem med Saxen i sin Haand, for efter Junos Befaling at skaffe Dido en lettere Död ved at afklippe hendes Hovedhaar. Den Döende ligger paa Brudesengen, hun havde ladet före op paa Baalet; ved Siden ligge Sværdet og Æneas's Büste. Nedenfor sees den gamle Præstinde, der river Trefoden bort. Nogle Fruentimmer, som havde været i Færd med at paahænge Krands og bestænke Baalet, yttre deres Rædsel; en Mængde Mennesker strömmar til. Paa venstre Side og i Baggrunden sees Bygninger. Det er betegnet med Mesterens Navn.

640. Alcestis og Admet.

Paa Træ. 17 T. h., 23½ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Ifølge en græsk Mythe havde Apol udvirket hos Parcerne for sin Yndling Admet, Konge i

Phæræ, at han ikke skulde döe naar hans Levetid var omme, hvis blot nogen af hans Venner og Forældre, eller hans Gemalinde vilde gaae i Döden for ham. Da Alcestis erfoer dette, besluttede hun at opoffre sig for sin Mand. Her ligger den döende Admet i Sengen, ved Siden staaer et Par Offerpræster som forkynde Parcernes Villie. Alcestis rækker ham den venstre Haand og har i den höire et Sværd, hvormed hun er beredt til at giennem-bore sig. Hendes Sön udstrækker mod hende sine Arme. Admets Hund seer loggrende op til hende. Paa höire Side staaer et Bord med gyldne Kar, omkring hvilket sees Admets Frender, hvis Stillinger tilkiendegive deres Deeltagelse i hvad der foregaaer. Saavel i dette, som i det foregaaende Stykke, er Kompositionen digterisk skiön, og udfört i en glimrende Farvetone. De kunne med Föie ansees for denne Kunstners fortrinligste Arbeider.

DE LA HAYE.

En Hollænder, der levede i Aaret 1678.

641. En huuslig Scene.

Paa Lærred sat paa Træ. 16 T. h., 12 T. br.

Et velklædt Fruentimmer sidder med et Kruus i Skiödet, og taler med en Officeer, som holder

400 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

den ene Haand for Brystet og i den anden et Glas med Viin. Hans Harnisk ligger ved Siden; et aabent Flaskefoder staaer paa Gulvet; bag ved gaaer en gammel Kone bort med en Penge i Haanden. En Bonde vender Ryggen til, en anden seer igiennem en Luge ind i Stuen. Dette Stykkes Farve er let og sand, Udførelsen isærdeleshed i Bitingene er yderst omhyggelig.

JAN VAN NIKKELEN.

Født i Harlem 1649, døde i Cassel 1716. Søn og Discipel af *Isaac van Nikkelen*.

642. Det Indvendige af en Kirke.

Paa Lærred. 12 T. h., 16 T. br.

Man seer en Deel af det Indvendige af en stor hollandsk Kirke. Paa de hvide Pillere hænge Tavler med Vaabener. Ved den høire Side taler Graverkarlen fra en aaben Grav til Præsten; i Hovedgangen sees adskillige Mennesker. Stykket er malt i en behagelig lys Tone, og Overgangen fra Lys til Skygge skeer næsten ubemærket. Paa Stykket læses Kunstnerens Navn og 1695.

JAN VAN DER MEER DEN YNGRE.

Levede i den sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede, og var en af *Berghems* bedste Discipler.

643. Landskab.

Paa Lærred. 30 T. h., 37 T. br.

Foran staaer ved et Par høie Træer en Oxe med omvendt Hoved, tyggende Drøv, omringet af et Dusin Faar og Gedder, nogle endnu sovende, hver i sin naturlige Stilling og med en Uldfarve, svarende til sin Alder. Bag et Par store Træer fremkommer Hovedet af en Hest. Længere tilbage paa venstre Side driver en Hyrde et belæst Æsel, en Oxe og en Flok Faar. Til Høire sees en Bakke paa hvis Ryg ligge nogle Bygninger. Dalen er fyldt med frodigt Buskværk. Dette udmærkede Stykke forener med den største Flid og Sandhed i Dyrenes og Træernes Behandling en varm Colorit og megen Harmonie. (West's Catalog S. 113-114.)

644. Qvægstykke.

Paa Lærred sat paa Træ. $8\frac{1}{2}$ T. h., $11\frac{3}{4}$ T. br.

Et Faar og et Lam ligge i Forgrunden ved nogle Buske, længere henne staaer en Vædder. I Baggrunden Træer. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket tilligemed Aarstallet 1695.

REGNER BRAEKENBURG.

Født i Harlem 1649, døde i Friesland. Lærning af H. Mommers.

645. En Officeer med et omvendt Glas.

Paa Træ. 10 T. h., 8 T. br.

En Mand i en guul Kollert med et gyldent Gehæng har i den höire Haand et omvendt Glas og holder sin Venstre paa Maven. Vinen han har drukket, har gjort ham vel tilmode. Paa Bordet sees en Kaarde, en Officeershat og en Viinkande. Bag ved er giennem en Hvælving Udsigt til en Gaard. Dette fortrinlige Stykke er malet meget klart og med varme Farver.

JAN ADRIAN VAN STAVEREN.

Levede i den sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede.
En Discipel af Gerard Dow.

646. En Vildthandlerske.

Paa Lærred. 20 T. h., 15 T. br.

En Vildthandlerske har reist sig op af sin udsirede Pude, at modtage Penge for en Hare af et Fruentimmer, som har et hvidt Forklæde over et guult Atlaskes Skiört, og Kiökkenkniven ved Siden. En pyntet Negerdreng staaer hos hende. Nogle Trappetrin længere nede sees adskillige Mennesker. Stykket er malt saa skiönt, som det kom fra Gerard Dows Pensel. Udtrykket er treffende, det Klar-dunkle godt iagtaget og Farven kraftig.

647. En huuslig Scene.

Paa Træ. 20 T. h., 15 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Et Fruentimmer sidder i et peent Kiökken og syer; hun har stukket Knappenaale paa Sypuden, som ligger i hendes Skiöd. Paa et med violet Klæde bedækket Bord ligge Kaalhoveder og Gulerödder foran hende, oven for hænger en slagtet Gaas. En pyntet Page staaer bag ved med et Glas Viin. Paa det rene Gulv ligge nogle Lög og Gulerödder. Stykket er udført med megen Delicatesse.

648. Den hellige Hieronimus.

Paa Træ. 22 T. h., 17 T. br.

Den hellige Mand ligger bedende paa det ene Knæ, imedens han med Albuen paa det andet fremstaaende understötter de oprakte sammenfoldede Hænder. Kappen er kastet af den venstre Skulder, og viser det udmagrede Legeme. Foran ligger hans opslagne Bog paa en Steen, bag hvilken en nøgen Træstamme viser sig. I Baggrunden sees hans Löve mellem Ruiner. Stykket er betegnet med Mesterens Navn og 1690. (West's Catalog S. 29-30.)

WILHELM KALF.

Født i Amsterdam, Discipel af H. Pot, døde 1693.

649. Dödt Vildt.

Paa Lærred. 41 T. h., 34 T. br.

Paa et Consolbord af Steen, tildeels bedækket med rødt Klæde, sees en Due, en Vildand og flere Fugle liggende. Neden for rækker en Hund Hovedet frem. Stykket er betegnet med Kunstnerens Monogram. Det er en tro Efterligning af Naturen udført med en dristig og fast Pensel.

H. VALCK.

Födt omtrent i Midten af det syttende Aarhundrede.

650. Et hollandsk Selskab.

Paa Lærred. $11\frac{1}{2}$ T. h., $17\frac{1}{2}$ T. br.

Midt i en Stue spille to Mandfolk og et Fruentimmer Kort omkring et Bord. Den ene, der sidder midt for, har lagt Kortene paa Bordet, og hører opmærksom paa det en bagved Staaende vil demonstrere ham. Den anden Mand for Bordenden spiller med venstre Haand, og løfter derved uvilkaarligen den höire saa höit i Veiret, at en Pige kan bag hans Ryg i et Speil vise hans Kort til Konen, der spiller med ham, som idet hun böier sig tilbage tillige giver Tegn med Haanden til en Elsker, der sidder ved Siden, og vil give hende

Raad i Spillet. En Person med Pibe i Munden seer stivt paa dem. De övriga i Baggrunden ere sysselsatte med at tale med hinanden. Characterne ere meget udtryksfulde, og de rigtigen tegnede Groupper ere vel ordnede. (West's Catalog S. 110-111.)

ABRAHAM STORCH.

Födt i Amsterdam 1650.

651. Söestykke.

Paa Lærred. 18 T. h., 25 T. br.

Foran sees et Stykke af en Strandbred, hvorpaa staae to Matroser; ligeoverfor er en med Bolværk befæstet Pynt, hvorpaa ligge Bygninger. I Bugten vise sig tvende Jagter, den ene er i Indseiling, den anden seiler ud. Længere borte bemærkes flere Skibe. Der er en ypperlig Harmonie i dette skionne Stykke, Vandet er klart og bevægeligt.

JUST CORNELIS DROOGSLOOT.

Födt 1650 i Gorkum, efter andre i Dortrecht.

652. Böndergilde.

Paa Lærred. 44 T. h., 52 T. br.

En Fane vaier fra Landsbyens Vertshuus, Kromanden er traadt ud, og skiænker for en stadselig

Herre; ved Siden sidde nogle Bönder ved deres Ölkruus, længere henne ere Andre ifærd med at spise, medens en Zigeunerinde spaaer en Bondekarl sin Skiebne. Midt paa Stykket sidder en Bonde-
mand ret fortrolig mellem tvende Koner, hvoraf den ene taler til ham, den anden hörer. En gammel Mand paa en anden Bænk i Forgrunden betragter Vrim-
melen af de muntre Bönder paa höire Side. I Baggrunden Skov. Dette Stykke har vel nogen Törhed, men kan dog betragtes som et meget for-
trinligt Arbeide af denne Mester.

ABRAHAM BEGYN.

Födt i Haag 1650, döde i Berlin.

653. Landskab.

Paa Lærred. 24 T. h., 34½ T. br.

Neden under en steil Klippe er et lavt Vand, over hvilket en Bonde og en Bondekone ride og en Karl er i Færd med at drive noget Qvæg. Oven paa Klippen staae Ruiner og landlige Bygninger. Til venstre Side længere borte gaaer en Hiord over Vandet til den lave Landstrækning, der begrændses af Bierge. Stykket er betegnet med Mesterens Navn. Den lette, fortreffelige Maade, hvorpaa de tynde giennemsigtige Farver ere paasatte, og den derved frembragte Sandhed ere beundringsværdige.

654. Landskab.

Paa Træ. 23 T. h., 32 T. br.

I Forgrunden sees, et Jagtselskab ved en Havbugt; en sort Tiener rækker en af Rytterne en Falk. Ved Strandbredden staae tre Fiskere, længere henne ligge Fartöier og Krigsskibe ved en Brygge. Paa den anden Side af Bugten ere steile Klipper, der strække sig langt hen i flere Spidser. I Baggrunden den aabne Söe. Paa en Steen i Forgrunden læses Malerens Navn. Stykket har en let Farvesætning, en klar og behagelig Tone.

655. Italiensk Söehavn.

Paa Træ. 27 T. h., 21½ T. br.

Neden under bratte Klipper, paa hvis Tinder adskillige Bygninger lade sig tilsyne, gaaer en steensat Brygge ud i Vandet. Den er prydet med et Vandspring, af hvis Komme en Dreng tager en Skaal Vand. Paa den ene Side nærmer en Dame sig med en Herre, bag ved holder hendes Hest. Paa den anden Side taler en Tyrk med en Sömand. Under Bryggen ligge tre Söfolk i en Baad. Til Venstre seer man vidt ud i Havet, langs den klippefulde Kyst. Baade Luft og Hav tilkiendegive Dagens brændende Hede. Luftperspektivet og den giennemsigtige Tone udmærke dette med kraftfulde Farver udførte Stykke. (West Catalog S. 106-107.)

J. VAN BEECQ.

Født i Holland, levede i sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede, døde i Paris.

656. Söestykke.

Paa Lærred. 40 T. h., 51 T. br.

Paa det stille speilklare Vand ligger et stort Krigsskib ifærd med at hidse Seil. Længere henne seile et Par Skibe, et Par ligge for Anker. Nogle Chalupper roe mellem Skibene. Stykket er udført i en klar Tone med megen Harmonie baade i Luft og Vand. Kunstnerens Navn og 1677 læses paa Stykket.

657. Söestykke.

Paa Lærred. 40 T. h., 51 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Havet er i Bevægelse. Et engelsk Linieskib rider paa sit Anker, et andet seiler ud tilligemed en Kutter; en Fregat kommer ind. Længere ude sees flere Skibe. Tonen er ligesaa klar, som i det foregaaende Stykke, men Havet i Bevægelse er mindre heldigen udtrykt. Kunstnerens Navn og 1677 læses derpaa.

CARL VOGLAR eller VOGEL,
kaldet:
DEI FIORI.

Født i Maastricht 1653, død i Rom 1695. Efter at have gjort stor Fremgang i sit Fædreland, gik han til Rom, hvor *Carlo Maratti* undertiden betiente sig af hans Arbeid i sine historiske Stykker.

658. En Blomsterkrands.

Paa Lærred. $20\frac{1}{2}$ T. h., 16 T. br.

Inde i en Krands af Roser, Tulipaner, Taccetter, Asters og flere Blomster knæler en bodsfærdig Magdalene, med höire Haand paa den halvt blottede Barm, foran en opslaaet Bog, der hviler paa et Crucifix og et Dödningshoved. Med en marvfuld Pensel og livlige Farver er Stykket udført.

SIMON VAN DER DOES.

Født 1653 i Amsterdam, lærte hos sin Fader *J. van der Does*, døde i Antwerpen.

659. Et Hyrdestykke.

Paa Træ. 15 T. h., $21\frac{1}{2}$ T. br.

Paa en skön Sommeraften sidder en Hyrdinde ved Siden af et antikt Vandspring, og i Nærheden

410 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

af nogle Ruiner. Barnet, der nyligen har faaet Die, er sovet ind paa Moderens Skiöd, som med Velbehag betragter det. En ældre Søn har lagt sig paa Jorden ved Siden af hende. Omkring dem sees trende Faar og en Ko. Ædel Simpelhed og en fuldkommen Harmonie anbefaler dette vakkre Stykke. Paa Kildestenen læses: *S. van der Does* MDCCVIII. (West's Catalog S. 107-108.)

JAN HOOGZAAT.

Født i Amsterdam 1654, en Skolar af *G. Lairese*, døde i en høi Alder.

660. Hector og Andromache.

Paa Lærred. 32 T. h., 28 T. br.

Midt paa Stykket staaer Hector; Andromache, fulgt af den grædende Astyanax, omfavner ham knælende, for at bönfalde ham om ikke at gaae i Faren. Men Skiæbnens Gudinde svæver over Hectors Hoved, han griber med venstre Haand til Sværdet, og viser med den Höire hen til nogle Krigere, som ere i Færd med at ile bort. I Baggrunden bemærker man Hecuba og Priamus, anraabende Huusguderne. Stykket er rask henmalt, i Gerard Lairesses Maneer.

JOHAN GRIFFIER.

Født i Amsterdam 1656, lærte hos *R. Rogman* og *Philip Wouwermann*, arbejdede i England.

661. Landskab.

Paa Træ. 14 $\frac{1}{2}$ T. h., 18 $\frac{1}{2}$ T. br.

I Forgrunden sees trende løvfulde Træer, tæt ved dem staae tvende Mennesker hos en Fontaine ved Foden af en stor med Mos og Buske begroet Ruin; et Stykke derfra sees en lignende paa Spidsen af en Bakke. Mellem begge er en Kløft begroet med Træer, i Baggrunden en viid Udsigt. Stykket er malt med megen Klarhed, men i en eensformig Tone. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

JACOB DE HEUSCH.

Født i Utrecht 1657. Discipel af sin Onkel *Wilhelm de Heusch*. Døde i Amsterdam 1701.

662. Landskab.

Paa Lærred. 44 $\frac{1}{2}$ T. h., 60 T. br.

Paa venstre Side sees en skovbevoxet Klippe, længere henne Sibylles Tempel ved Tivoli og en af Cascatellerne. Neden for Vandfaldet i Forgrunden ere adskillige Fiskere sysselsatte; en Rytter paa en

412. DEN HOLLANDSKE SKOLE.

hvid Hest taler med dem. Höiere oppe gaaer en Vei forbi nogle Træer, paa Veien sees belæssede Muulæsler, Jægere og Ryttere. Udsigten paa hiin Side gaaer over en viid Strækning og ender sig ved et höit Bierg. Nedenunder læses: *Heusch f. 1695.* Stykket er malt med megen Flid, det har en varm Tone, og gör en piqvant Effect.

ADRIAN VAN DER WERF.

Födt 1659 i Kralingerambacht ved Rotterdam, lærte hos *Cornelius Puolet* og *Eglon van der Neer*, döde af for megen Anstrengelse 1722.

663. Et Fruentimmer med en Blomstervase.

Paa Træ. 12 T. h., 9½ T. br., rund for oven.

Et vakkert Fruentimmer, hvis halve Barm er blottet, sidder i det bare Linned, og holder en Blomstervase foran sig, hvori staaer en höi Plante. Bag ved sees Træer. Stykket er udført med denne Mesters sædvanlige Omhyggelighed.

ARNOLD HOUBRAKEN.

Födt i Dortrecht 1660, lærte hos *W. Drillenbourg*, *J. Lavecq* og *S. Hoogstraten*, döde 1719.

664. Christus for Pilati Domstol.

Paa Træ. 23½ T. h., 28 T. br.

Landshövdingen sidder paa sit höie Dommersæde under en Baldaquin; en Lictor og tvende Faneförere staae omkring ham. Han böier Öret til en Soldat, der triner op til ham, for at hviske ham i Öret, hvad hans Gemalinde lod ham sige. Foran ham staaer Frelseren, let bedækket af en Purpurkaabe, med Hænderne bagbundne ved et Toug, som tvende Soldater holde. Bag ved ham gaaer Trappen ned til Pladsen, der er opfyldt af Mennesker; man seer Pharisæernes hadefulde Blikke, og hvorledes de söge at opirre Mængden. I Baggrunden rig Architectur. Dette lige saa rigtig og skiönt sammensatte, som fortreffeligen udförte Stykke, kan ansees for denne Mesters fortrinligste Arbeide. Hans Navn staaer derpaa.

JAN STORK.

En Kunstner fra den sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede, og maaskee Broder til *Abraham Stork*.

665. Landskab.

Paa Lærred. 29 T. h., 39½ T. br.

Paa höire Side gaaer Veien giennem en Skov-egn, en Karre holder, og Foermanden modtager

414 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

nogle Tönder. Tæt ved staaer et Par Fiskere. Den störste Deel af Forgrunden indtager en Flod, paa hvilken ere adskillige Fartöier og Baade. Paa hiin Side Floden sees en betydelig Stad ved Foden af en Rad Bierge; paa en af Biergtoppene ligger et Slot. Paa Stykket findes Kunstnerens Navn og Aarstallet 1693. Luften og Vandet er klart og skiönt; Landskabet er bleven mindre heldigt.

TARTUANI.

Formodentlig en Skolar af *N. Berghem*.

666. Landskab.

Paa Lærred. 39 T. h., 43 T. br.

I Forgrunden ligger en Hiord ved Indgangen af en Skov, tvende Piger ere i Færd med at malke, den ene en Geed, den anden en Ko. Længere tilbage sees mere Qvæg; en Hyrde driver en Flok Faar hen over en Bro, idet han med sin Skovl kaster Jord efter dem, for at holde dem sammen. Broen fører til en Vei, der gaaer mellem nogle skovbevoxne Bakker. I Baggrunden er et rigt Landskab, der ender sig i et dunstrigt Fierne. Stykket er ikke uden Fortieneste. (*West's Catalog S. 114-116.*)

CORNELIUS DUSART

Født i Harlem 1665, døde 1704. Discipel af *A. Ostade*.

667. Bönder uden for en Kro.

Paa Lærred. 23 T. h., 19 T. br.

Paa en Bænk ligger en drukken Mand og holder et Glas Öl i Veiret, en anden halv beskænk-
ket tager Vertinden om Halsen, som hun med et
Glas i den ene Haand, en Kande i den anden,
kommer ud af Kroen. Længere tilbage henter en
Pige Vand af Brönden. Til venstre Side sidder en
Bonde uden for et Huus, en anden kommer med
et bepakket Æsel hen til ham. Kunstnerens Navn
staaer paa Stykket. Tegning, Charakter og Colo-
rit ere her forenede med en flittig og rask Pensel.

WILHELM MIERIS.

En Søn af *Franz Mieris den ældre*, født 1662, død 1747.

668. Ceres.

Paa Kobber. 6½ T. h., 5 T. br.

Gudinden sidder i et blaat Gevandt, hendes
halve Overkrop er blottet. Hun har Ax om Ho-
vedet, en Segel i den höire Haand, og hviler den
venstre Arm paa Ax. Det er formodentlig et Por-
trait. Paa Stykket staaer Kunstnerens Navn og
Aarstallet 1719. Det har en kraftig Farve, Ud-
førelsen er beundringsværdig.

669. En Vildthandler.

Paa Lærred. 20 T. h., 17 T. br.

En Huusmoder i et guult Atlaskes Skiört med hvidt Forklæde og en rød foret Silkekofte samt en Taskepung under Armen, kommer til en gammel Mand, der sidder paa en overskaaren Tönde under et Træ, og handler med Fiederkræ og Vildt. Adskillige Fugle har han i Bure, en Kalkun staaer bag ham, en anden, der er pillet, ligger ved Siden tilligemed en död Hare. Manden synes at spørge Huusmoderen, hvad hun vil give for Hanen, som han holder i sin Haand. Baade Tegning, Farve, Udtryk og Effect ere lige skönne i dette Stykke.

CONSTANTIN NETSCHER.

Födt 1670, af Moderen holdt til at studere sin Faders Arbeider, döde i Haag 1722.

670. En ung Tyrk.

Paa Træ. 8 T. h., 6 T. br.

Et ungt Menneske i Tyrkedragt lægger Armene paa en Vindueskarm, og seer til Höire. Stykket har en varm og kraftfuld Farve, men noget Haardt i Behandling og Udförelse.

ISAC MOUCHERON.

Født i Amsterdam 1670 af *Frederik Moucheron*, hvis Lærling han var, døde 1744.

671. Landskab.

Paa Lærred. $37\frac{1}{2}$ T. h., 44 T. br.

Paa höire Side gaaer en Vei mellem nogle Træer. En Bondekone rider ad den paa et Æsel, og driver et andet foran sig; en Vandringsmand følger hende. Paa venstre Side sees i Forgrunden Buskværk, længere tilbage en Flod, Træer, Bygninger, Klipper og fierne Bierge i Baggrunden. Træerne udmærke sig ved et let Lövkast; Tonen er varm, Luftperspectivet fortreffeligt og det Hele harmonisk udført. Stykket er betegnet med Kunstnerens Navn.

672. Landskab.

Paa Lærred. $38\frac{1}{2}$ T. h., $34\frac{1}{2}$ T. br.

Man seer Mennesker, Æsler og Qvæg gaaende og kommende ad en Vei belyst af den dalende Sol; paa den ene Side af Veien nogle ranke Træer, paa den anden Side store Klippestykker, oven paa hvilke groer Buskværk. I Baggrunden en viid Udsigt, der begrændses af Bierge.

673. Landskab.

Paa Lærred. 38½ T. h., 34½ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

I Forgrunden kneiser et Træ med mosbegroet Stamme, kun i Toppen har det Blade; lidt derfra kommer en Mand ridende, til højre Side er noget Vand, Buskværk og et mindre Træ. Længere tilbage sees Skovpartier, Bierge og en skyet Luft. Nedenunder staaer Kunstnerens Navn. Saavel dette som det foregaaende Stykke høre til hans bedste Arbeider.

674. Landskab.

Paa Lærred. 26 T. h., 21 T. br.

Paa venstre Side sees en Fontaine, mellem Træerne, paa højre Side en Ruin, foran hvilken staaer en Steenløve paa en Piedestal. I Midten aabner Udsigten sig til en Havbugt, paa hvis anden Side öines Bygninger og bag disse Bierge. Stykket bærer Mouchérons Navn. Figurene ere malte af Emanuel de Vet. (West's Catalog S. 66-67.)

675. Landskab.

Paa Lærred. 44 T. h., 42 T. br.

I en varm Sommeraften seer man et rigt Landskab begrændset af Klipper paa højre Side. I For-

grunde staae nogle enkelte Træer; ved dem holder en Jæger med et Par Hunde. Paa den anden Plan vise sig ogsaa Træer og Falkejægere. Baggrunden er stærkest oplyst af den nedgaaende Soel. En godt vedligeholdt Tone udbreder sig ved Aftensolen over Landskabet.

676. Landskab.

Paa Lærred. 43 T. h., 55 T. br.

I den varme Luft sees Gienskinnet af den nedgaaende Soel, der kaster et stærkt Lys paa et Par mosbegroede Stammer i den mørke Forgrund. I Midten er en Indsø, paa venstre Side en skovbevokset Bakke. Paa hin Side af Søen overskuer man en flad Landstrækning, indtil høie Bierge begrændse Horizonten.

NICOLAI VERKOLIE.

Født i Delft 1673, lærte hos sin Fader *Johan Verkolie*, døde i Amsterdam 1746.

677. Herse og Mercur.

Paa Lærred. 34 T. h., 44 T. br.

Ovid fortæller, at Mercur blev forelsket i Herse, en Datter af Cecrops, og besøgte hende. Ag-

420 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

laure, den ene af hendes tvende Söstre, blev misundelig over hendes Held, og vilde hindre Guden fra at see hende; men som hun havde sat sig i Dören, forsikkrende, at hun ikke vilde vige, forvandlede Mercur hende til en Steen.

Her sidder Herse, næsten afklædt; en Pige vasker hendes Födder, en anden holder et Speil, en Amarin bringer et Klæde. Den ene Söster træder til, og hvisker hende noget i Öret; en Amarin vinker Taushed. Uden for sees Mercur, hvem Aglaure knælende vil formene Adgangen. En smuk Composition med behagelige Figurer.

THEODOR VALKENBURG.

Födt i Amsterdam 1675, lærte hos *Kuilenburg* og *Michel Muscher*, døde 1721.

678. En Biörnejagt.

Paa Lærred. 53 T. h., 77 T. br.

Den jagede Biörn har faaet een af Hundene under sig, og slaar sine Forlabber i dens Bug. En anden Jagthund er sprunget op paa Biörnens Ryg, og bider ham; en tredie er ved at fare ind

paa ham. Denne vilde Kamp er her kraftigen bleven fremstilt. Nedenunder læses *Valkenb.* 1703.

CONRAD ROEPEL.

Födt i Haag 1678, döde sammesteds 1748. Discipel af *Constantin Netscher*.

679. Stilleben.

Paa Lærred. 19 T. h., 17 T. br.

Paa et Træbord, tildeels bedækt med et changeant Klæde, staaer et Sølvfad, hvorpaa ligge en Rose og en Reie; ved Siden deraf sees en halvskrællet Citron, en Porcelains Skaal med Jordbær og et Glas med Viin. Ved Skaalen er en Krabbe lagt paa Bordet. Med en marvfuld Pensel og en glindsende Colorit ere disse smagfuldt hensatte Gienstande blevne fremstillede til Fuldkommenhed.

PHILIP VAN DYCK.

Födt i Amsterdam 1680, lærte hos *A. v. Bornen*, döde i Haag 1753.

422 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

680. Susanne i Badet.

Paa Kobber. 9½ T. h., 7 T. br.

Susanne sees afklædt paa Randen af et Bassin med den ene Fod i Vandet. De to Gamle ere komne ind til hende. Den ene truer, den anden beder. Susanne har bedækt sin Barm med Hænderne, og kastet det ene Knæ over det andet. Hendes Aasyn viser Skræk. I Baggrunden ere Træer. Stykket er net malt i en klar Tone.

JAN VAN HUYSUM.

Født i Amsterdam 1682, lærte hos sin Fader *Justus*, døde 1749.

681. Landskab.

Paa Lærred. 15½ T. h., 20 T. br.

En muret Bro med en bred Hvelving gaaer over en Flod hen til nogle Bygninger, som ligge ved Foden af et Bierg. Paa hin Side Broen bemærkes Træer. Stykket har lidt ved Overmaling. Mesterens Navn staaer derpaa.

A. VAN DER EYK.

Denne Kunstner levede i Enden af det syttende og i Begyndelsen af det attende Aarhundrede.

682. En Violinspiller.

Paa Træ. 13 T. h., 10 $\frac{3}{4}$ T. br.

En Mand med Flöiels Hue paa Hovedet, Kniplingskrave om Halsen og en violet Kappe over sin guulagtige Kiole, rækker smilende et Glas med den venstre Haand hen til en Pige, som fylder det, idet han med den höire Haand stopper sig en Pibe. Violin og Bue ligge paa Karmen af det Vindue, inden for hvilket han sidder. Stykket er flittigen udført i Gerhard Døvs Smag. Oventil læses Kunstnerens Navn og 1709.

683. En Madmoder og hendes Pige.

Paa Træ. 13 T. h., 10 $\frac{3}{4}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Inden for et Steenvindue, over hvilket Viinranker nedhænge, og som forneden er udziret med et Basrelief, sidder en Kone i Silkekiole med Flöiels Gevandt. Hun taler til sin Kokkepige, som bringer en slagtet Fugl, idet hun lægger sin höire Haand paa hendes Arm, og med den venstre peger paa et Par Sølvpeng, der ligge paa det tyrkiske Teppe, som hænger ud over Karmen. Kokke-

424 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

pigen seer hen til sin Frue, idet hun peger paa Fuglen. Stykket er udført med den omhyggeligste Flid. Kunstnerens Navn og 1709 læses derpaa.

FRANS MIERIS DEN YNGRE.

Søn af *Wilhelm Mieris*, født 1689, malte i sin Faders og Bedstefaders Maneer, døde 1763 i Leyden.

684. Portrait af Wilhelm Mieris.

Paa Træ. 11 T. h., 9½ T. br.

Kunstnerens Fader sidder med sort Kalot og en changeant Slaaprok ved et Bord, hvorpaa sees en Globus, Böger og Papirer. I den ene Haand holder han sine Briller, i den anden en Avis. Han seer betænksom hen til Siden. Bag ved sees Böger og Gibsfigurer paa en Reol. Stykket er udført med en beundringsværdig Flid. Kunstnerens Navn og 1737 staaer paa Stykket.

JAN TEN KOMPE.

Født i Amsterdam 1713, lærte hos *Theodor Dalens*.

685. En Plads i en hollandsk By.

Paa Træ. $18\frac{1}{2}$ T. h., $22\frac{1}{2}$ T. br.

Raadstuen ligger for Enden af Pladsen, og danner Hiørnet af en til höire Side forbiløbende Gade. Paa venstre Side af Pladsen sees en Rad Huse mellem tvende Sidegader. Foran spadsere Herrer og Damer, og en Herre kiører i Kariol. Det er mod Aften paa en Sommerdag, thi Husene kaste lange Skygger hen over Pladsen. Stykket har en god Belysning, og er malt i van der Heydens Maneer. Nedentil læses Kunstnerens Navn og 1741.

A. VERMEULEN.

Denne Kunstner levede i Dort og er död i en höi Alder i dette Aarhundrede.

686. Vinterstykke.

Paa Lærred. 22 T. h., $30\frac{1}{4}$ T. br.

Stykkets Brede optages næsten heelt af en Is-flade, paa hvilken en Deel Mennesker er ude at bevæge sig. Nogle löbe paa Sköiter, nogle skyde

426 DEN HOLLANDSKE SKOLE.

Börneslæder foran sig, andre spadsere frem og tilbage. Paa Siderne og i Baggrunden sees en flad Egn med Bønderhuse, nøgne Træer og langt borte Möller og Kirketaarne. Ved de stærke og klare Anstrøg, hvormed Luft og Iis ere udførte, har Kunstneren vidst at frembringe et harmonisk Heelt af megen Virkning. (West's Catalog S. 118.)

Kongeligt
BILLEDGALLERI.

Tredie Afdeling.

DEN FRANSKE SKOLE.

FRANCOIS CLOUET,
kaldet
JANET.

Født i Tours, florerede i Midten af det sextende Aarhundrede.

687. Hertuginde Christine af Lothringen, Christian den Andens Datter.

Fuld Legemsstørrelse.

Paa Lærred. 3 Alen $9\frac{1}{2}$ T. h., 2 Alen 1 T. br.

Denne Prindsesse blev 1534 i sit trettende Aar formælet med Hertugen af Mayland Franz II. Sforza, og da denne alt 1535 døde, ægtede hun 1541 Hertug Franz af Lothringen, hvem hun ogsaa overlevede. Hertuginde sees her iført et Snörliv med Tröie, rundt stift Skiört og nedhængende Kappe. Dragten er af sort og hvidt Töi. Om Halsen har hun en Krave og fire Rader Perler, hvilke hænge ned paa Brystet; i den venstre

Haand holder hun en Vifte. Det er et Billede med megen Sandhed, Simpelhed og en skön Udförelse.

Dette Malerie, som hörte til den Hielmstiernske Portraitsamling, bragte Ulrik Christian Gyldenlöve med sig fra Lothringen. (See Catalog over Hielmstiernes Skilderisamling S. 327-328.)

A n m. Om denne Prindsesse findes adskillige Anecdoter i *Anecdotes of Painting in England* by Horace Walpole i 4. p. 68, 95-96; thi da Keiser Karl den Femte havde foreslaaet hende, efter hendes förste Gemals Död, til AEgte for Kong Henrik den Ottende, sendte denne 1539 Hans Holbein til hendes Hof for at male hende.

NICOLAUS POUSSIN.

Födt i Andely i Normandiet 1594, död i Rom 1665. Efter at have erholdt de förste Grundsætninger i Kunsten hos *Quintin Varin*, og besögt de meest ansete Skoler i Paris, gik han i sit 30 Aar til Rom, hvor Antikerne og de berömteste Mestere vare Gienstandene for hans utrættelige Studeringer.

688. Jehovas Aabenbarelse i den brændende Busk.

Hele Figurer, $\frac{3}{4}$ naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 74 T. h., 60 T. br. Oval.

Moses har afdraget sine Skoe og knæler tæt ved den brændende Busk, hvori Jehova viser sig. Man seer en Olding i guul Kiortel med blaåt Ge-

vandt midt i Busken; hans Arme ere lige udstrakte, ligesom for at antyde det alt omfattende Forsyn. Med den ene Haand befaler han Moses at befrie sit Folk, med den anden peger han til Ægypten; tvende svævende Ynglinge understøtte ham, een ved hver Side. Herren havde sagt til Moses, at han skulde henkaste sin Stav, og den var bleven til en Slange. Moses udstrækker nu Armen af Bestyrtelse over Dyret, der bugter sig for ham. Compositionen i dette udmærkede Stykke er fortreffelig. Jehovas samt de tvende Engles Omrids ere skiønne og Coloriten er i en bedre Tone, end den almindelige hos denne Mester.

Ifølge Bellori (*Vite dei Pittori* etc. p. 428) udførte Kunstneren dette Stykke 1640 i Paris for Cardinal Richelieu, da han var bleven kaldt tilbage fra Rom for at male Galleriet i Luxembourg. Stykket blev sat over Caminen i Cardinalens Cabinet. J. Flindt har for Kunstacademiets Præmiemedaille stukket det i Kobber.

689. Christus helbreder de to Blinde ved Jericho.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $46\frac{3}{4}$ T. h., 62 T. br.

Christus rører ved Öinene af den Ene, som knæler og udstrækker den höire Arm efter Herren;

den anden Blinde trænger sig frem ved hans Side; fire omkringstaaende Tilskuere tilkiendegive deres Forbauselse. Bag ved Christus staaer Johannes med en Bog i Haanden, foran sees tvende andre Disciple. Paa venstre Side vasker en Person Födterne ved et Vandspring. Scenen foregaaer i Forgrunden af et stort Landskab, bag ved sees Bierge og Byen Jericho. Dette er et af Poussins skionneste og sindrigste Malerier; det viser heldige Afgivelser saavel i enkelte Figurer, som i Landskabet, fra den Kunstnerens Fremstilling af samme Scene, som Kongen af Frankrige besidder.

690. Acis og Galathea.

Hele Figurer, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $46\frac{1}{2}$ T. h., $32\frac{3}{4}$ T. br. Oval.

Ovid fortæller i sine Forvandlinger, at Cyclophen Polyphem forfulgte Nereiden Galathea med sin Kierlighed; hun hadede Uhyret ligesaameget som hun elskede den skionne Acis, en Nymphes Søn. En Dag Polyphem havde besiunget sin ulykkelige Kierlighed, faaer han Öie paa Galathea, siddende paa Skiödet af Acis; han slynger efter dem et Klippestykke af Ætna, der dræber Acis, som forvandles til en Flod.

Her sidder Acis paa en Muslingskal, baaret af svømmende Delphiner, med Galathea paa sit Skiöd;

omkring dem trende blæsende Tritoner. De nærme sig Strandbredden, som i Forgrunden er antydet. I Baggrunden ere Bierge, deriblandt eet som spruder Ild. Billedet er udstyret med alle de Fortrin, der udmærke Kunstnerens Arbejder.

691. Joseph der udtolker Pharaos Dröm.

Paa Lærred. $18\frac{1}{2}$ T. h., 25 T. br.

Pharao sidder paa sin Kongestoel med Fingren for Munden, og besinder sig paa sin Dröm, hvis Beskaffenhed den foran ham staaende Joseph tolker. De Omkringstaaende tilkiendegive deres Forundring. Denne Copie efter et Stykke i Raphaels Loger i Vaticanen, bærer Præg af Kunstnerens grundige Studium efter denne Mester.

692. Maler-Processionen.

Paa Lærred. 18 T. h., $28\frac{1}{2}$ T. br.

Paa en Bænk under et Par store Træer sover en Maler med Haanden under Kind. Han indtager Stykkets Midte; til venstre Side leder en Person med Haanden i Siden en Slags Procession, hvor en Karl bærer Staffelié, Palet og flere af Kunstens Redskaber; musicerende Personer følge, hvoraf een blæser i Pibe ligefor den Sovende. En har ka-

stet sig paa Jorden og seer op til ham, om han dog ikke vil vaagne, tre andre følge med Farvelade, Ramme og sammenrullet Lærred. Det Hele synes at være en Satire over en beruset Maler. Det er en fuldendt Skizze, mesterligen groupperet. (West's Catalog 358-360.)

JEAN LE MAIRE.

Födt i Dammartin 1597, död i Paris 1659. De förste Grunde fik han i *Vignons* Skole, og reiste derpaa til Rom, hvor han forblev atten Aar. I Aaret 1642 gik han anden Gang til Rom i Selskab med *Poussin* og *Le Brun*.

693. Ruiner af Architectur.

Paa Lærred. 30½ T. h., 26½ T. br.

I Baggrunden sees Rader af Colonner og en halv nedfaldet Dome med Cornicher og Decorationer. Til Venstre viser sig ved en Colonne et Basrelief, under hvilket en Löve sprudler Vand. I Forgrunden sees en qvindelig Figur i antik Dragt og en Mand, der paa hendes Befaling velter en Steen. I Figurerne har Kunstneren fulgt Poussins Maneer. Architecturen er behandlet med Delicatesse. (West's Catalog S. 360.)

MOISE VALENTIN.

Födt i Colomiers i Brie 1600, död i Rom 1632. Efter at have været nogen Tid i *Vouets* Skole, gik han til Rom, hvor han lod sig henrive til at følge *Caravaggios* Maneer.

694. Kortspillere.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 62 T. h., 84 T. br.

Tvende Personer sidde ved et Bord og spille Kort. Mandfolket, der sees fra Siden, holder Kortene i den ene Haand, og peger med den anden paa Bordet; Fruentimmeret hører paa ham. En tredje Person sidder med en Pibe i Munden, og seer paa Spillet. I den mørke Baggrund bemærkes Adskillige. Paa höire Side er et dækket Bord. De velordnede Figurer af en kraftig Farve ere med Lethed udförte i *Caravaggios* Smag.

CLAUDE GELÉE,

kaldet

CLAUDE LORRAIN.

Födt paa Slottet Champagne i Lorraine 1600, död i Rom 1682. Hans Fader satte ham i Lære hos en Postebager. Han vandrede til Rom, hvor Landskabsmaleren *Augustin Tassi* antog ham först til at passe sin Hest, rive Farver og at forestaae Kiökkenet; siden blev han den berömteste Landskabsmaler.

695. Landskab ved Solens Nedgang.

Paa Lærred. 23 T. h., 32 T. br.

Ved nogle høie Træer staaer en Hyrde, der blæser paa Flöite; paa venstre Side sees en Hiord og nogle Mennesker til Hest og Fods. Paa høire Side løber en Flod mellem Krat og Skov. En Fisker sidder foran ved Bredden, længere henne ville nogle stige i en Baad. I Baggrunden blaae Bierge. Stykket hører til denne beröimte Mesters tidligere Arbeider.

PETER MIGNARD.

Födt i Troyes 1610, död i Paris 1695. Discipel af Vouet.

696. Ludvig den Fiortende.

Knæstykke, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 50 T. h. . 38 T. br.

Kongen staaer foran et Bord, klædt i Harnisk med et hvidt Skiærf om Livet. Med den høire Haand griber han om Kommandostaven, der ligger paa Bordet ved Siden af en Hielm, prydet med en rød Fiærbusk.

697. Maria Therese, Ludvig den Fjortendes Dronning.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Sidestykke til Foregaaende.

Dronningen sidder paa en Stoel under et halvt tilbagetrukket Gardin; hendes høire Haand rører ved Kronen, som ligger paa det ved Siden staaende Bord, den venstre Haand hviler paa hendes Hermelins Kaabe. Saavel dette som det foregaaende have i Coloriten megen Natursandhed, og den saare flittige Udførelse röber alligevel en let Behandling.

ALPHONSE DU FRESNOY.

Födt i Paris 1611, död sammesteds 1665. Han var Skolar af *Perrier* og *Vouet*, og gik i sit 20de Aar til Italien.

698. Kunstnerens eget Portrait.

Knæstykke, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.Paa Træ. $14\frac{1}{2}$ T. h., $11\frac{1}{2}$ T. br.

Kunstneren holder med den venstre Haand i sin Slaaprok, og lægger den høire paa en Malerdug. Hans Palet hænger paa Væggen. Hovedet er udført med megen Flid; det Övrige synes ikke at være fuldendat.

SEBASTIAN BOURDON.

Födt i Montpellier 1616, död i Paris 1671. Han studerede i Rom og i Lombardiet, og blev af Dronning Christine kaldet til Stocholm.

699. Laban der søger efter sine Huusguder.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 40 T. h., 53 T. br.

Mellem Klipper ved Siden af et Vandsted, hvor Qvæget er drevet hen, sidder Rachel i blaat Gevandt paa den Kasse, hvori de borttagne Huusguder vare giemte, og forsikkrer sin Uskyldighed. Foran hende bliver en Kiste aabnet; en gammel Mand i hvidt Gevandt og en harnisket Kriger see i den. I Forgrunden pakker en Pige nok en Kiste ud; længere tilbage sees Bevæbnede, i Baggrunden en Pyramide og Klipper. Stykket er grupperet og i en stor Süil; det hörer til denne Mesters bedste Arbeider.

JACQUES COURTOIS,

kaldet

BOURGUIGNON.

Födt i St. Hippolyte i Burgund 1621, död i Rom 1670. Hans Fader underviste ham i Begyndelsesgrundene. I hans 15de

Aar gik han til Milano, hvorfra han ved Hielp af en fransk Officeer fulgte Armeen i 3 Aar. Efter at være bleven beskyldt for at have forgiftet sin Kone, gik han over til Jesuiter Ordenen.

700. Bataillestykke.

Paa Lærred. 26 T. h., 35½ T. br.

Paa en Bakke foregaaer en Skiærmydsel mellem Cavallerie. En Hest ligger styrtet, en anden löber, efter at have mistet sin Rytter. En Cavalierist flygter for en Soldat med Kaarde i Haanden; höiere oppe skyder en Rytter en anden ihjel, og adskillige flygte. Ned ad Bakken löber en Soldat med en Fane ad Dalen til, hvor Hovedslaget foregaaer. I Compositionen hersker megen Ild og uagtet Penselens Dristighed er dog Virkningen af enhver Streg beregnet.

Bourguignons Skole.

701. Bataillestykke.

Paa Lærred. 16½ T. h., 24½ T. br.

I Forgrunden ligge tvende Dræbte, fire Ryttere fegte med hinanden. Paa venstre Side sees en Bye, paa höire Side Feldtslaget i Baggrunden.

702. Bataillestykke.

Paa Lærred. $16\frac{1}{2}$ T. h., $24\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Paa en Høide foregaaer et Cavallerieangreb mellem Kristne og Tyrker. En tyrkisk Rytter ligger dræbt ved Siden af sin Hest, en anden er nær ved at blive skudt af en harnisket Kristen. Neden for i Dalen gaaer Hovedslaget for sig.

Baade dette og det foregaaende Stykke udmærke sig ved levende Farver og en kiek Behandling.

JEAN JOUVENET.

Fød i Rouen 1644, død 1717. Han dannede sig fornemmelig i Paris, uden at besøge Italien. Efter at være bleven lam paa den høire Haand, malte han med den venstre.

703. Iphigenias Opoffrelse.

Paa Lærred. 33 T. h., 26 T. br.

Iphigenia sidder ved Alterets Fod med blottet Overkrop, beredt til at lade sig offre. Allerede uddrager en af Præsterne Sværdet af Skeden, en anden knæler med et Fad, for at opfange Blodet, en tredje bringer Ild. Men Diana viser sig i Skyerne for den graahærdede Agamemnon, der udstrækker Armene mod Gudinden, som peger ned paa en

Hind ved Siden af Alteret. Den tilhyllede Overpræst studser over Kongens Bevægelse. I Baggrunden sees Krigen. Sammensætningen er vel udtænkt, Ansigterne fulde af Udtryk, men de fleste Stillinger ere kunstlede og Coloriten flau. (West's Catalog S. 362-363.)

JOSEPH PARROCEL.

Født i Brignole 1648, død i Paris 1704. Discipel af Bourguignon.

704. Bataillestykke.

Paa Lærred. 17 T. h., 27 T. br.

I Forgrunden foregaaer en Cavalleriefegning, i Mellemgrunden sees til Venstre enkelte streifende Ryttere; i Baggrunden öines en By ved Foden af et Bierg. Stykket er kiekt malt, men mangler Sandhed.

NICOLAUS DE LARGILLIERE.

Født i Paris 1656, død sammesteds 1746. Lærte hos A. Goubeau.

705. Jean Baptiste Tavernier.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 28½ T. h., 23 T. br.

Denne beröimte Reisende sees her malet i sin Alderdom. Det hvide Haar hænger ned paa begge Si-

der af Oldingens milde Ausigt. En Kniplings Halsklud er bunden under Hagen og gaaer ned over den sorte Dragt, der er prydet med et Ordenskors. Stykket er udført med en let Pensel og en let og aandrig Behandling.

HYACINTHE REGAUD.

Født i Perpignan 1659, død i Paris 1745. Den første Undervisning erholdt han i Montpellier af en Portraitmaler *Rane*, der fulgte *van Dycks* Maneer; han studerede siden i Paris.

706. Portrait af Ludvig den Fiortende.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 37 T. h., 28½ T. br. Oval.)

Kongen er afbildet i sin mandlige Alder. En sort Allongeparyk bedækker hans Hoved; han har et Harnisk over sin brodeerte Flöiels Kiøle, og over Harnisket det blaae Baand. Rene og livlige Farver, en rask dog omhyggelig Pensel give dette udmærkede Stykke megen Kunstværd.

PESNE.

Født i Paris 1684, død i Berlin 1757. Discipel af sin Fader og *C. de la Fosse*.

707. Mandsportrait.

Buste, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $25\frac{1}{2}$ T. h., 22 T. br.

Personen har en Ordenskiede om Halsen. Hans lilla Kiøle er bedækket med en blaae Kappe.

JOSEPH VERNET.

Født i Avignon 1712, død i Paris 1787. Discipel af *A. Manglard*.

708. En Storm.

Paa Træ. 16 T. h., $22\frac{1}{2}$ T. br.

I Forgrunden arbeider en Baad sig giennem de skummende Bølger til den klippefulde Strandbred, hvor adskillige Folk staae rede med Toug, at tage imod dem. Tæt derved hæve bratte Steenmasser sig i Veiret. Længere henne kastes et stort Skib mod den fremragende Klippe. I Baggrunden sees en Kyst med Bygninger og paa höire Side enkelte Skibe langt ude i Söen. Regnen nedfalder strömmeviis fra de tykke Skyer. Vandets Farve svarer til Himlens. Det er et af Naturens höie rædselfulde Optrin, som her med Sandhed er bleven fremstillet.

709. En Söhavn.

Paa Træ. 16 T. h., 22½ T. br.

Sidestykke til det Foregaaende.

Paa venstre Haand gaaer en Brygge ud i Vandet; Varer og adskillige Mennesker i levantisk Dragt sees paa den. I Bugten, hvor det speilklare Vand er ganske stille, ligger en Gallei foran; længere tilbage vise sig adskillige andre Skibe, indtil Havet gaaer i eet med Horizonten. Paa den höire Strandbred ere store Bygninger. Stykket er udført i en klar og giennemsigtig Tone med glindsende Farver. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

DEN TYDSKE SKOLE.

Af den gamle tydske Skole.

710. En Mands Portrait.

Brystbilled, $\frac{3}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 16 T. h., $12\frac{1}{2}$ T. br.

Manden har en Hue paa Hovedet med en Slags Prydelse besat med Perler, om Halsen en Guldkiæde. Hans Dragt er en mørkegrøn Kiøle med Foerværks Krave og smaae Guldknapper. Det er malt paa en lysegrøn Grund. Paa Rammen staaer med Munkeskrift: *Als ich XXXX Jahr war alt, do het ich die Gestalt 1412.*

711. En Kones Portrait.

Brystbilled, $\frac{3}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 16 T. h., $12\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Konens Ansigt er heelt indviklet i et hvidt Klæde, som tillige meget kunstigen er saaledes bun-

det, at det bedækker hendes meget store Hovedprydelse. Hun har en Guldkjæde om Halsen. Hendes Kiole er mørk violet med en hvid Foerværks Kant.

MICHAEL WOHLGEMUTH

og

ALBRECHT DÜRER.

M. Wohlgemuth er født i Nürnberg 1434, døde 1519, var *A. Dürers* Læremester.

712. Korsfæstelsen.

Paa Træ. 26 T. h., 18 T. br.

Christus hænger paa et høit Kors mellem de tvende Røvere, til den Enes Kors er lagt en Stige, hvorpaa en Stridsknekt er kröbet op med en Knippel, for at bryde hans Been. Neden under de Korsfæstede sees en Deel Mennesker. Maria Magdalena omfavner knælende Christi Kors. Den helige Moder er siunket i Knæerne, og understøttes af Johannes; den tredie Maria beder ved hendes Side; tvende andre Qvinder yttre bag ved deres Sorg. Paa höire Side holde de romerske Hövedsmænd til Hest i gammeltysk Dragt, og nogle Præster og Pharisæer sees ridende. Adskillige Krigsknegte holde Vagt ved Korsene. I Baggrunden

öines Bierge og Jerusalem. Da baade Wohlgemuths og Albrecht Dürers Monogrammer findes paa Stykket, synes det, at Læreren har begyndt det og Lærlingen fuldendt det. Compositionen er rig, Ansigterne ere fulde af Udtryk; men den lige store Fiinhed, hvormed alt er udført, giver Stykket nogen Törhed.

ALBRECHT DÜRER.

Födt 1471 i Nürnberg, hvor han döde 1528. Lärling af *Michael Wohlgemuth*.

713. Kunstnerens eget Portrait.

Brystbilled, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 21½ T. h., 17 T. br.

Kunstneren sees ligefor; han har kort Skiæg og Knebelsbart. Kinderne ere noget indfaldne paa det kraftige Ansigt; hans lyse, tykke og kröllede Haar hænger ned og indslutter Ansigtet. Kiolen er rød med Foerværks Kant. Hovedet er mesterligen malt og med en höi Grad af Fuldendthed.

714. Kong Christian den Anden.

Halv Figur, lidt under naturlig Störrelse.

Paa Træ. 20 T. h., 15 T. br.

Kongen har en sort Hat paa Hovedet, det gyldne Vlies om Halsen i et sort Baand, og en

sort spansk Dragt. I den venstre Haand holder han en rød Neglike.

Anm. Til dette Stykkes Historie hörer følgende af Leben Albrechts Dürers ved J. P. Roth, Leipzig 1791 S. 29-30:

Er portrairte den König von Dännemark, Christian II. zweymal. Wir wollen hiervon Dürers eigene Worte anführen.

"An unser Frawen Heimsuchung, do ich gleich weg von Antorf wollt, do schiket der König von Dennemark zu mir, dasz ich eylend zu ihm käm, und ihn conterfeyet, das thet ich mit der Kohlen. Und ich conterfeyet auch sein Diener Antony, und ich must mit dem König essen, erzeuget sich gnädiglich gegen mich.

Am Tage nach unsrer Frawen Heimsuchung nach Brüssel gefahren auf dem Schiffe des Königes von Dennemark, dem ich die besten Stücke meines Kunstdrucks verehrte.

Item hab gesehen, wie das Volck zu Antorff sich sehr wundert hat, do sie den König von Dennemark sahen, dasz er so ein so mannlich schön Mann war, und nur selb dritt durch seiner Feind Land kommen. Ich hab auch gesehen, wie ihm der Kaiser von Prüssel entgegen geritten, und ihn empfangen, ehrlich mit groszer Pompa. Darnach hab ich gesehen das ehrlich köstlich Panket, das ihm der Kaiser und Fraw Margareth gehalten hat am andern Tag.

Item am Sontag vor Magaretha hielt der König von Dennemark ein grosz Panquett dem Kaiser, Frau Margareten und Königin von Spanien, und lud mich, und ich asz auch darauf. Ich hab 12 Stüber für des Königes Futtral gegeben, und ich hab den König von Oelfarben conterfett, der hat mir 30 fl. geschenkt."

715. Fire staaende Fruentimmer.

Paa Træ. 11 T. h., 10 T. br.

De fire Fruentimmer ere fremstilte aldeles blottede. Den ene sees ligefor, hun holder et rødt Gevandt over Lænderne; den anden vender Ryggen til, den tredie sees fra Siden, og den fjerde bedækkes af de andre, saa kun Hoved og Been komme tilsyne. Deres Hovedpynt og Carnation er forskiellig. Bag ved er en Aabning, hvorigiennem man öiner Diævelen i Skikkelse af et Uhyre, der spruder Ild. De blödere Omrids og Coloriten lade formode, at Kunstneren har udført dette Stykke i Venedig. Det er stukket af Kunstneren selv og bekiendt under Benævnelsen de fire Hexer.

Af Albrecht Dürers Skole.

716. Portrait af Luther.

Buste, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.Paa Træ. $9\frac{1}{4}$ T. h., $7\frac{1}{4}$. br., rund for oven.

Luther er malt i sin kraftigste Alder, han har en rund Hat paa Hovedet og en sort Kiole. Stykket mangler ikke Kunstværd.

Af den gamle tydske Skole.

717. Lazari Opvækkelse.

Hele Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 48 T. h., 44 T. br.

I Forgrunden træder Lazarus med sammenbundne Hænder ud af Graven. Til Venstre knæler Martha i Guldbrocades Kiole med hvidt Gevandt. Til Höire staaer en Mand i gammel tydsk Dragt med grøn Kiole og Kaarde ved Siden. Paa hiin Side Graven sees Jesus med en Mængde Disciple og Tilskuere. I Baggrunden knæler paa den ene Side et Par Folk for Martha, paa den anden Side bemærkes et Skib, fra hvilket et Fruentimmers Liig bliver ført hen at begraves under en Klippe. Da disse Scener i Baggrunden ikke kunne forklares af hvad Legenden fortæller om Martha, synes de at sigte til dens Familieforhold, der har ladet Stykket male. Hovederne ere fulde af Udtryk og Farverne have megen Friskhed,

LUCAS MÜLLER eller SUNDER,

kaldet

LUCAS CRANACH.

Født i Cranach i det Bambergske 1472, død i Weimar 1553. Var Borgemester i Wittenberg, og Lærling af sin Fader.

718. Skuen i en magisk Chrystalkugle.

Paa Træ. 19 T. h., $14\frac{1}{2}$ T. br.

En Ridder ligger i Staalharnisk med bart Hoved oven paa en Hvælving, opført over en Kilde. En gammel Mand i Guldharnisk og en Hielm prydet med mange Paafuglefiær berører hans Bryst med en Stav, hvilken han holder i sin höire Haand, idet han viser ham Chrystalkuglen i sin Venstre. Ved Ridderens Födder vise sig trende aldeles nøgne Piger med Guldkiæder om Halsen. Tæt ved staaer Ridderens Hest bundet til et Træ. Scenen forestilles at foregaae i en Skov. I Baggrunden sees Klipper og en Ridderborg; i Luften svæver Cupido med opspændt Bue. Kunstneren har uden Tvivl sigtet til en Fortælling om en Ridder, som i en magisk Chrystalkugle fik sin Elskede at skue. Hvad det Fine i Udførelsen og Carnationen angaaer, hører dette Stykke til denne Kunstners fortrinligste Arbejder. Stykket er betegnet med Kunstnerens Monogram og 1527.

719. Venus og Cupido.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.Paa Træ. 22 T. h., $14\frac{1}{2}$ T. br.

Cupido har stiaalet en Honningkage, og er derfor bleven stukket af adskillige Bier; han kom-

mer for at beklage sig hen til Moderen, der staaer nøgen, med en tydsk Hue paa Hovedet, holdende i sine Hænder et tyndt hvidt Slør. Et Æbletræ er anbragt tæt ved dem, i Baggrunden til Höire sees et Landskab. Carnationen er god, Stillingerne ere stive. At Stykket er en Allegorie paa det Bittre, Vellystens Nydelse medfører, viser endnu tydeligere følgende foroven malte Vers:

Dum puer alveolo furatur mella Cupido,

Furanti digitum cuspidē fixit apīs.

Sic etiam nobis brevis et peritura voluptas,

Quam petimus tristi mixta dolore nocet.

Stykket er betegnet med Kunstnerens Monogram og 1530.

720. Morten Luther.

Brystbilled, $\frac{2}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. $14\frac{1}{4}$ T. h., 9 T. br.

Luther har en Barret paa Hovedet og den sædvanlige sorte Dragt. Stykket er malt paa en lyseblaa Grund, hvorpaa staaer Kunstnerens Monogram og 1532. Uagtet Mangelen af Skygge har det dog megen Sandhed.

721. Et Fruentimmerportrait.

Halv Figur, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. $14\frac{1}{4}$ T. h., 9 T. br.

Et Fruentimmer med en hvid Hue paa Hovedet, og et Guld Halsbaand med Brystsmykke, er

ifört en sort med hvidt Foerværk bræmmet Kiole.
Hun holder Armene over Kors.

722. En Allegorie.

Hele Figurer, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 20 T. h., 37 T. br.

Forgrunden forestiller et Værelse, hvor tvende nøgne Drengene ere i Begreb med at skyde en Kugle giennem et Töndebaand, som en tredie Dreng holder. Et bevinget Fruentimmer sidder paa en Pude ved höire Side, og seer paa dem, idet hun skiærer Spaaner af en Stav. Tvende Agerhöns gaar ved hendes Födder. Paa en stor bred Aabning i Væggen ligger en Hund og giöer ad Drengene. Gienem Aabningen sees et Stykke af en Bakke mellem Træer, hvor en Skiærmydsel foregaaer mellem Cavallerie. Ovenover seer man i Skyerne en Riddersmand i höiröd Dragt, ridende fort paa en Gedebuk, i Selskab med nøgne Hexer, hvoraf den ene holder ham i Ærmet. Uden for Skyen sees tvende Borge paa steile Klipper, den ene oven paa den anden. Længere henne öines en By og i Baggrunden Klipper, der ligne Königstein. Mesterens Monogram og 1532 staaer derpaa. Udförelsen er meget omhyggelig.

723. Portrait af Morten Luther.

Halv Figur, $\frac{2}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 20 T. h., 14 T. br.

Han holder en sort Bonnet i sin ene Haand, paa den anden bemærker man tvende Ringe. Gien- nem hans præstelige Dragt kommer Linnedet ved Halsen tilsyne. Stykket er mærket med Kunstne- rens Monogram og 1534. Hovedets Carnation og Udtryk er udmærket.

724 Portrait af Luthers Kone.

Halv Figur, $\frac{2}{3}$ naturlig Størrelse.

Sidestykke til Foregaaende.

Catharina Bora har paa Hovedet en perlestuk- ket Hue, hendes hvide Krave, der slutter tæt til Halsen, er prydet paa samme Maade. Hendes sorte Kiøle har en Bræmme af sort Flöiel. Hæn- derne lægger hun paa hinanden, paa den venstre sees Ringe paa tvende af Fingrene. Stykket er flittigen udført.

725. Portrait af Johan Frederik, Chur- fyrste af Saxon.

Halv Figur, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.Paa Træ. $7\frac{1}{4}$ T. h., $5\frac{1}{4}$ T. br.

Churfyrsten har sort Haar, Skiæg og Knebels- bart, om Halsen en vægtig Guldkiæde. Han er

iført en sort Kiøle med bred Foerværks Krave, og holder Hænderne sammen. Det er malt paa en lyseblaa Grund. Paa Stykket læses 1535.

726. Portrait af Sibylla, Churfyrstinde af Saxen.

Halv Figur, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Sidestykke til Foregaaende.

Churfyrstinden har en Gyldenstykkets Hue paa Hovedet, paa hvilken ligesaavel som paa Halsbaandet er broderet Ordene: Alles in Ehren. Hun har en sort Dragt, en massiv Guldkiæde om Skuldrene, og paa Fingrene adskillige Ringe. Stykket er malt paa en lyseblaa Grund.

727. Hercules, der lærer at spinde.

Knæstykke, lidt under naturlig Størrelse.

Paa Træ. $31\frac{1}{2}$ T. h., $44\frac{1}{2}$ T. br.

Hercules sidder i gammeldysk Fruentimmerdragt med en dobbelt Guldkiæde om den linnede Halskrave; i den høire Haand holder han Tenen, i den venstre trækker han Traaden, hvilken Omphale, der staaer foran ham i Snørliv med stiv opstaaende Krave og puffedes Ærmer, lærer ham at

spinde, idet hun holder Skotrokken for ham. Imedens sætter en ung Pige ham en Natkappe paa Hovedet; en anden seer paa dem. I Baggrunden er anbragt Cardinal Albrecht af Brandenburgs Vaaben, ved Siden deraf et Par Agerhöns, neden under følgende Vers:

Herculeis manibus dant Lydæ pensa puellæ,

Imperium dominæ fert Deus ille suæ.

Sic eciam ingentes animos insana voluptas

Et domito mollis pectore frangit amor.

under dette sees Aarstallet 1535 og Kunstnerens Monogram. Stykket hører til de meest udmærkede af denne Kunstners Arbeider.

728. Jagtstykke.

Paa Træ. 21 $\frac{1}{2}$ T. h., 30 $\frac{1}{2}$ T. br.

Midten af Stykket indtager en Halvøe paa trende Sider omflydt med Vand. En Deel Hiorte og Hunde ere drevne derhen; de fanges og dræbes af Jægerne. En Deel Hiorte svømme over Floden, men paa den anden Bredde sees Folk posterede med Armbuer for at tage imod dem. Höiere oppe paa Floden kommer en Baad frem, der roes af Damer, adskillige Riddere ere deri. Paa den anden Side holder midt i Skoven Churfyrsten af Saxen med sit Følge. I Baggrunden sees en Bye og et Biergslot. Dyrene ere slette, Figurerne net udførte,

Holdning og Perspectiv ere, som man kan vente fra den Tidsalder. Kunstnerens Monogram staaer derpaa.

729. Portrait af Johan I., Churfyrste af Saxon.

Halv Figur, $\frac{2}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. $17\frac{1}{4}$ T. h., $9\frac{1}{4}$ T. br.

Churfyrsten har en Hat paa Hovedet, sort Skiæg og Knebelsbart. Under den sorte med en stor Foerværks Kant forsynede Kiole, seer man den hvide Krave. Den venstre Haand hviler paa den höire Arm.

730. Churfyrste Johan den Förste af Saxon.

Halv Figur, $\frac{3}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. $39\frac{1}{2}$ T. h., $13\frac{1}{2}$ T. br.

Churfyrsten beder med sammenlagte Hænder. Paa Hovedet har han en liden gylden Hue. Hans Skiæg er sort og kröllet, hans Dragt ligeledes sort med Guldbrocaderie paa Ærmerne og paa Brystet. Bag ved ham sees tvende qvindelige Figurer, hvoraf den ene holder et tændt Lys, den anden en

Piil. I Baggrunden höit oppe ligger en Borg paa en Klippe.

731. Den hellige Moder med Barnet og tvende qvindelige Helgene.

Kuæstykke, næsten naturlig Størrelse.

Paa Træ. 37 T. h., 31 T. br.

Den hellige Moders brune Lokker nedhænge regelmæssigen adskilte fra Issen; hun har et rødt Livstykke under sin grønne Kiole. Paa Skiödet sidder Barnet Jesus. Tvende Smaaengle svæve over dem, og ved hver af Siderne staaer en qvindelig Helgen. Den ene, klædt i en rød stærkt broderet Dragt med Haanden paa Grebet af et Sværd, er den hellige Catherina, paa hvis Finger Jesus sætter en Ring, idet han giver sin Haand til den anden, ogsaa prægtigen klædte Helgen. Den hellige Moders Ansigt er fortreffeligen udført, fuldt af Godmodighed og Ynde. Börnene ere fortegnede. Paa Stykket er oventil anbragt det saxiske Vaaben.

732. Et Portrait.

Hoved, $\frac{2}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $7\frac{1}{4}$ T. h., $4\frac{3}{4}$ T. br.

Et kraftfuldt gammelt Hoved med Hue paa, der angives for at være Luther i hans Alderdom,

og er ham ikke uligt; men Halsen synes at være tildækket med en Munkekappe. Stykket er forvasket.

Af den gamle tydske Skole.

733. David der nedlægger en Löve og en Biörn.

Paa Træ. $9\frac{1}{4}$ T. h., $16\frac{1}{4}$ T. br.

David forestilles som Hyrde, overvindende en Löve og en Biörn, der vilde angribe hans Hiord. Han er iført en rød guldbroderet Kiole med Hermelins Foerværk af tydsk Snit, gule Halvstövler, grønne Pantalons og en Hat med Fiær. Löven ligger paa Jorden foran ham, og har den ene Labbe paa hans Knæ. David griber i dens Gab med sine Hænder. Mod denne Gruppe springer en Biörn frem, bag ved ligger et Lam. Coloriten er frisk, men Tegningen er ligesaa maadelig som Stykkets Holdning.

JACOB BINK.

Født i Cöln, efter Nogle 1490, efter Andre 1504. Døde i Rom 1560. Discipel af *Albrecht Dürer*. Han var en Tidlang i Dannemark, og kaldte sig Kong Christian III Contrafeyer.

III

H h

734. David og Abigail.

Paa Træ. 33 T. h., 26 T. br.

David kommer ridende paa en hvid Hest, fulgt af en Skare Bevæbnede, alle i gammel tydsk Dragt, med Piber, Trommer og Skydegevær; hans Fahnejunker har paa sin Kiole skrevet David. Foran knæler en qvindelig Figur i en lyseblaae Kiole indvendig guldbroderet; paa hendes Bryst staaer Abigail med gyldne Bogstaver; bag ved sees et Par Piger og en Deel Folk, der med Proviant komme ned af Bakken. Det er et Billede af meget Værd, med en riig Composition, en skiön og varm Colorit, udført med ualmindelig Flid og fuldkommen godt bevaret.

Af den gamle tydske Skole.

735. En Helgen.

Paa Kobber. 6 $\frac{1}{4}$ T. h., 5 T. br.

En Helgen, som sees til Beltestedet, holder sine Hænder paa en Steen, hvorpaa er opreist et Crucifix, til hvilket han bedende skuer hen.

736. En Helgen.

Sidestykke til Foregaaende.

En Helgen med en Stjerne paa sin Pande holder i den ene Haand en opslaaet Bog, i den anden en Liliestengel.

AMBROSIUS HOLBEIN.

Födt i Augsburg omtrent 1484. Lärning af sin Fader
Hans Holbein den äldre.

737. En Prelat.

Knæstykke, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 11 T. h., $8\frac{1}{4}$ T. br., rund for oven.

Prelaten har en sort Dragt, kantet med Zobel, i begge Hænder holder han en Hue, betegnet med et Kors. En Palmegreen hviler paa hans Skulder. Stykket er malt paa en grøn Grund med stor Flid.

738. Mandsportrait.

Halv Figur, $\frac{3}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 17 T. h., $12\frac{1}{2}$ T. br.

Han er midaldrende, har mørkt Haar, en sort Kiøle, og derover en brun Overkiøle, foeret med Zobel. Mellem Hænderne holder han en Rosenkrands. I Baggrunden sees en Vandmølle.

HANS HOLBEIN DEN YNGRE.

Födt i Basel 1498, lærte hos sin Fader *Hans Holbein den Äldre*, døde i London 1554 af Pesten.

739. Cultivori Borussici Portrait.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 36 T. h., 26 T. br.

Manden sees næsten ligefor, han har Skiæg og Knebelsbart, paa Hovedet en flad sort Hue,

hans Kiøle er af samme Farve. Med den venstre Haand holder han et Par Handsker, med den høire Haand griber han om Kaardefæstet. Hans Skygge sees paa Væggen. Oven over staaer 1545 Anno AETATIS SUE 27. Stykket har en treffende Sandhed og er mesterligen udført.

740. Portrait af en Luthspiller.

Halv Figur, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 16 $\frac{1}{4}$ T. h., 12 $\frac{3}{4}$ T. br.

Manden, der skal have været en bekendt Luthspiller ved Kong Henrik den Ottendes Hof, forestilles med lyst Haar og Skiæg, Hat paa Hovedet og spillende paa en Luth. Billedet er udført paa en blaa Grund med Aand og Lethed.

741. Mandsportrait.

Halv Figur, $\frac{3}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 24 T. h., 17 T. br.

Man seer en midaldrende Mand, fin af Legemsbygning med en Bonnet paa Hovedet, Knebelsbart, en opstaaende Krave, sort Fløiels Samaria og sorte Taftes Ærmer. I den ene Haand holder han sine Handsker, den anden hviler paa et Bord. Et skiönt Portrait fuldt af Udtryk, Sandhed og Liv. (West's Catalog S. 125-126.)

742. Mandsportrait.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 35 T. h., 27 T. br.

En midaldrende Mand med rødtlig Skiæg, Pibekrave, sort Hue og Dragt, sidder i en Lænestoel, og hviler sin höire Albue paa den. Stykket har meget Natur, og en fri Behandling.

Af den gamle tydske Skole.

743. En Kirmes eller Kirkevielsesfest.

Paa Træ. 13½ T. h., 22½ T. br.

En stor Mængde Bönder er sat i Bevægelse ved Festens Glæde. Vertshuuskonen paa höire Side har sat sit Tiutöi paa Stads uden paa Husets Gavl; alt er fuldt af Giester; man drikker og dandser foran Dören. Tæt ved hörer en Klynge paa nogle Viser, der blive afsiungne. Midt paa Pladsen dandse en halv Snees Karle Sværddansen. Til Höire er en Række af Teltboder, som naaer henimod Kirken, omkring hvilken gaaer en Procession. Til Venstre ere Mennesker forsamlede for at see Karle roe i Baade hen at trække Halsen af en Gaas. Længere henne i Forgrunden er nok et Vertshuus med mange Giester, der drikke og slaaes. Hele Pladsen mellem Husene er opfyldt med Dandsende. Paa

hinn Side Boderne öines Harlequin og Colombine paa en Stillads, omringede af Tilskuere. Oppe paa Bakken er Möllen omringet af en heel Skare. Denne livlige Fremstilling af hin Tidsalders Forlystelser er udført med stor Flid, men mangler baade Luft- og Linie-Perspectiv.

HANS ROTTENHAMMER.

Födt i München 1564, döde i Augsborg 1608. Discipel af *Donnauer*, studerede i Venedig *Tintoretto*.

744. Gudernes Fest.

Paa Kobber. 17 $\frac{1}{4}$ T. h., 24 $\frac{3}{4}$ T. br.

Ved et stort velbesat Bord sidder en Deel af Olympens Guder. For Enden onsfavnes Juno af Jupiter, ved Siden taler Mars kiærligen til Venus, ved den anden Ende sees Visdommens Gudinde. I Forgrunden sidde Bacchus, Ceres og Flora mellem Fauner og Genier. Paa höire Side kommer en Skare svømmende af Havets Guder. Ved venstre Side spiller en af Muserne paa Orgel, længere henne skimtes de underjordiske Guder mellem Klipperne, fire Amoriner svæve over Bordet og nedkaste Blomster. Landskabet er malt af Jan Breughel. Den rige og med megen Delicatesse ud-

förte Sammensætning er stukket i Kobber. (West's Catalog S. 160-161.)

ADAM ELZHEIMER.

Födt i Frankfurt 1574, hvor han lærte hos *P. Uffenbach*, døde 1620 i Rom i Fangenskab.

745. Tobias og Engelen.

Paa Kobber. 8 T. h., 10 T. br.

Den unge Tobias har fanget den store Fisk, og slæber den efter sig. Engelen følger ham i en rød Kiortel med store Vinger og en Stav i Haanden. De vandre mellem Buskværk ved Siden af en Flod; paa dens anden Side sees en Skov. I Baggrunden ere Bygninger og Bierge. Dette skööne Stykke har en meget kraftig Farve, og hörer til denne Mesters meest udförte Arbeider.

746. Christus og Disciplene i Emaus.

Paa Træ. 6 T. h., 8 T. br.

Christus giver sig tilkiende for Disciplene i Emaus, idet han bryder Brödet. Paa det med en hvid Dug bedækkede Bord staaer endnu Fisk og Kage. Den ene Discipel sidder i stum Forbauselse, den anden har kastet Kappen tilbage, idet han ud-

strækker sine Arme og er ifærd med at springe op fra Stolen. Stykket udmærker sig baade ved et stærkt Udtryk, en fin Udførelse og et blødt Anstrøg. (West's Catalog S. 163-164.)

JOHAN VAN DER LYS.

Født 1600, en Skolar af *C. Poelenburg*.

747. Diana og Calisto.

Paa Træ. 17 T. h., 26 T. br.

I Midten af Forgrunden sidder Diana mellem halv afklædte Nympher; en Gruppe af disse kommer fra højre Side og fører Calisto frem. Dette foregaaer i en Fieldkløft i Nærheden af et Vand. Paa venstre Side hæver sig en steil Klippe, paa hvis Top findes Ruiner. I Midten aabner sig en rig Udsigt over en stor Strækning, omgivet af fierne Bierge. Stykket er blødt malt i en varm og behagelig Tone.

748. En sovende Nymphe.

Paa Kohber. 9½ T. h., 12½ T. br.

En Nymphe sover afklædt i en Grotte, og vender Ryggen til; i Grottens Aabning sees nogle Satyrer. Det er malt med en saftig Pensel i en klar Tone.

NICOLAUS KNUPFER.

Födt i Leipzig 1603, lærte hos *Emanuel Nyss* og *Abraham Blomaert*. Kong Christian IV. bestilte adskillige Malerier hos ham.

749. Paulus og Festus.

Smaae Figurer.

Paa Træ. 18 T. h., 24½ T. br.

Paulus er lænkebunden bragt for Festus, ved ved hvis Side Agrippa og Berenice sidde. I Baggrunden sees adskillige Soldater. Festus springer op fra sit Sæde, og udstrækker Haanden. Kunstneren har tænkt sig ham sigende: "Du raser Paulus." Apostelen staaer uforfærdet, og peger paa sine Lænker. Neden under læses *N. Knüpfer f.* Compositionen er heldig, og især Pauli Figur fuld af Kraft. Belysningen gör særdeles Virkning.

750. Mercurius förer Psyche til Olymp.

Paa Lærred. 22 T. h., 16 T. br.

Mercur svæver op mod Olympens Glands, og holder sin venstre Haand under de tvende paa hinanden lagte Hænder, som Psyche holder over sit Hoved. Genier omringe dem. Psyche seer længselsfuld mod Himlen, idet hun har hævet sig fra Jorden. Det er forgiæves, at trende Personer, en

tyk Kone, en letfærdigen klædt Pige, og en stolt Kriger, ville holde hende tilbage, ved at gribe i de Klædebon, hvori hun var indhyllet. Som hun hæver sig i Veiret, skilles hun ved dem. I Baggrunden bemærkes nogle qvindelige Figurer og et Skib. Det synes som Kunstneren har villet give Mythen om Psyches Optagelse til Olymp en endnu tydeligere allegorisk Retning ved at fremstille Om-sorg for det daglige Bröd, Vellyst og Æresyge standsende Sielen i dens himmelske Flugt. Hans Navn staaer paa Stykket. Farvegivningen er frisk og kraftig, Farvernes Paasætning mesterlig. Det Klardunkle er behandlet med megen Indsigt.

ADRIAN VAN OSTADE.

Født i Lübeck 1610, lærte hos *Franz Hals*, døde i Amsterdam 1685.

751. En Bondescene.

Paa Træ. 17 $\frac{1}{4}$ T. h., 14 T. br.

En Lirendreier har begyndt at spille for Døren af et Bondehuus. Börnene forsamle sig om ham. En gammel Mand staaer i den aabne Dør, et Par Folk sidde udenfor. Paa höire Side bemærkes nogle Bönder omkring et Bord i en Lövhytte. Stykket hörer til Kunstnerens fortrinligste Arbeider.

Farvernes Sammensmeltning og det Klardunkles Behandling er mesterlig, Koloriten glødende. Stykket er betegnet med Mesterens Navn.

752. Det Indvendige af et Bondehuus.

Paa Træ. $11\frac{1}{4}$ T. h., 14 T. br.

En gammel Kielling sidder med et Kruus paa Skiödet, og tilligemed en hosstaaende Bondemand betragter med megen Glæde, hvorledes et Par stygge Smaabörn dandse med en Hund efter Takten af en Klappert, som en siddende Bonde holder i Hænderne. Et Par ældre Syskende see paa dem. Neden under læses Malerens Navn og 1656. Hovederne ere fulde af Udtryk, Anströget er let, Farverne ere giennemsigtige og varme.

ISAK VAN OSTADE.

Födt i Lübeck et Par Aar senere end Broderen *Adrian*, hvis Discipel han blev, döde i sin blomstrende Alder.

753. Vinterstykke.

Paa Træ. $14\frac{1}{4}$ T. h., 19 T. br.]

Paa en Vei, hvor der staaer Vand bedækket med en lisskorpe, kommer en Bonde kiörende med et Læs Grenebrænde paa en Eenspændervogu, og

driver den frygtsomme Hest over den halvfrosne Vei. En Kone og hendes Dreng gaae i den modsatte Retning. Paa den anden Side af Veien sees et Par nøgne Træer. Gienstandene ere behandlede med megen Kraft og en marvfuld Pensel. Kunstnerens fulde Navn læses paa Stykket.

J. DE WET.

Han angives at være født i Hamborg.

754. Judas kaster Pengene i Templet.

Paa Træ. 23 T. h., 32 T. br.

En Deel Pharisæer sidde i en af Templets Gange og have Lovens Bog opslaaet for sig; paa deres höire Side ligger en Mængde Guldkar. Judas har slængt de tredive Penge for deres Födder; knælende beder han dem tage disse igien tilbage, idet han i Fortvivlelsens Dödsangst river Haaret af sig. En af de Skriftkløge forfærdes over ham, en Anden viser ham haanligen bort, en Tredie befaler ham at tage Pengene tilbage; en Ypperstepræst seer paa ham med en dum Nysgierrighed; trende andre tilkiendegive deres Opmærksomhed paa forskellige Maader. Figurerne ere fulde af Udtryk. Lysfordelingen er heldig, men Stykket er let henmalt og no-

get monoton. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket samt Aarstallet 1642.

JOHAN LINGELBACH.

Födt i Frankfurt am Main 1625, döde i Amsterdam 1687.

755. Söefegtning.

Paa Lærred. 41 T. h., 54 T. br.

En stor tyrkisk Galei er i Fegtning med et christent Skib og bliver entret af en Barcasses Mandskab, som allerede er nær ved at blive Mester af Skibet. En Kristen löber frem i Bagstavnen for der seirende at plante sit Flag. I Forgrunden paa venstre Side kæmpes heftigt paa nogle Baade. Ved höire Side have Nogle reddet sig paa et Vrag; en saaret Kristen giennemborer der en Tyrk. I Baggrunden sees endnu en Söefegtning, og et Fyrtaarn paa en Klippespids. Baade Sammensætning og Udførelse er udmærket. Paa et Stykke Vrag læses Mesterens Navn.

756. Et Jagtstykke.

Paa Lærred. 43 T. h., 57½ T. br.

I Forgrunden rider en Jæger langs en Flodbred paa en hvid Hest i fuld Galop, et Par An-

dre følge ham; foran löbe Jagthundene efter tvende Dyr, en Hiort og en Hind, og have næsten naaet Hiorten, der flygter til en tyk Skov, mellem hvis Træer sees adskillige Mennesker. Paa Floden ligger en Flaade og et Skib; nogle Lastdyr sees paa den anden Bredde. Malerier af saa betydelig Størrelse sees sieldent fra denne Mesters Haand.

757. Udsigt over Rhinen ved Bingen.

Paa Lærred. 37 T. h., 49 T. br.

Midt paa Stykket bugter Rhinen sig forbi de höie Flodbredder, indtil den taber sig langt borte mellem Luft og Bierge. Foran paa venstre Side trækkes det Bingenske Torveskib, fuldt af Mennesker, og omgivet af Baade, op ad Strømmen ved fire Heste; længere borte sees Musetaarnet midt i Rhinen og Byen Bingen. I Forgrunden til höire Side viser sig et Jagtselskab, der drager op ad en steil Biergvei, oven over hvilken man seer Viingaarde. Neden til læses *J. Lingelbach*. Det er sieldent at see saa riig en Prospect fra denne udmærkede Kunstner. Det er udført med Lethed, livelig Colorit og god Tegning.

758. En Strandbred.

Paa Træ. $5\frac{1}{2}$ T. h., $8\frac{1}{2}$ T. br.

I Forgrunden er en Fisker sysselsat med en Deel Fisk han har faaet i sit Garn. Tæt derved

staae adskillige Heste; den Ene af disse bliver pakket med Grönkurve, hvilke en paa Hesten siddende Dreng modtager. Paa höire Side bemærkes adskillige Personer, paa venstre Side er Udsigt til et Landskab.

GEORG JACOBSZ.

Födt i Sveits, efter andre i Hamborg. Discipel af *Sneyders*, döde 1685.

759. En Vildsvinejagt.

[Paa Lærred. 64 T. h., 90 T. br.

Midten af Stykket indtager et Vildsviin i naturlig Störrelse. Det er omringet af store Hunde, men det har nedtraadt een af dem, og afbidt dens Fod, saa Blodet fremsprudler. En anden Hund er af dens Huggetænder kastet baglænds; en tredie hyler af det modtagne Stöd. Derimod ere tre andre bidske Hunde ifærd med at springe paa Dyret; fra venstre Side komme tvende tililende, lidt længere tilbage sees Jægeren ridende frem med Jagtskyddet i sin Haand; en Fodgiænger, hvis Hoved fremrager over nogle Stene, peger hen paa Kampen. Mesterens Navn og 1677 staaer paa Stykket. Det er ganske i hans Lærers Maneer.

DAVID KLÖCKNER EHREN- STRAHL.

Födt i Hamborg 1629, lærte hos *G. Jacobsz* i Amsterdam, blev adlet og døde i Stockholm 1699.

760. Kunstnerens Portrait.

Brystbilled, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 31 T. h., 25 T. br.

Kunstneren sees med Alongeparyk og stor Kniplings Halsklud, han stikker sin höire Haand ind i en gul blaatforet Slaaprok. Billedet er udført med en dygtig og levende Pensel.

JOHAN HEINRICH ROOS.

Födt i Otterdorf i Nedre Pfalz 1631, lærte hos *Julian du Jardin*, siden hos *Adrian de Bie*, døde qvalt ved en Ildebrand i Frankfurt am Mayn 1685.

761. En Leir.

Paa Lærred. 19 T. h., 23 T. br.

Paa höire Side spille tre Soldater Kort i et Marqvetentertelt; en Kyradseer tager Marqvetentersken om Livet. En fornem Officeer griber sin Kones Arm, for at före hende fra Teltet; hun seer ned paa en lille Bologneser, der springer op paa hende.

Bag ved holder en Rytter med Tobakspibe i Munden. En Soldaterkone sidder med sit Barn ved Brystet, og tömmer et Kruus Öl paa Ryggen af en spættet Hest. Foran holder en Dreng en Jagthund i en Lidse. Længere tilbage sees Adskillige til Hest og til Fods, samt nok et Marqvetentertelt. Paa en Tönde læses *J. Roos f. 1656*. Stykket er malt i Philip Wouvermans Maneer, og kan sammenlignes med denne Mesters Arbeider.

762. Qvægstykke.

Paa Lærred. 17 T. h., 22 T. br.

I Forgrunden ligge en Ko og adskillige Faar ved Foden af en Bakke, lidt höiere oppe har en Bondepige kastet sig i Græsset; en Dreng staaer for hende. Noget derfra kommer en Hyrde til Hest. I Baggrunden paa höire Side ere Træer, paa venstre Ruiner og en Bro. Stykket hörer til de bedste af denne Mester, og synes malt med en fortryllet Pensel. Det er mærket *H. Roos f. 1676*.

JOHAN PHILIP LEMBKE.

Födt i Nürnberg 1631, lærte hos *M. Weyer* og *G. Strauch*, döde i Armod i Stockholm 1713.

763. Bataille mellem Tyrker og Christne.

Paa Lærred. 25 T. h., 33 T. br.

En Tyrk flygter ad Höire til med Skioldet over sit Hoved i fuld Gallop; en anden Tyrks Hest er styrtet: han ligger selv næsegruus, og en christen Soldat løfter Geværkolben for at knuse hans Hoved. Fra venstre Side kommer det christelige Cavallerie farende frem, og driver Flygtninger foran sig. Stykket er udført med Kraft, og Lysfordelingen gör god Virkning.

764. Bataillestykke.

Paa Lærred. 26 T. h., 35½ T. br.

Christne og Tyrker stride med hinanden under Murene af en Festning. I Forgrunden er en christen Rytter i Begreb med at rive en Standart af Hænderne paa en Tyrk. Længere tilbage sees det Övrige af Slaget. I Baggrunden en By og Bierge. Det er aandrigt, kraftfuldt og meget i Bourguignons Stil.

NICOLAUS ROSENDAHL.

Födt 1636, död 1686, dannede sig i Italien.

765. Geographie.

Halv Figur, overnaturlig Størrelse.

Paa Lærred. $46\frac{1}{2}$ T. h., 40 T. br.

En siddende qvindelig Figur, med et rødt Gevandt og et lila Slöer vundet om Hovedet, maa-ler med en Passer paa Jordkuglen; ved hendes Side sees en Genius med et Atlas i Haanden; paa dette er skrevet Mesterens Navn og Aaret 1663. Man mærker af dette Billede at Kunstneren fornem-meligen har valgt sig Guercinos Maneer til Efter-ligning.

766. Tullia kiörende til Capitol.

Hele Figurer, $\frac{4}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 68 T. h., 54 T. br.

Den bedagede Romerkonge, Servius Tullius, blev dræbt af den foregaaende Konges Sön, Tar-qvinus Superbus, hvem han forgiæves havde søgt at vinde ved at give sin Datter Tullia til Ægte. Denne ansporede just sin Mand til at bane sig Vei til Thronen ved ethvert Middel, og da han ifølge hendes Bønner havde ladet sig udraabe som Konge, og hun hørte at han havde bemægtiget sig Capitolet, ilte hun hen at lyköske ham.

Hun kiörer her paa en mørk stormfuld Dag, i fuld Prydelse, med tvende Skimler foran sin Vogn, til Capitolet. Hendes Faders Liig ligger i

Veien; Hestene steile; Kudsken lægger sig tilbage, for at berette hvad der standser dem. Tullia befaler ham med vilde Blikke at kiøre frem. I Forgrunden til höire Side sees en Grouppe af trende Börn og tvende Køner, som yttre Afskye og Førfærdelse; en lignende Grouppe öines paa den venstre Side længere borte. I Baggrunden Architectur. Det er en Composition fuld af Ild, udført med Raskhed. Paa Stykket staaer *Nic. Rosendael* 1683.

PETER SORIAU.

Født i Neu Hanau, hvor hans Fader var Maler og Bygmester. Omtrent 1675 opholdt han sig i Frankfurt am Mayn.

767. Stilleben.

Paa Lærred. 27 T. h., 37 T. br.

Paa et Marmorbord, tildeels bedækket med et violet Flöiels Klæde, staaer en forgyldt udpuklet Kande og et udgraveret Sölvfad, hvorpaa ligge hvide Viindruer, Ferskenes og Nödder omkring en Römer med Viin. Bag ved sees en Pokal, et höit Glas og Grenen af et Viintræ. Paa den anden Side af Kanden ligge Roser og røde Druer. Disse Gienstande ere godt udførte og groupperede, isærdeleshed ere Frugterne, Sölvet og Guldets mester-

ligen fremstille. Kunstnerens Navn og 1675 læses paa Stykket.

GEORG HINZ.

Levede omtrent 1675 i Hamborg.

768. Stilleben.

Paa Lærred. $32\frac{1}{2}$ T. h., $23\frac{1}{2}$ T. br.

I Midten sees en stor Elphenbeens Pokal med mange udskaarne Figurer, rundt omkring Perlerader og Smykker, ved Foden en Nautilus, en Kniv, en Gaffel og en rød Æske. Den Troskab hvormed disse livløse Gienstande ere afbildede, er skuffende.

JOHAN VAN MURR.

Födt i Nürnberg 1644, död 1713. Lärte hos *Haederlin* og *Heinzel*, og studerede derefter 11 Aar i Italien.

769. En Sibylle.

Halv Figur, overnaturlig Störrelse.

Paa Lærred. 31 T. h., $25\frac{1}{2}$ T. br.

Hendes Hoved er omvundet med hvidt stribet Töi, halv bedækt med et grönt Slör. Hendes

Dragt er brun. I höire Haand holder hun en Bog. Paa Stykket læses J. van Murr An. 1661. Dette Hoved er skiönt udført, Skyggerne ere fulde af Kraft. Stykket er i Guercinos Smag, omendskiönt Farven ligner Carlo Loths.

PHILIP ROOS,
kaldet
ROSA DI TIVOLI.

Sön af *Johan Heinrich*, födt 1655, döde i Rom som en Svirebroder 1705.

770. Qvægstykke.

Naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 44 T. h., 61 T. br.

Paa Stykket sees to Faar, en Vædder og et Lam; ved Siden af dem ligger en ung Hyrde paa Græsset, tæt ved ham sees Hovedet af hans Hund.

771. Qvægstykke.

Paa Lærred. 44 T. h., 61 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Imellem tvende Vædre, et Lam og to Faar sees Overkroppen af en gammel Hyrde. Hovedet af hans Hund bemærkes paa höire Side. Saavel

dette som det foregaaende Dyrstykke ere kiect og kraftigen malte.

CHRISTOPH LUBINETZKY.

Födt i Stettin 1659, lærte hos *Adrian Bakker*, døde 1729 i Amsterdam.

772. En Hollænder og en Spanier.

Knæstykke, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 22 T. h., 18 $\frac{1}{2}$ T. br.

Spanieren sidder med det höire Been over det venstre Knæ, og tager sig en Priis Tobak med den ene Haand, idet han med den anden rækker Daasen til den ved ham siddende Hollænder, som har taget Piben af Munden, for at blæse Røgen i Veiret, og slet ikke ændser Spanierens Tilbud. Der er megen Sandhed og en livlig Farve i dette Stykke.

773. En Hollænder og en Spanier.

Knæstykke, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 22 T. h., 18 $\frac{1}{2}$ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

En tyk Hollænder sidder ved sit Bord med Nathue paa, og betragter med stort Velbehag et

Glas Rhinviin, han holder i Haanden. Foran ham staaer en Dreng i röde Klæder, der putter en Skeefuld tyk Melk i Munden; paa den anden Side af Bordet sees en Spanier, der holder et Skinkebeen i den ene Haand, og bringer med Gaffelen i den anden et Stykke til Munden. Neden under læser man *Lubinetzky f. 1720.*

OTTOMAR ELLIGER.

Födt 1666 i Hamborg, död 1732 i Maynz. Lærte hos sin Fader og *M. van Muscher* og gik tilsidst over til *Lairesses* Skole.

774. Iphigenias Offring.

Paa Lærred. 22 T. h., 27 T. br.

I Midten fremtræder Iphigenia med halvblottet Barm, hendes Slæb bæres af en Africaner. Ulysses förer hende til Alteret, hvor Agamemnon med Sceptret i Haand modtager hende. Offerpræsten staaer ved det rygende Altar under Gudindens Billedstøtte. En Deel qvindelige Figurer ere sysselsatte med Tilberedelserne til Offeret. Foran sidder en Kriger i en eftertænksom Stilling. Paa venstre Side sees Forstavnen af de Skibe, som have bragt Iphigenia til Aulis. I Baggrunden Architectur. Stykket er malt med en blöd og let Pensel og gör en behagelig Effect.

GEORG PHILIP RUGENDAS.

Födt i Augsborg 1666, lærte hos *J. Fisches*, studerede siden efter *Bourguignon*, *Lembke* og *Tempesta*, døde i sin Fødebye 1742.

775. Wismars Beleiring.

Paa Lærred. 40 T. h., 60 T. br.

Wismar, den sidste Stad Kong Karl den XII. havde tilbage af sine tydske Provindser i 1716, blev beleiret af den danske General von Dewiz, og den 19de April s. A. nødt til at overgive sig.

I Forgrunden ere en Deel Soldater sysselsatte med at skaffe Kanoner frem og at samle Fæschiner; Cavallerister holde omkring dem. Til höire Side hæver sig en Bakke, hvorpaa Tropper og Artillerie; længere hen sees Circumvallationslinierne, i Baggrunden Byen og Havet. Mesterens Navn staaer paa Stykket, der er bleven bestilt hos ham af Kong Frederik den Fierde. Farvernes Paasætning er klar; tynd og udført med Lethed.

CHRISTOPH LUDVIG AGRICOLA.

Födt 1667 i Regensburg, hvor han døde 1719.

776. Malerens eget Portrait.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 36 T. h., 29 T. br.

Kunstneren sidder ved et Bord. Med den höire Haand peger han paa et Landkort. Paa Bordet ligger en Palet. Stykket er kraftigen malt og det Klardunkle gör en overordentlig Virkning.

777. Maaneskinsstykke.

Paa Lærred. 29 T. h., 23 T. br.

I Forgrunden af et Landskab fange nogle Bønder Krebs. En Karl bukker sig, for at tage dem under Stenene, en anden rækker dem op til en Kone, der har Kurven under sin Arm. Et andet Fruentimmer holder i Haanden et Blus, der oplyser Scenen. En lille Dreng staaer hos med en Hund; en større Dreng peger hen til Fangsten.

JOHAN KUPETZKY.

Født ved den ungerske Grændse 1667, opholdt sig længe i Italien, døde i Nürnberg 1740.

778. Verner Thams Portrait.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 35½ T. h., 28½ T. br.

Kunstneren holder Paletten i den ene Haand, i den anden Penselen, som han er i Begreb med

at sætte paa Lærredet, og som fra Siden sees paa Staffeliæt. Det er et med megen Sandhed og Kraft fuldført Billede.

DAVID KRAFT.

Levede i Begyndelsen af det attende Aarhundrede i Sverrig.

779. Grev Tessin.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 40 T. h., 30 T. br.

Greven bærer en blaa med Foerværk kantet Kiøle over en Guldbrocades Vest. Om Halsen har han en meget stor hvid Halsklud og paa Hovedet en Alongeparyk. Et livligt og vel coloreret Portrait.

FRANZ DE PAULA FERG.

Født i Wien 1689, døde i London 1740 om Natten paa Gaden.

780. Et Marked.

Paa Kobber. 12 T. h., 15½ T. br.

Imellem Ruiner tæt ved en Fontaine og et svært Taarn, fra hvilket vaier et rødt Flag, holdes et Marked. Pladsen er propfuld af Mennesker.

En Mængde er forsamlet omkring nogle Qvaksalvere, hvoraf een trækker Tænder ud, en anden anbefaler sin Medicin. En Deel Mennesker gaaer omkring i Boderne; en Karet kiører over Pladsen; adskillige ride omkring paa Æsler; de fleste ere til Fods. Alle Figurerne i denne Vrimmel ere udførte med beundringsværdig Flid og med en varm Colorit, skiönt noget monoton.

781. Et Marked.

Paa Kobber. 12 T. h., 15½ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Man seer her en anden Deel af Markedet, hvor Folkene, efterat have kiøbslaaet, moere sig med hinanden; nogle dandse, andre drikke, et Par ere komne op at slaaes, nogle ride bort. En Mængde Mennesker ere i Bevægelse paa hele Pladsen. I Baggrunden aabner Udsigten sig forbi nogle Bygninger til det Fierne. Dette saavel som det foregaaende Stykke hører til denne Mesters fortrinligste Arbeider. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

782. Bondelystighed.

Paa Træ. 6 T. h., 8¼ T. br.

Foran et Bondehuus staaer en Karl paa en Tønne, med et Glas i den ene Haand og et Flag

i den anden. Omkring ham sees adskillige muntre Mennesker. Længere borte öiner man Bönder og Qvæg uden for et andet Huus. Figurerne ere nydeligen tegnede.

783. Bondelystighed.

Paa Træ. 6 T. h., 8½ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Udenfor et Bondehuus dandse nogle Bönder efter en Flöite, en Karl bærer en Pige paa Armen, andre drikke. En Rytter affyrer sin Pistol. Længere borte sees Vogne og Mennesker udenfor en Kirke.

CHRISTIAN WILHELM ERNEST DIETRICH kaldet DIETRICY.

784. Christus og den i Hoer grebne Qvinde.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 43 T. h., 58 T. br.

Evangelisten Johannes beretter (8, 1-11): at Pharisæerne og de Skriftkloge, for at forsöge, om de kunde finde noget at anklage Jesum for, havde

fört en i Hoer greben Qvinde hen til ham, og spurgt ham, hvad han sagde til den Straf, Moses for saadanne havde bestemt; Jesus havde bukket sig og skrevet med Fingrene paa Jorden, men da de vedbleve at spørge ham, havde han reist sig op og sagt til dem: den som er syndelös kaste den første Steen paa hende.

Kunstneren har valgt det Moment, da Jesus har reist sig, og vil til at tale. Han peger hen til Qvinden, der staaer for ham med blottet Skulder, nedslagne Öine og Armene korsviis over Brystet. Den skinhellige Anklager har med Haanden paa Brystet just gientaget sin Beskyldning; hans Ledsagere synes allerede sikkre paa at deres Indfald vil lykkes. Synderindens Anger, Mitheden hos Jesus og Pharisæernes spændte Opmærksomhed er fortreffeligen udtrykt.

785. Skattens Mönt.

Knæstykke, naturlig Störrelse.

Sidestykke til Foregaaende.

Pharisæerne, som vilde besnære Jesum, spurgte ham, om det var tilladt at give Keiseren Skat. Jesus, som mærkede deres Ondskab, forlangte at see Stattens Mönt, og da de gave ham en Penge, og vedgik, at den bar Keiserens Billede og Overskrift, sagde Jesus til dem: saa giver Keiseren det som Keiserens er, og Gud det som Guds er.

Kunstneren har fremstilt Öieblikket, da Jesus vil til at svare. En af Pharisæerne, der har hvid Turban og graat Skiæg, rækker med en fromladende Mine Haanden frem og viser Mønten, hvormed Skatten blev betalt. Jesus tager med den höire Haand een af Pengene, idet han löfter den venstre belærende i Veiret. En fyldig Skriftklog, hvis Ansigt sees ligefor, lytter med skadefro Mine; ved ham sees nogle lurende Pharisæere. Bag ved Jesus staae hans opmærksomme Disciple. Saavel dette som det foregaaende Stykke staae ikke tilbage for en Rembrandts Arbeider, hverken i Henseende til Farvens Kraft eller det Klardunkles piquante Virkning.

PASCHA JOHAN FRIEDRICH
WEITSCH.

Födt i Helsendamm 1723, levede i Brunsvig og var Gallerie-Directeur i Salzdalen, hvor han döde 1803.

786. Et Monument i en Egeskov.

Paa Lærred. 42 T. h., 54½ T. br.

Midt i en gammel Egeskov, hvor de tykke Stammer have indviklet deres lövfulde Kroner i hinanden, dog saaledes at Sollyset kan bestraale enkelte Pletter af Skoven, staaer en Sarkophag med Ind-

skrift: Leopoldo ob. XXVII Apr. A. MDCCLXXXV, altsaa til Minde om den ædle Prinds Leopold af Brunsvig, som tilsatte Livet i Oderen, idet han vilde redde nogle Mennesker, hvilke ved en Oversvømmelse vare bragte i Livsfare. Dette Billede kan tiene til Beviis paa hvad Landskabsmaleriet formaaer, naar en Idee af Kunstneren ligger til Grund for samme, uden at de enkelte Gienstande tabe noget af deres Natursandhed.

787. En Egeskov.

Paa Lærred. 63½ T. h., 76 T. br.

Til höire Side sees et Par halvt udgaaede Egetræer ved et Vand, af hvilket nogle Köer drikke, til Venstre en gammel Egeskov, mellem hvis lövfulde Kroner Sollyset falder ind. I Midten aabner Udsigten sig til det Fierne. Dette Landskab vidner om en god Stil, der nærmer sig til Routine; særdeles skiönt er det her anbragte Qvæg.

ANTON RAPHAEL MENGES.

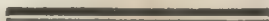
Födt i Aussig i Böhmen 1728, död i Rom 1779. Discipel af hans Fader *Ismael Mengs*, der var födt i Kiöbenhavn.

788. Kong Carl den Tredies Portrait.

Heel Figur, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 108 T. h., 64 T. br.

Kongen staaer i Harnisk med en Hermelins Kaabe og en spansk Konges Ordener. I sin höire Haand holder han en Commandostav, som han stötter paa et Bord, hvorpaa sees Krone og Hielm. I Baggrunden Thronen og en Deel af det spanske Vaaben. Dette Billede hörer til de meest udmærkede af denne Kunstner. Det blev under hans Ophold i Spanien bestilt hos ham, og för dets Afsendelse offentlig en Höitidsdag udstilt til Skue for Publikum.

DANSKE MESTERE.

En Ubekiendt.

789. Portrait af Christian den Anden.

Halv Figur, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 11 $\frac{3}{4}$ T. h., 8 $\frac{1}{4}$ T. br., rund for oven.

Kongen har brunligt Skiæg og Haar, paa Hovedet en Hat, opfæstet med en rund Guldagraffe. Hans Kiøle er af Gyldenstykke, foret med Zobel. Den ene Haand hviler paa Kaardeknappen. Oven til læses 1515. Udtrykket af et følelsesfuldt og dybt Gemyt er godt opfattet i dette med megen Flid malte Billede.

En Ubekiendt.

790. Dommedag.

Hele Figurer, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Træ. 81 T. h., 52 T. br. Rund for oven.

I Forgrunden knæle Kong Christian den Anden og hans Dronning i tvende Bedestole ligeover

for hinanden; mellem Bedestolene er det danske og spanske Vaaben anbragt; ved deres Födder ligge adskillige Hunde. Paa den anden Plan sees til höire Side Helvede; en heel Deel af de Fordönte ville styrte ud deraf, men en Diævel har en Kiæde om dem alle, hvormed han trækker dem tilbage i Ilden. Ved Randen af Helvede sidder en nøgen Qvinde med en Slange om Halsen, hun holder med venstre Haand i sit lange Haar, og græder bitterlig. Til höire Side vandrer en heel Skare under nogle Engles Ledsagelse; et Menneske bliver af en Engel löftet ud af Hoben, en anden er af tvende Engle allerede bragt op til henved Biergtoppen mod Himlen, hvor Christus svæver med Verdenskuglen under sine Födder, omringet til Höire og Venstre af Personer i Skyerne, der for største Delen synes Portraiter, hvoriblandt man gienkiender Kongen og Dronningen. Alleröverst throner Gud Fader og Christus med Tornekrone og Kors i Glorie, den hellig Aand svæver imellem dem som en Due. En Engleskare sees under deres Födder. Dette Malerie, der har tient til en Altertavle, er som malerisk Antiquitet saare mærkeligt. Anordning, Beklædning og Farvegivning er paa den oldtydske Kunsts Viis.

MELCHIOR LORICH.

Födt 1527 i Flensborg; han drog i mange Aar om paa Reiser, opholdt sig i flere Aar i Constantinopel, og blev af den Romerske Keiser ophöiet i Adelstanden.

791. Amurat I.

Paa Lærred. 44 T. h., 33 T. br.

Sultanen, der har en stor Knebelsbart, bærer en brocheret Kaftan over sin gule Kiøle, paa Hovedet en stor hvid Turban.

792. Mahomet II.

Paa Lærred. 44 T. h., 33 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Sultanen, med et graat Skiæg, har en brocheret Kaftan over sin hvide Kiøle, paa Hovedet en stor hvid Turban. Characteren saavel i dette som i det foregaaende Billede er dyb Alvor; Behandlingen er yderst kiek.

FRANS CLEYN.

Født i Rostok, studerede flere Aar i Italien, traadte derpaa i Christian den Fierdes Tieneste, med hvis Samtykke han siden gik til Engelland, hvor han døde 1658.

793. En Daab.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 71 T. h., 117 T. br.

Bag et Bord, behængt med et hvidt Klæde, staaer en Biskop, der har en Guldskaal i Haanden;

ved Siden af ham staae tvende Medhielpere; Lys brænde paa Bordet. En Kone træder op ad de tvende Trin, hvorpaa Bordet staaer, og frembyder et spædt Barn; en anden Moder med sit Barn følger efter. En Deel Mennesker staae rundt omkring, og see paa Handlingen, som foregaaer i en Pragtbygning. For at betegne, at her menes Daabens Sacrament, seer man giennem en aaben Portal Johannes, døbende Christus, og Duen nedsvævende over ham.

794. En Brudevielse.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 74 T. h., 117 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Brudevielsens Sacrament forestilles ved et Par unge Folk, som midt paa Stykket give hinanden Hænderne, en catholsk Biskop velsigner dem. Bruden er iført en brocheret Silkekiole, og har en Krands af røde og hvide Roser om det lyse nedhængende Haar. Hendes Slæb bæres af en knælende Pige, et Par andre staae bag hende tilligemed tvende Dreng. Brudgommen er i en gul spansk Dragt med blaae Kappe, bag ved ham staae adskillige Personer, hvoriblandt een med Turban. I Forgrunden paa venstre Side sidder en Moder med sit Barn. Handlingen foregaaer i en Kirke,

hvis Colonnade man seer i Bagrunden. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

Saa vel dette som det foregaaende Malerie ere udførte ikke længe efter Kunstnerens italienske Reise. Man kan kiende, at han i Henseende til Composition har studeret Paul Veronese, i Henseende til Colorit Titian, og i andre Dele stræbt at efterligne Parmegianino. De forskiellige Gradationer af Personernes Deeltagelse i Hovedhandlingen, hvilke yttre sig stærkere og svagere, paa en ædlere og en lavere Maade, i Forhold til Stand, Alder og Kiön, findes her godt udtrykte og med stor Mangfoldighed.

CARL VAN MANDERN.

Födt i Delft, var Lærling af sin Fader, og kom ung til Kiöbenhavn, hvor han døde 1672. *)

795. Prinds Svends Liig bliver fundet.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 90 T. h., 98 T. br.

Fremmede Krönikeskrivere fortælle, at en Hær af 1500 Danske var draget til det hellige

*) Da denne Kunstner af flere Forfattere bliver forvekslet med Faderen, der havde samme Navn; tilføies her følgende Efterretninger om ham, uddragne af nogle Haandskrifter i

Land, for at hielpe Gotfried af Bouillon til Jerusalems Erobring. Deres Anförer var Priunds Svend, formodentligen Svend Estrithsens Söunesön. I Karamanien bleve de pludseligen overfaldne af en stor Hær af Tyrker, og alle dræbte efter den tappreste Modstand 1097. Torqvato Tasso har i den ottende Sang af det befriede Jerusalem besunget Svends Heltedöd i en Episode, og lader en af hans Fölge blive om Natten opsögt paa Valpladsen af en Olding, som ved Korsets Tegn helbreder hans Saar, hvorpaa han ved en Stiernes underfulde Straale finder Svends Liig, og efter den Gamles Opfordring, tager hans Sværd, for at bringe det til Rinaldo, der skulde vorde hans Hevner.

det Kongelige Geheime-Archiv. Hans Farsfader var den Carl van Mandern, der skrev Malernes Levnet, og döde 1606. Hans Fader, der har samme Navn, havde en Fabrik af vævede Tapeter i Delft, og gjorde adskillige Reiser til Kiöbenhavn, for at afsætte sine Vare til Kong Christian den Fierde. Han döde i Delft 1623. I samme Aar reiste hans Enke, Cornelia Roswyke, med sin hele Familie og sin Broder til Kiöbenhavn, for at faae hævet et Beslag, som en hollandsk Junker, N. Snoeckart, havde lagt paa en Sum af 8145 Gylden, hvilke hendes afdöde Mand havde tilgode hos Kong Christian den Fierde. Dette Beslag erhöoldt hun först hævet 1628. Hendes Sön vedblev at bœ i Kiöbenhavn. Det Kongelige Bibliothek bevarer endnu Auctionscataloget over hans rige Samling af Sioldenheder, der bleve bortsolgte efter hans Död i hans Bolig paa Östergade. Ogsaa han havde en Sön med Fornavn Carl, der udmærkede sig som Forfærdiger af mathematiske Instrumenter.

• Kunstneren har taget Hensyn til Digterens Fremstilling. Det er et Natstykke. Den unge Prinds ligger udstrakt paa Jorden i fuld Rustning med en guldborddyret rød Kiole under Harnisket. Den venstre Haand hviler fromt paa Brystet, den höire knuger sig om hans Sværd. Maanen er næsten skiult bag Træerne, en himmelsk Straale har viist Liget. Ridderen er steget af sin Hest, og nærmer sig. Eremiten er nedknælet ved den Döde, et ungt Menneske holder en Fakkelt for ham, imedens han løfter Prindsens Haand op, for at vriste det Sværd ud deraf, hvormed denne skulde hævnes. Den sørgende Ridder lægger Haanden paa Brystet for at bekræfte at han vil rygte det betroede Hverv. I den mørke Baggrund skimtes Hestene. Sammensætningen i dette fortrinlig skönnne Stykke er sindrig, Tegningen viser den modne Kunstner, og Farvegivningen, der har megen Sandhed, tiener til at forhöie Fremstillingens alvorlige Character. Maanden hvorpaa Stykket er oplyst ved de forskellige Belysninger, saavel af den himmelske Straale der falder paa Prindsens Legeme, som af Maanen og Fakkelen, frembringer en beundringsværdig Virkning. Haelwægh har stukket det i Kobber.

796. Henrettelse af en tartarisk Gesandts Betient.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 82 T. h., 106½ T. br.

Et tartarisk Gesandtskab var under Frederik den Tredies Regiering kommen til Kiöbenhavn. Da en til samme hørende Betient en Gang havde stiaalet en Fleskeskinke, blev Gesandten saa forbittret derover, at han lod ham dömmes til Döde, og henrette. Denne Scene har Kunstneren afbildet. Midt paa Stykket staaer Gesandten, en anselig Mand, med graat Skiæg og Foerværks Hue paa Hovedet; en blaae Kappe hænger over den hvide Dragt. Ved hans Födder ligger Forbryderen næsegruus, med Hoved og begge Hænder paa Papiret, der indeholder hans Dödsdom. Ved Siden knæler en Mand med et Paternoster-Baand i Hænderne. En Kalmuk med dragen Sabel kommer, for at fuldbyrde Dommen, frem bag en Bueskytte. Paa venstre Side sees bag ved Gesandten en Grouppe af fire Tartarer, tvende siddende, hvoraf den ene ryger Tobak, og tvende staaende, der see paa hvad der vil skee. Paa Papiret læses:

<i>Sultan Kolshattatalck</i>	<i>Mursa Deruss</i>
<i>Nouvaalle</i>	<i>Hassanbabba.</i>
<i>Elcheby</i>	<i>Arramasan.</i>

1655.

Stykket er malt med den Kraft, der udmærker denne Mesters bedste Arbeider. Denne paa Figurer rige Scene, som frembyder et malerisk Costume og en stor Mangfoldighed af Gestalter og Physiognomier har tillige Værd som en tro Fremstilling af en virkelig Begivenhed.

797. Den angrende Peder.

Heel Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 64 T. h., 48 T. br.

Peder sidder indhyllet i et mørkt Klædebon med de bare Been over hinanden. Hans ene Haand ligger i Skiödet. Paa den anden støtter han sit tankefulde Hoved. Han fremstilles som Olding med graat Skiæg og Ansigtet fuldt af Rynker. De røde Öine vise, at han har fældet mange Taarer, og Hanen, der galer bag ved ham, at det er Fornegelsen af Christus han begræder. Bag ved ham ligge Nöglerne. Den hele Gestalt, men især Hovedet, bærer Præget af den inderligste Smerte.

798. En Dværg.

Heel Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 62 T. h., 39 T. br.

En Dværg med langt Skiæg og blottede Arme stikker den höire Haand i Siden og holder med den

venstre Haand i Halsbaandet paa en dansk Hund, der naaer ham til Skulderen. Dværgen synes veltilfreds i Fölelsen af sin Kraft.

799. En gammel Mands Hoved.

Brystbilled, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 22 T. h., 17 T. br.

En gammel Mand, med graat Skiæg og faa Haar paa sit Hoved, seer giennem et Par Brillen. Han har en lös Halsklud om Halsen, og en Ordenskiæde paa sin Pelts. Kunstnerens Navn og 1639 læses paa Stykket.

800. En gammel Kones Hoved.

Brystbilled, naturlig Störrelse.

Paa Træ. 22 T. h., 17 T. br.

Sidestykke til det Foregaaende.

En gammel Kone, med indfalden Mund og dobbelt Hage, har paa Hovedet en Slags Turban med Agraffe, i Haanden en Flöite. Dette Stykke skal uden Tvivl være et Sindbillede paa Hörelsen, ligesom det foregaaende paa Synet. Begge Stykkerne ere malte med giennemsigtige, friske og saftige Farver.

ISAC ISACS.

Født i Helsingöer, dannede sig hos *Cornelius Ketel* i Amsterdam, reiste siden til Italien og besøgte paa Tilbageveien Antwerpen 1622. Kom derpaa i Kong Christian den Fierdes Tieneste.

801. Allegorie paa Öresund.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 97 T. h., 118 T. br.

En nøgen qvindelig Figur, der, som en Cybele, har en Muurkrone paa Hovedet og i den höire Haand holder Overflödighedens Horn, læner sig paa en omvendt Urne, og giver Haanden til en Neptun, som sidder med Ryggen mod Tilskuerne, og seer op til hende; han har en Krands af Vandplanter om Hovedet, og holder Treforken i sin Haand. At disse tvende Figurer betegne Danmarks Land og Strande, viser Kronborg og Helsingöer, hvilke vise sig i Baggrunden, foran sees Skibe. I Forgrunden blæser en Triton i sin Muskel, og en barsk Löve træder frem ved Cybeles Födder. Kunstnerens Navn findes paa dette aldeles i Rubens's Maneer udförte Stykke.

JÖRGEN DANUS.

Han opholdt sig, i Kong Christian den Fierdes Tid, i Helsingöer.

802. Kunstnerens eget Portrait.

Buste, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 24 T. h., 19 T. br. Oval.

Kunstneren har sort Haar, brune Öjne, om Halsen en Slags Bladkrave. Kroppen er indhyllet i en rød Kappe. Dette kraftfulde Portrait viser at ogsaa denne Kunstner har dannet sig i Rubens's Skole.

ABRAHAM WUGTER.

Födt i Holland, kom til Danmark 1638, var gift med *Carl van Manders* Syster og levede endnu 1675 i Soröe, hvor han var ansat.

803. Kunstnerens eget Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 26 T. h., 19½ T. br.

Af Ansigtet sees to Trediedele. En Calot bedækker Hovedet, det sorte Haar hænger ned paa Skuldrene. Kunstneren har Knebelsbart og en gul Kappe. Ansigtets kraftfulde Træk svare til den Tone, hvormed Stykket er udfört.

WOLFGANG HEIMBACH.

Födt i Oldenborg, var dövstum, opholdt sig 12 Aar i Italien, blev siden pensioneret af Frederik den Tredie.

804. Natstykke.

Hele Figurer, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $37\frac{1}{2}$ T. h., $25\frac{1}{2}$ T. br.

Tre Mænd klædte i borgerlig Dragt ere om Natten forsamlede i en Forstue, og aftale noget. Døren staaer aaben til Gaden, hvor man bemærker en Tienestepige og Maanen over Tagene. Den ene Mand, med Knebelsbart og Skiæg samt en Maalestav i Haanden, formaner den anden, som med en Muurskee i den ene Haand kløer sig paa Armen med den anden, og hvis Ansigtstræk vise, at han glæder sig over hvad der er sagt. Den tredie seer opmærksom paa den Talende, idet han holder et Lys, hvis Flamme han bedækker med sin ene Haand. Lysets Effect paa de trende Ansigter og Klæderne er fortreffeligt; Figurerne ere vel korte, men vidne om Kunstnerens Stræben efter at give dem Betydning og Character. Hvad man især forlanger af Natstykker, Lys og Skygge i velgiørende Harmonie, findes paa dette Malerie. Det er mærket med Kunstnerens Monogram.

805. Et Familiestykke.

Hele Figurer, $\frac{1}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 33 T. h., 29 T. br.

Grev Anton Günther af Oldenburg sidder ved et Bord foran en Camin med et Brev i Hænderne.

Paa hans Ansigt falder et stærkt Skin af et paa Bordet værende Lys, der bedækkes af hans foran staaende Gemalinde, som forelæser høit af en Bog, hun holder for sig. Baade Greven og en anden Herre høre paa hende med Opmærksomhed. Neden til staaer skrevet *Copp. Wölg. HBach f. 1667.* Lyseffecten udmærker dette Stykke.

806. Portrait af en Læge.

Paa Træ. 10 T. h., 7½ T. br. Oval.

Haaret falder glat ned paa begge Sider af Panden. Hans Dragt er sort. Han har et Kaardegehæng over Skulderen; i den ene Haand holder han Hierneskallen af et Foster, i den anden en Pincet. Paa Stykket læses: *J. J. S. N. AEtatis 40 Anno 1654* og Kunstnerens Monogram. Bogstaverne kunne forklares ved Jacob Janus Studiosus Naturæ. Stykket blev saaledes et Portrait af en Mand, der 1654 var Archijater hos Kong Frederik den Tredie, og omtales 1658 af Bartholin, som en af Medarbejderne i Pharmacopæa Danica. Stykket vidner om, at Naturen med Troskab er bleven opfattet og udtrykt med største Omhyggelighed.

JURIAN OVENS.

Født 1623 i Tönningen, hvor hans Fader var Raadsherre. 1651 drog han til Amsterdam, og erholdt der Borgerret. 1663 kaldte Hertugen af Holsteen Gottorp ham til at være sin Hofmaler. Han døde i Frederiksstad 1678.

807. Kunstnerens eget Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 24 T. h., 19½ T. br.

Kunstneren har en Knebelsbart og en sort Kalot over sit graae men tykke Haar. Hans Dragt er sort, en bred hvid Halsklud nedhænger over den. Paa Stykket staaer Kunstnerens Navn. Det er et aandfuldt Hoved, let og godt behandlet med megen Natursandhed.

808. Tvende Musicerende.

Halve Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Træ. 34½ T. h., 27 T. br.

En ung Pige med Straahat og guldbroderet Kiole synger efter Noder, hvilke hun holder paa Skiödet. En Dreng, som har en Flöite i Haanden seer venligen op til hende. Der hersker en meget klar og kraftig Farve i dette Stykke.

809. Venus og Cupido.

Hele Figurer, ½ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 34 T. h., 29 T. br.

Venus sidder ved en Ruin, i den venstre Haand har hun en Perlesnoer, med den höire holder hun paa Cupido, der er indslumret ved hen-

des Side. Gevandtet bedækker ikkun hendes venstre Knæ. I Baggrunden antydes et Landskab. Mesterens Navn staaer derpaa. Det er et godt coloreret Billede med en behagelig Farvetone.

BERNHARD KEILHAU.

Født i Helsingborg 1625. Först Lærling af *M. Steenvinkel* i Kiöbenhavn, studerede siden under *Rembrandt*, og reiste 1656 til Rom, hvor han døde 1687.

810. En Kunstner i sit Værksted.

Halv Figur, naturlig Störrelse.

Paa Lærred sat paa Træ. 42½ T. h., 35½ T. br.

En ung Mand i en rød Kiole med Foerværks Kappe sidder ved et Bord, og lægger den höire Haand paa en lille Torso af Gips; foran ham staaer en mutileret Gibsfigur; et Barnehoved af samme Materie og nogle Tegneredskaber ligge paa Bordet. En Person i grøn Kiole, der har en beskadiget Gibsfigur under Armen, horer opmærksom paa hvad Kunstneren vil sige. Lampen paa Bordet kaster et stærkt Lys paa begge Personer; dets piqvante Virkning er bleven fremstilt med kiekke Farver.

CORNELIUS N. GYSBRECHT.

Han levede i Kiöbenhavn i Frederik den Tredies Tid, og kalder sig selv paa flere af sine Arbeider kongelig Contrafayer.

811. Et Kiöckenstykke.

Paa Lærred. 50 T. h., 69 T. br.

Paa et Bord, bedækket med et tyrkisk Teppe, sees en overskaaren Melon og forskiellige andre Frugter, en Hummer, et Porcelains Fad, en Sölv Pokal og en Skinke. En Serviette hænger ned over en Deel af Teppet, og et blaat Forhæng bedækker en Deel af det, der staaer paa Bordet. Disse Gienstande ere godt udförte.

812. Stilleben.

Paa Lærred. 50 T. h., 69 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Paa venstre Side er en Væg, hvorpaa sees adskillige Malerier og en Palet. Den höire Halvdeel af Stykket indtages for det Meste af et tyrkisk Teppe, neden for hvilket bemærkes Tobakspiber, Krukker og Maler-Redskaber.

JOHAN MEERHOLDT.

Levede i den sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede.

813. Portrait af Jacob Hollænder.

Halv Figur, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. $32\frac{1}{2}$ T. h., 25 T. br.

Kunstneren, hvis Billede er bleven malt, helder sig tilbage, for at vise et af sine bedste Arbeid-

der, en udskaaret Elphenbeens Pokal, forestillende et Bacchanal, der endnu findes i det kongelige Museum. Skiægget er sort, Haaret begynder at hvidne. Hans Træk røbe Aand, men bære tillige Spor af Melankolie. Portraitets Udførelse røber en talentfuld Mester, der har vidst godt at opfatte sit Forbilledes Eiendommelighed.

JAQUES D'AGAR.

Født i Paris 1640, død i Kiøbenhavn 1716. Lærling af *Ferdinand Vouet*. Kong Christian V. udnævnte ham til sin Hofmaler og Kammerjunker.

814. Kong Frederik den Første af Preussen.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 47 T. h., 38 L. br.

Kongen læner sig med den venstre Haand paa en Piedestal, og holder Commandostaven i den höire. Han sidder med en rød Kappe kastet over sit Harnisk. En rød Sløife under Halsen er fæstet paa hans Kniplings Halsklud. En stor Alongeparuk bedækker Hovedet.

815. Dronning Sophia af Preussen.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 47 T. h., 38 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Dronningen i en Sölvbrocades Kiole, over hvilken er kastet en Hermelins Kappe, sidder med höire

Arm lænende sig paa en Piedestal; med den venstre holder hun Kappen paa sit Skiöd. Tykke Lokker omgive det smukke Ansigt. Saavel i dette som det foregaaende Billede ligge Sandhed og Natur, hvilke borge for Ligheden.

Af en Ubekiendt.

816. Halvor Fahne.

Buste, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $28\frac{1}{2}$ T. h., $24\frac{1}{2}$ T. br.

Denne Mand var en norsk Bonde, der levede mod Enden af det syttende Aarhundrede, og havde lært uden nogen Anviisning at udskiære i Træ meget smukke Figurer. Han er afbildet som Olding med krøllet Haar og Skiæg; det kraftfulde Ansigt er fuldt af Furer; han er klædt i en graae Kiøle. Stykket er udført med en kiek og övet Pensel.

HENRIK DITMAR.

Han er udentvivl födt i Ditmarsken, levede i Danmark under Frederik den Tredie og Christian den Femte.

817. Portrait af Voxpousserer Simon.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $38\frac{1}{2}$ T. h., $34\frac{1}{2}$ T. br.

Det gamle Ansigt er fuldt af Fyrighed; Haaret og Skiægget er langt og stærkt. Han sidder i

en bruun Kiole, har lagt den venstre Haand paa en Jordforhöining og holder i den et Dödningehoved; paa höire Side er en Bog opslaaet for ham. Hovedet er fortræffeligen malt, det er Naturen selv; en marvfuld Pensel viser sig deri og en fortryllende Farverigdom. Af dette Stykke har man et Kobber i den sorte Kunst af V. D. Preisler.

818. Guldsmageren Lorens Weiskopf.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 38 T. h., 34 T. br.

Manden, af hvis haandskrevne alchymistiske Tractater et Par giemmes paa det kongelige Bibliothek, har graat Haar og Skiæg, i höire Haand holder han en Glaskolbe, hvori sees en Abe, der gaber over Solen; med den venstre peger han paa et Papir, hvorpaa staaer: "Ists nicht gebahren, so ists verlohren. Hans Dragt er phantastisk. Et Billede med kraftig Farve og en vel fört Pensel.

819. En Bondedreng.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 30 T. h., 23 T. br.

Portrait af en Bondedreng, der var udmærket ved tre Slags Haar, sees ligefor, holdende en Hane i Haanden. Stykket er kiekt behandlet.

T. VAN DER HULT.

Han levede i Kiöbenhavn mod Enden af det syttende Aarhundrede.

820. Portrait af Tycho Brahes Huusholderske.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 42 T. h., 35 T. br.

Denne gamle Kone, om hvem det hedder paa en i Stykket malet Seddel, at Lifve Hans Datter er født og christnet i Kynstrup Sogn og Kirke 1575, er afbildet med en Flöiels Hue over den glatte Natkappe og et Lærreds Halstörklæde over hendes sorte Dragt. I den höire Haand holder hun et Nögleknippe, i venstre et Törklæde. Paa Stykket staaer Kunstnerens Navn og 1691. Omendskiönt Billedet er rask henmalt, vidner det dog om Stræben efter Character og Udtryk af det indre Liv.

821. Dyrstykke.

Paa Lærred. 59 T. h. . 66 T. br.

En Hyæne viser Tænder mod en vild Kat. En Abe kravler op af en Træstamme. Bag ved sees nogle Solsikker og en Steenvase. Dyrene synes malte efter Naturen og ere kiekt behandlede.

WILLIAM WILKEN RIBOLT.

Levede i Danmark i Enden af det syttende og Begyndelsen af det attende Aarhundrede.

822. En Krigsmand.

Paa Træ. 8 T. h., 7 T. br.

En Krigsmand med fædret Hat, gul Kiole og Harnisk, sees fra Siden af siddende. Hans Ansigt røber Glæde, og Aarsagen dertil mærkes af det fulde Glas i hans ene Haand, og Viinkanden i den anden. Stykket er malt i Mieris den Ældres Smag.

BENDIX GROOTSCHILLING DEN YNGRE.

Født 1655 i Holsteen, lærte Malerkunsten i Kiøbenhavn og reiste derpaa til Frankrig og Italien. Succederede sin Fader i Kunstkammerforvalter-Embedet, og døde 1707.

823. Portrait af Kunstkammerforvalter Bendix Grootschilling den ældre.

Bryststykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 32 T. h., 26½ T. br.

Den ældste Kunstkammerforvalter af dette Navn som indrettede Kunstkammeret, holder Nøglen der-

til i den höire Haand. Hans Dragt er sort med Kniplings Halsklud. Stykket er kiendeligen malt med Kierlighed og Sandhed.

T. GELTON.

Han levede i Dannemark i den sidste Halvdeel af det syttende Aarhundrede og maa have været en Lærling af *Cornelius Poelenburg*.

824. Oldingen og Döden.

Paa Træ. $11\frac{1}{2}$ T. h., $9\frac{1}{2}$ T. br., rund for oven.

En gammel Mand med skaldet Isse og graat Skiæg sidder ved et Bord, og læser i en stor Bog, der hviler paa et Dödningehoved. Et Timeglas og et sammenrullet Tæppe sees derved. Giennem Dören i Baggrunden öiner man Döden, staaende med sin Lee. Dette Stykke overgaaer Mesterens fleste andre Arbeider, og er en Gerhard Dow værdig. Kunstnerens Navn staaer derpaa.

825. Juno, Minerva og Venus.

Paa Træ. $12\frac{1}{2}$ T. h., $9\frac{1}{2}$ T. br.

Midt i Luften sidde de trende Gudinder i Skyer. Venus, holdende Æblet i Veiret, sees til Höire, Juno til Venstre, Minerva i Midten. Amor vugger sig i Skyen ved Moderens Side. Dette Stykke er

et af dem, hvori Kunstneren kommer sin Lærer Poelenburg nærmest. Hans Monogram staaer paa Stykket.

826. En bodfærdig Magdalene.

Paa Træ. $6\frac{1}{2}$ T. h., 8 T. br.

I Aabningen af en Grotte sidder den Angergivne, næsten blottet, ved et Klippestykke, hvorpaa staaer et Dödningshoved. En Engel nedflyver til hende med en Palmegreen. Neden for ligge et Par Böger og et Crucifix.

MAGNUS BERG.

Født i Norge 1666, blev sat i Lære hos *P. Andersen*, reiste til Italien paa kongelig Bekostning, udmærkede sig især som Billedskiærer, døde i Kiöbenhavn 1739.

827. Kunstnerens eget Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 26 T. h., 20 T. br.

Kunstneren har en lys olivengrön Kiole paa, en halv tilknappet sort Vest, og en Alongeparyk. Hans Ansigt viser Rolighed og Fasthed. Det er et Billede, paa hvilket en stille Tilfredshed livligen og fordringsløst er bleven skildret. Det udmærker sig

ved en skiön Sandhed, en lys Colorit og en fortræffelig Behandling af Reflextonerne.

828. Den hellige Augustin.

Heel Figur, $\frac{2}{3}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 56 T. h., $33\frac{1}{2}$ T. br.

Ved Siden af et Alter knæler den hellige Augustin, og udstrækker sine Arme bedende til Gud. En Sky hæver ham fra Jorden. Over ham svæve adskillige Engle, hvoraf een holder et brændende Hierte, med hvilket denne Kirkefader ofte afbildes, fordi han ved sine Skrifter opflammede Hierterne til Kiærlighed mod Gud. Paa Gulvet ligger en Lilie. Stykket er i Carlo Marattis Maneer, og maaskee efter en Tegning af denne Kunstnerens Lærer.

829. Den hellige Thereses Modtagelse i Himlen.

Paa Lærred. 42 T. h., $16\frac{1}{2}$ T. br.

Skizze til en Kirkeplafond.

Den hellige Therese, kiendelig ved sit sorte Slør over den hvide Dragt, er steget op til Himlen. Musicerende Engle, den hellige Catharina og andre Helgene omringe hende. Hun knæler for Maria, der er omgivet af en Skare af Himmelsbörn, Engle

bringe Seirens Kroner nedsvævende fra Christus, der oventil troner i sin Glorie, omgivet af Himlens Hærskarer. Det er en rig Composition, hvis Anordning er i en stor Stil.

F. W. BÖHME.

Han har levet i Danmark i Begyndelsen af det attende Aarhundrede.

830. En Storm.

Paa Lærred. 16 T. h., 28 T. br.

Havet er i Oprør, adskillige Skibe omtumles af Bølgerne, et er nær ved at støde an; i Forgrunden sees Stumper af Vrag og svømmende Mennesker, der søge giennem den stærke Brænding at naae Strandbredden. Denne er klippefuld, endeel Mennesker ile ned til Havet; høiere oppe sees Bygninger og en Festning. Paa Stykket læses Malerens Navn og 1704. Det er udarbejdet med Omhyggelighed og ikke uden Fortieneste.

831. En Storm.

Paa Lærred. 16 T. h., 28 T. br.

Sideslykke til Foregaaende.

Paa det oprørte Hav sees adskillige Skibe, et stort Krigsskib er drevet hen under Klipperne; et

Fartöi ved Siden af det ödelægges af en Skypompe. Kysten er vild og klippefuld. Et Fyrtaarn og Bygninger ligge oven paa Klippen. Dette Stykke er mindre heldigen udfört end det foregaaende.

BENEDICT COIFFRE.

Födt i Frankerig, opholdt sig i Dannemark fra 1709 til 1717.

832. En Maskerade.

Skizze paa Lærred. 16 T. h., 27 T. br.

I Forgrunden en lang röd Bænk, hvorpaa en Dame sidder, en Cavaleer bag ved har löftet Masken op, og taler med hende. Omkring ham er en broget Vrimmel af Masker. Stykket skal forestille en Scene af Kong Frederik den Fierdes Liv. Det er et med Lethed henkastet Billede, men saavel i Tegning som i Udförelse noget skiödeslöst behandlet.

HENRICK KROCK.

Födt i Flensborg 1671, kom i sit 17de Aar til Kiöbenhavn og fulgte 1693 U. C. Gyldenlöve til Italien, hvorhen han siden gjorde tvende Reiser paa kongelig Bekostning indtil 1705. Döde 1738.

833. Coriolan.

Hele Figurer, $\frac{3}{4}$ naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 67 T. h., 92 T. br.

Romeren Coriolan, der, forbittret over at være bleven jaget i Landflygtighed, havde anført Volscerne

mod sit Fædreneland, og seirende nærmet sig Rom, staaer paa en Forhöining uden for et Telt, omringet af Volser. Han har reist sig op fra sit Sæde, og synes tvivlraadig, thi hans Moder Veturia viser sig, og taler bebreidende til ham. Foran knæler hans Kone Volumnia og rækker sit Barn frem, en ung Pige følger hende tilligemed et Par andre Fruentimmer. Noget borte til höire Side sees en Vogn, længere henne Telte, derpaa Byen Rom, og i Baggrunden Bierge. Paa Stykket læses Mesterens Navn og 1714. Opfindelsen er rig, men de ikke noksom brudte Farver synes at forstyrre Harmonien.

834. Lazari Opvækkelse.

Hele Figurer, $\frac{3}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 67 T. h., 92 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

I Midten stiger Lazarus op af Graven, understøttet af Maria Magdalena og et Menneske i grønt Gevandt. Christus træder til med udstrakt Haand, bag ved Christus staaer den hellige Moder og tre Disciple. I Forgrunden til höire Side knæle to Personer, hvoraf den ene er en Moder, der holder paa sit Barn. Ved venstre Side sees tvende Grupper, som tilkiendegive deres Forbauselse. Bag ved er Architectur. Paa Stykket findes Mesterens Navn

og 1715. Grupperne ere vel ordnede og godt forbundne med hinanden; Tegningen er rigtig, Coloriten let og behagelig.

835. Jacob og Rachel.

Paa Lærred. 21 T. h., 29½ T. br. Ottekantet.

Paa venstre Side ere nogle Hyrder sysselsatte med at velte en stor Steen fra Cisternen, der over-skygges af Træer; længere tilbage griber en Hyrde om Touget, hvori en Bröndspand hænger; tvende Piger staae hos ham. Foran Brönden træder Jacob hen til Rachel, som har Hyrdestaven i sin Haand, og tilbyder hende sin Tieneste. Rundt omkring dem sees en Faareflok. I Baggrunden et Landskab. Opfindelsen er fuld af Liv og Bevægelse, Farvegivningen er yderst behagelig, og Udførelsen mesterlig. Stykket var ikke en Pietro di Cortona uværdig, i hvis Maneer det er malt.

M. BLUMENTHAL.

Født i Tydskland, uden Tvivl en Søn af Dr. G. H. *Blumenthal*, der kom til Dannemark 1710 og siden blev Biergmedicus paa Kongsberg.

836. Udsigt af Frederikshald.

Paa Lærred. 19 T. h., 26 T. br.

I Baggrunden ligger Frederikshald med Fæstningen Frederikssteen, forbi Staden løber Tistedals

Elven; i Forgrunden sees Bord opstablet og Kunstneren siddende i Midten i rød Silke Slaaprok med en stor Haarpung og en lille Kasket; nogle Bønder see paa at han tegner. Det er en flittig og tro Afbildning af en mærkelig Egn. Paa Stykket læses: *M. Blumenthal pinxit Anno 1728.*

BALTHASAR DENNER.

Født 1685 i Altona, hvor hans Fader var Præst, lærte hos *Ammama*, døde i Rostok 1749.

837. Portrait af en Olding.

Halv Figur, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Kobber. 14 T. h., $12\frac{1}{4}$ T. br.

En Olding med hvidt Haar og Skiæg sidder i Pelskiøle, og lægger sin venstre Haand paa en aaben Bog, der ligger paa et Bord ved hans Side. Bag ved sees en Bogreol, oventil et optrukket blaateppe. Man kan ikke see noget mere fuldendt i Udførelsen, end Hoved og Haand paa dette Stykke; det er betegnet med sin Mesters Navn.

838. Portrait af Denners Datter.

Knæstykke, $\frac{1}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Kobber. $16\frac{1}{2}$ T. h., 13 T. br.

Hun sidder med bart Haar i en changeant Tafles Kiøle paa en rød Fløiels Stol. Paa Skiødet

har hun en Kurv med Viindruer og Ferskener. Oventil sees et optrukket Tæppe. Paa Stykket læses *D. 1728*. Coloriten er blomstrende, Halvtinterne bløde og sande, det Hele er holdt i et klart Lys, og dog runder Alt sig.

839. Portrait af Denners Kone.

Paa Kobber. $6\frac{1}{2}$ T. h., 5 T. br.

Hun har et lila Slør, der hænger ned fra Baghovedet og bedækker en Deel af Halsen. Kio-
len er graaguul. Hovedet er behandlet med Smag og Fiinhed, Tonerne ere skiönt sammensmeltede.

840. Grev Zinzendorff.

Paa Kobber. $4\frac{1}{2}$ T. h., $3\frac{1}{2}$ T. br.

Greven har et tyndt lyst Haar, en Halsklud, der slutter tæt om Halsen, og en sort Kiole. Car-
nationen er udført med emaillelig Sammensmeltning af Farver.

841. En Gartner.

Heel Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 78 T. h., 50 T. br.

En gammel Gartner med graat Haar staaer i
Skiorteærmer med sribet Tröie, gule Beenklæder

og blaae Strømper; han har en Rive i den ene Haand og en Vandkande af Blik i den anden. I Baggrunden sees en Have. Hovedet er behandlet fuldkomment overensstemmende med Characteren og har en beundringsværdig Sandhed; det Övrige er dette underordnet. Stykket er betegnet med Mesterens Navn.

JOHAN SALOMON WAHL.

Födt i Chemnitz 1689, Lærling af *David Hoyer*, blev 1719 Kong Frederik den Fierdes Hofmaler, 1737 Kunstkammer-Forvalter, døde 1765.

842. Kunstnerens eget Portrait.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 28 T. h., 24 T. br.

Kunstneren har malt sig selv med Alongeparyk, Kniplings Kalvekryds og en violet Flöiels Kappe. Stykket har en god Runding; Farvegivningen og det Halvdunkle ere af megen Kraft.

843. H. Krocks Portrait.

Paa Lærred. 33 T. h., 24 $\frac{3}{4}$ T. br.

Kunstneren har en stor Alongeparyk, hans Hals er bar. Af hans Guldbrocades Vest sees kun lidet, det Övrige bedækkes af en rød Flöiels Kappe.

III

M m

Det var Synet af dette Portrait, som foranledigede Kong Frederik den Fierde til at kalde Kunstneren til Dannemark.

844. Portrait af G. Morell.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 30 T. h., 24 T. br.

Kunstkammerforvalter Morell er malt i en hvid Kiøle med en derover kastet mørkviolet Fløiels Kappe foret med Pelsværk. Et godt og kraftigen malt Billede.

845. Portrait af C. J. Drachenberg.

Halv Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 30 T. h., 24 T. br.

Denne af sit lange Liv bekiendte Normand, er her malt i sit hundrede og tiende Aar. Han holder i den ene Haand en Stok, i den anden en Pelshue. Det er betegnet med Mesterens Navn og Aarstal 1736. Kunstneren har godt vidst at opfatte sit Forbilledes Eiendommelighed; Hovedets Carnation er fortreffeligen behandlet.

846. Portrait af Otto Kyhl.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 30 T. h., 24 T. br.

Den godmodige vel fødte Hofnar seer smilende med sine smaae Öjne paa Tilskuerne, i det

han holder et Glas fyldt med Rhinviin i Haanden; han bær Høflivree og en tyk pudret Paryk. Dette Hoved er livligen udført, og Coloriten stemmer overeens med dets Character, hvoraf ethvert Træk aander muntert Liv.

847. Duer.

Paa Lærred. $13\frac{1}{2}$ T. h., 21 T. br.

En graae Sokkedue mader en ung hvid Due; Hunnen sees derpaa. Stykket er fortreffeligen udført i Thams Maneer.

J. F. GERHARD.

Han kom til Dannemark med Dronning Sophie Magdalenes Søster, Fyrstinden af Ostfriesland, i hvis Tieneste han stod.

848. En siddende Figur.

Paa Kobber. $12\frac{1}{2}$ T. h., $9\frac{1}{2}$ T. br.

En Mand sidder ganske afklædt paa en Steen med et hvidt sribet og et violet Gevandt kastet over Lænderne; en Hyrdestav ligger ved hans Side. Stillingen er som en academisk Figur, Ansigtet synes Portrait. Bag ved ere Træer. Stykket er udført med megen Flid i en behagelig Tone. Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

849. Portrait af en Markgreve af
Baireuth.

Knæstykke.

Paa Kobber. $15\frac{1}{2}$ T. h., $12\frac{3}{4}$ T. br.

Fyrsten staaer i Harnisk, med en rød Kappe over den höire Arm, tæt ved en Canon. Bag ved ham bemærkes en Morian med hans Hielm. I Baggrunden er et Telt. Stykket er betegnet med Kunstnerens Navn; det er udmærket ved Nethed i Udførelsen og en skiön Farveglands.

MARCUS TUSCHER.

Födt 1705 ved Nürnberg, reiste 1728 til Italien, blev af Kapt. Norden anbefalet til Christian den Siette, döde i Kiöbenhavn 1751.

850. Venus og Vulkan.

Hele Figurer, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 58 T. h., $79\frac{1}{2}$ T. br.

Vulcan sidder, omgiordet af et Leopardskind, med venstre Albue støttet paa sin Ambolt. I den ene Haand har han sin Hammer, med den anden rækker han en Metalhielm til Venus, som i en Skye nærmer sig til ham, og udstrækker Haanden for at modtage Vaabnene til Æneas. Et rosenrödt Gevandt, löse-

ligen kastet over Skuldrene, bedækker den nederste Deel af Legemet. Under den blottede Barm sees hendes Belte besat med Perler og Juveler. Amor med nedspændt Bue er fulgt med hende i Skyen. Omkring Vulcan sees Redskaber og Vaaben, bag ved ham Luen af hans Esse. Stykket viser en omhyggelig fra Naturens Studium hentet Tegning og Belysning; Skyggerne have Klarhed, Farverne ere harmoniske og flittigt behandlede.

851. Sappho og Cupido.

Paa Kobber. 16 T. h., 11½ T. br.

Sappho forestilles i lysegrøn Kiole, der blotter det halve Bryst, og i et hvidt Gevandt. Hun sidder ved en Tavle, der er sat op til en Klippe; i den ene Haand har hun Apols Cithar, i den anden en Griffel, hvormed hun nedskriver paa Tavlen, hvad Begeistringen indgiver hende. Cupido staaer ved hendes Knæ, og fører Fingrene til Munden. I Baggrunden seer man Apols Tempel. Gruppen er sindrigen sammensat og udført med megen Omhyggelighed. Amors Figur er fortrinligst. Bag paa har Kunstneren selv skrevet, at Ideen er hentet fra Boccaccio's *donne illustri* p. 118 og udført 1748.

CARL GUSTAV PILO.

Födt i Sverrig 1713, blev 1741 Tegnemester ved Cadetterne i Kiöbenhavn, siden Professor ved Kunstacademiet, vendte 1772 tilbage til Sverrig.

852. Kunstnerens eget Portrait.

Buste, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 27 T. h., 22 T. br.

Kunstneren har malt sig selv i sine ældre Dage. Han har paa Hovedet en Pungparyk, om Halsen et blaat Ordensbaand; Kiolen er grøn. I den venstre Haand, der ikke er heelt færdig, holder han Palet og Pensel. Stykket har et mesterligt Penselströg og er udfört med Lethed.

853. En Tripolitaner.

Buste, naturlig Störrelse.

Paa Lærred. 30 T. h., 24 T. br.

Den tripolitanske Gesandt, der kom til Kiöbenhavn 1758, sees her i sin pittoreske Dragt med en stor hvid Turban paa Hovedet, et rödt Schavl over Skulderen, en grøn med Hermelin foret Kiole, derunder en anden violet guldbroderet. Characteren er udtrykt med streng Troskab. Coloriten er klar og kraftig, Hovedet hensigtsmæssigen behandlet.

VIGILIUS ERICHSEN.

Født 1722, en Lærling af *J. S. Wahl*, reiste 1757 som Portraitmaler til Petersborg, hvorfra han efter en Deel Aars Forløb vendte tilbage; gik siden til Italien, og døde i Kiøbenhavn 1782.

854. Keiserinde Katharina den Anden.

Heel Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 108 T. h., 64 T. br.

Keiserinden staaer under en Baldachin med Krone paa Hovedet, Sceptret i den høire Haand, Rigsæblet i venstre. Hendes Kiole er af hvidt Atlask, besat med det russiske Vaaben i Guldbroderi, ovenover har hun en Guldbrocades Kappe foret med Hermelin. Farverne synes ved første Öiekast möisommeligen sammensmeltede, ved nærmere Undersøgelse erkiender man den kraftige Pensel der formaaer at frembringe en levende Virkning.

855. Kunstkammerforvalter Spenglers Portrait.

Paa Lærred. 30 T. h., 24 T. br.

Lorenz Spengler, der tillige var en fortrinlig Conchyliolog og en udmærket Kunstdreier, holder i den venstre Haand et af sine Elfenbeens Kunstværker. Paa Bordet bag ved ham ere en

dreiet Pocal og en Conchylie anbragte. Det er et Billede fuldt af Liv, udført med en sikker Pensel.

PETER ALS.

Født i Kiöbenhavn 1725, den første som vandt Kunstacademiets store Guldmedaille, studerede i Rom under *A. R. Mengs*, døde i Kiöbenhavn 1775.

856. Portrait af J. Wiedewelt.

Buste, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 24 T. h., 18 T. br.

Denne udmærkede danske Billedhugger er fremstilt med bar Hals og en rød Kappe over Skuldrene. Af Ansigtet sees toredie Deel. De aandfulde Trækere udførte med en kiek Pensel. Stykket er malt i Rom.

PETER CRAMER.

Født 1726, død 1782. Han var tillige Theaterdecorations-Maler.

857. Drengene om Vellingen.

Halve Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 40 T. h., 38 T. br.

En Dreng staaer ved en Gryde med Velling, har taget Slöven op, og vil til at tage sig en Skee-

fuld; en anden Dreng holder en Kobberskilling for ham, ligesom for at afkiøbe ham sin Mad. En mindre Dreng rykker ham bag ved i Ærmet, grædende af Æergrelse, over ikke selv at kunne komme til at smage; ikke mindre lysten er Katten, der sidder ved Siden af Jerngryden. Denne Kunstners Stil er original og hans Indfald ere comiske. I dette Stykke ere Sandhed, Natur og Carricatur kunstrigt forenede.

JOHAN EDVARD MANDELBERG.

Født i Sverrig 1731, kom efter at have studeret nogen Tid i Paris til Kiöbenhavn, Frederik der Femte lod ham reise til Italien 1754, blev 1763 Professor ved Kunstacademiet, døde 1786. Han var især Bataillemaler.

858. Ulysses og Circe.

Hele Figurer, $\frac{3}{4}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 41 T. h., 32 T. br.

Circe sidder her paa en Throne med lila Gævandt over en hvid Dragt; hun yttre Bestyrtelse over at Ulysses, efter at have tömt hendes Bæger, ikke forvandles, men vil drage Sværdet imod hende. Urten Moly ligger ved Ulysses's Födder. I Forgrunden sees et Par Opvartersker; bag ved adskillige Personer og en Colonnade.

Ved første Öiekast viser dette Maleri den franske Stil i Anordningen og omendskiöndt det ikke er uden Fortieneste, röber det dog at Historiemaleriet ikke var det Fag, hvori Kunstneren fortrinligen viste sig.

859. Bataillestykke.

Paa Lærred. 21½ T. h., 28 T. br.

Fodfolk kæmpe mod Cavallerister, hvis Anfører, galopperende paa en hvid Hest, uddeler sine Befalinger. Til höire Side sees en demonteret Canon. Bag ved de Kæmpende skeer en Explosion. Fegtningen foregaaer i Nærheden af nogle gamle Festningsmure.

860. En Valplads.

Sidestykke til det Foregaaende.

Ved Foden af en Klippe, paa hvis Tinde er anbragt Sibyllas Tempel i Tivoli, holde tvende Ryttere; en Soldat kommer til dem med en Fahne paa Skulderen og et Gevær i Haanden. Til Venstre aabner Udsigten sig til en Valplads, hvor Soldaterne plyndre de Faldne. I Baggrunden sees et italiensk Landskab i det Fierne. Baade dette og det foregaaende Billede höre til denne Mesters gode Stykker, med Hensyn baade til den Ild, der hersker i Compositionen, og den Tone, hvormed de ere udförte.

NICOLAI ABRAHAM ABILDGAARD.

Født i Kiöbenhavn 1744, död 1809. Han vandt Academiets store Guldpræmie i 1767. Efter et Ophold af sex Aar i Italien blev han ved sin Tilbagekomst Professor, og var i flere Aar Academiets Directeur.

861. Allegorie paa Christian den Tredies Regiering.

Paa Lærred. 124 T. h., 76 T. br.

En qvindelig Figur, forestillende Dannerstaten, har knælet mellem Ruiner, og rakt med tilidsfuldt Aasyn sin Haand mod den fra sin Throne i Kroningsdragt fremtrædende Konge, som med den venstre Haand hjælper hende op, og med den höire peger hen til Baggrunden, hvor de kraftigste Midler, Kongen havde anvendt til Statens Frelse, antydes giennem en tynd Taage, nemlig: Freden, Reformationen, Retfærdigheden og Visdommen herskende over dem alle. Bag ved Thronen staae Daniel Ranzau og Holger Rosenkranz. Anordning og Sammensætning af saa mange Figurer af Legemisstörrelse i et saa uforholdsmæssigt smalt Rum er mesterlig. Tonen er munter og mild, Omgivelserne ere forstandige og i Eenhed med Hovedgienstanden. Stykket har været malt for Riddersalen paa Christiansborg.

862. Moses optages af Vandet.

Paa Lærred. 18 T. h., 24 T. br. Oval.

Den ægyptiske Kongedatter staaer ved Nilens Bredde. Hun bærer et rødt Gevandt over sin gule

Dragt. Allerede har hun befalet sine Piger at tage Kurven, der flød mellem Sivene. En af dem holder knælende det spæde Barn i Veiret; en anden böier sig for at modtage det; den tredie ytrer sin Forundring for Prindsessen. Bag ved sidder Moderen under et Træ, og venter paa Udfaldet. Paa hin Side af Floden ere Bierge. Farverne ere lette og klare, Æmnet er tænkt og opfattet med Friskhed og Liv. Omendskiöndt det blev malt som Sidsestykke til Christi Daab af Albano, gienkiender man dog Mesteren paa hans slanke Figurer og deres Beklædning.

863. Hamlet hos Dronningen af Skotland.

Paa Lærred. 97 T. h., 98 T. br.

Saxo Grammaticus beretter i sin Fortælling om Hamlet, hvorledes han, efter at have hævnnet sin Faders Mord paa Fengo, havde med et udvalgt Følge besøgt sin Svigerfader, Engellands Konge. Denne, der troede sig forpligtet til at hævne sin Fosterbroder Fengos Död, og dog ikke vilde krænke Giestretten, sendte Hamlet i et farligt Hverv for at beile til Skotlands hovmodige Dronning. Men denne, som havde ladet Skiold og Brevskab liste fra Hamlet, imedens han sov, og derved erfaret, hvo han

var og hvad han vilde, bliver stemt til hans Fordeel, forandrer selv Kongens Brev efter sine Hensigter og modtager derpaa Hamlet med Kierlighed. Deres første Sammenkomst er her afbildet.

Hamlet med en rød Kappe kastet over sit Harnisk træder hen til Skotlands Dronning, og overleverer hende den engelske Konges Brev. Dronningen, der har reist sig op fra sin Throne, rækker Haanden ud for at modtage det. Bag Thronen sees et brændende Offerkar, en Præst og et Par Betiente. Nogle Terner sidde ved Thronens Födder. Bag Hamlet holder hans Vaabendrager det Skiold, hvorpaa han havde ladet sine Bedrifter afbilde; længere tilbage sees hans bevæbnede Følge. I Figurernes Anordning hersker Smag og i Udførelsen Færdighed.

JENS JUEL.

Født i Fyen 1745, vandt Kunstacademiets store Guldmedaille 1772, reiste udenlands i 6 Aar paa nogle Kunstvenners Bekostning, døde som Professor ved Akademiet 1801.

864. Kunstnerens og hans Kones Portrait.

Paa Træ. 20 $\frac{1}{2}$ T. h., 10 T. br.

I Midten af sit Arbeidsværelse sidder Kunstneren foran sit Staffelié, Konen ved hans Side.

Han har just fuldført et Arbeide, og idet den venstre Haand med Palet og Pensler hviler paa hans Knæ, har han kastet den høire Arm om Konens Stol; hans Aasyn vidner om hans Tilfredshed. Konen har lagt sit Sytöi og seer fuld af Liv og Deeltagelse paa Maleriet. Paa Væggen hænge Portraiter af Kunstnerens Forældre. Stykket er betegnet med Navn og Aarstallet 1791. Det er indtagende i Stillingerne, Klædedragten er med Omhyggelighed behandlet, Hovederne fortreffelige, og i det Hele hersker en Harmonie, som man ikke uden det største Velbehag kan betragte.

865. Prospect af Dornach i Sveits.

Paa Lærred. $9\frac{1}{2}$ T. h., 13 T. br.

Stykkets Midte indtager en Flod, der strømmer giennem en muret Broes tvende Buer, og danner lidt derfra et Vandfald. Ved høire Side sees en Bondepige, en Karl og nogle Faar paa den grønne Brink. Til venstre Side ligge adskillige Bygninger, til hvilke Broen fører. Bag ved hæver sig en Rad skovbevoxne Höie, i Baggrunden öines Bierge.

866. Landskab.

Paa Træ. $9\frac{1}{2}$ T. h., 13 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

I Forgrunden sidder en Hyrde og spiller paa Flöite for et Par Hyrdinder paa Bredden af Ache-

rons Söe. Til Venstre sees en Deel af de elysæiske Marker med et Par antike Gravminder. En Landtunge gaaer ud i Vandet, nogle Folk ere beskæftigede med at stage en Baad ud derfra, for at roe til de tvende Grotter, der vise sig lige over for i det steile Field. Længere henne aabner Udsigten sig over den spejklare Flade til Öerne Procida og Ischia. Nedentil læses Kunstnerens Navn og 1791. Saavel dette som det foregaaende Stykke ere nöiagtige Udsigter af hine skiønne Egue; med den fuldkomneste Forbindelse mellem den sikke Haand og den lette Pensel frembyde de den störste Sandhed.

867. Landskab.

Paa Lærred. 14 T. h., 18½ T. br.

Midt i Landskabet sees en Flod, der danner et Vandfald, ved hvilket to Hyrdinder og en Hyrde sidde. Paa venstre Side bratte Klipper, bevoxne med nogle Træer. Paa höire Side en Græsmark, hvor adskillige Köer græsse. Bag Floden sees Bakker, Skovpartier og Bierge, oplyste af den nedgaaende Soel. Paa Stykket staaer Kunstnerens Navn og 1790; det er udfört i den Stiil og behagelige Maneer som han havde tilegnet sig.

868. Overfarten over lille Belt ved Snoghöi. Maaneskinsstykke.

Paa Lærred. 14 T. h., 18½ T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

I Forgrunden sees et Par Matroser. Paa en Skibsbro, der fra den venstre Bredde gaaer ud i Søen, staaer et Par Officerer, som ere stegne af deres Heste. De vente paa at blive satte over Færgestedet til den anden Side, hvor en Kirkebye bemærkes. Lidt fra Broen sees et bortgaaende Skib. Vandet er stille, og den fulde Maane, kun lidet bedækket af tynde Skyer, speiler sig deri. Længere henne gaaer en Bakke ud i Vandet, og danner en Bugt; paa Bakken staaer en Veirmølle. Stykket er betegnet med Mesterens Navn og 1787. Alt er her let kiendeligt, uden dog i Omridsene at tabe det Ubestemte, som er særegent for Gienstande, hvilke Maanen belyser.

869. En aldrende Maler.

Paa Træ. 9 T. h., 7 T. br.

En gammel Mand med mørkegraat Skiæg og en sort Hue, der sidder skiævt paa den brede Pande, maler paa en opspændt Dug.

870. Frugter.

Paa Træ. 9 T. h., $6\frac{3}{4}$ T. br.

I en Nische ligge et Æble og en Fersken, ved Siden to Himbær, oven paa en Abricose; bag ved sees nogle Stikkelsbær paa en Green. En Sommerfugl har sat sig paa det røde Æble. Kunstnerens Navn og 1791 staaer paa Stykket. Det er malt for at svare til et lignende Billede af Franz Mieris den Ældre, og vidner om Juels mangesidige Talent.

871. Landskab.

Paa Træ. 5 T. h., 10 T. br.

En Flod indtager Stykkets Brede. Paa den forreste Strandbred rider en Bondekone paa en Hest, en Mand følger hende. Lige over for hæver sig en Bakke, paa hvis Top ligger en Kirke. Længere tilbage ere Træer. Paa Stykket staaer *Juel* 1789.

872. En Hyæne.

Naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 37 T. h., $52\frac{1}{2}$ T. br.

Dyret, som var i Menageriet paa Frederiksberg, er malt efter Naturen, og med kraftige Farver fremstilt i dets hele Eiendommelighed.

ANTON CHRISTOPHER RÜDE.

Han vandt 1768 Academiets store Guldmedaille, reiste til Italien, og blev efter sin Tilbagekomst, Professor og Historiemaler, døde 1815.

873. Bataillestykke.

Paa Lærred. 40 T. h., 61½ T. br.

Den hele Forgrund optage kæmpende Russer og Tyrker, blandt hvilke trende Ryttere, der hugges om en Hestehale, udgiøre Hovedgruppen. Bag ved sees en Klippefestning, fra hvilken tvende Broer føre over et fritstaaende Klippestykke til en anden Klippe, hvorpaa Russerne have forskandset sig.

JOSEPH FREDRIK AUGUST DARBES.

Født i Kiöbenhavn 1747, døde i Berlin 1810 som Professor ved det derværende kongl. Maleracademie. Lærning af *Pilo*.

874. Portrait af Keiserinde Catharina den Anden af Rusland.

Knæstykke, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 69 T. h., 53 T. br.

Keiserinden er iført en Dragt af Hermelin og rødt Flöiel, over hvilken hun bærer det blaae Ridderbaand. Hun udstrækker bydende den höire Arm. Dette Stykke er en tro og med Lethed udført Fremstilling af sit Urbillede.

ERICH POUELSEN.

Født i Jylland 1749, fik sin Dannelse ved Kunstacademiet, reiste udenlands i adskillige Aar, døde i Kiöbenhavn 1790.

875. Mercurius og Psyche.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 94 T. h., 65 T. br.

Mythen om Amor og Psyche, der saa ofte af de græske Kunstnere blev behandlet, ender, som Apulejus fortæller den, saaledes: at efterat Psyche var bleven straffet for sin Mistanke til Amor, og ved Lidelser luttret, sendte Jupiter Merkur til Jorden for at hente hende til Olymp, at hun skulde holde Bryllup med Amor.

Mercurius peger her med Slangestaven i den höire Haand op til Olymp; med den venstre favner han Psyche, idet han synes venligen at tiltale hende. Hun følger blufærdigen med smaae Skridt, hendes Blik og hendes Tanke er vendt mod Olymp. Begge Figurer ere næsten nøgne. Mercur har et grønagtigt Gevandt, Psyche et hvidt. I Baggrunden er antydet et Landskab. Stykket er malt i en ædel Stil; baade Carnation og Tegning ere udmærkede.

876. Mercurius og Psyche.

Hele Figurer, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 94 T. h., 65 T. br.

Sidestykke til Foregaaende.

Mercurius har alt med Psyche hævet sig fra Jorden, man seer de store Gestalter hensvæve med Lethed. Mercurius har Vingehatten paa Hovedet,

Vinger bundne paa sine Födder, og et let grønagtigt Gevandt over den höire Skulder. Et hvidt Slør flager omkring Psyche. Ansigternes Udtryk er det samme som i det Foregaaende. Den svævende Stilling forhøier endnu mere Contourernes Ynde; men saavel i dette som i det foregaaende Billede ere Figurerne ikke tilstrækkeligen brudte ved Mellemtoner eller fremhævede ved kraftige Skygger.

877. Cupido.

Heel Figur, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 37 T. h., 28 T. br.

En bevinget Amor nedknæler med det höire Knæ paa et blaat Gevandt, og böier med begge Hænder Buen over det venstre Knæ for at spænde den. Ved Siden ligger Koggeret. Omridsene ere yndefulde, Behandlingen er blød.

878. Venus Urania.

Buste, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 22 T. h., 18 T. br.

Hun seer op mod Himlen med en Stiernekrands om det lyse nedhængende Haar, og et blaat, med Stierner bremmet Gevandt over Brystet. Kunstneren synes at have villet idealisere et Portrait.

879. En Ridder.

Brystbilled, naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 26 T. h., 21½ T. br.

Et kiækt Hoved med skarpe Blik, en bred nedhængende Krave om Halsen, et Harnisk og en stor mørk Kappe kastet over den halve Krop.

880. Udsigt af Havnen ved Kiöbenhavn.

Paa Lærred. 39 T. h., 63 T. br.

Standpunktet er taget fra Larsens Plads. Paa den venstre Side ligger Flaaden, paa den höire Side sees de Kongelige Törre-Magaziner, det gamle Qvæsthuus og Christianshavn i Baggrunden. Midt i Havnen ligge to Fregatskibe. I Forgrunden ere Skibsfolk sysselsatte med et Anker, paa höire Side fremrager Agterspeilet af et Coffardieskib. Farvetonen i denne Prospect falder for meget i det Graalige, hvorimod den skönne Belysning af Baggrunden intet lader tilbage at ønske.

881. Prospect af Frederiksborg.

Paa Lærred. 18½ T. h., 24 T. br.

Fra den mørke Forgrund, hvorpaa er anbragt et Træ og nogle Spadserende, sees ud over den klare Söe til Frederiksborg Slot, hvis tvende Sider tilligemed de tilhörende Bygninger afspeile sig i Vandet. Til Venstre öines en Deel af Hilleröd. Kunstneren har ikke villet frembringe nogen udmærket

Lyseffect, formodentligen fordi denne ikke fandt Sted da han optog Udsigten.

882. Landskab.

Sidestykke til Foregaaende.

I Enden af en siellandsk Indsøe sees en lille Æ med trende Trægrupper og et Lysthuus, som ved en smal Bro er forbundet med Landet. Aftensolen oplyser de skovbevoxne Bakker paa den høire Side. En vis let Behandling viser sig i dette Landskab og en dunstfuld Himmel.

883. Landskab.

Paa Lærred. 26 T. h., 18 T. br.

Midt i en Søe fremrager en Odde besat med høie Træer; i Baggrunden til høire Side sees, over Toppen af den fiernt liggende Skov, Gienskinnet af Solens sidste Straaler. Paa venstre Side strækker sig en skovbevoxen Kyst langs med Söen. I Forgrunden en Gruppe af Bönder.

884. Landskab.

Sidestykke til Foregaaende.

Til høire Side ligger et Bondehuus paa en Bakke, nedenfor er en Dam, hvori Piger ere sys-

selsatte med Vask. Til venstre Side sees nogle Træer bag et Steengierde. I Baggrunden aabner Udsigten sig til en fiernliggende Skov. Saavel dette som det foregaaende Landskab ere udførte i en duftig Tone, med megen Lethed.

ELIAS MEYER.

Født i Kiøbenhavn 1763, hvor han døde 1809. Han malede især skønne Blomsterstykker i Vandfarve.

885. Prospect af Kilden i Dyrehaugen.

Paa Lærred. 18 T. h., 21 T. br.

I Forgrunden sees adskillige Mennesker ved Kirsten Piils Kilde. En brød Trappe fører op ad Bakkens Skraaning. Giennem Træerne hvis løvfulde Kroner overskygge Kilden sees Toppen af nogle Telte og bag dem Træer. Den hele Fremstilling, uden nogen Forvirring i Farver eller Lysninger, har meget tiltrækkende.

886. Landskab.

Paa Lærred. 21 T. h., 15 T. br.

En Gruppe af trende Bøgetræer böie deres Kroner over en Steendysse, paa hvis Overligger Omqvædet af den bekiendte Sang i Stærkodder:

"O venlige Grav" ere indhuggede. Et Par Mennesker staae i Forgrunden. Baggrunden er bedækket med Træer. 1805 og Kunstnerens Navn staaer paa Stykket.

JOHAN GEORG WAHL.

Født i Kiöbenhavn 1779, blev dannet ved Kunstacademiet, døde i Rom 1810.

887. Psyche og den sovende Amor.

Hele Figurer, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. $40\frac{1}{2}$ T. h., $55\frac{1}{2}$ T. br.

Efter at Psyche var, som Apulejus fortæller, bleven bortført af Zephir til Amors stille Borg, levede hun der med ham i Uskyld og Glæde, saalænge hun fulgte hans Advarsel: ikke at ville see, hvo den Elsker var, der hemmelighedsfuld besøgte hende. Men da hendes misundelige Systre havde indbildet hende, at hun blev elsket af et Uhyre, lod hun sig forlede til at ville ved Lampens Skin med en Dolk dræbe det om Natten. Dette Moment har Kunstneren valgt.

Amor med sine spraglede Vinger ligger indslumret paa en Seng. Psyche kommer til i et rødt Gevandt med Barmen blottet. Hun holder med den venstre Haand Lampen over den Sovende, af den

höire har hun tabt Dolken. Bag ved hende staaer et Bord med en Kande og en Skaal. Ved Sengen ligge Kogger og Bue. Til höire Side sees giennem en Colonnade Maanen i første Qvarteer. Billedet har en god harmonisk Tone, og Øiet bliver tilfredsstillet ved Totalindtrykkets Kraft.

CHRISTIAN GOTTLIEB KRATZEN-STEIN-STUB.

Født i Kiöbenhavn 1783. Efterat have som Barn modtaget Underviisning i Tegning, uddannede han sig selv, reiste to Aar udenlands, døde 1816.

888. Halcyone seende ud over Havet.

Heel Figur, $\frac{1}{2}$ naturlig Størrelse.

Paa Lærred. 38 T. h., 45 T. br.

Grækeren Ceyx var, efter Ovids Fortælling, seilet over Havet for at raadspørge Apols Orakel, men havde lovet Halcyone, sin elskede Hustrue, inden to Maaneders Forløb at vende hjem. Midt ude paa Söen forliste han i en heftig Storm. Imidlertid tællede Halcyone ængstlig Dagene til hans Hiemkomst. Hun sidder her hensiunken i mørke Tanker paa en mosbegroet Klippebænk, og stirrer ud i det dunkle stormrørte Hav. Under hendes Födder bryder Bølgen sig mod den steile Bredde.

Lige over for i Horizonten forkynde ildrøde Skyer Solens Komme, der kaster sine første Straaler paa den skionne Qvinde. Hendes røde Overgevandt fyldes af den stigende Storm, hvælver sig om hende, og giennemglødet af Morgenrødens Straaler udgyder sit Gienskin paa Nakken og den blottede Skulder. Bag ved hende hæve lodrette Fielde sig i Veiret.

Dette Billede röber et dybt Studium hos en Mand, der med megen Aand forbandt den heldigste Fremstillingsevne. Det indtagende, af Angst blege Aasyn, opfattet og fremstilt med Inderlighed og öm Fölelse, vækker en tilsvarende Fornemmelse hos Beskueren. Det Hele er harmonisk.

SAMUEL MYGIND.

Födt 1784 nær ved Hadersleb. Efter en Tid at have studeret Theologie, bestemte han sig for Landskabsmaleriet, som han opoffrede sig til fra 1808 under Professor Lorentzens Veiledning. Döde 1817.

889. Et Vandfald.

Paa Lærred. 41 T. h., 34 T. br.

Midt paa Stykket nedstyrter en Elv mellem Klipperne. Vandet skummer frem over Steenmasserne, der ligge under Faldet, indtil det længere nede bliver roligt. Paa begge Sider staae Lövtræer, höiere oppe Naaetræer. Det er en vakker Com-

position, udført med en feed Pensel, og vidner om megen Stræben for at efterligne ældre Kunstneres Værker.

890. Landskab.

Paa Lærred. 48 T. h., 60 T. br.

I Forgrunden staae tvende Stude i et lavt Vand mellem Siv og Buske. I Midten viser sig Enden af en Skov, foran kneiser en stor Eeg, bag denne sees baade Ege og Böge. Paa höire Side er en Söe, paa venstre en Eng, hvor Qvæget græsser, i Baggrunden Bönderhuse og en Landsbykirke. Man erkiender i dette smukke Landskab hans Lærers Professor Lorentzens Underviisning forbundet med et ivrigt Studium efter Hobbema.

891-921. En Samling af den Kongelige Oldenborgske Stammes Portraiter, malte af forskiellige Mestere, til forskiellige Tider.

- 891. Kong Christian den Første.
- 892. Dronning Dorothea.
- 893. Kong Hans.
- 894. Dronning Christine.
- 895. Kong Christian den Anden.
- 896. Dronning Elisabeth.

- 897. Kong Fredrik den Förste.
 - 898. Dronning Anna.
 - 899. Dronning Sophie.
 - 900. Kong Christian den Tredie.
 - 901. Dronning Dorothea.
 - 902. Kong Fredrik den Anden.
 - 903. Dronning Sophie.
 - 904. Kong Christian den Fierde.
 - 905. Dronning Anna Catharina.
 - 906. Kong Fredrik den Tredie.
 - 907. Dronning Sophie Amalie.
 - 908. Kong Christian den Femte.
 - 909. Dronning Charlotte Amalie.
 - 910. Kong Fredrik den Fierde.
 - 911. Dronning Louise.
 - 912. Dronning Anne Sophie.
 - 913. Kong Christian den Siette.
 - 914. Dronning Sophie Magdalene.
 - 915. Kong Fredrik den Femte.
 - 916. Dronning Louise.
 - 917. Dronning Juliane Marie.
 - 918. Kong Christian den Syvende.
 - 919. Dronning Caroline Mathilde.
 - 920. Kong Fredrik den Siette.
 - 921. Dronning Marie Sophie Frederike.
-

Register.

A.

- Abildgaard, Nicolai Abraham*, 533-536.
Abshoven, 181-182.
Aertsen, Peter, kaldet *Lange Peter*, 221-222.
d'Agar, Jaques, 509-510.
Agricola, Christoph Ludvig, 483-484.
Albani, Francesco, 79-81.
Allegri, Antonio, kaldet *da Correggio*, 58-61.
Als, Peter, 530.
Amigoni, Giacomo, 113-114.
Andreuccio see *Sacchi*.
Amerighi eller Merigi, Michel Angelo, kaldet *da Caravaggio*, 72-75.
Angusciola, Sofonisba, med Tilnavn *Lomellina*, 64.
Artois, Jacob van, 183-184.
Asch, Peter Jan van, 257-258.
Asselyn, Jan, kaldet *Crabetje*, 179-180.
Ast, van der, 144.

B.

- Backhuysen, Ludolph*, 341-344.
Baden, J. C. van, 253-254.

Balen, Heinrich van, 128.

Bamboccio see *Laer*.

Barbarelli, Giorgio, kaldet *Giorgione*, 102-103.

Barbieri, Giovanni Francesco, kaldet *Guercino da Cento*, 86-87.

Baroccio, Federico, 13-14.

Bartholetti see *Flamael*.

Bassano see *Ponti*.

Bassen, B. van, 230-231.

Battaglie delle see *Cerquozzi*.

Bech, David, 191.

Beecq, J. van, 408.

Beeldemaker, J. A., 336.

Beerstraten, A., 311-312.

— — *J.*, 312-313.

Bega, Cornelius, 315.

Begyn, Abraham, 406-407.

Bellini, Giovanni, 97.

Beretino, Pietro, kaldet *da Cortona*, 14-16.

Berg, Magnus, 515-517.

Berghem, Nicolas, 328.

Berkheyden, Gerrit, 336-337.

Biltius, Johannes, 379-380.

Bink, Jacob, 459-460.

Blankhof, Johan Teunitz, kaldet *Jan Maat*, 334-335.

Bles, Henrich de, kaldet *Civetta*, 118.

Blieck, Daniel de, 313-314.

Bloemaert, Abraham, 223-226.

- Bloemen, Peter van*, 205-206.
 — — *J. F. van*, kaldet *Orizonte*, 206-208.
Blumenthal, M., 520-521.
Bockhorst, Jan van, kaldet *Langhen Jan*, 175.
Boelema, 254.
Bol, Ferdinand, 271-273.
Bosman, A., 158.
Both, Jan, 273-275.
 — — *Andreas*, 317.
Bourdon, Sebastian, 438.
Bourguignon see *Courtois*.
Braekenburg, Regner, 401-402.
Bramer, Leonard, 247.
Breenberg, Bartholomæus, 315-316.
Breughel den Ældre, 122.
 — — *den Yngre*, kaldet *Helvedes-Breughel*,
 128-129.
 — — *Ambrosius*, 146.
 — — *Jan*, 152-154.
Brouwer, Adrian, 264.
Brun, C. le, 213-214.
Buonacorsi, Pietro, kaldet *Perrino del Vaga*,
 11-12.
Buonarotti, Michel Angelo, 34-35.
Böhme, F. W., 517-518.

C.

- Caliari, Paolo*, kaldet *Veronese*, 107-108.
Caliari, Carlo, kaldet *Carletti Veronese*, 109.

- Camphuysen, Theodor*, 235-236.
Carlevaris, Luca, kaldet da *Zenobrio*, 113.
Carlott see *Loth*.
Carracci, Lodovico, 65.
 — — *Agostino*, 66-67.
 — — *Annibale*, 67-69.
Carracciernes Skole, 69-70.
Carravaggio see *Amerighi*.
Castiglione see *Greghetto*.
Caxesi, Euxenius, 38.
Cerquozzi, Michel Angelo, kaldet *delle Battaglie*,
 17.
Chatel, Franz du, 338.
Cignani, Carlo, 92-95.
Ciccio, l'Abate see *Solimena*.
Civetta see *Bles*.
Cleyn, Frans, 494-496.
Clouet, François, kaldet *Janet*, 429-430.
Coiffre, Benedict, 518.
Collantes, Francesco, 44-45.
Colonia, P., 335-336.
Conca, Sebastiano, 55-56.
Coning, Salomon, 266-267.
Coninxlo, G., 126.
Coosemann, A. 196.
Coques, Gonzales, 189-190.
Correggio see *Allegri*.
Cortona, Pietro da, see *Beretino*.
Coszier, Johan, 169-170.

Courtois, Jacques, kaldet *Bourguignon*, 438-440.

Coxcie, Michel, 118.

Crabetje see *Asselyn*.

Cramer, Peter, 530-531.

Cranach, Lucas, see *Müller*.

Craye, Gaspard de, 149-150.

Cuyp, Jacob Gerrits, 231-232.

— *Albert*, 262.

D.

Dandini, Cesar, 38.

Darbes, Joseph Fredrik August, 540.

Decker, Cornelius, 339.

Deelen, Dirk van, 255.

Denner, Balthasar, 521-523.

Dietrich, Christian Wilhelm Ernest, kaldet *Diet-
ricy*, 487-489.

Ditmar, Henrick, 510-511.

Does, Jacob van der, 326-327.

— *Simon van der*, 409-410.

Dolci, Carlo, 39-40.

Dominichino see *Zampieri*.

Dow, Gerard, 287-290.

Droogslot, Just Cornelis, 405-406.

Dubbels, J., 317-318.

Duc, Jan le, 360-361.

Dughet, Gasparo, see *C. Poussin*.

Durer, Albrecht, 447-449.

Dusart, Cornelius, 414-415.

- Dyck, Antonius van*, 117, 162-166.
 — *van*, kaldet *den Lille*, see *Zyl*.
 — *Philip van*, 421-422.

E.

- Eckhout, N.*, 302.
 — *Gerbrandt, van der*, 322-323.
Ehrenstrahl, David Klöckner, 474.
Ellebroek, E. G., 329-330.
Elliger, Ottomar, 482.
Elzheimer, Adam, 465-466.
Erichsen, Vigilius, 529-530.
Esselens, Jacob, 331-332.
Everdingen, Aldert van, 323-325.
Eyck, Johan van, 116-117.
Eyk, A. van der, 422.

F.

- Fabritius, P.*, 369-370.
Ferg, Franz de Paula, 485-487.
Ferguson, Wilhelm, 374.
Ferri, Ciro, 25-26.
Feti, Dominico, kaldet *Mantuano*, 14.
Filippino see *Lippi*.
Flamael, Bertholet, kaldet *Bartholetti*, 186-187.
Flinck, Govaert, 297.
Floris see *Vrient*.
Franceschini, Marco Antonio, 95-96.
Franchi, Antoni, 41-42.

Franck, den Ældre, 124-125.

— *Ambrosius, 125.*

Fresnoy, Alphonse du, 437.

Friis, Isaac, 155-156.

Fyt, Johan, 195-196.

G.

Garofalo see *Tisio*.

Geest, Wybrand de, 249.

Glée, Claude, kaldet Lorrain, 435-436.

Gelder, Arnold de, 389.

Gelton, T. 514-515.

Gerhard, J. F., 525-526.

Giordano Luca, kaldet Fa Presto, 50-54.

Giorgione see *Barbarelli*.

Glauber, Johan, 391-393.

Greghetto, Giovanni Benedetto, kaldet Castiglione, 88-89.

Griffier, Johan, 411.

Grootshilling, den Yngre, 513-514.

Guercino see *Barbieri*.

Gysbrecht, Cornelius N., 507-508.

Gyzen eller Gysels, Peter, 181.

H.

Hackaert, Jan, 361-363.

Hagen, Jan van, 278-281.

Hals, Frans, 151.

— *Dirch, 152.*

- Hansbergen, Johan van*, 346-347.
Hamilton, Philip Ferdinand de, 211-212.
 — — *Johan Georg*, 212-213.
Harleem, Cornelius van, 222-223.
Haye, de la, 399-400.
Heem, Johan David de, 252-253.
Heemskerk, Egbert van, 387-389.
Heer, Lucas de, 122-124.
Heiden, Jan van der, 367.
Heimbach, Wolfgang, 503-505.
Helmbreker, Theodor, 328-329.
Helmont, Matthæus van, 183.
Helst, Bartholomæus van der, 283-284.
Hemskerk see *Veen*.
Herman Italiener see *Swanefeldt*.
Heusch, Wilhelm de, 370.
 — *Jacob de*, 411.
Hinz, Georg, 479.
Hobbema, Meindert, 359-360.
Hoeck, Jan van, 169.
Hoekgeest, G., 270-271.
Hoet, Gerhard, 397-399.
Holbein, Ambrosius, 461.
 — *Hans den Yngre*, 461-463.
Hondekoeter, Gillis van, 282-283.
 — — *Melchior*, 363-364.
Honthorst, Gerhard, 243-246.
Hooge, Peter de, 381-383.
Hoogh, H. D., 205.

- Hooghstraten, Samuel van*, 332.
Hoogzaat, Jan, 410.
Houbraken, Arnold, 412.
Huchtenburgh, Jacob, 376-378.
 — — *Jan van*, 393-396.
Hult, T. van der, 512.
Huysman, Cornelius, 203-204.
Huysum, Jan van, 422.

I.

- Jacobsz, Georg*, 473.
Jan, Langhen see *Bockhorst*.
Jansens, Victor Honorat, 209.
Jardin, Carl du, 351-352.
Jordaens, Jacob, 158-161.
 — — *Hans*, 296-297.
Isacs, Isac, 502.
Jouvenet, Jean, 440-441.
Juel, Jens, 535.
Jörgen, Danus, 502-503.

K.

- Kalf, Wilhelm*, 403-404.
Keilhau, Bernhard, 507.
Kessel, Jan van, 196-197.
Keyser, Theodor, 242-243.
Kierinx Alexander, 242.
Klomp, Albert, 345.
Knupfer, Nicolaus, 467-468.

- Kompe, Jan Ten*, 424-425.
Konig, J. 238-239.
Koning, Philip de, 300.
Kraft, David, 485.
Kratzenstein-Stub, Christian Gottlieb, 547-548.
Krock, Henrick, 518-520.
Kupetzky, Johan, 484-485.

L.

- Laenen, Christopher, Jan van der*, 129-130.
Laer, Peter de, med Tilnavn *Bamboccio*, 284.
Lairesse, Gerhard, 199-202.
Lanfranco, Giovanni, 84-86.
Larguilliere, Nicolas, 441-442.
Lauri Filippo, 21-22.
Leermanns, Peter, 373-374.
Leevens, Jan, 263-264.
Lembke, Johan Philip, 475-476.
Leyden, Lucas af, 218-219.
Licinio, Guilio, kaldet *Pordenone den Yngre*, 107.
Lin, Hans, kaldet *Stilheit*, 368-369.
Lingelbach, Johan, 471-473.
Lint, Peter van, 172.
Lippi, Filippo, kaldet *Filippino*, 33.
Lochman, 339-340.
Loth, Giovanni Carlo, kaldet *Carlott*, 110-112.
Lomellina, see *Angusciola*.
Loo, Johan van, 192-193.
Looten, Jan, 333-334.

- Lorich, Melchior*, 493-494.
Lorrain, Claude, see *Gelée*.
Lubinetzky, Christoph, 481-482.
Lucatelli, Andrea, 26-28.
Lys, Johan van der, 466.

M.

- Maartensen, Hendrik Roker*, kaldet *Zorg*, 320-321.
Maat, Jan, see *Blankhof*.
Maes, Godefred, 208-209.
Maire, Jean, 434.
Malo, Vincent, 171.
Mandelberg, Johan Edvard, 531-532.
Mandern, Carl van, 496-501.
Manfredi, Bartholomeo, 75-76.
Mantegna, Andrea, 57-58.
Mantuano see *Domenico Feti*.
Maratta, Carlo, 23-25.
Marinari, Onorio, 40-41.
Massucci, Agostino, 28.
Matthias, Thomas, 300-301.
Mazzuoli, Francesco, kaldet *il Parmegianino*, 61-63.
 — — *Girolamo*, 63.
Meer, Jan van der, den Yngre, 400-401.
Meerholdt, Johan, 508-509.
Mengs, Anton Raphael, 490-491.
Merigi see *Amerighi*.
Meyer, Elias, 545-546.
Meyering, Albert, 389-390.

Meytens, Daniel, 240.

— *A.*, 275.

Mezzu, Gabriel, 293.

Miel, Jan, 167.

Mieris, den Ældre, 352-356.

— *Wilhelm*, 415-416.

— *Frans, den Yngre*, 424.

Mignard, Peter, 436-437.

Millet, Frans, kaldet *Francisque*, 202-203.

Mirevelt, Michel Janzon, 227-229.

— *Peter*, 247-248.

Mirou, Anton, 152.

Mol, Peter van, 146-147.

Molenaer, Jan Miensi, 302-304.

Molyn, Peter, kaldet *Ridderen Tempesta*, 368.

Momper, Joost, kaldet *Eervrugt*, 147-149.

Moro del see *Torbido*.

Mostart, Gillis, 120-121.

Moucheron, Frederic, 350.

— — *Isac*, 417-419.

Müller eller Sanders Lucas, kaldet *Cranach*, 450-459.

Murant, Emanuel, 325-326.

Murillo, Bartholome Stephan, 45-46.

Murr, Johan van, 479-480.

Muziano, Girolamo, 12-13.

Mygind, Samuel, 548-549.

N.

Neef, Peter, 143-144.

- Neer, Arthus van der*, 285-287.
 — *Eglon van der*, 380-381.
Netscher, Caspar, 372-373.
 — — *Constantin*, 416.
Nieulant, Wilhelm van, 151.
 — — *Adrian*, 172-174.
Nikkelen, Isaac van, 310.
 — — *Jan van*, 400.
Nolpe, Peter, 255.
Nooms, Remigius, kaldet *Zeemann*, 337-338.

O.

- Ochtervelt, Jacob van*, 349-350.
Oosterwyke, Marie van, 340.
Orizonte see *Bloemen*.
Ostade, Adrian van, 468-469.
 — *Isak van*, 469-470.
Ovens, Jurian, 505-507.

P.

- Palamedesz* see *Stevens*.
Pannini, Giovanni Paolo, 29.
Parmegianino see *Mazzuoli*.
Parciel, Joseph, 441.
Penni, Luca, 8-9.
Perugino, Pietro, 3-4.
Pesne, 442-443.
Piazzetta, Giovanni Battista, 114.
Pietersen, 198.

- Pilo, Carl Gustav*, 528.
Piombo, Sebastiano del, kaldet *Veneziano*, 103-104.
Pippi, Giulio, see *Romano*.
Poel, Albert, van der, 190-191.
Poelenbourg, Cornelius, 233-235.
Ponti, Giacomo da, kaldet *Bassano*, 104-105.
Poorter, Wilhelm de, 291-293.
Porbus, Frans, 124.
Pordenone, den Yngre, see *Licinio*.
Post, Franz, 310-311.
Potter, Peter, 246-247.
 — *Paul*, 330-331.
Pouelsen, Erich, 540-545.
Poussin, Caspar, 18-20.
 — *Nicolaus*, 430-434.
Procaccini, Giulio Cesare, 64-65.
Pynaker, Adam, 321-322.

R.

- Rafaello, Sanzio eller d'Urbino*, 5-7.
Raphaels Skole, 7-8.
Ravestein, Johan van, 229-230.
 — — *Arnold van*, 291.
Regaud, Hyacinthe, 442.
Reni, Guido, 76-79.
Ribera, Giuseppe med Tilnavn Il Spagnoletto, 43-44.
Ribolt, William, Wilken, 513.
Robusti, Giacomo, kaldet *Tintoretto*, 106-107.
Roepel, Conrad, 421.

- Roghman, Roeland*, 248-249.
Ricci, Sebastian, 112.
Romanelli, Giovanni, Francesco, 20-21.
Romano, Giulio, 9-11.
Rombout, Theodor, 161-162.
Romeyn, Wilhelm, 391.
Roos, Johan Heinrich, 474-475.
 — *Philip*, kaldet *Rosa di Tivoli*, 480-481.
Rosa, Salvator, 46-50.
Rosa di Tivoli see *Roos*.
Rosendahl, Nicolaus, 476-478.
Rottenhammer, Hans, 464-465.
Rubens, Peter Paul, 132-140.
 — *F.*, 210-211.
Rugendas, Georg Philip, 483.
Ruysdael, Salomon, 344-345.
 — — *Jacob*, 356-359.
Ryckaert, David, 187-189.
Ryn, Paul Rembrandt van, 258-262.
Ryde, Anton Christopher, 539-540.

S.

- Sacchi, Andrea*, kaldet *Andreuccio*, 16.
Sachtleeven, Herman, 267-269.
 — — *Cornelius*, 277-278.
Salvi, Giambatista, kaldet *Sassoferrato*, 18.
Sarto, Andrea del see *Vannuchi*.
Sassoferrato, see *Salvi*.
Savary, Roland, 131.

- Schalken, Gotfried*, 383-386.
Schaubruck, Peter, 130.
Schedoni, Bartholomeo, 70-72.
Schellinks, Wilhelm, 347-349.
Schook, Henrich, 204-205.
Schoorel, Johan, 219.
Schut, Cornelius, 156-157.
Seeu, Maring van, 217-218.
Seghers, Gerhard, 155.
 — *Daniel*, 157-158.
Siberechts, Johan, 197-198.
Slingeland, Peter van, 374-375.
Smit, Arnold, 378-379.
Sneyders, Frans, 144-146.
Solimena, Francesco, kaldet *l'Abate Ciccio*, 54-55.
Somer, Paul van, 131-132.
Son, Jorris van, 191-192.
Soriau, Peter, 478-479.
Spagnoletto see *Ribera*.
Spranger, Bartholomeo, 126.
Staveren, Jan Adrian van, 402-403.
Steen, Jan, 364-366.
Steenwick, Henrik van, 222.
 — — *den Yngre*, 237.
Stevens, Anton, kaldet *Palamedesz*, 258.
 — *Palamedes*, 262-263.
Stilheit see *Lin*.
Stoop, Dirk, 371.
 — *H.*, 390-391.

Storch, Abraham, 405.

Stork, Jan, 413-414,

Sunders see *Müller*.

Swanefeldt, Herman, med Tilnavn *Eremiten*, ogsaa kaldet *Herman Italiener*, 309-310.

Swanenburgh, Jacob, 238.

T.

Tartuani, 414.

Tempesta see *Molyn*.

Teniers, David den Unge, 175-179.

Terbruggen, Heinrich, 236.

Terburg, Gerhard, 264-266.

Tiepolo, Giovanni, Battista, 114-115.

Tilborgh, Egidius van, 193-195.

Tintoretto see *Robusti*.

Tisio, Benvenuto, kaldet *Garofalo*, 58.

Tiziano see *Vecelli*.

Thulden, Theodorus van, 170-171.

Tol, Dominicus van, 345-346.

Torbido Francesco, kaldet *del Moro*, 103.

Troppa, Girolamo, 89-91.

Tuscher, Marino, 526-527.

Tydske Skole den gamle, 445-446, 450, 459, 460, 463-464.

U.

Ubekiendt dansk Mester, 492,

— — — 492-493.

— — — 510.

Utewael, Joachim, 226-227.

Utrecht, Adrian, van der, 168-169.

Uytenbroek, Moses van, kaldet *den lille Moses*,
240-242.

V.

Vaga, Perino del, see *Buonacorsi*.

Valentin, Moise, 435.

Valk, H., 404-405.

Valkenburg, H. Theodor, 420-421.

Vanni, Francesco, da Siena, 37.

Vannucci, Pietro see *Perugino*.

Vannuchi, Andrea, kaldet *Andrea del Sarto*, 35-36.

Varotari, Alexander, med *Tilnavn il Padoanino*,
109-110.

Vecchia, Pietro della, 110.

Vecelli, Tiziano, 98-102.

Veen, Octavio van, 127-128.

— *Martin van*, med *Tilnavn Hemskerk*, 220-221.

Velde, Adrian van der, 372.

Velde, Esaias van der, 239-240.

Velde, Wilhelm van der, 350-351.

Venetianske Skole: en Ubekiendt af samme, 98.

Verboom, Abraham, 304-305.

Verbruggen, Casper Peter, 213.

Verdoel, Adrian, 308-309.

Verelst, Peter, 184-185.

Verkolie, Nicolai, 419-420.

Vermeulen, A., 425-426.

- Vernet, Joseph*, 443-444.
Veronese Paolo see *Caliari*.
 — — *Carletto* see *Caliari*.
Verschuring, Heinrich, 332-333.
Vertanghen, Daniel, 251-252.
Verwilt, Franz, 254-255.
Victoryns, Adrian, 360.
Victors, Jan, 294-296.
Vildens, Johan, 190.
Vinci, Leonardo da, 30-32.
Vinkehoom, David, 140-142.
Vlieger, Simon de, 256-257.
Vliet, Henrich van der, 232-233.
Voglar, Vogel Carl, kaldet *dei Fiori*, 409.
Vos, Martin de, 121-122.
Vosterman, Johan, 397.
Vriendt, Frans van, kaldet *Floris*, 119-120.
Vries, Johan Reynier de, 370-371.

W.

- Wahl, Johan Salomon*, 523-525.
Wahl, Johan Georg, 546-547.
Walker, Robert, 166-167.
Webber, Z., 375-376.
Weening, Jan, 386-387.
Weitsch, Pascha Johan Friedrich, 489-490.
Werf, Adrian van der, 412.
Wet, Gerhard de, 298-299.

Wet, Cornelius de, 299.

— *J. de*, 470-471.

Wett, Jan de, 275-277.

Wildens, Johan, 190.

Willaerts, Abraham, 281-282.

Wohlgemuth, Michael, 446-447.

Wouters, Frants, 185-186.

Wouwerman, Philip, 305-308.

— — *Peter*, 318-320.

Wugter, Abraham, 503.

Wyck, Thomas, 297-298.

Wynants, Johan, 250-251.

Z.

Zampieri, Dominicus, kaldet *Dominichino*, 81-84.

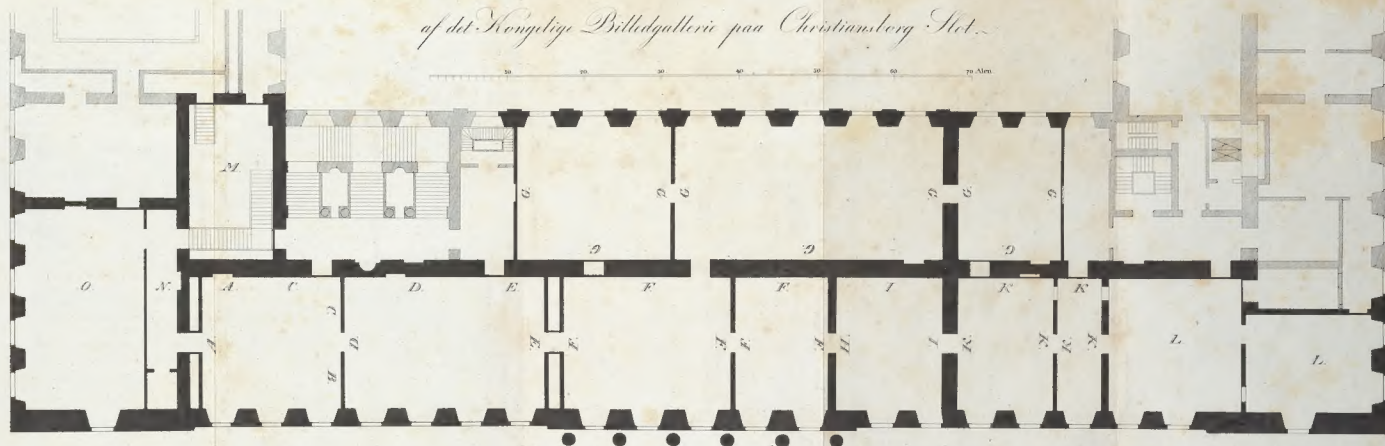
Zyl, Gerard Pieterz van, kaldet *den lille van Dyck*,
290-291.

Trykfeil og Rettelser.

- Portale S. IV. Lin. 2. Michel Angelo, Caravaggio, læs: *Michel Angelo Caravaggio.*
 — — — 14. Wugters læs: *Wugter.*
 — — — 17. Benedix læs: *Bendis.*
 S. 22. Lin. 13. Lufsen harmonerer ei med Farverne, læs: *med det forrige Tone.*
 S. 23. (i Colonnatitelen) Bomerske, læs: *Romerske.*
 S. 74. Lin. 13. Baggrunden, læs: *Forgrunden.*
 S. 93. — 5. fra neden. Skulde, læs: *Skuldre.*
 S. 117. — 12. dem, læs: *den.*
 S. 126. — 13. Roxane, læs: *Compaspe.*
 — — — 16. — — —
 S. 159. — 1. Amaltheas, læs: *Achelous's.*
 S. 190. — 8. Vildens, læs: *Wildens.*
 S. 243. — 6. delle otti, læs: *delle notti.*
 S. 263. — 3. fra neden. Leevens, læs: *Lievens.*
 S. 280. — 3. Cypus, læs: *Capp.*
 S. 302. — 14. Mienst, læs: *Miens.*
 S. 312. — 4. Lufsens, læs: *Lofstets.*
 S. 373. — 14. 16775 læs: *1675.*
 S. 412. — 10. Pualet, læs: *Picolet.*
 S. 438. — 17. Stykket er grupperet, læs: *er godt grupperet.*
 S. 442. — 6. Regand, læs: *Rigand.*
 S. 498. — 15. Hastene, læs: *Hesten.*

GRUNDRIDS OG INDDEELING

af det Kongelige Billedgallerie paa Christiansberg Slot.

A: Den Romerske Skole. B: Den Florentinske. C: Den Neapolitanske. D: Den Lombardiske. E: Den Vindobonske. F: Den Flamske. G: Den Hollandske. H: Den Franske. I: Den Tydske. K: Materier af danske Kunstnere. L: Depot for Materier m.m. M: Opgangen. N: Indgang til Galleriet. O: Arbeids Værelse for de copierende Kunstnere.

85

Cec 174

A5118

701-

